

BOEM@

REVISTĂ DE LITERATURĂ ȘI ARTĂ - ISSN: 2066-0154
aprilie, mai, iunie 2015 (Anul VII) Nr. 74, 75, 76

BOEM@

Revistă de Literatură și Artă

Aprilie, Mai, Iunie 2015 (Anul VII) Nr. 4-5-6 (74-75-76) - 116 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida ASPRA

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapart SRL Galați - Editura InfoRapArt

4-5-6 / 2015

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu
Redactor șef adjunct: Victor Cilincă

Redactori: Paul Sân-Petru, Coriolan Păunescu, Dionisie Duma, Constantin Oancă, A. G. Secară, Denisa Lepădatu, Dimitrie Lupu, Cristina Roșu, Maria Ieva, Nastasia Savin

Grafică: Elena-Liliana Fluture
Tehnoredactare: Daniela Cașu

Colaboratori: Maria Timuc (București), Luca Cipolla (Italia), Dan Verejanu (Chișinău), Adalbert Gyuris (Germania), Melania Cuc (Bistrița), Tănase Carașca (Tulcea), Marian Hotca (Baia Mare), Mirela Savin (Constanța)

DIN CUPRINS

Poezie: Mihail Gălățanu (p.3), Noni-Emil Iordache (p.7), Mihaela Aionesei (p.17), Lia Mureșan (p.19), Marin Moscu (p.22), Alexandra Mihalache (p.25/77), Constantin Bejenaru-Beco (p.28), Petre Ioan Crețu (p.32), Coriolan Păunescu (p.36), Maria Ieva (p.37), Cristian Gălățanu (p.41), Patricia Lidia (p.43), Olimpiu Vladimirov (p.44), Grigore Grigore (p.45), George Mocanu (p.47), Silviu Crăciunaș (p.48), Arsenie Augustin (p.50), Armina-Flavia Adam (p.51), Diana Dobrița Bîlea (p.52), Mihaela Ioan Rusu (p.56), Mircea-Marcel Petcu (p.57), Marian Hotca (p.60), Ionuț Luis Popa (p.61), Lucia Pătrașcu (p.65), George D. Piteș (p.69), Mihai Horga (p.74), Denisa Lepădatu (p.78), Paul Sân-Petru (p.79), Luca Cipolla (Italia) (p.81), Ion Vanghele (p.82), Ioan Toderiță (p.83), Ignatie Grecu (p.85), Ștefan Radu Mușat (p.87), Petre Rău (p.88), Lusiana Drăgușin (p.90), Vali Slavu (p.95), Florin T. Roman (p.103), Nicolae Vălăreanu Sârbu (p.113)

Proză: Viorel Darie: Pădurarul Scheffër (p.23), Radu Ștefan Focșeneanu: 5 minute / Adevărul / Autostopul / China (p.30), Oleg Carp: Roșii în attach și alte povestiri (p.34), Luminița Zaharia: Dragă Mișu (p.49), Marian Ilea: Osima (p.53), Ecaterina Donea: Lucky (p.62), Apostol Gurău: Sanada Fetiola (p.75), Tănase Carașca: După 40 de ani (p.89), Constantin Toma: Taietorii de lemne (p.91), Ionela Bejan: Întuneric sau lumină-cap.II (p.101)

Cronică de carte: Mihai Păstrăguș: "Anotimpurile iubirii" în lirica de dragoste la Nina Goța (p.5), Dumitru Anghel: "Asediul", de Gheorghe Lupășcu (p.13) / "Luminile Dunării", de Marin Cioranu (p.15) / "Rugi și porunci" de Dorin N. Uritescu (p.46) / "Suflet de stea" de Cristina Vasiliu (p.109) / Clipa de un an lumină, de Ioan Toderiță (p.110), Sonia Elvireanu: Steluța Istrățescu - Între două călătorii (p.16), Ionel Necula: Sonu Ramona și recursul la poveste (p.38), Camelia Pantazi Tudor: Un volum individual de debut, „Clepsidra cu silabe” de Georgi Cristu (p.39), Cezarina Adamescu: Poezia rugăciunii și rugăciunea poetică (p.72), Tănase Dănăilă: Denisa Lepădatu - Compoziție în alb (p.80), Ioan Vasiiu: Poetul care a reușit să cumpere "o bucată de lună" (p.84)

Eseu: Mirela Savin: Fețele multiple ale iubirii (p.9), Gabriela Grigore: Promovarea valorilor morale în literatură - studiu de specialitate (p.42), Maria Timuc: Să fim conștienți de ceea ce se întâmplă în interiorul nostru - Pași către tine însuși (p.97)

Note de lectură: Ioan Vasiiu: Emilian Marcu ne convinge că "ninge cu lacrimă-n cartea de istorii" (p.4), Andreea Done: Scriitorii talentați ai culturii românești postdecembriste (p.18), Lia Fumurescu: Cu pana înmuiață în iubire (p.20), Marin Ifrim: Povesteașul de bună-credință (p.26), Alexandru Cocetov: "Eu și Dumnezeu", de Petre Rău (p.27), Alexandra Mihalache: Traian Vasilescu, călătorul nemărginirii (p.58), Gheorghe Nazare: "Letopisete de familie" de Mihai Baicu (p.59), Mihaela Aionesei: Dorul nu se surpă, se zidește în note de suflet (p.64), Nicolae Mareș: Un aforist pe care l-aș urma (p.94), Cristina Roșu: Despre un cunosător al legislației interesat de literatură... (p.94), Constantin Oancă: Un zbor în jos (p.96)

Semnal: Redacția: Revista "Școala gălățeană" (p.66), Ionel Necula: Nicolae Stan - un filatelist împătimit (p.67)

Interviu: Gheorghe Nazare: Dialog cu scriitorul și editorul Petre Rău (p.98)

Debut: Brândușa Dan: Poezie (p.68) **Haiku:** Marian Hotca: Poeme (p.102)

Eveniment: Redacția: Festivalul Internațional al Cărții "Axis Libri", Galați, 2015 (p.70)

Umor: Marius Zaharia: Chestii (p.93) **Pictură:** Gheorghe Munteanu: ...Și cât a rămas... (p.106)

Restituiri: Olimpiu Vladimirov: Muzeul de Artă Tulcea - Istoria colecțiilor (p.107)

Cărți: Redacția: Cărți sosite la redacție (p.114)

Grafică:

Coperta I: Iurie Matei - Don Juan

Coperta a IV-a: Edvard Munch - Madona

Interior: Constanța Abălașei-Donosă, Victorița Dușu

Revista BOEM@ poate fi citită și pe site-ul

www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: InfoRapArt

Email: boema@inforapart.ro,

aspra@inforapart.ro,

petrerau@yahoo.com

Telefon: 0726 337376, 0336 800313

ADRESA: Str. Regimentul 11 Siret, Nr. 17,
Bloc C20, Ap. 42, parter, Galați - 800331

Abonamente: boema@inforapart.ro,
tel: +40 (0)726 337376

În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.

Literatură și
Artă

www.boema.inforapart.ro

Mihail GĂLĂȚANU

PROBABIL CĂ NU NE-AM ÎNTÂLNIT

(dacă ne-am fi întâlnit)

Probabil că nu ne-am întâlnit. Probabil că nu ne-am mai întâlnit. Poate că, într-adevăr, nu ne-am mai întâlnit niciodată. Sau, dimpotrivă. Poate că dimpotrivă. Cel mai probabil este că, totuși, ne-am întâlnit. Ne-am întâlnit, poate, chiar fără să știm. Fără să ne cunoaștem măcar. Nimeni nu ne-a făcut prezentările. Nimeni nu ne-a prezentat pe noi nouă înșine. Nimeni n-a găsit de cuviință să ne introducă, după cum se spune în lumea bună. Dacă ne-am fi întâlnit, cu siguranță ne-am fi iubit.

OPERA TRĂITĂ

Eu am trăit opera,
Nu am scris-o.
A scris-o altcineva, în locul meu. Eu am trăit-o imprudent, până la capăt, cu sânge. Nu știu cine a avut atâta imprudență ca să o scrie. Am lepădat atâtea piei de șarpe că n-ar fi sunete-ntre-harpe că n-ar fi șapte arte între șapte arte.
Sub mine
Opera a ars încontinuu,
când cu voce pierită
când, în jurul capului meu,
pe pereți,
ca sânge închegat,
ori ca slinul.
Oi linu lin,
striga, afară vântul, estimp,
oi linu-i linu...

ÎNMORMÂNTATĂ MAI DEVREME

Carne nebună de meteorit,
carne de aiurea -
și carne dulce, de lemne.
Carne care a plâns, s-a îndurerat, a iubit.
Carnea de pe urmă nu e precum carnea dintâia.
Carnea aceea de la sfârșit e definitivă.
E carne de copârșel - sau de sicriu, cum îi mai spun unii. Sau carne de raclă mortuară. Ori chiar carne de mic și stingher monument funerar.

Carne îndrăzneată.
Care nu se mai topește.
Care nu mai curge din forme. Dar care nici nu se mai mântuiește.

*

Nu sunt de mâncat
și nici măcar de băut,
pentru că doar El, Unul, este.
Eu sunt numai de îndumicat
și de ciugulit firmituri
de pe crestele agreste.
Eu sunt numai una cu maestrul meu,
Fiindcă, de la El, vine mâncarea.
Și de la El vine și înserarea.

*

Luminez prin carnea celor pe care îi iubesc. Știu
Câte puțin
Din ce-nseamnă să fii viu.
Luminez prin oase
Și de aceea mi se spune fluorescență
Sunt, numai, pace și cadență.
Trăim într-o lume de drone.
Și clone. Deasupra noastră se învârte
Osârdua sfântă - și lasă
Oase în cripte -
Poezia mea e precisă.
E un instrument chirurgical.
E prescrisă. Și beau
Pocal după pocal.
Jivine. Lumină. Pastile
Care dorm și-n trupul tău și-al meu.
Poezia mea a fost amară
amară ca iarba
și ca pelinul, și ca lucerna.
Doar steagul știe
Doliul și berna.

SUNT UNA CU MAESTRUL MEU

(Intru în carne la cine mă iubește)
Cine se atinge de mine se face scrum. Nici nu știu de unde țâșnește sângele. Nici nu știu.
Nici nu știu de unde
Îngheață meningele.
Cine se atinge de mine se taie
ca de o muchie ascuțită a lumii. Versul meu nu se moaie.
Cuvântul meu nu se-ncovoiaie.
Cine se atinge de mine se rupe.
Cine mă atinge se despică.
Fiindcă eu nu sunt de atins. Nu sunt de iubit.
Nu sunt de sărutat cu buze
Păcătoase
Și nici cu buze perfide.
Și nici, măcar, cu buze virgine.
Intru adânc, la cine mă iubește,
În carne
Și-n oase.

Ioan VASIU

Emilian Marcu ne convinge că „ninge cu lumină-n cartea de istorii“

Născut la 28 septembrie 1950, în comuna Heleșteni din județul Iași, **Emilian Marcu** a absolvit Liceul Teoretic din Târgu Frumos, iar în 1973 a absolvit Institutul de Biblioteconomie din București. Debutul său în presa literară a avut loc în 1974, fiind prezentat concomitent în două reviste, bine cotate la acea vreme, respectiv de Ștefan Augustin Doinaș în "Familia" de la Oradea și de Constanța Buzea în Amfiteatru de la București. Un an mai târziu a debutat și editorial în caseta „Zece poeți tineri” cu placheta intitulată „Nunta în sâmbure”.

De atunci și până astăzi a publicat mai multe volume de versuri, bine primite de critica de specialitate. Printre cei care au apreciat creația lirică a talentatului Emilian Marcu îi amintesc pe Ioan Holban, Gheorghe Lupu, Corneliu Ștefanache și Ion Roșioru.

Am în față ediția a II-a, revăzută și adăugită, a volumului intitulat atât de inspirat **„Fețele insomniei”**, publicat la Editura Premier, Ploiești, 2013. Prima ediție a fost publicată în anul 2001, la Editura Augusta. Cartea înmănunchează 108 poeme patriotice, scrise, în majoritatea lor, în dulce stil clasic, cu ritm și rimă, ceea ce le îmbracă într-o muzicalitate ce îndulcește auzul cititorului.

Puțini sunt cei care au crezut că după anul de răscruce istorică, 1989, se mai poate scrie și publica în țara noastră poezie patriotică, dar și mai puțini au fost poeții care s-au încumetat să abordeze un asemenea lirism, considerat de unii **un compromis**, un risc greu de asumat, un demers sortit eșecului.

Iată însă că Emilian Marcu, cu un curaj ieșit din comun, dar și cu un talent de invidiat, „a spart gheața” dăruind iubitorilor de poezie adevărată un minunat volum de versuri patriotice.

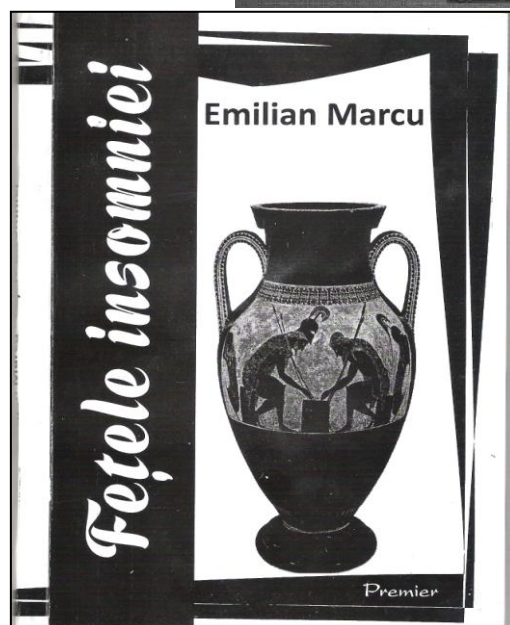
Poetul reușește să ne demonstreze că sentimentul patriotic nu se ofilește și nu seacă niciodată, iar poezia angajată face cinste oricărui poet.

Cred că încet-încet cititorii de poezie, atâția câți mai sunt în țara noastră s-au cam săturat de așa-zisa „poezie de tranziție” care ne-a sufocat în ultimii douăzeci și cinci de ani, preferând să se întoarcă la poezia adevărată, curată, sinceră, decentă și plăcută auzului. O asemenea poezie se găsește din belșug între copertile acestui minunat volum pe care ni-l oferă Emilian Marcu: **„Suntem aici cu țara deodată / Cu apele, cu câmp și cu Carpați / Și de ne-au mutilat prea des o hartă / Am fost mereu, mereu rămânem frați. //...// Suntem aici cu țara deodată / Din milenare timpuri. Temerari. / Din trupul nostru am zidit o țară / De care s-au zdrobit și regi și țări.”** (*Legământ - pag.131*).

Cine ar avea impresia că Emilian Marcu este un poet de modă veche se înșală și stau mărturie în acest sens toate poeziile sale scrise, fie în vers clasic, fie în vers alb, fără rimă, dar caligrafiate cu un har dumnezeiesc.

Într-o emoționantă poezie ne asigură că este „greu cât un semn de întrebare”: **„Poartă-mă doamne, poartă-mă blând / În aer, sunt ca pe un pat de ninsoare / Voi fi într-o zodie de pământ: / Doamne sunt greu cât un semn de întrebare.”** (*Rugându-se Ioan - pag.82*). Acum, într-o lume degradantă și intoxicată cu fel și fel de versificații de prost gust, aruncate pe piață de poeți făcuți la

Boem@ 4-5-6 / 2015

normă, fără talent, dar infatuați și grandomani, Emilian Marcu ne dă speranța că Poezia (scrisă cu majusculă) nu a murit și nici nu va muri vreodată.

Evocarea unor bărbați de seamă ai țării (Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, Gheorghe Doja, Horea, Cloșca și Crișan, Bălcescu și Cuza, Brâncoveanu sau Miron Costin), dar și a unor locuri și oameni atât de dragi poetului, sunt temele predilecte ale acestui volum: **„În fiecare noapte peste Alba / Se-abate un cântec ne-ncetat / Cu umbra să ne încolțească iarba / Mihai Viteazul în fulger îmbrăcat //...// Mihai Viteazul e pecete-n toate, / E umbra lui o flacără arzând / Și-n fiecare noapte peste moarte / Se-arată ca un fulger din pământ”** (*La Alba - pag.110*). Pentru Emilian Marcu patria e „cetate eternă”, „loc sfânt, de vecie”, „zidire de inimi”, „leagăn de vecie”, „sunet de nai” și „eternitate”. Poetul nu se sfiește să dedice memorabile versuri unor „pietre de hotar” ale istoriei noastre, cum ar fi Putna, Valea-Albă, Curtea de Argeș, Câmpia Română, Alba Iulia, Câmpia Libertății.

În frumoasa poezie care deschide această carte deosebită, Emilian Marcu încearcă să ne convingă (și reușește !) că: **„Ninge cu lumină-n cartea de istorii, / Ninge cu lumină ca pe un lan de grâu. / Roua-mbracă morții cum îmbracă zorii / Sângele lor care-i cel mai amplu râu. //...// Ninge, cum mai ninge-n cartea de istorii / Pe albe oase-n fluier de fag / Piedestale sacre spală-n ceruri norii / Fântânarii sapă în icoane-un steag.”** (*Efigii sub lanuri de rouă-pag.9*).

Lecturând acest volum am avut impresia la un moment dat că răsfoiesc o carte de istorie scrisă într-o „limbă românească fără spini”, „neumbrită”, ca un „fagure de miere” și „tainică fântână”.

Mai mult ca sigur, Emilian Marcu și-a câștigat deja, prin creația sa lirică, un loc distinct și binemeritat în ansamblul literaturii noastre. El este un poet de excepție în „plutonul” generației sale, respirând prin versurile înmănunchate în cărțile așezate la loc de cinste în rafturile bibliotecilor și a librăriilor.

Mihai PĂSTRĂGUȘ

„Anotimpurile iubirii” în lirica de dragoste
la Nina Gonța

Lecturând volumul de poezii *Toamna îndrăgostită*, semnat de Nina Gonța, apărut la Editura PIM Iași, 2015, se reconfirmă ideea că autoarea are un stil de creație simplu și direct, despovărat de subtilități semantice care să-i obnubileze sensul. Stilul său este mai degrabă un joc ludic în care ideile și sentimentele sunt exprimate într-o curgere naturală și firească, în care figurile de stil și construcția tehnică a versului sunt în raporturi de complementaritate.

Exprimarea concisă și elegantă în limitele simplității, conferă poemelor forță lirică și capacitate persuasivă. Tot arsenalul de mijloace poetice sunt utilizate cu abilitate de poetă pentru a sublinia dimensiunea majoră a temei dragostei și a forței acesteia de a genera conținutul vieții sociale și frumusețea acesteia – frizând ideea augustiniană că «dacă dragoste nu e, nimic nu e».

Încercând să surprindă o definiție a dragostei, dar negăsind una satisfăcătoare din cauza varietății în spațiu și timp a fenomenului, cât și al particularităților individuale ale iubirii, poeta este convinsă că dragostea se înscrie în zona fenomenelor enigmatice și incognoscibile, motiv pentru care o plasează în sfera misterului ca pe ceva luciferic.

Nina Gonța nu se complică cu teoriile metafizice ale fenomenologiei dragostei, și nici nu ar avea cum s-o facă, deși prin intuiția sa surprinde și confirmă aderența la concluziile psihologilor, filosofilor și esteticienilor privind particularitățile fenomenului. Poeta este preocupată mai mult de latura pragmatică a poeziei, de capacitatea limbajului poetic de a vehicula sentimente și trăiri afective generate de experiența iubirii, de a transmite sentințe morale cu caracter imperativ în volatila zonă a iubirii. Poeta privește iubirea ca pe o necesitate, deopotrivă, naturală și spirituală, în care cei doi parteneri alcătuiesc un binom generativ de valori. Sistemul filosofiei sale de viață se construiește pe iubire - ca un leitmotiv în creație și ca un dat natural ființei umane, dar ca poetă este mai aplecată spre a demonstra frumusețea și utilitatea iubirii.

Poeta Nina Gonța pledează, atât direct cât și indirect, pentru validitatea concluziilor la care au ajuns marii înțelepți ai omenirii privind tema iubirii: Filosoful Platon cu Dialogul *Banchetul* unde sunt amintite pentru prima dată la nivelul Antichității europene personaje simbol ca, Erosul, și Daymon, ultimul ca un interpus între ființa umană și divinitate; în perioada timpurie a Evului Mediu, Aureliu Augustin cu ale sale *Confesiunile*, în care, într-o cheie creștină, vorbește despre iubire, clasificând-o pe patru domenii: iubirea de lucruri, iubirea altor persoane (iubirea aproapelui), iubirea de sine și iubirea de Dumnezeu.

În modul cum se apropie de explicarea fenomenului dragostei, poeta se apropie de trubadurii cruciadelor, dar și de viziunea lui Freud și a psihologiei contemporane. Se agreează ideea că iubirea este un fenomen psihic de atracție, mai mult sau mai puțin electivă și tainică, dintre două persoane diferite, simbolizată vizual printr-un copil înaripat, numit Amor sau Cupidon - în variantă latină. Traseul de la binomul polar masculin-feminin, cu caracter de lege universală din domeniul biologiei, la unitatea socială de

Nina Gonța

Toamna
îndrăgostită
versuri

editura pim

tip superior - familia, sau parteneriatul de cuplu – cum e definit contemporan, în care cei doi poli indisolubili se condiționează reciproc prin iubire și comunitate de idealuri, este subînțeles și marchează poezia Ninei Gonța pe tot parcursul ei.

Integrând nucleul filosofic al viziunii sale despre iubire într-o poetică proprie, Nina Gonța apelează la similitudinea dintre anotimpuri și vârstele sau etapele iubirii dintre oameni. Pentru poetă, toamna - anotimpul cel mai consistent și plin de frumusețe conferită de simfonia culorilor și bogăția roadelor este ales ca simbol al frumuseții iubirii mature, împlinite și bogată în reverberații poetice. Deși este cunoscut că toamna își exprimă frumusețea printr-un act general de degradare trep-tată, pentru autoare contează efectul și nu cauza. Paralelismul dintre cei doi termeni ai comparației, toamna și viața umană, utilizat de poetă este relativ. Și îndrăgostirea sau iubirea de toamnă are corespondențe naturale, exprimate cel mai adesea prin nostalgii. În poezia *Eu pot zâmbi* din volumul invocat, autoarea asociază *dorul și așteptarea* de ceva de care este frecvent lipsită – exprimând o stare de neliniște la diminuarea conținutului vieții normale, dar de care, totuși, autoarea își exprimă satisfacția că *mai poate zâmbi*. «Eu pot zâmbi mereu.../Când negura absoarbe soarele pe cer,/când luna se ascunde printre nori/și când necazurile mă-nconjoară... / de-atâtea ori!»

Ca o poetă care nu e lipsită de simțul realității și al umorului, cu un fel de autoiluzionare în concilierea dintre un prezent mai bogat și un viitor mai secetos în gustarea vieții, Nina Gonța în poezia *O ultimă iubire*, definește starea de dragoste într-o formă patetică, dar și regretul de a nu o mai avea ca o stare de durată:

(continuare în pag. 6)

Boem@ 4-5-6 / 2015

«Fiecăruia / îi este dată / o ultimă iubire, / ce vine pe neașteptate, / nechemată. O ultimă iubire / e o viață toată... / E o zvâcnire-nfierbântată / a sufletului răvășit / care se zbate, / e o experiență crudă, / e o prăpastie... / splendidă! / O ultimă iubire... / e-o frumusețe zdrobitoare, / e roua dimineții, / e-n ceață – răsărit de soare, / e o lumină-n / întuneric greu, / e-o veșnicie, / E... poate, / drumul către Dumnezeu!», pentru ca apoi poeta să conchidă optimist, autoiluzionându-se: «O ultimă iubire, / atunci când vine, / n-o neglijați / O ultimă iubire, / cred, / e-o floare rară! / O ultimă iubire / n-o pierdeți! / E poarta către... / Rai!»

Visul ca stare diurnă sau nocturnă, ca mod de a refuza, uneori, sordidul vieții, cât și modul de a trăi într-o realitate paralelă proiectată de propriul subiect, conștient, este utilizat din belșug și de Nina Gonța, desigur cu alte conotații.

Poeta este conștientă că un artist care nu visează nu are sorți de izbândă. Pe de o parte, autoarea aduce fragmente de vis pe care le compune cu realitatea, făcând-o mai agreabilă, pe de altă parte, proiectează prin poezie o lume cu alți parametri de existență, mai frumoasă decât cea dată, dar nu idilică, feerică, ci înscrisă într-un cadraj rațional.

Relevantă pe sensurile invocate este poezia *Te văd*: „Te văd în fața ochilor, / mereu... / Și când mi-e bine / și când mi-e rău... / Te văd... / Te văd în frunza / de pe ram, / în floarea din ghiveci, / din geam. / Te văd... / în ochii frumoși / de copil, / în verdele de-april. / În cer albastru / și senin, / în seara de carmin. / În dimineața limpede / de toamnă, / în strugurul mirositor/de poamnă / Te văd...” sau în poezia *O, Doamne!* „Am visat? / A fost aievea? / Ținându-ne de mână, / o mânăstire am înconjurat, / stingher, sfios, / sub zidul ei, / ne-am sărutat... / într-un apus mareț / de soare. / Ce splendoare!..

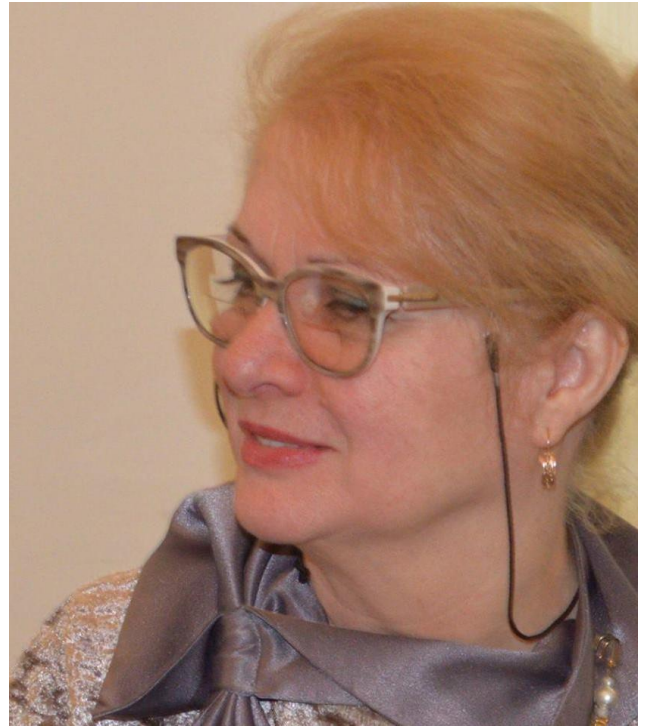
Alegerea ca opțiune conștientă pentru ceva, care poate fi un lucru, un mod de viață, o direcție în actul educativ, o cale de urmat în credință, un sens al iubirii etc., în cazul de față, un partener de dragoste.

Alegerea are importante dimensiuni axiologice și este un drept natural care presupune maturitate, înțelegere și responsabilitate, implică sănătate și un grad de cultură. Chiar dacă termenul aparține altui domeniu de referință decât poetica, artistul îl poate utiliza oricum. În poeziile *Tu ai ales...*, *Accept...cu drag*, *Pe mine...cât și în altele*, autoarea dezvoltă tema alegerii în dragoste ca pe o mare răspundere în configurarea destinului uman.

În *Tu ai ales...*: „Tu ai ales... să nu mai fii cu-aceea / pe care o iubești și care te iubește. / Tu ai ales / ca să trăiești cu-aceea, / ce nu te prețuiește. / Tu ai ales, / în loc de răsărit de soare- / ceață și ninsoare... / în loc de dimineața zâmbitoare - închisoarea. / Tu ai ales, / în loc de adevăr - minciuna, / în loc de multe zile fericite - niciuna. / Tu ai ales, / în loc de liniște în suflet - chinul și tortura. / În loc de cer albastru – zgura. / În loc de mângâiere și sărut – un fals și negru... / scut... Tu te-ai ferit să cauți / de-ieșire-o poartă, / atunci, te rog, / să nu te mai aud / că te mai plângi... / de soartă!” sau în **Accept... cu drag**: „Ai vrut... / să-mi fii profesor de engleză. / Am acceptat, / cu drag. / N-avut-am eu așa profesor, / pân-acum, / de cum sosește-n ușă, / să vrea să mă sărute, / chiar din prag... Ai vrut / să-mi spui tu totul / ce te doare. / Am acceptat, / cu drag. / Acum știi sigur: / sincer ești în toate. / Și nu-i cântar / ca să măsoare, / cât... / îmi ești de drag. / ... Ai vrut... / să mă iubești, / Accept. / Cu drag!”

Boem@ 4-5-6 / 2015

Harul dăruirii, ca dimensiune umană, pe care poeta îl pune în discursul său, are un pronunțat accent moral. Iubirea nu înseamnă numai să dai și să primești în echivalente relative, înseamnă și un sacrificiu care nu întotdeauna este prețuit. În dramele shakespeariene sau în tragediile din clasicismul francez (Corneille și Racine), clasicismul german (Schiller și Goethe) etc. Dragostea mare presupune un mare sacrificiu, adică dăruirea totală pe altarul iubirii, vezi Romeo și Julieta.

Poeta Nina Gonța

Din această perspectivă, Nina Gonța sancționează sever amorul modern lipsit de afecțiune și conținut uman și îndeamnă, subtil, subiecții iubirii să se uite la marile modele din trecut, care pot fi luate ca etalon moral. În poeziile **O gutuie** și **Un har** ideea dăruirii este edificativă.

Poezia Ninei Gonța, deși simplă în aparență, are un pronunțat și motivat caracter filosofico - moral. Profilul personajelor, construit pe principiul libertății, este complex și mareț, iar comportamentul lor este sincer și responsabil. Toate poeziile au un mesaj educativ. Poeta nu se mulțumește numai să transmită mesaje morale în actul iubirii, în egală măsură poetica sa pledează pentru o formă estetică pe măsura mesajului.

Versul este viu și clar, lipsit de prețiozități inutile, natural ca ritm și izbutit ca formă. Comparațiile, metaforele, conversiunile, epitetele, gradațiile etc. sunt într-un acord rațional cu mesajul.

Ca punct de plecare, poezia Ninei Gonța are un start destul de promițător și original, confirmând cu prisosință afirmația savantului francez Georges Buffon că „Le styl c'est homme”.

Noni-Emil IORDACHE

dacă sufletul nu ne aparține, cum îl putem vinde?

închis din lipsă de probe
poetul își jupoaie
nisip de pe trup
să nu-și dorească bani
să scoată
la iveală
amfore albe care să-ți dea târcoale

de fapt
el își dorește ceea ce nu
poate cumpăra
:
un interior cu chip de exterior
care să-l facă să-ți pună la
picioare
cuvinte închise în celule cu
tâlcuri suprapuse
o clipă cu mesaje
un sân de duioșie pe coapsa de hârtie

el cade
dispare
se zărește
curge și se scurge
deschide ochii când sărută
i se face frică și fuge
albăstrui-roșiat
când
se ciocnește nas în nas cu tine

joacă țintar într-un borcan
(tu cu boabe de curiozitate el) cu
sâmburi de cuvinte
un asemenea om nu știe ce este
uitarea
căci el a îngenuncheat răbdarea

misterul de-un metru și 1/4

cine fuge de rațiune
are o mică deschizătură
în spate
fără superstiții
prin care
se chinuie
să își descarce
12 tuneluri curbate
spre dreapta
o cameră migdalată

împărțită
în 11 șantiere cu 10
muncitori
cu 9 senzații de nord
răpite de 8 dureri
pe șira spinării
cu 7 lămpi
atârinate de 6 țigle pe care
stau
ca un nechezat de pește
5 pumni timizi cu îngeri
cu care joacă tabinet
4 solzi de pământ cu spaimă
udat
în formă de gheară
de 3 lacuri ca o cobră neagră
a cărei glorie o regăsim
soldățește
în 2 culcușuri rar întâlnite
pe-1 vârful de pernă

cronica unui ochi orb

0 inim@ \$ingur@
nu-\$i \$t3rg3 ist0ri©ul d3 p3 Fb
↔ □

ea se bagă la somn
cu doisprezece cai sălbatici
ca un copil
care se ascunde într-o chitară

tot închide ușile
mierlei care-și bea ceaiul
între timp și spațiu
trezindu-se între
avânt și
fără șanse și nu numai

cel cu inim@ \$ingur@
are zile cu ceață
surcele
orașe în miniatură
cabaret pe scoarța de copac
stele după propriul tipar
o geană de câini
care latră toată noaptea
sute de pagini numite dorință
silozuri cu supraviețuire
uniforme solide

el
sapă
sapă
sapă
sapă
s
apă
sa
pă
s

(continuare în pag. 8)

apă
s
a
p
ă
c-un ochi de cruce
fețe
intrări reguli predici poduri stații
toate adevărate
toate să nu-l țină mult
unde el ar sta fricos
murdar de mers
de vorbe sărite din piept
de atâtea linii orizontale
că nu-și mai poate simți deloc
verticalitatea
în manifestări

0 inim@ \$ingur@
nu mai are rinichi

Cibi condimentum est fames

himerele nu se prostituează
ele
- stau de vorbă
cu năpârcile
scriitorilor de amidon
agațați de ochiul bătrânului
[abur ca un abuz]
suit pe rădăcinile vârfului
deconectat de intersecție

- fac dragoste
metric
cu fiecare metru
eu
meu
îmi
mi
până seara
7 zile pe din ce în ce mai rar

- se apără
și
se aranjează
plastic
să
nu
intre în gura zvârcolită
dată jos de pe om
goală
și fără noroc
a zilelor
stăpânite de copci

himerele
sunt un soi de lacăt alb
blond
neras

al voinței
care se apucă de nas
pentru a-și putea închide ochii
lacătul alb...

Vade mecum

e 10! cafeaua mă desprinde-ncet
și mă duce
mai devreme ca de obicei
într-un troleibuz
gol
cu ochii spre ușa de la mijloc
cu mâinile îndopate
cu pumni scoși din țâțâni

mă văd singur
în surdină
fără rude
tot mai aproape de scaun
cu dinți de armăsar
urechi scorjite de duba stearpă
care tocmai a produs un accident

nu-i nimeni în troleibuz
doar eu ca un stâlp
și teama
care se tot dă în stambă

țurloaie de stații
mai tinere
și
mai frumoase decât miezul nopții
flutură
suflete spre altă lume

concentrat la drum
semaforul a luat-o razna

dimineața este ca o mireasă
din carioaje încăpățânate

Acuarelă de Constanța Abălașei-Donosă

Mirela SAVIN

Fetele multiple ale iubirii

Anda Hristu, pseudonimul literar al Anne-Mariei Gheorghe, debutează în anul 1987 cu romanul *Timp pentru dragoste*; în 1994 apare *Dragoste ciudată*, urmat, doi ani mai târziu, de romanul *Delia și de O lume trucată* în 2002. Scriitor minor, în perspectiva reprezentării naționale, reconsiderat de către criticii dobrogeni și nu numai, Anda Hristu intră în categoria scriitorilor de sor-ginte decadentă, lucru care reiese din lecturarea romanelor *Dragoste ciudată*, *Delia*, *O lume trucată*.

Accentele celor trei romane amintite mai devreme, pot fi atât de natură avangardistă (în special în *Dragoste ciudată*), cât și de natură post-modernistă dacă avem în vedere romanul *Delia*. *Dragoste ciudată*, spre deosebire de celelalte romane, prezintă o paletă spațială sugestivă, de tip bacovian, în care moartea este egală cu întunericul actului de a trăi: „viața devenise prea urâtă și grea pentru ea¹”, dar întunericul presupune și „o energie neobișnuită²” căci „era în sfârșit liberă³”. Romanele pe care le supunem analizei în acest eseu apar, printr-o lectură a previzibilității matematice, ca victorie a vieții asupra cotidianului obscur. Din nou, și pe această linie, notăm motivul bacovian al victoriei temporare. Romanele Andei Hristu sunt romane în care obiectul narativ aparține postmodernității, realul este de-realizat, omul visează prin limbaj (e.g. Andrei, Simona). Astfel, aceste romane insta-lează în literatura dobrogeană un nou tip de epistemă născută dintr-o insolită atitudine față de lume, atitudine pe care o regăsim și la George Bacovia, Octav Șuluțiu, Anton Holban sau Camil Petrescu. Lumea (re)prezentată este o lume în care digitalul substituie analogul, imaginile irump în locul cuvintelor. Omul acestei lumi este omul saturat de imagini, de informații pe care nu le mai poate digera căci, așa cum afirmă criticul Nicolae Rotund, personajele sunt apte de analiză și autoanaliză tocmai datorită pierderii inocenței deoarece cultura actuală este depozitarea unor multiple informații rostite anterior⁴. Spațiul romanelor de care ne ocupăm în această analiză poate fi privit ca un Disneyland, o lume unidirecțională, un declin al vieții, un regat al recreării dinlăuntru a universului uman în care idealurile, plăcerile trupești și banii se potențează reciproc: „personajele se apropie sub semnul nevoii de dragoste⁵”, a impulsului sexual. Pentru lectorul virtual, fiecare personaj vede altceva. Aceasta este experiența lumii Andei Hristu, lume care nu poate fi redusă la niște modele perceptive. Înțelegerea lumii narrative din roma-nele mai devreme amintite presupun un construct care nu există în afara unei construcții numite *dragoste ciudată într-o lume trucată a Deliei care are nevoie de timp pentru o dragoste ciudată*. Lumea Andei Hristu este o lume cva-sischizofrenică cu experiențe și roluri diferite (e.g. Andrei, bucureștean care vine în Constanța pentru a scrie o carte despre Ovidius și care primește o moștenire etc.) fără sensuri clar definite. Notăm că

și delegitimare. În mod clar, personajele romanelor sunt de tip oriental, soarta acestor „essere⁶” stă sub semnul bipolarității viață – moarte⁷.

O lume trucată aduce la suprafață o experiență psihologică: o femeie tânără își recuperează treptat propria identitate. Lectorul, în majoritatea cazurilor, nu evaluează structura compozițională a romanului, ci valorile pe care acesta le propune, le induce. De la primele pagini lectorul este întâmpinat de o situație neclară, ambiguă, singurul lucru pe care îl află este că protagonistă și-a pierdut memoria în urma unui accident. Femeia amnezică se găsește pe un iacht, alături de salvatorul ei, tânărul medic Bogdan care „renunțase la viața din oraș, la cariera într-un mare spital pentru a rătăci în cele mai mizere locuri, pe coclauri bănuite de vânt și locuite de păsări, un loc fără nici un viitor⁸”. Personajul încearcă să-și recupereze identitatea, să o reconstituie, să o valorizeze, „nu sunt o fetișcană, poate am 28 sau 30 de ani [...] Cine sunt de fapt?⁹”, dar nimic din ceea ce se petrece în jurul tinerei nu își găsește explicație. *O lume trucată* reprezintă romanul de naștere al scriiturii, autoarea scoate în evidență faptul că totul trebuie descoperit și reconstituit în același mod în care personajul principal, Grațielă își recapătă adevăratul nume, Camelia, și se redescoperă pe sine. Revenirea memoriei conduce la apariția problemelor și a întrebărilor. Recuperarea numelui poate semnifica regăsirea propriei biografii, biografie care este alta decât cea imaginată în primele pagini ale romanului. Leșirea din amnezie conduce spre abandonarea lumii în care Grațielă-Camelia trăise în primele foi ale romanului. Masca ține de dramaticul existențial, de intuiția care trimite la reciprocitatea între *a fi* și *a părea*. Masca personajelor oferă posibilitatea de a realiza o analiză profundă, intimă a eului, criticul Nicolae Rotund afirmând că prin scoaterea și punerea lor se ajunge uneori la identificarea personajului cu masca. Jocul măștilor personajelor este unul dual: unul cotidian și unul aluziv, având în același timp de-a face cu o absență și cu prezența pierderii identității descoperirii propriei unități. Portretele personajelor mizează atât pe tematizări cât și pe prezența predicatelor funcționale „*Eram palidă, cu părul dezordonat, fața mea păstra semnele îndelungatei suferințe m-am pieptănat cu grijă în timp ce mă gândeam că ar fi trebuit să-mi găsesc fardurile*”¹⁰. Jocul este dat de disputa dintre cele două situații, dintre cele două identități ale personajului. Pierzându-se o mască se recuperează o alta în momentul redobândirii memoriei, în momentul recuperării biografiei. Acest lucru se poate observa și prin relectura următorului fragment: „-Nu am avut niciodată curaj să mă comport așa cum aș fi vrut sau cum mi-ar fi convenit. Am făcut ceea ce mi s-a spus că ar fi cuminte să fac. Nu m-am împotrivit niciodată, am acceptat să mă îmbrac, să-mi cumpăr și să locuiesc unde au vrut cei din jurul meu dar nu unde aș fi dorit eu. Toți se entuziasmează pentru lucruri și situații care mie nu-mi spun nimic și eu accept ca să nu-i supăr: este una din comportările mele obișnuite, aici e răul! Îți mărturisesc melancolică într-o seară lui Bogdan. [...] -Și pentru tine casa este simbolul unei vieți liniștite, departe de ochii celorlalți? Crezi că este totul?”

Avem o descriere reprezentativă, în care se insistă asupra funcției mimetice. Această pauză descriptivă amintește de scriitura balzaciană. Prezența indicilor textuali, pe care îi amintește Jean Ricardou (ambreiori pronominali, verbe „să mă comport”, „aș fi vrut”, „nu m-am împotrivit”, „să mă îmbrac”, „aș fi dorit”, adverbele „niciodată”, „aici”), au rolul de a semnifica partea ascunsă a realității, universul lăuntric, ceea ce este dincolo de mască. Apare atât supradeterminarea, cât și izotopia, care orientează lectura, totul fiind încadrat într-o descriere de tip *voir*. Din perspectiva planului temporal în tipul narativ actorial „organizarea temporală este determinată de actor, servind ca centru de orientare”¹¹. Naratorul respectă experiența temporală a actorului, Grațielă-Camelia, care trăiește în prezent și își rememorează trecutul. Povestirea este transpusă la persoana întâi „Nu am avut niciodată curaj...”, eul narant identificându-se în întregime cu eul narat. Coeziunea textului descriptiv este marcată de progresia predicatelor. O oglindă în care se reflectă imaginea ființei umane este casa, acest simbol reprezintă centrul și spațiul domestic. Casa este simbolul, conform lui Bachelard, ființei interioare, este și un simbol feminin, cu sensul de refugiu, de protecție. Confesiunea exprimă dorința de schimbare interioară. Lumea personajelor este una „truca-tă” în care masca, suferința, speranța se amestecă confundându-se într-un spectacol fascinant în care totuși se poate găsi o portiță de ieșire, pozitivă sau negativă nu contează este, totuși, o cale de evadare „De sus s-a auzit un strigăt trist de pescăruș. Nimeni nu-i răspundea”.

În paginile romanului identificăm o versiune, o viziune proprie a creatorului asupra sensurilor existenței, uneori aflate în contradictoriu. Jocul personajelor trebuie privit ca o structură guvernată de legi fixe, legi cu rol de a modela lumea romanelor pe care o manifestă într-o formă recognoscibilă, creându-se astfel mimarea unei atmosfere de real. De aici rezultă și faptul că personajele refuză facilul în favoarea pustiului, murdarului, sordidului, plictisului, uneori a vulgarului (dar este un vulgar esteticizat), stupidului, chiar a penibilului. Marea îl fascinează, însă este o fascinație aproape morbidă, fascinația de a surprinde realul contextual. Personajele (Andrei, Simona în *Dragoste ciudată*) își manifestă plener criza existențială, de aici apărând și criza verbului naratologic. Se poate constata că roamnele stau sub semnul atmosferei disforice în care ideea de speranță apare înmugurită la final: „Și totuși dacă existau toate acele lucruri de făcut și toate acele speranțe de împlinit, atunci putea să privească fără teamă, ore întregi, cerul și luna nefiresc de roșie și mare. O energie neobișnuită i se revărsa în suflet și înțelese că putea înfrunta timul și amintirile, singură. Era în sfârșit liberă!”¹², „M-am oprit pe dig să mă simt aerul sărat al mării. Valurile se loveau de stânci, se spărgeau în stropi și se retrăgeau pentru a-și strânge forțele și a se năpusti din nou asupra pietrelor. Se crăpa de ziuă și dungi roșietice tăiau cerul deasupra orizontului. Începu vântul.. Spre casă pașii mei târșiți răsunau în liniștea dimineții. De sus s-a auzit un strigăt trist de pescăruș. Nimeni nu-i răspundea”¹³, „De la balcon. O mână micuță îmi făcu semn să mă grăbesc. A doua zi plecam amândoi în voiaj de nuntă spre Viena. Acesta era, din păcate, adevăratul curaj: ‘să trăiești castrat, ca un câine de casă dolofan’”¹⁴

Limbajul personajelor uzează de categorii definite

de noi hristuvisme datorită caracterizărilor juste dar restrictive, pertinente dar înșelătoare referitor la realitate. Anda Hristu este un scriitor complex, opera sa narativă cunoaște faze diferite: fiind bacoșuluțiană, holbaniană și campetresciană de aici și originalitatea ei.

La prelectura celor trei romane se observă că textele pot fi integrate unei serii incifrate, cea a dragostei, chiar dacă *Delia* și *O lume truca-tă* trimit la conceptul de viață ca re-modelizare. Semnificația acestor romane trebuie însumată axei dragostei, accentuându-se astfel latura semnată. *Delia* reprezintă trecerea printr-o *Dragoste ciudată*, contemplarea a ceea ce este *O lume truca-tă*. Textele manifestă un dinamism structural la toate nivelurile, traspunând un pseudo-registru fiabesc, o transformare fie că avem în vedere *Dragoste ciudată*, fie că ne referim la *O lume truca-tă*. Actualitatea semnificației de interioritate este indicată de *Delia*, totul având loc într-un cadru al hipersemnificației ca inflație semantică care trimite la *O lume truca-tă*, cadru care scoate la suprafață artificialitatea acestei lumi. Structura romanească perfect matematizată exclude orice formă de spontaneitate. Aceeași calitate de unitate minimală, reconstruirea matematică a lumii în dezordine, generează permutabilitatea. Totuși, mesajul narativ-poetic nu se schimbă, dragostea este ciudată.

În continuarea acestui eseu vom reprezenta rolul sensurilor conotative și denotative din cele trei romane referitoare la lexemul *dragoste* deoarece subiectul este în dezagregare: spațiul (marea, Constanța, București etc.) /vs./ trăirea (dragostea ciudată) /vs./ logos (structural, narațiunea este cristalină). Spațiul dragostei este construit pe orizontală, este un spațiu dual, potențial infinit (deschis) și potențial circular (închis). Rezultă că romanele Andei Hristu pot fi interpretate din punct de vedere monografic, viziune dublată de o perspectivă simbolică și datorită enunțării narative obiective camuflată de perspectivă fals subiectivă. La nivelul structurii de suprafață, observăm construcția clasică a romanului. Totuși, un lector avizat poate accede și la un alt tip de citire a romanelor, într-o manieră structurală, prin re-construirea informației: **eul narant este, în același timp, subiect și obiect – „Întâi trebuie să înțelegi ce se petrece în jurul tău. E liniște: - o liniște de suprafață”¹⁵** (subiect) și „**Balkanism împins la extrem? Războaiele, revoluțiile scot în față toată murdăria umană: profitorii**”¹⁶,¹⁷” (obiect). Astfel, trecerea în spațiul narativ se face prin cuvânt, prin lumea semnificativă: „- Mirosul mizeriei! Ah, trenurile noastre! Este o problemă națională! Să-ți spun mai departe: am tras pe mine o rochie de casă, largă, plăcută și răcoroasă, încât nu mă înduram să renunț la ea, atât de bine mă simțeam în ea sau bucuria îmi crea o stare deosebită, era senzația aceea de plăcere ce ți-o dau lucrurile din jur”¹⁸. Notăm un real fisurat prin parcurgerea inversă a triunghiului semiotic, obiectele formând astfel un sistem semnificativ: „Apasă descurajată clanța ușii: nici măcar Cristina nu venise. Întotdeauna întârzia,

(continuare în pag. 11)

chiar și atunci când promitea că va veni foarte devreme ca să mai stea amândouă puțin de vorbă¹⁹.

Ca fundament al producerii textelor prezentate în aceste rânduri, autorul Anda Hristu expune, plecând de la pretextul unei dragoste, ciudate în fiecare lume narativă, o biografie a iubirii. Sistemele normative ale universului diegetic care trimit la izotopia de bază – iubirea – nu sunt întotdeauna confirmate de text/e și datorită fuziunii perspectivelor narative. Astfel, în lumea „*Dragostei ciudate*” Andrei, bucureștean, vine în Constanța pentru a scrie o carte despre Ovidiu dar, această venire nu reprezintă decât un motivem (îndepărtarea de Amina, fosta soție), poate acea încălcare a limitei, a unui spațiu, cel al Simonei, arheolog. Prin extrapolare, rolurile diverselor personaje care populează lumea ficțională a Andrei Hristu ar putea fi asimilate, la nivel extradiegetic, diferitelor tipuri de lectori, cu raportare directă la „lectorul ideal²⁰” poate și pentru că Cititorul Model trebuie să urmărească „efectul urmărit²¹”: Amina întruchipează o lectură îngustă, Andrei pare a fi corespondentul lectorului „ființă de hârtie” (dacă ne gândim la faptul că Andrei îi vorbește Simonei despre viitorul său roman, Simona îi vorbește despre credința că va descoperi într-o zi mormântul lui Ovidiu și îi mărturisește dragostea pentru Ted și, în ciuda unor „aprecieri privind degradarea existenței materiale și morale a oamenilor²²”, Andrei pleacă în Ardeal pentru că nu înțelege iubirea Simonei pentru Ted), iar Simona pare a fi corespondentul unei lecturi superficiale (dacă luăm în calcul faptul că are un eșec în căsătoria cu un muzician, la Viena îl întâlnește pe Ted de care se îndrăgostește dar care o părăsește, apoi, începută sub forma unei relații de camaraderie, are o relație cu Andrei care, într-un final pleacă și el, Simona se înscrie în galeria personajelor previzibile, tratând iubirea, așa cum este ea înțeleasă, drept o sursă de energie a spiritului) înscriindu-se în afirmația lui Cioran despre om: „omul este atât de alipit de vidul existenței, că pentru el și-ar da oricând viața, și atât de îmbibat de infinitul plictiselii, încât martirajul viețuirii îl suferă ca pe un deliciu²³”.

Din această viziune asupra lectorului am putea chiar să vorbim despre ceea ce Wittgenstein a denumit a fi „mecanica sufletului²⁴”. În romanul *Dragoste ciudată* există acea înclinație de a vorbi despre efectul Ovidiu, senti-mente, obsesie, imagini etc. Senzațiile sunt multiple: obsesie pentru frumos, obsesie pentru necunoscut, obsesie pentru iubire. Astfel se poate traduce obsesia pentru Ovidiu. Reacția față de această obsesie este diferită, interesul este același: autoscopia prin intermediul lui Ovidiu. Fenomenul obsesiei față de Ovidiu este asemănător cu eliberarea de amintiri a Simonei din finalul romanului. Acest lucru poate fi redat astfel: intratextualitate – hipersemn narativ – intratextualitate – amintire – extratextualitate. Rolul lui Ovidiu în *Dragoste ciudată* este acela al lui 'Ayya , bân kullati, bēl uzni²⁵. La limita dintre istorie și cunoaștere, fascinație și idolatrie se află acest „eu” care perturbă istoria: Ovidiu. Dar, așa cum afirmă criticul Nicolae Rotund, „în spatele desfătării lecturii stau gravele reflecții despre timpuri și oameni a căror imagine încă ne urmărește²⁶”, lucru care permite decodarea obsesiei pentru descifrarea misterului numit Ovidiu drept o „amor intelectualis²⁷”. Dragostea, citită prin intermediul obsesiei pentru a descoperi mormântul lui Ovidiu, obsesie care poate

permite identificarea în nuce a motivelor care au dus la eșecurile sentimentale (dacă luăm în calcul faptul că este o femeie divorțată, relația cu Ted dar și cu Andrei se destramă), este privită de femeia – personaj, fie că este Dana Vernescu, fie că este Simona Vernescu, drept acea perfectă „îmbinare între planul biologic și cel psihic²⁸”.

Accesul la substanța iubirii, în romanele Andrei Hristu reprezintă scopul ultim al cunoașterii. Dacă „în *Timp pentru dragoste* este exprimată ideea iubirii ca o condiție „sine qua non” a existenței omenești²⁹”, în *Dragoste ciudată* între fețele iubirii și procesul de creație există o strânsă legătură: „scrișul este privit ca un „modus vivendi” și ca o ergoterapie³⁰”. Astfel, substanța iubirii este prezentată în momentele apogetice concentrând esența concretului, revelând aspectul imanent al existenței, identificându-se prin intuițiile de tip noosic – exprimată cel mai bine la nivelul eroticului (așa cum se poate observa și în romanul *Timp pentru dragoste*), un erotic sentimental, atașat de sinceritate dar și un erotic noosic, tipic pentru *Dragoste ciudată*, un erotic care se raportează la loialitatea față de spirit, ca o categorie care îl verifică („amore intellectualis” /vs./ „amore esthetic”).

Metoda cunoașterii prin iubire cunoaște o schimbare. Dacă în *Timp pentru dragoste* relația de iubire nu este bazată pe o relație logică în care subiectul se raportează obiectiv asupra unui obiect pe care dorește să-l cunoască, în *Dragoste ciudată* domină relația de confruntare între subiect și obiect. Totuși, pentru ambele romane, în plan narativ, notăm imposibilitatea personajului feminin, a eului narat și narant de a avea o viziune globală asupra evenimentului. Nici măcar lectorul nu are, la o primă lectură o viziune globalizantă. Dispare funcția de regie. Perspectiva este subiectivă, incompletă, mincinoasă, dar este autentică. Intriga nu mai este importantă. În momentul în care sensurile iubirii nu numai că se dezorganizează dar se și inversează, lectorul nu mai poate valoriza pozitiv ceea ce anterior părea a fi un sistem ordonat, o lume ficțională legitimă. În cazul particular al romanului *Dragoste ciudată*, un lector avizat va semna incapacitatea lectorului superficial de a judeca altfel decât diferențial iubirea, în termeni de plus și minus. Indiferent de gradul de instrucție, posibilul cititor nu va putea inventa termeni care să desemneze realitatea specifică a iregularului prezentat în *Dragoste ciudată* decât prin raportarea, cu semn schimbat, la corelatul ordonat. Pe această linie, lectorul avizat va semna faptul că cuplul ordine / dezordine (Simona – Petru și Amina – Andrei) nu se mai prezintă ca antinomie ireductibilă ci o structură iregulară acceptată de către societate sub forma: concret-abstract, particular-universal, minim-maxim și spațiu-timp. Anda Hristu se înscrie în seria autorilor care au evoluat puțin, foarte puțin din punct de vedere interior. Totuși, autoarea, conștientă de acest lucru, așa cum se poate observa inclusiv la o lectură atentă a romanelor, la nivelul scriiturii a evoluat atât în intensitate cât și în extensiune,

(continuare în pag. 12)

particularizând simplificarea actului de a iubi prin actul de a scrie. Se înscrie în seria scriitorilor stăpâniți de mare, marea triumfă atât iubirea cât și moartea, marea presupune iubire și moarte, Eros și Thanatos. Conștientă de puterea mării, Anda Hristu a făcut din mare un temei al personajului solitar, al personajului care iubește viața, situațiile, obiectele, marea, al personajului care iubește iubirea. Lipsa spontaneității, dicteul automatic lasă drum liber ordinii riguroase.

Am putea considera romanele Andei Hristu drept o istorie a degradării idealurilor erotice și în interiorul căreia personajele feminine se izolează într-o singurătate trufașă căci „dacă dragoste nu e, nimic nu e!”.

Corpusul sistemului de semnificații care fac trimitere la romanele Andei Hristu are la bază diferite soluții tehnice ale discursului narativizat: alegerea unui narator, desenarea unei anumite lumi, o lume nu prea îndepărtată de universul mintal al autorului real dar în contrast cu autorul implicat, o lume care aparține aceluiași nivel cultural dacă avem în vedere personajele etc. Chiar analiza unei singure istorii dezvăluie semnificatul lumii Andei Hristu. Redus la un schelet al funcțiilor actanțiale, *Delia* nu se deosebește de *O lume trucață* sau de *Dragoste ciudată*. Conceptualizarea abstractă a iubirii, reformularea modelului actanțial și narativ, descompunerea gradată a subiectului nu sunt decât câteva elemente care conduc, totuși, la deosebirea acestor lumi narative chiar dacă identitatea instanței narative transpare dincolo de măștile instanțelor ficționale. Experiența lecturii fiecărui roman al Andei Hristu aduce atât sub aspectul structurilor narative cât și al celor descriptive, dar mai ales în ceea ce privește tipologia personajelor, o nouă modalitate de integrare a acestor structuri într-o perspectivă postmodernistă.

¹ Anda Hristu, *Dragoste ciudată*, Editura Europolis, Constanța, 1994, p.178.

² *Idem*, p. 180.

³ *Ibidem*.

⁴ Nicolae Rotund, *Incursiuni critice*, Editura Ex Ponto, Constanța, 1997, p. 215 și urm.

⁵ *Ibidem*.

⁶ Preferăm lexemul în limba italiană deoarece acesta oferă o paletă sugestivă bogată atât în plan denotativ cât și conotativ (omul = instrument semiotic).

⁷ W. Werringer, *Abstracție și intropatie și alte studii de teoria artei*, traducere de Bucur Stănescu, Editura Univers, 1970, pp.150 – 164.

⁸ Anda Hristu, *O lume trucață*, Ed. Ex Ponto, Constanța, 2003, p. 9.

⁹ *Ibidem*, p.14.

¹⁰ *Ibidem*, p. 6.

¹¹ Jaap Lintvelt, *Încercare de tipologie narativă. Punctul de vedere. Teorie și analiză*, București, Editura Univers, 1985, p. 87.

¹² Anda Hristu, *Dragoste ciudată*, op. cit., p.180.

¹³ *Idem*, *O lume trucață*, op. cit., p.180.

¹⁴ *Idem*, *Delia*, Editura Eminescu, Constanța, 1996, p. 175.

¹⁵ *Ibidem*, p.7.

¹⁶ *Ibidem*.

¹⁷ *Ibidem*, p.7.

¹⁸ *Idem*, *Dragoste ciudată*, op. cit., p.53.

¹⁹ *Ibidem*, p. 144.

²⁰ Umberto Eco, *Lector In fabula*, traducere de Mariana Spalas, pref. Cornel Mihai Ionescu, Editura Univers, București, 1991, pp.80 – 100.

²¹ „La parte del lettore è dunque quella, importantissima, di una collaboratore testuale che riconosce la responsabilità dell’opera (la sua capacità di rispondere alle domande dell’interprete), una volta che sensibilità e competenza filologica abbiano stabilito una sintonia fra

l’emittente e il ricevente o, se si vuole, fra i codici di riferimento del testo e quelli ermeneutici del lettore.”, în Angelo Marchese, *L’officina della poesia. Principi di poetica*, Arnoldo Mondadori Editore S.p.A., Milano, 1997 [1985¹], p. 302.

²² Nicolae Rotund, op. cit., p. 216.

²³ Emil Cioran, *Amurgul gândurilor*, Editura Humanitas, București, 2006, p. 126.

²⁴ Ludwig Wittgenstein, *Lecții și convorbiri despre estetică, psihologie și credință religioasă*, traducere de Mircea Flonta și Adrian-Paul Iliescu, introducere de Adrian-Paul Iliescu, Editura Humanitas, București, 2005, pp. 25- 99.

²⁵ Gwendolyn Leick, *Dicționar de mitologie a Orientului Apropiat*, traducere de Mirella Acsente, Editura Artemis, București, 2005, p. 50.

²⁶ Nicolae Rotund, *Critica de la margine la centru*, Ovidius University Press, Constanța, 2005, p. 84.

²⁷ Ștefan Cucu, *Portrete literare*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2002, p. 97.

²⁸ *Ibidem*, p. 96.

²⁹ *Ibidem*.

³⁰ *Ibidem*, p. 97.

Bibliografie selectivă

Baldi, Guido, *Narratologia e critica*, Liguori Editori, Napoli, 2003

Cioran, Emil, *Amurgul gândurilor*, Ed. Humanitas, București, 2006

Cucu, Ștefan, *Portrete literare*, Ed. Ex Ponto, Constanța, 2002

Eco, Umberto, *Lector In fabula*, trad. Mariana Spalas, prefață de Cornel Mihai Ionescu, Editura Univers, București, 1991

Hristu, Anda, *Dragoste ciudată*, Editura Europolis, Constanța, 1994

Idem, *Delia*, Editura Eminescu, Constanța, 1996

Idem, *O lume trucață*, Ed. Ex Ponto, Constanța, 2003

Leick, Gwendolyn, *Dicționar de mitologie a Orientului Apropiat*, traducere de Mirella Acsente, Editura Artemis, București, 2005

Lintvelt, Jaap, *Încercare de tipologie narativă. Punctul de vedere. Teorie și analiză*, București, Ed. Univers, 1985

Marchese, Angelo, *L’officina della poesia. Principi di poetica*, Arnoldo Mondadori Editore S.p.A., Milano, 1997 [1985]

Puiu, Enache, *Istoria literaturii din Dobrogea*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2005

Rotund, Nicolae, *Incursiuni critice*, Ed. Ex Ponto, Constanța, 1997

Idem, *Critica de la margine la centru*, Ovidius University Press, Constanța, 2005

Werringer, W., *Abstracție și intropatie și alte studii de teoria artei*, traducere de Bucur Stănescu, Editura Univers, 1970

Wittgenstein, Ludwig, *Lecții și convorbiri despre estetică, psihologie și credință religioasă*, traducere de Mircea Flonta și Adrian-Paul Iliescu, introducere de Adrian-Paul Iliescu, Editura Humanitas, București, 2005

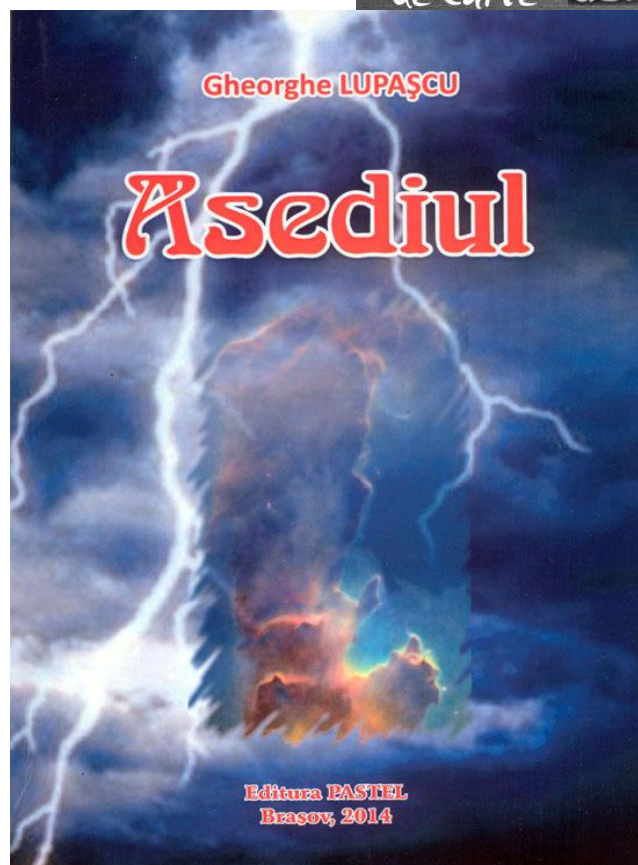
Dumitru ANGHEL

ASEDIUL, de Gheorghe LUPAȘCU

Volumul de versuri „Asediul”, semnat de poetul Gheorghe Lupașcu, Editura Pastel, Brașov, 2014, 96 de pagini, structurat pe două capitole tematice – „Predestinare” și „Cuante” – ușor „prețioase” și cu trimitere la un anumit nivel de infatuare scriitoricească, certamente de mare rafinament, completează „cartea de vizită” a unui poet autentic, cu o autoritate inconfundabilă și cu un statut valoric verificat în timp.

Personalitatea sa, poziția socială și un parcurs de excepție ca scriitor consacrat și o *carismă* pe măsură, ca om de acțiune, i-au dat dreptul să se afirme oricum, în orice ipostază, fără ifose de circumstanță. Convingătoare este doar opera sa literară, 20 de volume de lirică abstractă, uneori, conceptuală, alteori, cultivând o metaforă rară și elaborată, încă de la *debutul editorial* cu placheta de poezii „Laocoon împăcat”, Editura pentru Literatură, București, 1969, și continuând cu „Întoarcerea arlechinului”, Editura „Cartea Românească”, București, 1980; „Stăpânul Timpului”, Editura „Eminescu”, București, 1978; „Ziua Delfinului”, Editura „Eminescu”, București, 1988; „Singurătate pe planeta Pământ”, Editura „Enos”, Brăila, 1994; „Iubire exilată pe Terra”, Editura „Enos”, Brăila, 2000; „Excelența”, Editura „Enos”, Brăila, 2001; „Iambirul”, Editura „Enos”, Brăila, 2004; „Strigăt în Alcandoria”, Editura „Enos”, Brăila, 2004; „Monologul secret al prințului Hamlet”, Editura „Enos”, Brăila, 2005; „Vocația osândeii”, Editura Bibliotecii Pedagogice Naționale „I.C. Petrescu”, București, 2006; „Baladin într-o fabulă”, Editura „Enos”, Brăila, 2008; „Eram... Erai...”, Editura „Dealul Melcilor”, Brașov, 2009; „Cabala corifeilor”, Editura „Enos”, Brăila, 2010; „Când...”, Editura „Enos”, Brăila, 2010; „Viețuitoare”, Editura „Pastel”, Brașov, 2011; „Transurania”, Editura „Enos”, Brăila, 2012.

Revenind la volumul de versuri „Asediul”, sunt tentat să remarc titlul agresiv, care mă trimite cu gândul la sensul de dicționar al cuvântului: „atac asupra unei cetăți medievale, cu ziduri groase și porți zăvorâte, cu oșteni gata să reziste, de foame și de sete, zile întregi, la asaltul inamicului...”. Dar, pentru un poet modern ca Gheorghe Lupașcu, cuvântul *asediul* s-ar putea să reprezinte altceva decât prozaicul sens de apărare în fața unui pericol iminent. Este clar că avem o *metaforă* cu cel puțin o singură și majoră semnificație, și semantică, și poetică: *asediul* asupra conștiinței, asupra limitelor vulnerabile ale condiției sale umane, predestinat să greșescă după modelul părinților biblici Adam și Eva, izgoniți din Rai

într-un moment de... furie și de intoleranță divină.

Primul capitol, „Predestinare”, cu 54 de poeme, trimite direct, insinuant și programatic, la originile ființei poetului, cu repere genetice și geografice, *Berteștii*, satul din câmpia Bărăganului brăilean, unde a văzut lumina zilei, cu elogi și nuanțări sentimentale dinspre „*clișeul liric*” al poetului Lucian Blaga: „veșnicia s-a născut la sat”. *Asediul*, atacul, pericolul vin de la originea primară, de-acolo de la *Berteștii* nașterii și ai copilăriei poetului, deși sunt multe și convingătoare alte cauze de eșec, de suferință, de nefericire și impas sufletec: „Caut pe întinsurile de la Bertești / Brazdele din care au fost întrupate ursele, / Când pe mine m-au precuvântat / Dânsese... / Și pământurile / Sunt eu dedemultul / Suferind de boala jertfirilor” („*Întinsurile*”, pag. 14), deși nu face altceva decât să contabilizeze posibile, virtuale cauze, fără impact acuzator, justițiar...

Din această perspectivă, evident perturbatoare, poetul Gheorghe Lupașcu și-a pliat exercițiul poetic pe-o imagine bastardă, pentru că, mai întotdeauna, n-a prea știut ce să facă cu viața sa, cu toată conștiința sa, tributară unor veleități vulnerabile, cu toate efluvii unei personalități făcută să zâmbească și să nu plângă niciodată, nici măcar atunci când a fost nedreptățit, umilit, acuzat pentru vini, pe care nu și le-a contabilizat niciodată, deoarece a jucat doar pe „*cartea*” norocului, fără să-l tenteze șansa „*ca-cealmalei*”, iar imaginea sa a avut compensația indulgentă a unui Don Quijote în luptă perpetuă cu „*morile de vânt*” ale unei lumi vulnerabile: „Am stăpânit Doamne / Cum bine ai rânduit, / Peste

(continuare în pag. 14)

ființele apelor , / Peste tot am stăpânit, / Până când / Doar un singur drept mi-a rămas: / Să-mi fiu însumi devoratorul..." („După creație”, pag. 15).

Adică, un poet introvertit iremediabil, supus unei... „predestinări” (!?), din care n-au lipsit eșecul, neșansa și o anume... genetică eroare programată ca... impas: „Nu vom mai avea concurență... / Vom trăi în paradisul de consum vegetal / Și pentru că nu mai există / Nici miei / Nici fiare absolute / Vom pieri vânași / De noi înșine...” (Ibidem, III, pag. 16).

Și în segmentul de poezie erotică, „de dragoste rănită...”, poetul Gheorghe Lupașcu pare a... înota tot contra curentului, ca o soartă damnată, predestinată: „Toată ziua / Ori / Toată viața / Femeia / Cu care înotam / Cu vietățile fluviului / M-a iubit / Alungându-mă...” („Uitarea”, pag. 17); incapabil să dea curs unei comunicări din iubire, lăsat pradă unui disperat S.O.S., venit tocmai din partea femeii iubite: „Doar ea / Senină / Cu trupul ei / Din carne și cer / Mă răpea în uitarea / De a nu mai muri...” (Ibidem).

Predestinarea este pentru poet și condiția unui existențialism, pe care nu-l poate nega: „De spaimă / Că nu mai exist... / Nu mai știam / Dacă eu eram / Ori / Geamănul meu / Mistic” („Pieton”, pag.19), dar și o recunoaștere a imposibilității de a lupta cu destinul, cu soarta stabilite de Divinitate; ori ca un semn al neputinței și al imposibilei împotrivi: „De câteva secole / Merg / Doamne, / Pe aceeași câmpie / Privindu-mă” („Pământean”, pag.28), în tonuri de gri sufletesc și descumpăniri marcate de acordurile Simfoniei a V-a „*Destinului*”.

Sau o patetică „biografie”, un încrâncenat „curriculum vitae”, care trimite spre o nedreaptă și tot... *predestinată* neșansă de destin dirijat parcă de forțe oculte și de-o întâmplătoare, haotică „loterie de destin uman”, dintr-un poem, „*Asediul*”, care a dat și titlul volumului de versuri al domnului Gheorghe Lupașcu: „Strigam / Mă rugam / Dar nu mă auzea / Nimeni, / Nici Dumnezeu nu mă auzea” (Op. cit., pag.30), iar protestul și revolta poetului damnat se consumă, până la anihilare, în sacrificiu și în condiția de învins: „Nimeni / Nu mai avea nevoie / De moartea mea asiduă, / Când / Totul / Devenise Totul / Și / Nimic...” (Ibidem, pag. 31).

Există un obsedant... tragism în meteorica ființare umană, iar poetul trece prin încrâncenate „*atacuri de panică*” de tip existențial, pe fondul unei atitudini de frondă, între neputință și revoltă: „Dacă mi se va termina viața (sau altfel zicând) / Dacă mi se va termina terminarea” („Dacă”, pag. 36), încheiate într-o conciliantă comunicare, mai mult umilă decât revoltător reproș: „Dacă-ți vei pierde răbdarea / Vino și tu aici / ... / Împreună ne va fi mai ușor / Să trecem dincolo de orice amânare...” (Ibidem).

Rolul și funcția predestinării divine, dinainte de *Facerea biblică*, de la Marele Big-Bang, sunt deturnate de poetul Gheorghe Lupașcu spre o altă... predestinare, dinspre *fizica cuantică*... din zona „proceselor elementare ale unui câmp electromagnetic și interacțiunea dintre acesta și substanța corpurilor”, în cel de-al doilea capitol al volumului de versuri „*Asediul*”: „*Cuante*”, cu doar douăsprezece poeme, fără titlu, numerotate doar cu cifre latine, I-XII. În scurtul capitol „*Cuante*”, domnul Gheorghe Lupașcu modifică cu totul

esența ideatică a mesajului poetic, dar păstrează forma, structura prozodică din primul capitol; un *vers* sacadat, de tip „*casadă lexicală*”, ca un recitativ, din care răzbate impetuos o atitudine rebelă, nonconformistă, față de tot ceea ce-i provoacă angoase, dezechilibre, proteste, nemulțumiri și chiar o suspectă și *mai mult... mimată* atitudine atee, în ciuda realelor sale convingeri creștine: „Călătorind... / În egiptul de oarecând / În niciunde / De nicicând / Iertând... iertând... iertând / Doar cu inima mea de pământ...” (poemul IV, pag. 86).

O conștiință în delir, incertitudine și nesiguranță, o atmosferă a unui destin tematic beethovenian, cu reverberații patetice și nevoia de echilibru imposibil de controlat: „Ca o arcă eșuată / Sunt / Mai aproape de Marele Balans / ... / Când / În niciunde de nicăieri / Nu se mai întunecă / Nu se mai moare” (poemul II, pag. 84).

Cum remarcam și în primul capitol, și în „*Cuante*”, erotica are în lirica poetului Gheorghe Lupașcu o altă substanță și o altă simbolistică, ușor intelectualizată, pedant livrescă, pe partituri sacadate, voalat spiritualizate și împinse spre disconfort sentimental: „...Cădeam / Ca un lanț / De la fântâna câmpiei / La gleznele gândului tău / La muntele trupului tău / Când / tu / Mă ocroteai de moarte / Cu umbra cârnii tale / ... / Când / Noi / Eram / Aceași iubire / Duală... (poemul III, pag. 85).

O perpetuă pendulare între oniric, existențialism, etică, morală și *canon* creștin, în alternanță cu un erotism incomod, perturbator de echilibru, fac din capitolul „*Cuante*” treapta spre poezia intelectualizată în exces, aparent programatică, în ciuda unui aer de ușoară frivolitate venită dinspre lexicul „în doi peri” (!?)

În fine, remarc prezența în mai toate poemele a adverbului de timp *când*, ca o obsesie a *Timpului*, a trecerii timpului, din zona unei filosofii existențiale cu nuanțe interrogative dintr-o percepție halucinatorie a realității și un liric nucleu emoțional: Când / Nu mai știu / Dacă boala lucrurilor lumii / Este boala mea, / Când / Tu proclami / Doamne, / Că ești bolnav de mine / Că sunt bolnav de tine... (poemul XII, pag. 94).

Volumul de versuri „*Asediul*” este cartea unui poet care are propriile reguli, în planul prozodiei și al științei versificației; nicio minimă simbolistică tradițională nu-l îndeamnă pe modernul scriitor să-și pondereze elanul liric. Domnul Gheorghe Lupașcu este poet cu state vechi în arealul literaturii române contemporane și are asigurată imaginea standard a unei recunoașteri dincolo de „rețete”, certificate, diplome, premii sau poziții oficiale de scriitor autentic.

Dumitru ANGHEL

LUMINILE DUNĂRII, de Marin CIORANU

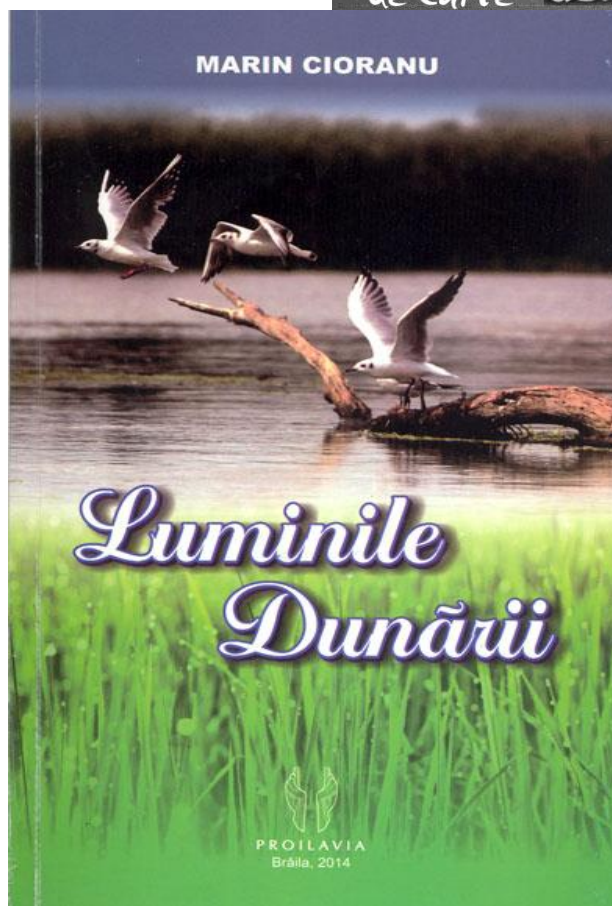
Volumul de versuri „Luminile Dunării”, Editura Proilavia, Brăila, 2014, 110 pagini, semnat de scriitorul Marin Cioranu, adună 180 de poezii în metrică modernă, în afara oricăror restricții prozodice; poeme scurte, cam câte două pe o pagină de carte – format scurt – pe o singură, obsedantă „linie melodică” lirică: un univers poetic la parametrii unei parcurgeri temporale, cu doar... „accidentale” ieșiri *dintr-un alt decor*... Fără nicio altă alternativă decât cea a *Marelui Timp*, alcătuit din „frânturi” de *Istorie* și din ipostaze umane: iubire, zbucium sufletesc, dragoste de glia străbună, sufocată de un... patriotism ușor desuet, existențialism în doze homeopate, marcate de recesiuni dezolante și o întregă tevatură mistică, între *alcov* duhovnicesc și „revolte” atee, cu descumpăniri de tot felul sau sub presiunea unei independențe spirituale convingătoare.

Este evident însă un parcurs de creație literară, pe care domnul Marin Cioranu și-a asumat-o într-un registru stilistic generos în cele 15 cărți publicate, *cinci de proză și zece de poezie*, de la debutul editorial cu „Taina unei femei”, *roman*, Editura „Porto-Franco”, 1995; „Cu fața spre soare”, *poezii*, Editura „Libertatea”, 1996; „O corabie cu cântec”, *poezii*, 1998; „Îngerul de noapte”, *poezie*, Editura „Enos”, 2002; „Șoapte în oglindă”, *poezie*, Editura „Opinia”, 2003; „Casetă cu surprize”, *poezie*, Editura „Enos”, 2002; „Lacrimă de rob”, *poezie*, Editura „Danubiu”, 2004; „Memoria, cuib de iubire”, *poezie*, Editura „Danubiu”, 2005; „Trădat în iubire”, *roman*; „Singurătatea în oglindă”, *poezie*, ambele volume la Editura „Opinia”, 2006; „Lumea din care vin”, *proză scurtă*; și „Zâmbetul din lacrimi se naște”, *poezie*, ambele volume la Editura „Opinia”, 2008; „O privighetoare cu chip de fată”, *schite și povestiri pentru copii și tineret*, 2010; „Ultima șoaptă”, *poezie*, Editura „Proilavia”, 2011; „Strigătul Laurei a fost auzit”, *roman*, Editura „Proilavia”, 2013.

Volumul de versuri „Luminile Dunării” este alcătuit, așa cum afirmam mai sus, din 180 de poeme, care n-au nicio legătură cu bătrânul Danubius în afară de titlu și nici nu beneficiază de vreo organizare tematică din partea Editurii, așa că *recenzia* mea va fi una de-o... firească „dezordine organizată”(?!), pe măsura descoperirii... „ideilor și sentimentelor” care au băntuit sufletul poetului și, din aceste motive, îmi asum o posibilă și scuzabilă eroare de discernământ analitic ori de vulnerabile judecăți și afirmații, în ciuda *codului* meu de conduită profesional-critică...

Ceea ce pot afirma, după o lectură de prim contact, este că poezia domnului Marin Cioranu este... *eterică*, supusă unei presiuni sentimentale din care parcă ar lipsi controlul, capacitatea de a canaliza fluxul liric spre o motivație, un impuls, o finalitate, într-un amestec de cauzalități, deopotrivă reale și simbolice: „Vreau să-mi găsesc o cărăruie / printre aștri, / printre gloanțele războiului / care nu se mai termina / niciodată, / să pot ajunge acolo...” („Din umbră”, pag. 33).

Poetul își asumă nonșalant orice posibilă

ipostază... socială, civică, artistică, în nume personal, dar nu acceptă responsabilități din considerente de prudență sau... de teamă: „Peste noi nu se mai face / primăvară - / Cântecul a amuțit în cer / Și nimeni nu a văzut / când a plecat...” („Zâmbetul”, pag.34). Are chiar și... *revolte* de tip proletar, cu accente de condamnare a inegalităților sociale, în maniera poeziei proletcultiste a anilor '50 din secolul trecut, promovată de poetul Al. Toma, ușor naiv, într-un joc de umbre și lumini, ca o indigestie estetică, perimată: „În loc de trei vile, / trei mașini de lux / și o piscină, / eu am numai / un roman / în care mi-a încăput / toată planeta” („A fi sărac”, pag. 39).

Există, deopotrivă, atâta neliniște, și incertitudine, și negativism dilematic: „Eu sunt al tău, / ție ți-a furat inima / Dumnezeu / pentru a sădi / În grădina luminii” („Prin noapte”, pag. 42), încât nici măcar pravoslavnică și liniștitoare dogmă creștină nu-l convinge: „Să ajungi la rana / ce pare un răsărit, / trebuie să te duci înlăuntru / adânc foarte adânc, / până vei da de o ființă albă / care zâmbește la tine” („Durerea”, pag.42).

Sau elegiace, ca-ntr-o „Nocturnă” de Fr. Chopin: „Dacă vrei / să mă vezi / cum arăt plângând, / trage sertarul / și uită-te în sufletul meu” („Troenit”, pag. 44); în acordurile unui „portret-damnat” și ca un sindrom al ratării, dar revine cu cosmetizări meșteșugite: „Eu vin la tine / numai noaptea / noaptea mă vede / numai

(continuare în pag. 16)

Sonia ELVIREANU

Steluța Istrătescu - Între două călătorii

Dumnezeu” (“La tine”, pag. 45); o erotică... în disperare, în lipsa unui dialog și a nevoii de a convinge: “Eu sunt idolul tău - / de-o viață mă cauți” (“Aura”, pag. 51).

Există o obsesie lirică a... *oglinzii* în mai toate cărțile poetului Marin Cioranu ca o reflecție a unor neșanse, încrâncenate dizarmonii, a lipsei de dialog, cu sine și cu lumea din jur: “În mine / zace cineva / ... / Apoi am simțit / cum se zbătea / să scoată capul / singur în lumină” (“Se zbătea”, pag. 53); o tristețe fără margini, anulată prudent de doar un... *click* de echilibru: “În traista mea / de o mie de ani / se zbate un pui golaș / să mă mângâie / cu aripile...” (“Așteptând”, pag. 54).

Impresia dominantă, pe care mi-o asum ca pe o posibilă eroare, ar fi că poezia din volumul “Luminile Dunării” este intelectualizată în exces, pe niște parametri nostalgici și artificializați, cu o ritualică tulburătoare: “Din tristețea mea / florile ies / de parcă aș fi un mormânt / ... / Dar florile ies, tot mai vii din mine, / de parcă ar vrea să vorbească / despre depărtările știute” (“Inele”, pag. 68).

O astfel de poezie, strict meditativă, cu incantații elegiace de resemnare, sugerează patetic un tragism izbucnit din existența obișnuită: “Pe țarm / se mai plimbă și acum, / pasărea mea, / care mă veghează / când intram în noapte / ... / la ultima lacrimă / ca un salut / dintr-o privire oarbă” (“Acum”, pag. 75).

Un existențialism împins spre resemnare, dintr-o *biografie* ideatică, cu trepte abrupte dar și cu piscuri optimiste, se desprinde dintr-o lirică spiritualizată și un canon inițiat: “În scrierile mele / urcând și coborând, / târziu am dat de un punct / în care am văzut marea, / unde mă aștepta / cineva... să mă ia / ... / În timp ce umerii îmi plâneau” (“Vremea”, pag. 77).

Și, spre sfârșitul volumului, o singură și necesară trimitere spre Dunăre, fluviul-reper sentimental, nevoia de a accede spre altceva, chiar spre Marea cea mare, deși aceeași undă nostalgică băntuie sufletul poetului Marin Cioranu, incapabil să-și găsească echilibrul: Înotând pe Dunăre / am prins din urmă / o lebdă / cu aripile smulse / ... / Am ocrotit-o în casa mea, / până și-a deschis aripile / ca o umbrelă, / și când i-am dat drumul - / a grăbit să intre în unghiul / de zbor, spre țările calde (“Lebdă”, pag. 104).

“Luminile Dunării”, o carte de poezie în acorduri de Ivanovici sau Strauss, despre sentimente nestatornice și nevoia de altceva, concret sau ireal, posibil sau fantastic, dar cu dorința de împlinire, deși mereu în impas, ca un carusel al idealurilor răsărite dinspre Estul speranței.

Volumul de proză scurtă a Steluței Istrătescu *Între două călătorii* (eLiteratura, 2015), ediție îngrijită de scriitoarea Marilena Lica-Mașala, cuprinde 6 povestiri date, scrise între 1979-2014. Titlul poate face aluzie la periplusul autoarei, care precizează timpul și locul unde le-a scris, ca și cum ar fi fost inspirate de călătoriile sale. Tematic, autoarea invită lectorul să pătrundă în două lumi: comunistă și postcomunistă.

Prozatoarea evocă secvențe de viață, focalizându-și atenția pe personaje, un anumit tip de personaje, predestinate singurătății și neîmplinirii, în ciuda structurii lor psihice luminoase ce le dă o anumită noblețe. Sunt personaje feminine neînsemnate și sărmene, abia observabile, unele apariții stranii, anacronice în peisajul cotidian al urbei lor, ca personajul feminin din *Când înfloresc castanii*. Au în comun suferința și o frumusețe sufletească aparte, firea optimistă care le salvează de depresii, o atitudine de acceptare a condiției lor.

Perspectiva din care sunt privite e realistă, un realism impregnat însă de duioșie și culpabilitate pentru destinul amar al unor femei ce ar merita reversul. Deși inferioare social, demne de milă, persiflate de semenii lor, sunt superioare prin caracter, printr-o demnitate care emoționează. Sunt private de iubire, dar rezistă disprețului celorlalți prin puterea visului. Cea mai reușită, ca portret și forță epică, este *Când înfloresc castanii*.

Decalajul între momentele în care au fost scrise (o perioadă de 35 de ani, după cum indică datele) explică atât subiectele alese cât și diferența de limbaj. *După brânză* readuce în atenție un aspect tipic lumii comuniste din veacul trecut: umilința trăită de intelectuali, obligați să supraviețuiască în condiții precare. Limbajul exprimă și el caducitatea și depersonalizarea individului din acea perioadă.

Subiectele nu au nimic palpitant, însă personajele sunt emoționante ca tipuri umane. Proza Steluței Istrătescu comunică atașamentul și duioșia față de ele, o anumită complicitate a naratorului cu personajul și simpatie reciprocă. Personajele par proiectate cu intenția de a reda lumii contemporane calități și atitudini umane uitate.

Povestirile valorifică în parte experiența didactică și livrescă a autoarei, au pe alocuri o prea pronunțată tentă romantică, o duioșie și o candoare în discordanță cu realitatea contemporană prea crudă, urmează un singur tipar în construirea personajelor defavorizate de soartă: femei singuratice, umile, nefericite, atinse de suferință, a căror existență se întemeiază pe puterea visului. Nevoia de vis țese povestea în care personaj și narator se lasă prinși, personajele conviețuiesc cu visele lor, le sunt fidele. Tendința spre portret, unul reușit, e un element definitoriu al prozei Steluței Istrătescu, care știe însă a mînuși dialogul și descriptivul în cadrul narațiunii.

Bibliografie: Steluța Istrătescu, *Între două călătorii*, ediție îngrijită de Marilena Lică-Mașala, prefată de Marin Ifrim, posfață de Elena Radu, București, eLiteratura, 2015

Mihaela AIONESEI**ceasul regăsirii**

insectă cu solzi de metal
sau bufniță cu iernile în plete
mă regăsesc deseori
la o intersecție echidistantă de mine
și-atunci îndrăznesc
urc treptele căii lactee
provizii de tăcere să adun
iluziilor-
joc de popice
mânuite de mâinile oloage
ale altui stăpân

viața mea-i un spectacol
cu ușile închise și măști triste

în spatele lor
inima cusută în fiecare zi
trudește pentru ceasul de sărbătoare
când înfloresc pietrele
adunate în ani
și timpul vindecat
gonește hotarele
să obțină împăcare și o fereastră
pentru odihna de dincolo

întind mâna
liniștea prinde rădăcini
mă înalț
arbore cu fructe târzii
din care a căzut o viață amară

dimineața se ridică sângerândă

în locul unde se primenesc diminețile zbârcite
păsările vin să-și verse gura de zare adunată
cu trudă
căprioarele își leapădă umbra și umblă goale
în unda lacului fecioare stranii
cu plete de foc zvârcolesc șerpilor adunați sub tălpi

stelele și luna țin aprinsă turma de nori
greierii fac tumbe cu noaptea sub braț
în chip de cobză
mioarele și-ntorc mirate privirea către cer
zorii scapără din copite

pe prispa timpului un bătrân cu palma frântă
sună din clopoțel
iarba răsună
în jur
nimeni să-L asculte

memoria ochiului

mult aş vrea
spațiul îngust în care mă învârt
să nu-mi arate cum îmbătrânesc
în toate oglinzile
carnea și sângele
foșnet al umbrelor mereu crescânde
mai stinse
mai aproape de frontiera
unde cineva pregătește podele pentru

ultima notă desprinsă de mine
parcă-i aud vaietul de cui ruginit
înfipt până în memoria ochiului
acolo unde încercările nu mai au importanță
strigătul nu mai aleargă să mute Everestul din loc
copleșit
încearcă starea de tremurare
cu mâinile în rugă

perpetuum mobile

octombrie m-a obligat să stau cu fața spre cer
așa pot vedea mai bine zborul destrămat
în rugăciuni
câte una pentru fiecare ploaie
în care nu au încăput îngerii.

între noi munți de greieri și câțiva bănuți
mă feresc de provizii,

ce nevoie ar avea de rod o fereastră
bătută în cuie ?

mă abandonez asemeni călătorului
care își vede de drum,
din coastă în coastă adun singurătăți
îmbrățișez într-un surâs iarna colosală
știu că dincolo de ea e primăvara veșnică
și unde e veșnicia ești și Tu.

cotlon camuflat

să mă avânt câțiva centimetri pe zi
încurajez cotloanele
să-și ascută de umbra mea colții
seara târziu ies din colivie
stau la taifas cu morții mei
înnădesc viața din os în os
până spre dimineață
când lacrimile prind miros de tămâie
de fiecare dată mama
cu năframa înnoptată pe cap
cu o mângâiere pe frunte
mă întreabă ce mai fac

tac...mă străduiesc să par că sunt
deșir o moarte
fugăresc un plâns
printre iertări
desprind gura pruncului de sân
și apoi oftez
oftez spre orizontul nimănu
să prind iluzia la urechea destinului
prea surd să audă scâncetele
din piatra în care mă prefac
uneori că dorm
spun „bine ”
și dinții nu mă mai încap...

Andreea DONE

Scriitori talentați ai culturii românești postdecembriste

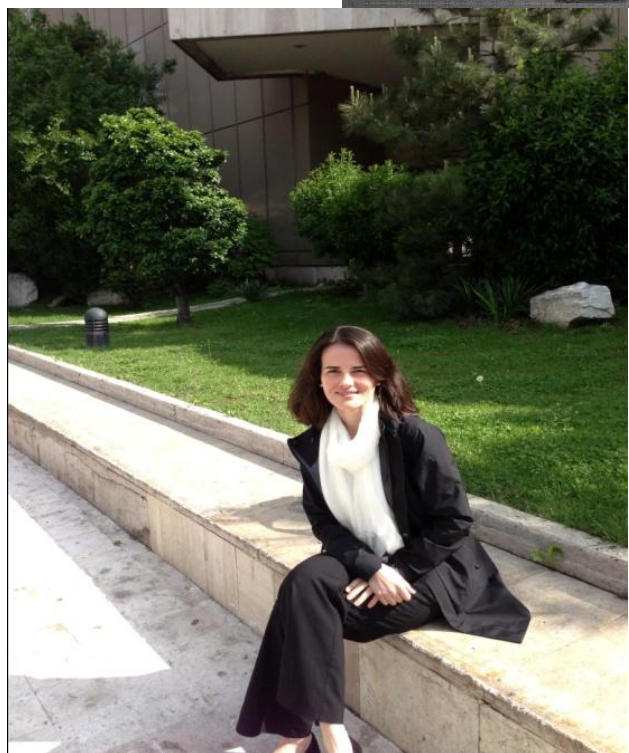
Vorbim adesea prin diferite mijloace, media sau conferințe despre cultură și promotorii ei, dar puțini suntem cei care ne cunoaștem adevăratele valori. Raportându-ne la identitatea unui popor, acesta rezistă în istorie prin trei mari izvoare și anume cultura - prin oamenii ei de valoare, spiritualitatea și folcloricitatea. Unul dintre tinerii talentați, care a adus un aport deosebit culturii românești este scriitoarea Cristina Plămădeală, originară din Republica Moldova, care, grație inteligenței sale și talentului cu care a fost înzestrată de Dumnezeu a ajuns să studieze la cele mai prestigioase universități ale lumii, Harvard, Georgetown și Concordia University.

Chiar Cristina Plămădeală spunea că „cei care ajung la Harvard muncesc pentru talentul lor” și trebuie să o credem. Dacă părinții săi medici de profesie ajută la restabilirea sănătății trupestă a omului, Cristina, datorită harului său de a scrie, ajută omul în regăsirea frumosului pierdut din sufletul lui. Nepoată a marelui ierarh și cărturar al secolului XX, Mitropolitul Antonie Plămădeală al Ardealului, ea moștenește darul de a scrie și de a mângâia prin cuvintele calde, frumos așternute pe pagina alba a hârtiei, sufletul cititorului chinuit de dor și de singurătate. Cu o astfel de ocazie și-a lansat romanul „Visul Mariei”, o carte profundă, ce analizează omul modern și starea sufletească a acestuia. Romanul în sine tratează un punct sensibil pentru timpurile contemporane pe care le trăim azi, și anume starea unei societăți și a indivizilor săi. Cu toții ne-am îndepărtat astăzi de viața autentică a omului simplu care trăia laolaltă în dragoste și armonie. Omul secularizat a devenit incapabil să mai iubească, iar atunci când este doborât de boală și de durere devine debusolat, nu le înțelege taina sau rostul și nu în ultimul rând modul cum le poate depăși sau cum poate urca, valorizându-le mai aproape de Dumnezeu.

Sensibilă și delicată în același timp, autoarea își proiectează lumea sub chipul „celor două țărâmurii”, „satul fără nume” și „țărâmul celor care nu pot ierta”, finalizându-o cu „hanul sufletului rătăcit” care avea să însemne prin prisma autoarei locul de întâlnire cu Creatorul său, adică Biserica.

Deși locuiește astăzi în Canada, în plin modernism și tehnologizare a societății contemporane, ea nu și-a uitat locurile natale și, nu în ultimul rând, satul frumos și tradițional, cu locuitorii ei simpli, parcă desprinși din povestirile lui Creangă.

Foarte frumos scria Lucian Blaga în opera sa o odă închinată satului românesc, unde orice gând e mai încet decât centrul civilizației moderne, și anume „veșnicia s-a născut la sat”. Ambițioasă și luptătoarea, Cristina -

Scriitoarea Cristina Plămădeală

- această „micuță Marie”, pornește pe un drum al desăvârșirii sale personale, plecând din boema Moldovă, lăsând în urmă jocurile copilăriei poate mult prea devreme, făcând loc studiului și scrisului, talente ce avea să și le șlefuiască ani și ani la rând, devenind ceea ce este astăzi. Adică un om care poate la rândul său să-i slujească pe alții. „Visul Mariei” poate fi în același timp și un răspuns al Divinității, cu privire la întrebările sale personale sau la alegerile pe care individul social le face în viața sa de zi cu zi.

Acțiunea romanului este una complexă, trecând de la o stare la alta, de la bucurie la tristețe și, într-un final, la regăsire. Sunt trăiri pe care însăși autoarea le simte din tot sufletul, deoarece marea dramă a omului contemporan este neputința lui de a se regăsi pe sine și de a-l pune pe Creatorul său în adâncul sufletului.

Acuarela de Constanța Abălașei-Donoșă

Lia MUREȘAN

lăsați-mă să tac, vă rog

vă rog, lăsați-mă să tac.
 e-atâta întuneric în oameni de o vreme,
 nici urmă de lumină nu-i în ochii lor,
 în suflete-i pustiu și gheață -iubire nu-i-
 cuvântul lor este grozav, dar, fără viață.
 din vorbe goale, pe nesimțite, s-a născut o nouă lume
 condusă de măgari, de neghiobi și de nebuni.
 uneori râd ca să nu plâng;
 prin răs învins-am disperarea și neputința,
 învinețit-am ura cu râsul meu.
 mai strâng din pumni din când în când
 de-aș sfărâma întreg pământul, dar tac.
 în vacarmul lumii noi, ca un gând de neclitit,
 s-a cuibărit în mine pe furiș tăcerea,
 toate dorurile le-am încătușat într-un surâs;
 sunt patimi care au tăcerea lor
 chiar dacă-n veci nu mor,
 lăsați-mă să tac, vă rog.

loane

cât îmi par de triste cărările printre vii
 pustii ajuns-au vechile vetre
 dintr-un hotar într-altul flămânzi de noi tipare
 ne-a îmbiat capriciul și-am năruit treptat
 credința și dragostea de neam
*-cine-și mai aduce aminte
 de tine loane țaran român
 pornit pe jos desculț din vatra-ți străveche
 spre Bălgradul lui Mihai Viteazul și câți
 te mai cinstesc pe tine Gheorghe
 Petru Vasile Teodor Ilie care-ați purtat cu fală
 Tricolorul pe câmpul lui Horea-*
 venerăm străinătatea
 pruncii ni-i botezăm Carlo Ianis Mario...
 nimic din ce-i românesc parcă nu mai este bun
 limba ne-o stâlcim
 negându-ne apartenența la neamul de țărani
 care-au scris istoria
 ne rușinăm cu pajiștea din fața casei
 și de mușcata din fereastră
 această țară-și pierde încet încet poporul
 ah
 cât de triste și pustii ne-au devenit cărările
 loane

mamă

mamă
 mă prefac că nu văd strâmbătatea lumii
 iar dacă plâng uneori plâng cu lacrimile
 copilului din tine care locuiește în mine acum
 nu pot să-l alung mă prefac uneori că nu știu
 privesc prin ochii tăi ce-au devenit ai mei
 dacă nu-mi-i dăruiai nu i-aș fi avut
 dacă nu-mi dădeai lacrimile tale
 poate că ar fi fost mai bine
 sau poate ar fi putut fi mai rău
 nu știu și nimeni nu-mi poate spune

dacă nu mă învățai drumul aspru al muntelui
 dacă nu mă lasai să alerg desculță prin iarba
 înrouată
 desculță prin colbul cald al drumului
 sau prin băltoace în ropotul ploilor de vară
 dacă nu mă învățai să înot ca păstrăvul
 să alerg urmărind norii albi soarele seninul
 să ascult vocea șoptită de vânt
 și cum să dau totul pe nimic
 poate că ar fi fost mai bine
 sau poate că ar fi putut fi mai rău
 nu știu și nimeni nu-mi poate spune

poate am pierdut amândouă din start
 pentru că drumul netezit cu smoolă
 ne pare mai pustiu decât orice pustiu
 durerea tăcută încovoie ca vântul tinereții copaci
 dar mă prefac că nu văd strâmbătatea lumii
 doar plâng uneori
 mamă

cuvântul

cuvântul oricât de frumos ar suna
 nu semnifică nimic dacă nu vine din interior
 niciodată nu se va putea extrage sevă dintr-un verb
 fără rădăcini adânc înfipte-n propria ființă
 rostirea fără trăire rămâne un ceva venit din afară
 o limbă străină târziu învățată
 căreia nu-i cuprinzi toate sensurile
 nu poate fi nu va fi niciodată cu adevărat a ta
 cuvintele n-au rezonanță dacă nu emană senzații
 din interior

prea ne-am obișnuit să imităm
 împrumutăm de toate
 până și limba pe care o vorbim

îmbrobodeli fără noimă a devenit cuvântarea
 circari bufoni păpușari oratori ocazionali
 amestecă disecă eviscerează cuvintele
 goale de conținut au devenit cadavre îmbălsămate
 întâmplător mi-a fost dat să mă tem de morți
 mă simt pierdută în lumea asta fantasmagorică
 cuvântul oricât de frumos ar suna
 nu semnifică nimic dacă nu vine din interior

Livia FUMURESCU

CU PANA ÎNMUIATĂ ÎN IUBIRE
(Ion VasIU - Târziu în cuvinte)

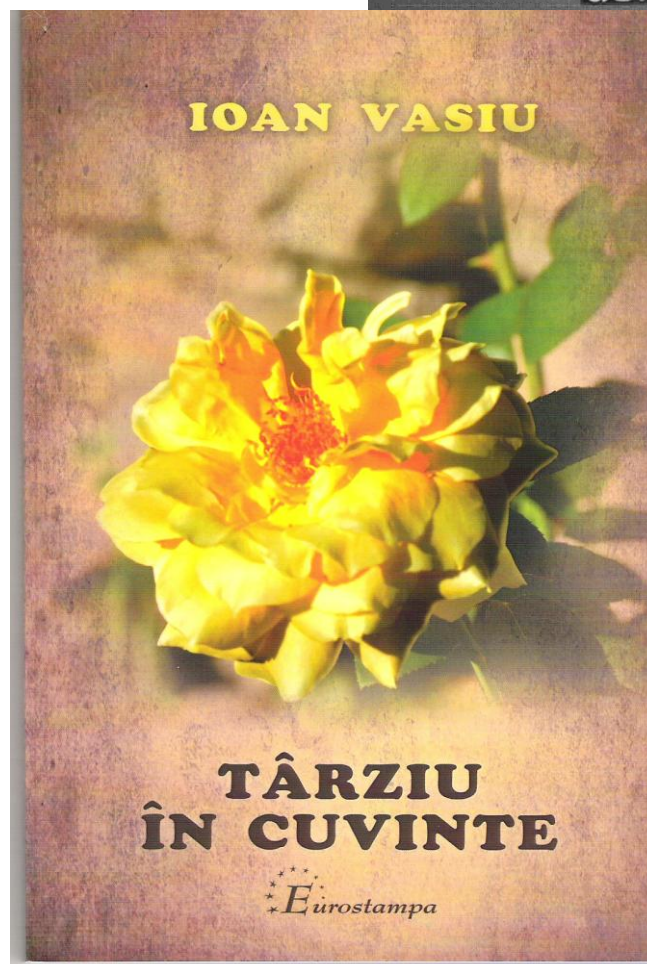
În domoala curgere a vremii, iubirea este totdeauna și pentru toți liantul, care le conferă oamenilor bucurii și puterea de a înfrunta nebănuitele încercări ale Fortunei. Poate de aceea, volumul „**Târziu în cuvinte**” de Ion VasIU (Editura Eurostampa, Timișoara, 2014) se înscrie pe același orizont liric, purtător al emoției cu gust dulce-amăru, care generează miracolul celui mai frumos sentiment, unind partenerii într-un cuplu. Dacă tinerețea erupe vulcanic, stârnită mai mult de simțuri, maturitatea aduce calmul, înțelepciunea, devotamentul, nevoia iubirii împărtășite și trăirea pleneră în mijlocul naturii generoase. Fără a se înscrie pe linia „*poeziei postmoderne*” (Ion Evu), poetul Ion VasIU „*cultivă o literatură care poartă amprenta unui romantism personal și a unei viziuni existențiale izvorâtă dintr-o intensă și îndelungă tăire de viață*” (prof. dr. Nicoleta Milea).

Titlul volumului sugerează neiertătoarea trecere a timpului, ce nu exclude bucuria cuvântului purtător de gând al iubirii, care nu cunoaște vârstă. Structurat în trei capitole care se complinesc ideatic și afectiv (*Dulce și amar; Iubind în șoaptă; Târziu în cuvinte*), volumul recom-pune biografia lirică a poetului, care dezvăluie cititorului o largă paletă de sentimente și trăiri de mare intensitate, circumscrise strămoșescului mit al iubirii.

Înmugurirea sentimentului se împlinește în „iubi-rea sfântă”: „*într-un anotimp de pace botezat dumnezeiesc / îmbăcată în narcise m-ai făcut să te iubesc*”. Poezia „Destin” sugerează etapele care au urmat căsătoriei din dragoste, firească în circuitul existențial: „*între iubiri / mi-am făcut o casă / și-am îmbrăcat-o / toată-n primăvară*”. Dragostea naște familia, responsabilitatea și tenacitatea clădesc căminul, iar cei doi, după ce au urcat „*pe-un drum abrupt și greu*” (O singură femeie), își unesc efortul și priceperea în a sădi în jurul lor frumusețe și bucurie, trăind mulțumirea împlinirii: „*simt zborul / necurmat al unei stele*”. Abia atunci, confortul psihic al stabilității naște patima creației: „*Atâta vreme cât iubesc și sunt / Mă risipesc în fiecă cuvânt*” (Căldura ultimului vers).

Definind iubirea, poetul găsește echivalent între elementele naturii: „*iubirea mea e-o calmă libelulă / ce-alunecă pe-un râu vijelios; iubirea mea e vântul... / iubirea mea e-un cântec... / e-un curcubeu...* (Iubirea mea).

Mai toate poeziile stau sub semnul iubirii, al naturii și al timpului, într-o magică și stimulativă interferență. Efuziuni lirice cu caracter personal se suprapun peste misterioasele chemări ancestrale ale omului, în care simțurile și sentimentele se potențează reciproc, împingându-l la păcatul biblic, folosit aici cu sens punitiv: „*deși știi toată biblia pe de rost / și în biserici mi-am tocit genunchii / azi recunosc că păcătoș am fost...*” (La fel de păcătoș). Intervine însă pocăința sub forma spovedaniei în efervescența creației: „*o să mă pocăiesc așa să știi / ascuns într-un volum de poezii*”. În dragoste, remarcăm ipostaza chemării (*mereu te caut și mereu te chem*), a dorinței (*aș vrea iubita mea să mai rămâi*), a fiorului (*visez în fânul de abia cosit / că ne iubim cum nu ne-am mai iubit*), a așteptării (*iubito te aștept să vii la noapte*), a ispitei (*îmi place să te vindec c-un sărut*) și a îndrăznirii

(*îmi place să m-ascund în poala ta*). Așteptarea prelungită sporește dorința reîntâlnirii (*iubito, așteptarea-i tot mai lungă*), iar în gară „*nerăbdarea fierbe*” și „*se răzvrătesc săruturi pe gura mea flămândă*”(Pe un peron de gară demodată). Poetul e provocat de ispita simțurilor (*îmi place bucuria să ți-o fur / îmi place începutul - ne-nceput*). Ceremonialul sacru pe altarul iubirii se consumă, de regulă, în taina nopții, când miracolul contopirii celor două semisfere brâncușiene vibrează în vers: „*cade noaptea ca un clopot / peste somnul ne-nceput / când iubirea dă în clocot / într-o ciutură de lut*” (Când iubirea dă în clocot). În „*lutul pătimaș*” pulsează setea de iubire (*gura mea-nsetată... te vreau ciutură-nsetată / în fântâna mea de dor*), care luminează și completează ființa oamenilor.

Frumusețea iubitei se oglindește în ochii și-reți... căprui „*ca două sărbători*” și în glasul ei cu inflexiuni chemătoare, când poetul trăiește acel *da-și-nu* specific etapelor iubirii care înlănțuie sufletul: „*în dragoste sunt ca un exilat / aș evada dar tot mai mult îmi place... în dragoste sunt ca un exilat / ce-ar vrea să plece dar să și rămână*” (Exilat de bunăvoie).

Dragostea e proiectată la nivel macro și microcosmos (*aleargă fluturii prin noaptea mută / când stelele cu luna se sărută*) și „*unde va se coace dragostea-n amiază / cerul și cu marea se îmbrățișează / undeva sub talpă iarba mai suspină / de pe munți coboară bulgări de lumină*), finalizându-se în embrionul unei vieți noi: „*unde va pe lume viața naște viață / dragostea iubitei iarăși mă răsfăță*” (Undeva).

(continuare în pag. 21)

Pe de altă parte, momentele de derută, când afecțiunea dintre parteneri scade în intensitate, aduc neliniște și suspiciune (*pe cine-aștepți privind lung pe fereastră / de care anotimp îți este dor...de ce nu dai crezare niciodată fiorului...*) lacrimi și tristețe. Poetul e convins că trădarea iubirii lui va genera tardive păreri de rău în sufletul iubitei: „*vei regreta târziu ori mai devreme/ când glasul meu nu o să te mai cheme*” (Vei regreta). Dezi-luziile motivează blestemul, împrumutat din recuzita folclorică, dobândind scânteieri contextuale inedite: „*te blestem să nu uiți niciodată/ soarele din ochii mei când pleci*” (Blestem). De altfel, încă din 1984, Laurențiu Ulici aprecia poeziile lirice ale lui Ioan VasIU ca fiind „*de un sentimentalism acut în trăire, discret în exprimare, scrise cu talent și ușurință versificatorie*”.

Ioan VasIU operează cu un ansamblu de simboluri plurivalente, ale căror semnificații se țin în urzeala versului liric: noaptea (*ca un clopot*), curcubeul (*tu zâmbind precum un curcubeu*), macii (*se aprind în lanuri roșii macii*) surprinzând cromatica universului vegetal, vântul (*se-ascunde, ...îți recită poezii*) etc.

Admirabile tablouri de natură surprinse în secvențele unor pasteluri dezvăluie sensibilități ale celui care descoperă farmecul anotimpurilor și bucuriile simple ce-l înconjoară, dorind să le împărtășească iubitei: „*ți-aș oferi o toamnă arămie/ o iarnă ca-n povești ți-aș dăruii/ o vară despletită pe câmpie/ o primăvară grea de gelozii*” (O primăvară grea de gelozii). Iarna „*ca o nălucă*” predispune la amintiri, melancolie, tristeți, stârnind disponibilitățile scriitorului, în timp ce „*ninge mereu ca-ntr-un prelung colind / de parcă îngerii se-aud șoptind*” (Elegie de iarnă). Remarcăm și noi că „*În poezia lui Ioan VasIU se potrec anotimpuri, o iubire nestăpânită configurează un peisaj și un timp nemărginit...*” (Ion Horea). Impresionat de frumusețile înconjurătoare, poetul trăiește bucurii generatoare de potențial creator: „*în jurul meu e-atâta poezie/ amurgul e un ghem imens de jar/ ce se rostogolește pe câmpie/ când toaca ploii bate tot mai rar*” (Atâta poezie). Sentimentul trecerii timpului revine și în poeziile de dragoste, amplificat prin repetarea sintagmei „mai am timp”, scriitorul conștientizând ireversibilitatea momentelor fericite care să-i lumineze anii: „*mai am timp destul pentru iubire / mai am timp să plec și să revin / mai am timp să admir iarba subțire / mai am timp să sorb un strop de vin*” (Mai am timp). Comunicând succint stări poetice de mare intensitate, Ioan VasIU împletește constant aspecte din natură cu stările sale sufletești, precum în prefigurarea sfârșitului: „*când voi muri va ninge cu petale / de trandafiri peste iubirea mea / și va ploua cu lacrimile tale / peste țărâna umedă și grea*” (Dragoste).

Doar accidental, atitudinea civică a jurnalistului-poet trece prin „*buzunarul gol*”, fiindcă „*anormalul e normal / în țara care geme și suspină*”, semănând deznădeje (Apogeu).

Ultimele două capitole grupează, chiar repetitiv, secvențe din laboratorul creației poetice, fie prin formulări aforistice, sub formă de versete sau metafore (Iubind în șoaptă), fie reluând motive anterioare, poate chiar cu intenția de a sublinia titlul cărții (Târziu în cuvinte). Poezia „La Orăștie” încheie volumul cu declararea apartenenței la orașul drag sufletului, rătăcind boem pe deal, străzi, munți, pod și în gară, simbolizând plecările și revenirile

între care se țese viața noastră.

Poeziile de autentică trăire lirică sunt infuzate cu sugestive metafore (*păduri de vise, cămăși de vise, pana înmuiată-n crin*), comparații (*te privesc... ca pe-o icoană, se scurg... ca printr-o firidă*) și personificări (*vântul moare, dă năvală toamna*), realizând imagini artistice de mare vibrație. Scrise cu literă mică, titlurile, ca și cuvintele de la începutul versurilor, deschid cititorului perspectiva înțelegerii afectivității spirale a scriitorului, căci: „*E salutară muzicalitatea organică, intrisecă a versurilor lui Ioan VasIU, care se revarsă firesc din trăirile sincere ale poetului*” (Ion Dodu Bălan).

Coperta sugestiv realizată de Cătălin Marius Moș, dar și oportunele ilustrații, semnate de Miron Sîmedrea, complementare ca semnificație versurilor alăturate, deschid interesul pentru volumul amintit, ale cărui poezii se pliază admirabil pe trăiri afective general-umane.

Acuarelă de Constanța Abălașei-Donoșă

Marin MOSCU

Val nou

Moartea colorează fericiri sufocate,
Prin deșert curge vântul liniștirii,
Silueta aluziei trece încântată
Pe trista icoană a firii.

Ziua lovește ieșirea în cântec,
Picură raze de rouă pe geam,
Viața ciuruită de scrisori nescrise
Își pune scări de-albastru macadam.

Esența adâncului se vede înaltă,
Zgâlțâie sângele uscarea de sine,
În vacanța prelungă trec stelele semn
Pe înălțimea lor, memoria revine.

Rătăcește câmpia popasul
Întins în sunet de repetat ecou,
Silueta aluziei trece încântată
De victoria tristă a valului nou.

Răcorire

Câmpiile își răcoresc în mine
Rodiile puse-n ochi flămând
Prin care luna a trecut în mare
Și soarele în vise și în gând.

În coaja-mi de stejar așează vremea
Valsul ei de lacrimi și frământ,
Doi porumbei sunt sânii tăi de aur
Din care sug lagunele pământ

Statuile se lasă-ades purtate
Pe aripă de fluture în zbor,
Câmpiile se răcoresc în mine,
În sângele cuvintelor ce dor.

Rotund mi-e gândul de viață,
Aș vrea să fiu aripă-n nalt,
Prin zborul meu să treacă universul
Și tu, iubire, poezie-n salt!

Miros de flori

Miros ninsorile de flori,
Imperiul veșniciei poartă obiceiul
De-a pune în icoane sărbători,
În poezia vieții înveșmântează teiul.

Harul rotunjit de pomenire
Deschide clanța vâltorilor în zbor,
Se rotesc domniile în mine,
Istoria renaște în popor.

Încalec roibul desenat cu smoală
În povești cu tonomate reci,

Îndepărtarea-și pierde din picioare,
Se-nalță tronuri vechi pe noi poteci.

Mătasea ceții trece-n cimitire
Și haosul rămâne ne-nterupt
Când cerul sorții-și pune sânul
La gura nemuririi ca să fie supt.

Miroase a petale în iarna care vine,
Păsări se înalță peste nori,
Ești garoafa crescută din zăpadă
Și-n jurul tău buchete, miile de flori!

Camera secretelor

În camera secretelor se pun
Oase peste oase, - n ochii mei
Tăcerea e odihnă colțuroasă
Ce-atârnă greu în bărbile de zei.

S-ascunde taina în cenuși târzii,
Galop de iele trece-n veșnic vis,
Ordinea lucrurilor e migratoare
În putred nod de paradis.

Adună zborul libertatea
În secrete nude, mișcătoare,
Infinitu-așteaptă lămurirea
Ce-n sânge desenează-un soare .

În camera secretelor se fierbe
Clorofila oaselor ce-ncap
În ceara formelor turnând odihna
În noua baionetă a unui vechi satrap.

Atârnă greu în bărbile de zei
Cuvântul meu plecat ca o spirală
Spre ceața unde ochii umezesc
Istoria ce de trecut se spală.

Îndurare

Hainele femeilor fac maratonul
Cu un cal suspendat în neon,
O mașină traversează pământul
Și ielele își pun statuile-n beton.

Umbra apune-n cimitir, curând
Ecolul neauzit este confiscat
De câinele politicianului împușcat
În transhumanța travestițiilor din stat.

Cucul cântă durerea grădinii
Din care-au fost mutate hainele-nflorate,
Pentru îndurare Domnul s-arată
Adunând lumina neanelor sparte.

Inventar

Sub frăgezimea melancoliei
Clopotul face inventarul
Pe unde pasărea neagră
Poartă cântarul.

Pe talerul debarcaderului
Își uită liniștea
Harul!

Viorel DARIE

Pădurarul Scheffer

- Hai, mătușă, povestește-mi tot ce-ți trece prin cap.
- Stai un pic, nu mă zori! Să mă gândesc ce să povestesc.

- Spune-mi orice. Poate ceva despre pădure și pădurari...

- Stai, stai un pic! A, da! Am o mulțime! Așteaptă un pic!

- Da, aștept!...

- Uite, mi-am adus aminte cum lucram noi, fetele, la plantări de puietși în pădure. Odată lucram în pepinieră la pădurar, împreună cu Parasca Cerniucova. Nu prea e chiar comic ce voi povesti, cum ne chinuiam noi, fete tinere, la pepinieră. Unele plecaseră deja să planteze puietși, iar noi două am rămas la pepinieră să scoatem plantele din straturi, să le udăm, să facem un fel de noroi în care să punem plantele, apoi să le punem în căruța care le ducea unde trebuia, în parchet. Eu și cu Parasca am apucat să facem doar jumate din treabă, și jumătate era încă nefăcută. Căruța care ducea puietșii venise deja. Cei cu căruța ne-au zis că nu pot să mai aștepte, că și pe ei îi așteaptă oamenii în parchet. Au încărcat puietșii așa cum fuseseră nepregătiți. Pe mine m-a trimis Schefferca, soția pădurarului neamț, să merg cu căruța cu puietșii aceia pe jumătate pregătiți. Când am ajuns în parchet, m-au trimis să-l chem pe pădurar să vadă puietșii. Văzând că erau doar pe jumătate pregătiți, s-a supărat foc, ne-a pus să descărcăm din nou legăturile cu puietși și să aducem apă, pământ, să facem noroi, să punem plantele acolo. Am avut ce munci până spre noapte târziu. Am muncit cam mânioase în ziua aceea.

Lucram, de obicei, la Scheffer - pădurarul, în pepinieră, pliveam molizii cei mici. Vara, pădurarul făcea și fân la el acasă. Noi aveam vreo 12 sau 13 ani. Pădurarul ne învăța să greblăm gospodărește. Trebuia să întorcem brazdele, mergând toți în rând și întorceam cu grijă fânul. Iar când era vremea de greblat, ne învățase să nu adunăm fânul grămadă, ci să lăsăm brazdele întregi, așa cum sunt ele, și să aruncăm brazdele pe căpiță în așa fel încât să prindă unele pe celelalte puse dinainte. Până și în ziua de azi eu greblez așa cum ne-a învățat atunci pădurarul Scheffer. Greblam începând dinspre dreapta spre stânga, la rând. Tot așa aruncam și pe căpiță, nu aruncam dezordonat, din toate părțile.

După treabă, ne dădea de mâncare. Mânca și el cu noi, nu se fudulea. Odată cosea la el bătrânul Hremaliuc. Femeia pădurarului a făcut de mâncare și i-a trimis vorbă bătrânului să vină la masă. Iar el, nu știu cum mergea, a călcat peste un gunoi și-a intrat așa în casă, murdărit

niște țoale. "Ioi! Cum de mi-ai murdărit țoalele!" făcu femeia pădurarului. Iar bătrânul Hremaliuc, auzind dojana asta, a fugit înapoi la lucru, fără să mănânce.

Mai apoi intră pădurarul în casă și întrebă: "Tu ai dat de mâncare bătrânului cosaș?" (Așa era el, pădurarul Scheffer - trebuia să lucrezi întocmai cum zicea el, dar la plată sau la mâncare era foarte omenos). Deci o întrebă pe soția lui: "Tu i-ai dat cosașului de mâncare?" Iar ea îi zice că fusese moșul pe aici, dar i-a spus că murdărise țoalele, iar el se supărase și plecase înapoi la coasă. Pădurarul a ridicat glasul: "Da' tu trebuia să-l chemi aici? Nu puteai să-i duci mâncare acolo, la coasă?" N-avea ce face biata femeie, a trebuit să pregătească mâncarea și s-o ducă pe câmp! Așa a fost pădurarul acesta neamț, la muncă aspru, dar omenos la plată și la mâncare.

Dor de Bucovina

- Și s-a dus pădurarul Scheffer în Germania atunci când Hitler i-a chemat pe nemți acasă, înainte de-al doilea război mondial, prin anul 1939. Hitler știa că o să aibă nevoie de mulți oameni pentru războiul pe care-l pregătea. Avea pădurarul case frumoase la Rija, unde e Bodnărescu. Acolo avea grajd și-o casă neterminată, pe care a luat-o mai târziu Mișco Balabasciuc. Avea pădurarul multe familii de albine, multe de tot. Pe atunci era bine să ai stupi, erau păduri, parchete, poiene, zmeură, aveau de unde strânge albinele miere. Era o recoltă de miere grozavă în anii aceia, iar pădurarul avea multe butoaie cu miere, vreo șase butoaie de miere au rămas când a plecat.

- De ce a plecat de aici?

- Ei, era așa o idee, să plece nemții în Germania. Ei aveau case grozave în Moldovița, pământuri și vite, tot ce-și doreau aveau. Dar i-au ascultat pe Hitler, cu ideea lui de repatriere. Nu erau forțați să plece, dar oamenii lăsau aici totul și plecau, credeau că o să fie grozav acolo, ca-n rai. Statul român a aprobat plecarea nemților, eram atunci aliați cu Germania. I-au luat pe nemți și i-au dus în Germania. Dar la început n-aveau unde să-i adăpostească, îi țineau în niște lagăre. Ne povesteau niște nemțoaice care veniseră de acolo. Era o viață cumplită în Germania. Pe bărbați i-a luat la război, iar femeile trebuiau să se

(continuare în pag. 24)

descurce. Cică ele, nemțoaicele venite din România, se duceau la afine, mergeau și câte 12 kilometri până să le găsească. Era undeva o zonă muntoasă unde se puteau strânge afine. Mai aveau în tabără niște cartofi și mâncau afine cu "barabule", adică cartofi. În timpul războiului, asta a fost mâncarea de bază a femeilor: barabule cu afine. Dar, cu toate astea, erau nemțoaicele așa de frumoase, voinice!

Pintre nemții care au plecat, era un vecin de la noi, Milco, care era atunci secretar la Sfat. Locuia în Bosanci la Demacușa. El avea patru băieți și două fete cu care am copilărit. Una s-a măritat, iar una încă nu. Băieții erau colegi cu noi de la școală, eram vecini. Milco era secretar la Sfat când a plecat de aici. Tatăl lui făcuse armata în Germania și și-a luat de acolo o soție nemțoaică, cu care a avut doi copii, pe el și încă o fată. Apoi și Milco a făcut armata, tot pe vremea Austriei și-a luat și el o nemțoaică. Milco avea nume de familie Comorițan, ca și tatăl său, dar îi ziceau neamț din cauza mamei și a soției, nemțoaice amândouă. Avea Milco ăsta șapte clase, de aceea l-au pus secretar la Sfat. Cu copiii lui Milco am copilărit împreună, umblam prin păduri, pe râu departe, cu vite, peste tot, îmbrăcați, mai așa, sărăcuț, cum era pe-atunci.

Și s-au dus tinerii aceia, împreună cu părinții lor, și nu am mai aflat nimic despre ei! Unul dintre ei, Eugen parcă, a mai revenit pe aici. Acolo au dat de necaz și sărăcie. Ar fi vrut să se întorcă înapoi în România, dar nu mai aveau la ce, statul român luase toate casele și pământurile lor. După o vreme, au mai dat semne de viață unii, chiar și Milco și cumnatul lui, unul Ștaitz. Dar n-au găsit nimic aici din ce avuseseră cândva și au plecat înapoi în Germania. Cât au stat un pic la noi în sat, văzând că n-au case, nu se pot însura, au plecat înapoi. Atunci, în Germania se luau copii încă nevârșnici și erau duși la război. Unul din băieții lui Milco chiar s-a prăpădit în război.

Deci nemții trăiau în Moldovița cu mult mai bine ca în Germania. Acolo trăiau în lagăre, erau slugi la tot felul de munci. Primeau porții la cazan. Aici lăsaseră averi, vite, iar acolo nu aveau nimic. Cu timpul, după război, nemții s-au mai ridicat. Cine scăpase viu din război, a reușit să se mai întrezeze. În timpul războiului se trăia foarte greu la ei, nu era de mâncare... Cum au lăsat ei aici asemenea averi și case și tot ce trebuia și s-au dus să se chinuie în Germania!...

Milco, când trebuia să plece în Germania, n-a putut să vândă nimic aici. Deși avea mult pământ, pe atunci nu se prea vindea pământul, așa că a ajuns pământul lui la Stat. Și mai aveau cei ai lui Milco o vacă, care și ea a fost luată la Stat și dusă la niște grajduri din Rija. Dar biata văcuță, umblând ani de zile la pășunat prin păduri, cunoștea bine satul și potecile. Fugea când și când prin sat și venea înapoi la casa ei, la Milco și tot aștepta să iasă stăpânii la poartă să-i deschidă. Dar Milco cu ai lui erau acum în Germania... Și ne umplea și pe noi plânsul, văzând cum plânge biata văcuța la poarta casei lor, care nu se mai deschidea!

Iar la stână, la Stat, erau niște oameni răi, care băteau vitele cu bătele pe spinare, ca niște oameni negospodari, lipsiți de omenie, niște țărani proști, veniți de undeva de departe, parcă de pe la Botoșani. Erau niște oameni înapoiți. Cică la ei capra era legată de țărșuș, iar câini, câte zece, umblau slobozi. Așa de înapoiți și de proști erau.

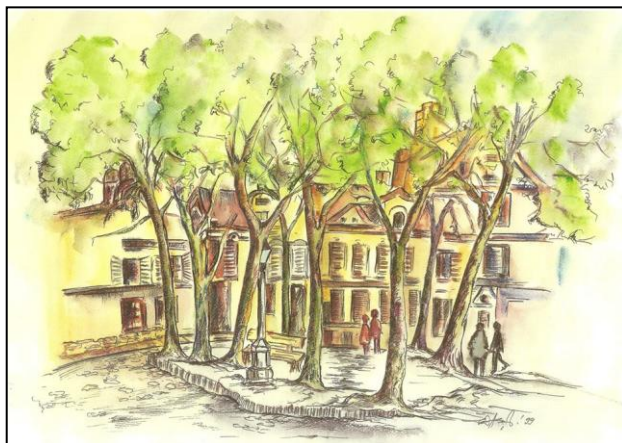
La ei în sat câini erau mulți în ogradă, nu se apropia nimeni de casa lor. Cine venea la casa lor trebuia să strige de la depărtare.

- Da, am văzut și eu, vara, în unele sate de la țară, chiar și acum, pe călduri insuportabile, în miezul zilei, stau vacile sub soarele nemilos fără apă, fără un pic de umbră, legate de țărșuș, mâncate de vii de muște și tăuni. Nimeni n-are milă de biete vite.

- Așa este! Nu ca în Bucovina, unde oamenii sunt educați, gospodari buni. Țin vite multe, iar ziua, pe căldură, duc vitele în grajd sau în pădurice, să aibă umbră. La noi, în Bucovina, este altfel. Sunt oameni gospodari, și evreii, și nemții. Și ai noștri au după cine să se ia. Ai noștri lucrează mai mult prin păduri sau pe la stâne. Dar nemții și evreii aveau liceu, erau oameni educați. Încă mai de mult, austrieccii au început să civilizeze populația, umblau autoritățile de pe la Sfat și obligau părinții să trimită copii la școală.

Uite, atunci, chiar la Cernăuți era centru universitar, erau facultăți, care apoi au fost mutate la Iași. Și ce case frumoase erau în Bucovina, prin orașe precum: Câmpulung, Rădăuți, Vatra Dornei. Și acum mai dau frumusețe acestor orașe casele făcute atunci. Erau case nemțești, ei știau să construiască frumos.

(Fragment din volumul **Trai în stil vechi** – De vorbă cu mătușa Marica Moroșan)

Acuarelă de Constanța Abălașei-Donoșă

Alexandra MIHALACHE

Copilul toamnei

Mariei Ieva

Copil al toamnei sunt și port cu mine
O amintire care nu s-a stins,
În ochii mei au scăpărat rubine,
Din cerul tău cu dragoste a nins.

Cu toamna am purces spre veșnicie
Și merg la brațul ei fără a ști
Că haina mea țesută-n poezie
A plâns arama altor veșnicii.

Am întomnat în doruri și tăcere
Iar uneori chiar stele am aprins,
De-n ochii mei s-a strecurat durere-
Din cerul tău cu dragoste a nins.

Matematica poeziei

lui Petre Rău

În cartea veșnicilor mai scrie
Că versul este puntea către soare,
Dar oare câte versuri știu să zboare
De nu ar fi rigoare-n poezie?

Prin forme și mărimi redăm culoare,
Cioplim din timp și spațiu armonie
În jocuri care nasc o simfonie
Când socoteala timpului ne doare.

De-am calcula cu sufletul puterea
Ce zace-ntr-un cuvânt netulburat
Pe file s-ar mai odihni durerea

În cifrele eternului păcat,
Căci pagina din urmă e tăcerea
Iar viața-n ecuații - timp sculptat.

Zâmbetul eternității

Denisei Lepădatu

Dincolo de piscurile sensibilității
Îmi zâmbește eternitatea prin ramuri de lumină...
brațele ei cuprind cu ardoare izvoare și păduri
care numără pașii unui mit...
zborul meu se țese din mătasea amintirilor
pe un prag de doruri neîntinate...

Dezmierd clipe în buchete de trandafiri
care se adapă din inocența timpului...
stelele mă călăuzesc spre un ideal adânc
în care au adormit mărele și oceanele...

Din noapte fac strajă la porțile idealului
ziua îmi este doar un sfetnic
sculptat în marmura vremii
unde am zdrobit esențele necuprinsului
învățând că surâsul unui copil
e scânteia dintre hotarele lumilor
iar eu pot zidi veșnicia în lacrima unui înger doar
printr-un surâs.

Vremelnicie

Noi scriem veșnicia prin iubire
Când plânge clipa vieții la hotar
Și timpul nemilos își cere prețul -
Dar să iubești nu este în zadar.

Să prinzi în palme-o clipă de iubire
Și să devii prin ea nemuritor,
Înseamnă să trăiești vremelnicia -
Dar nu mai ești un simplu trecător.

Să ții în palme razele de soare
Și răsărit prin ele să devii,
Înseamnă să trăiești vremelnicia -
Dar razele în veci să-ți fie vii.

S-aduni în palme lacrimi de iubire
Și să renaști prin ele infinit,
Înseamnă să trăiești vremelnicia -
Dar să rămâi de-a pururea iubit.

S-atingi cu mâna stele căzătoare
Pe cerul altei vieți, apoi să scrii,
Înseamnă să trăiești vremelnicia -
Dar veșnic într-o inimă să fii.

Să strângi în palme neaua lucitoare
Cu jar de stele,-apoi să o topești,
Înseamnă că trăind vremelnicia -
Ai învățat de-a pururi să iubești!

Marin IFRIM

Povestașul de bună-credință

„Rochia de mireasă” (Ed. *Timpul*, Iași, 2014) este cel de-al șaselea volum al Steluței Istrătescu. Cartea respectivă, însumând un număr de 5 povestiri, este îngrijită și prefațată, cu eleganță și rafinement, complet asortată cu nota generală a volumului, de către o bună cunoscătoare a fenomenului literar feminin românesc, scriitoarea plurivalentă Marilena Lică-Mașala, din care cităm un pasaj semnificativ: „Farmecul desăvârșit al nuvelor Steluței Istrătescu stă în măiestria cu care știe să îndeplinească tehnicile literare, creând personaje de o delicatețe sufletească și spirituală aparte, personaje armonioase, ce au nevoie de adâncimi, nu de aparențe, rămânând imune, lucide, străine față de răul ce pare că le-a invadat ireversibil curtea, strada, orașul, cetatea. Nuvelistica nu este nici moralizatoare, nici demascatoare, nici politică. Este reușita unui condei iscusit de a ne transmite nouă, celor născuți după 1950, perenitatea valorilor profunde ale unei elite decimate între 1948 și 1964, dar lucide, conștiente de potențialul ei misionar”.

Aș mai adăuga, acestor observații pertinente, subtilitățile narrative prin care, într-un fel aparent banal, autoarea amestecă timpul clasat al curgerii sale cu un prezent afectat de însăși rădăcinile lui cronologice, în acest sens, reprezentativă fiind povestirea *Fiul Colonelului*, o desfășurare epică ce ar putea fi considerată un miniroman de sine stătător, alert, pilduitor, ironic, și antrenant spre deliciul unor virtuali cititori avizați.

Scrierile Steluței Istrătescu au un anume cod deontologic al *povestașului* de meserie, cum ar zice inconfundabilul Radu Coșășu, scriitor cu care, prin alianță spirituală, aceasta poate fi considerată rudă de gradul unu...semantic!

Dincolo de mode și modele, autoarea denotă o siguranță expresivă caracteristică doar celor care, într-adevăr, fără nici o intenție gratuită de a cocheta cu cititorul, au ceva esențial de spus. Treabă aproape imposibilă pentru cei care, în goana lor după un succes facil, renunță la obligația fundamentală față de cititorul de bună-credință, onestitatea. În această privință, Steluța Istrătescu merită tot respectul și considerația breslei!

Legendele Buzăului, legendele întemeierii!

Nicoleta și Raul Gâlmeanu au realizat o carte unică, în felul ei, în puzderia de cărți apărute în ultimii ani. Este vorba despre volumul „*Legendele Buzăului - legendele întemeierii*”, apărut la Editura „Renașterea Culturală”, în Colecția „*Tradiții uitate*”. O carte de aproape 100 de pagini, în format A4, cu un consistent cuvânt înainte, de fapt un eseu sobru intitulat „*Legendele întemeierilor buzoiene*” - semnat de ambii autori. Predominante sunt etalările legendelor următoarelor localități: Balta Albă, Bălțați, Beșlii, Blăjani și Sorești, Ciomagi - Satu Nou, Brătilești, Brăiești și Goidești, Glodeanu Siliște, Glodeanu Sărat și Cârligu, Grăjdana, Grebănu și Racovițeni. Alte legende conțin, legate de numele localităților și numele întemeietorilor: Mânzală, Starchiojd, Țintea, Zmeu, Vintilă Vodă etc. După fiecare text, autorii precizează și sursa fiecărei documentări, începând cu Al. Odobescu și continuând cu nume mai mult, mai puțin sau deloc cunoscute: Dumitru Cristea, Ana Radu (Ciobănoaia, Merei), Girel Barbu (Brăești), Petre Rotaru (Colți), Costică Radu și Elena Pandele, Popescu Costică și Ghizela Sulițeanu, Marian Apostol (Năieni), preot prof. dr. Mihail Milea, Dida Niță (Călțuna).

Unele texte reprezintă adaptări după izvoare istorice și bisericești. Aș zice că, dincolo de utilitatea sa științifică, lucrarea celor doi autori poate stârni curiozitatea oricărui cititor interesat de trecutul îndepărtat al acestor locuri care au făcut istorie în marea istorie a neamului.

Alexandru COCETOV

„Eu și Dumnezeu” de Petre Rău

Petre Rău este un nume bine cunoscut în orașul Galați în care locuiește, și nu numai, având o largă paletă de preocupări de natură literară: este scriitor - membru al U.S.R., director al revistei literare *Boem@*, președinte al Asociației Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice, director al editurii InfoRapArt, mentor al cenaclului literar online “Noduri și Semne”, promotor al unui important Festival Național de Literatură (“Prietenia cuvintelor”) și a unor activități culturale și evenimente literare semnificative (lansări de carte, lecturi publice, târguri de carte, concursuri, promovări, prezentări ș.a.).

Traseul său literar se conturează mai bine cu aparițiile unora din cărțile sale importante precum „Anul cub” (1996), „Mogoșoaia - istoria unei tregedii” (1999), „Întârziata vestire” (2002), „De Lingua Universalis” (2008), „Oglinda lui Eminescu” (2009), „Judecata de apoi” (2011) ș.a., continuând apoi cu cărți minunate și interesante și culminând, după părerea mea, cu ultima sa carte publicată în anul 2014 la Editura InfoRapArt și intitulată „Eu și Dumnezeu”.

În acest volum, scriitorul Petre Rau vine în fața publicului cu niște adevărate „gânduri care ne pun pe gânduri”. Și de ce spun asta? Pentru că însuși autorul notează undeva: „*mintea noastră nu este niciodată suficient de deschisă pentru a revela marele adevăr, acela de a conștientiza exact ce suntem, de unde și de ce suntem și cât vom mai fi, pe aici sau pe oriunde*” (În loc de cuvânt înainte, pag. 5).

După *Cuvântul înainte*, Petre Rău începe să-și destăinuie propriul său Crez. Pe care îl expune în multe locuri din carte, dar care debutează cu microeseul intitulat „Cred în bunul Dumnezeu”, în care menționează: „*În îndoielile mele totuși mă rog, mă închin și-mi doresc să-l știu aproape pe Dumnezeu*” (pag. 8). După mine, cred că acesta ar fi și motivul pentru care s-a angajat să scrie această carte.

Într-adevăr, cartea ne pune pe gânduri: „*...nu-i așa că uneori ne simțim Dumnezeu? Nu-i așa că putem să ne imaginăm orice? Numai că toate aceste iluzii ne sunt date doar pentru a avea puterea de a rămâne sclavii propriilor noastre închipuirii*”.

Fiind un căutător al lui Dumnezeu, Petre Rău își notează pe hârtie gândurile, ideile, o bună parte din viziunile sale. El nu încearcă să declare ceva ce trebuie urmat sau împlinit; el scrie ceea ce a văzut, ceea ce a simțit și ceea ce vrea să ne împărtășească: „*Tot ce putem face*

Petre Rău

Eu și Dumnezeu

este să ordonăm în spațiu și în timp, de multe ori într-o interdependență cel mult liniară, tot ceea ce ni se întâmplă” (Viata noastră cea posibil veșnică, pag. 216).

Ca orice om, Petre Rău încearcă să găsească răspuns la *întrebările fundamentale*, cum ar fi: „*Viața noastră cea posibil veșnică*” (pag. 216), unde și notează: „*ne întrebăm adesea dacă moartea există cu adevărat*”. O alta o întâlnim în „*Arca lui Noe a existat?*”: „*...prin urmare, așa numita Arcă a lui Noe era total diferită de imaginea populară a unei bărci tradiționale. Arca aceasta nu trebuia să fie manipulată precum o corabie, ci era destinată doar să plutească liber pe apele rezultate în urma marelui potop*” (pag. 218).

În acest volum autorul își expune într-un anume fel propria sa credință în Dumnezeu. El notează ideile, valorile, dar și dubiile ivite în viața sa. Nu încearcă să convingă pe cineva (Există sau nu Dumnezeu!), ci doar își expune viziunile după experiența sa de o viață. Dar vine și cu unele convingeri: „*fiecare din noi credem la modul în care ne trăim viața, după preceptele binelui și răului de care suntem conștienți sau nu*” („O altă poveste a unei credințe”, pag. 196). Vine adesea și cu explicații plauzibile: „*un sondaj recent efectuat pe meleagurile patriei noastre a relevat faptul că aproape toată lumea serbează Paștele, dar numai 5% dintre cei intervievați știu exact semnificația religioasă a sărbătorii...*” („Sondaje despre religie”, pag.199).

Volumul se încheie cu un ultim gând, expus de autor în microeseul „*Rătăcirea mea*”, unul care ar putea ține și loc de concluzie: „*nu mă frământă faptul că în mine nu mai există acea chemare către forța divină pe care am avut-o în copilărie... Nu mai simt acea forță care mă cuprindea după ce în prag de*

(continuare în pag. 29)

Constantin BEJENARU-BECO

BALADA MÂNTUITORULUI CRUCIFICAT

(se dedică regretatului Saint-Simon Ajarescu)

Când a fost arestat
Trecuse cu-o oră
De miezul nopții.
A fost predat preotului Căpetenie
Și Sanhedrinului,
Care fusese convocat
În ședință.
În timp ce era judecat –
Judecat? Oare e judecată dreaptă,
Atunci când martor după martor
Vorbește sub jurământ,
Fiecare dintre ei atât de fals,
Încât face ca mărturiile celuilalt
Să fie minciuni? - ,
Travestiul a fost jucat
În așa fel că până și Scribii și Fariseii
Zâmbeau diabolic.
Preotul Căpetenie se ridică
Și veni pompos înaintea Lui
-Ești sau nu Fiul lui Dumnezeu?
-Ai o zicală care spune
*„Mai apoi vei vedea pe Fiul Omului
Stând la Dreapta Puterii Eterne
Și purtat de norii Raiului”*.
La aceasta Preotul Căpetenie
Își sfâșie tunică,
Pentru că acesta era obiceiul atunci
Când se-auzea o blasfemie,
Și strigă cu fățarnică milă
Că prin aceste cuvinte
A fost martorul propriei Lui blasfemii.
Scribii și Fariseii au votat
Că era vinovat de blasfemie,
Lucru pentru care trebuia să moară.
L-au scuipat și lovit,
L-au legat la ochi cu-o eșarfă
Și L-au lovit din nou cu dușmănie,
Cerându-l în bătaie de joc,
Să profetească cine-o să fie
Următorul care o să-L lovească.
Dimineața devreme,
La șase ore după ce a fost arestat,
A fost predat Guvernatorului Iudeei
Pontius Pilat.
Conducătorii evrei nu intrau
În clădirea Tribunalului său,
Pentru că era o clădire Ariană
Și se gândeau că asta

I-ar fi pângărit
Și i-ar fi făcut impuri
Pentru Ospățul Pascal
Ce îi aștepta peste câteva zile.
Pontius Pilat ordonă Curții
Să se îndepărteze până la
Un caldarâm înălțat
În fața scârilor
De pe care-și exercita
Funcțiile în Stat.
De la estrada de marmură și aur
Cu covor roșu,
Privi în jos la El și întrebă:
-Susții că ești Regele Evreilor?
-Tu ai adus vorba
A răspuns El zâmbind
-Nu răspunzi? Privește
Acuzațiile care ți se aduc!
Scribii și Fariseii se-ngrămădeau
Să-L acuze de lucruri ridicole
Care n-aveau nevoie de apărare.
Obiceiul timpului era
Ca Guvernatorul să elibereze
Un prizonier pentru mulțime.
Cum grupurile soseau
Din tot Ierusalimul și stăteau
În fața Palatului, de unde strigau
Să li se elibereze prizonierul,
Pilat merse pe balcon și-ntrebă:
-Să vi-l eliberez pe Regele Evreilor?
-Dă-ni-l pe Barabas! Dă-ni-l pe Barabas!
Au răspuns într-un glas
-Și ce să fac cu Regele Evreilor?
-Răstignește-L! Răstignește-L!
Răstignește-L,
A tunat mulțimea, drept răspuns.
Biciuit pe treptele Palatului,
Epuizat de durere, a fost predat
Gărzii Pretoriene.
Acolo soldații L-au îmbrăcat
În purpuri și l-au pus
O coroană din țepi de trandafir.
Apoi au dansat în jurul Lui
Cântând: „Trăiască Regele Evreilor!”
Distracția însă le-a fost
Tăiată din scurt de un Centurion:
-Crucificați-L acum! E un ordin!
Împins afară din sală,
Pentru El s-a trântit o cruce,
Dar cum era prea epuizat
Ca să poarte povara
A căzut pe pietrele străzii.
Stând acolo și icnind,
A auzit zeflemeaua soldaților,
Apoi vocea de obicei liniștită
A lui Nicodim:
-Ți-am spus odată că
Într-o zi am să-Ți port crucea.
Primul cui i-a fost bătut
În mâna Lui dreaptă,
Fiindcă se păstra obiceiul

(continuare în pag. 29)

Să fie țintuită mai întâi
 Mâna aceasta.
 Apoi a fost bătut cuiul în mâna stângă.
 Cuiul care i-a trecut prin picioare
 A declanșat o șuviță de sânge.
 Apoi a fost ridicat
 Iar deasupra crucii s-a pus un însemn
 Pe care scria: ISUS DIN NAZARET, REGE AL
 EVREILOR.
 În apropierea Sa au fost crucificați
 Doi Tâlhari, răstignirea fiind
 Cea mai josnică și rea dintre morți.
 Până și Pilat a tresărit
 Și a strigat spre mulțime:
 -De ce? De ce? Ce rău a făcut?...
 Mulți curioși se opreau
 Pe drumul roman din apropiere,
 Iar cei care știau să citească
 Rosteau cuvintele cu voce tare
 Pentru însoțitorii lor.
 Mai târziu au venit
 Scribii și Fariseii triumfători.
 I-au batjocorit și provocat
 să se dea jos de pe cruce
 sau să se vindece așa cum
 îi vindecase pe alții.
 Însă cei mai mulți
 Dintre cei care-L urmaseră,
 Nu râdeau ci gândeau și CREDEAU
 Că doar EL este Calea, Adevărul și Viața
 Pe care, deși o iubea,
 O ceda acum pentru binele lor,
 Pentru Binele Tuturor,
 Ca Mielul Jertfei
 Să ispășească astfel
 Păcatele Lumii.

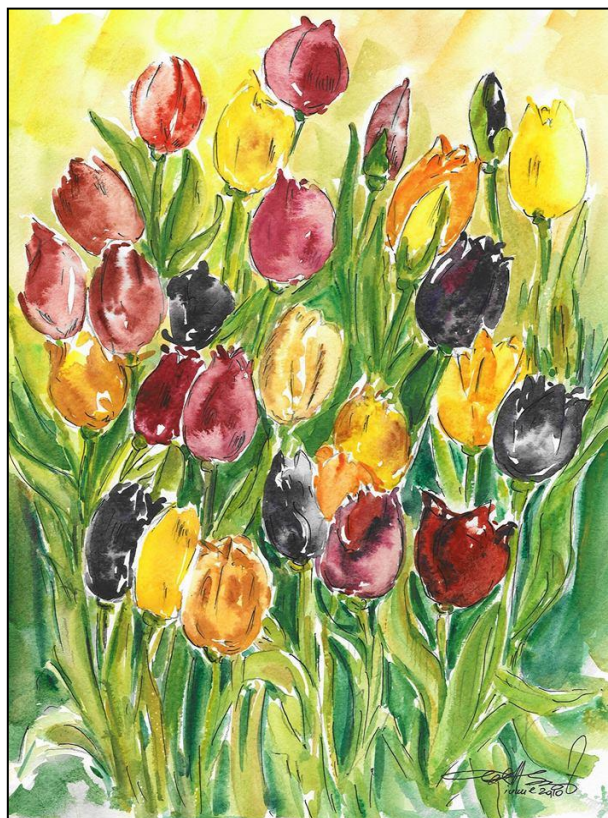

Acuarelă de Constanța Abălașei-Donoșă

somn, mă așezam în genunchi... și-l rugam pe Dumnezeu să aibă grijă de mine și de ai mei. Acum parcă totul e mai rece. Simt un gol pe care rugăciunile nu-l mai pot umple și de multe ori mă simt vinovat pentru asta. Poate că nu am renunțat definitiv în a crede în Dumnezeu. Uneori îmi mai trece prin minte gândul că Dumnezeu m-a părăsit și el într-o oarecare măsură, și pe bună dreptate" (pag. 218-219).

Într-un interviu din publicistica sa, scriitorul Petre Rău s-a exprimat că nu se mai poate opri din scris. De fapt, după anul 1980 și până în prezent a publicat o serie întreagă de scrieri literare originale (eseu, critică, poezie, proză) în diferite reviste literare, precum: "Noduri și semne", "Antares", "Porto-Franco", "Convorbiri literare", "Lucașăru", "Bucovina literară", "Ex Ponto", "Oglinda literară", "Revista Nouă", "Feed-Back", "Flacăra", "Viața de pretutindeni", "Dunărea de Jos", "Boema", "Dominus", "Opinia", "Imparțial", "Dialog sindical" ș.a. sau reviste literare online precum ("Poezie", "Agonia", "Europeea", "Conexiuni", "Presa Alternativă", "România liberă", "Respiro", "Excite", "Poetry" ș.a. Acest "talent cu resurse multiple" este unul din importantele inele ale lanțului literar românesc, respirația sa literară însemnând atât poezie, cât și proză și critică, dar mai ales eseu de contemplație, care îl caracterizează și îi dă o notă aparte printre condeiele care participă la dezvoltarea literaturii românești.

Să-i spunem un mare *mulțumesc* și pentru ultima sa carte cu adevărat remarcabilă, „Eu și Dumnezeu”.

Acuarelă de Constanța Abălașei-Donoșă

Radu Ștefan FOCȘENEANU**5 MINUTE**

Avea un suflet bun, era gospodină, arăta bine, dar eu m-am îndrăgostit de altă fată. Am făcut alegerea nepotrivită. Până la urmă, nu gospodina a fost aleasă, totuși îmi rămăsese în minte și în suflet. Nu puteam să o uit. Mergeam pe stradă și ceva îmi aducea aminte de parfumul ei. Ceva îmi aducea aminte de obrăjorii ei, de coapsele ei. De acum nu mai știam de ea absolut nimic. Când întâmplător o întâlnesc într-o zi pe stradă. Vreau să o iau prin surprindere. Când s-a întors cu fața la mine, cu adevărat a fost o surpriză. Era altcineva! Asta m-a pus pe gânduri. Îmi doream să o regăsesc. În cele din urmă, am reușit să îi aflui numărul de telefon. Am sunat-o.

-Buna ziua! Cu ce vă pot ajuta?

-Ce faci, măi, Mari? Mă mai recunoști?

Normal că m-a recunoscut, dar nu se aștepta la un telefon după atâta timp din partea mea. Eram tare bucuros să îi aud vocea.

-Ce faci tu, dragu' meu? Cum să nu te recunosc. Chiar mă gândeam la tine acum cinci minute.

Sigur glumea.

-Vorbesc foarte serios. Mă gândeam la ce îmi spuneai tu, că eu aș fi o bună gospodină. Poate tu glumeai și când mi-ai spus ca am un suflet bun. Mai știi, la masă acolo, la Pizza Napoli. Apropo l-au desființat. De ce nu vorbești? Iar stai și faci pe filozoful?

-Nu îți dai seama cât mă încântă auzul vocii tale. Mi-e dor de tine. Cu ce te mai ocupi?

-Vorba ta, nu te-am mai văzut de data trecută. Lucrez la o firmă de farmaceutice. Și mie mi-e dor de tine, că îmi ești tare drag. Oricum, intru în concediu săptămâna viitoare.

Acum era ocazia să o invit undeva, dacă tot a zis ca îi sunt drag.

-Păi, hai să ne vedem și noi ca fetele. Știi tu, doar noi doi, mai stăm la o tacla, ne plimbăm. Ce zici?

-Măi, mi-ar face plăcere, dar trebuie să fac niște analize săptămâna viitoare. Să văd ce face pruncul. Am uitat să îți spun, sunt însărcinată.

Îmi venea să o întreb cine a fost nesimțitul, dar am tăcut. Cred că a fost înțelept din partea mea.

-Nu mă întrebi dacă e băiat sau fată?

-E băiat sau fată?

-De ce ridici tonul? Te-am supărat în vreun fel? E băiat.

-Nu am ridicat nici un ton, măi. Să îți trăiască! Să fie sufletist, gospodar și frumos, la fel ca maică-sa.

-M-am și căsătorit. Îmi pare rău că nu te-am invitat, dar tu nu ai mai dat nici un semn.

-Mă știi pe mine supărăcios? De când ești măritată?

-De un an. El e pompier. E cel care îmi făcea curte când erai tu cu fata aia mai zgubilică. Acum s-a dus la un amic. Joacă NFS pe computer. Sunt și ei copii, nu? Ce să le faci, măi.

-V-ați mutat sau...

-Da.

-Bine. Poate ne vedem. Până atunci te pup și ai grijă de tine sau, mai bine zis, să aveți unul de altul grijă. Să vă trăiască băiatu'!

Telefonul s-a închis. Mă gândesc și acum că ăla

care îi făcea atunci curte e soțul ei, iar fata zgubilică e cea de care m-am îndrăgostit eu, în loc să mă îndrăgostesc de una cu un suflet bun, gospodină, care mai și arată bine.

ADEVĂRUL

Azi chiar nu am ce face în casă. Dacă nu fac un drum cât de mic, înnebunesc. Să merg la piață, să vizitez pe cineva. Trebuie să ies din cușca asta în fiecare zi. Aleg să fac o vizită în cartierul unde am stat o perioadă înde-lungată. Mă duc la fostul meu bloc, am locuit acolo ani de zile. Merg pe jos mai multe stații ca să-mi aduc aminte de trecut, de copilărie. Sunt într-o stare cam melancolică. Urâte blocuri mai are cartierul ăsta în care am stat. Nu m-aș mai muta aici. Observ că Internet Cafe-ul s-a desființat. Obişnuiam să mă duc zilnic și să împuşc niște roboți. Ce-or mai face roboții ăia acum? Stau pe bară? Îmi aduc aminte de un prieten. Prieten e prea mult zis, dar să o lăsam cum a căzut. Încă mai știu unde stă. Nu cred că s-ar supăra dacă îi fac o vizită. Am ajuns la blocul lui, dar am uitat ce interfon avea. Mă învârt o vreme prin fața scării, iese o bătrână cu un scaun și îl aşază pe alee. Mă uit la ea, nu seamănă cu babele pe care mi le amintesc. Și totuși parcă stă acolo în fața blocului de vreo douăzeci de ani. În sfârșit, ca să vezi, am memorie bună și îmi amintesc interfonul. Nu știu cum, dar nu m-a întrebat nimeni cine sunt. Fără nici o vorbă, ușa mi-a fost deschisă. Nici etajul nu l-am uitat. Ca să mă bucur de această zi, liftul este stricat. Trebuie să urc până la etajul cinci. Bat la ușă și aud într-un târziu pe cineva. Cu toate astea, ușa nu se deschide. Îmi spun că trebuie să am încredere în mine. Apăs butonul soneriei cât de tare pot. Și iată că mi se deschide ușa. E maică-sa. Înainte, mă invita în casă, ba chiar mă servea cu bunătăți făcute de mânuțele ei. Încet, s-a apropiat și tatăl prietenului. Mi-au spus că trebuie să plece la spital. O rudă era grav bolnavă. Le-am cerut numărul de mobil al băiatului. Maică-sa îmi spune că mi-l dă, dar nu știe când aș putea să mă văd cu el. În primul rând că are un program la serviciu extenuant. Iese seara târziu și, mai nou, s-a mutat într-un apartament cu chirie împreună cu prietena lui. Am întrebat-o când urmează să se căsătorească. Nu mi-a răspuns, dar, în sfârșit, mi-a dat numărul de telefon. Mi-am cerut scuzele dacă i-am deranjat și mi-am văzut de ale mele. Am înjurat până la parter. Toți au muncă și gagică. Numai eu stau degeaba. M-am gândit, în cele din urmă, să îi dau un telefon. Era ora două după-amiaza. L-am luat prin surprindere.

-Scuză-mă că nu ți-am răspuns mai repede, dor-meam. Ce mai faci?

-Voiam să te scot la o plimbare. Am fost la tine acasă, dar nu știam că te-ai mutat.

-Stai să-mi revin... Unde să mă mut, mă? Eu mai stau la Lulu acasă. Mai venim și pe la mine.

-Adică nu ați închiriat o garsonieră?

-Vreau să îmi găsesc serviciu, jupâne. De unde bani ca să dau pe chirie? Dacă tot ai dat telefon, hai ne vedem, dar până la ora cinci sunt prins, m-a încuiat fata asta în casă și până nu vine de la serviciu n-am nici o șansă.

(continuare în pag. 31)

AUTOSTOPUL

Ăsta da ghinion...

Mașină ți-ai dorit, nu? Poliția e pe fază să mai prindă vreun fraier cordit. Ți-a plăcut să bei, nu? Polițistu' vine la tine cu fiola. Te-ai dat mare. A fost bestial, nu? I-ai zis c-ai băut doar o bere și te-a prins cu minciuna. I-ai vorbit urât, așa că ți-a luat carnetu'. Rezumatul nopții: ești un fraier cordit. Scuză-mă dacă te-am jignit în vreun fel, dar noaptea zic adevărul. Să vedem ce faci săptămâna viitoare când pleci la mare. Cine conduce? Gagică-ta, nu? S-o văd și p-asta.

Mai rău decât am crezut a început băiatul ăsta ziua. Chiar sunt nesimțit. E bărbat în toată firea. Măine-poimăine împlinește și el douăzeci și șapte de ani, se căsătorește, are copii, serviciu. Poate mai bine să aibă întâi serviciu, dar haide să uităm de asta și să începem ziua așa cum trebuie. Omulețu' nostru a uitat să facă bagajul. Peste noapte iubita lui a dormit la el, dar și ea e la fel de zăpăcită. Toată noaptea s-au uitat la filme și au băut. Dacă stau să mă gândesc mai bine, doar el a băut, pentru că ea lua niște medicamente și nu avea voie alcool. Ce a fost a fost. Au făcut ei un fel de bagaj. Într-o geantă au băgat haine, prosoape... O să mă întreb unde se duceau tinereii. E vară și ești tânăr. Trebuie să faci măcar o vizită pe an la Vamă. Altfel ești expirat. Coboară grăbit la mașină. Portbagajul mirosea a hoit. Îi oferă domnișoarei cheile. Ea îi spune ceva care îl determină să își aprindă o țigară. Erau toți trei. El, ea și mașina. Bagă cheia în contact, însă motorul nu vrea să pornească. A fost nevoie ca el să înjure de două ori. Așa se înțelegeau ei. El cu ea, ea cu el. Mă refer la mașină. Toate stopurile sunt verzi. Să vezi tu de n-o să fie o zi cu ghinion. Mama mă-sii de treabă! La ieșirea din București era un nebun care făcea autostopul. Avea un rucsac mare de tot în spate. S-au decis să îl ia și pe el. O să se distreze până la mare. Uite că și el tot la Vamă voia să ajungă. Era un hipiot, un singuratic. Le-a povestit câte ceva până când proprietarul mașinii a simțit că nu-și mai poate ține ochii deschiși. I-a rugat un singur lucru: să îl anunțe și pe el când ies de pe autostradă. Și așa singuraticul a rămas numai cu fata de vorbă. A început să îi spună ce cărți a citit și ce cărți are de gând să citească. Ce filozofi îl fascinează, că vrea să plece în Tibet și multe alte lucruri. La kilometrul 147 nu a mai putut să se abțină. Mirosea prea frumos, prea feminin. A început să o mângâie. Și ei îi plăcea. Îi plăcea povestea, misterul. Asta până la kilometrul 170, când prietenul nostru care dormea a zis un lucru deștept foc. La următoarea benzinărie vreau să mă piș! Să oprești și tu. Domnu' hipiot ați avut despre ce vorbi? La kilometrul 185 este o benzinărie Peco. Fata a oprit. El voia să pară de treabă. I-a întrebat dacă pe ei nu îi trece. Au zis că nu. I-a întrebat dacă nu vor să iasă la o țigară. Au zis că nu. Oricum, pe el îl durea exact în fund. Cum a intrat în benzinărie, mașina a demarat în trombă. Nu uita că era un Volvo și că era mașina lui, care se îndepărta, în vreme ce el rămăsese acolo. Fata se întreba de ce-o fi fost așa de proastă încât să stea cu el atâta timp. Să stea cu un bețiv atâta timp. Cei doi au ajuns la Vamă. După o seară de neuitat, s-au retras la cort. Intră amândoi și își dau seama că mai era cineva acolo. Nu știu cum a reușit. Era băiatu' nostru, mă. ăsta da ghinion. Mai departe nu știu ce s-a întâmplat. Nu uita un lucru: la kilometrul 185 e o benzinărie Peco. Poate te trece.

CHINA

Ce țară frumoasă!

De mult timp voiam să vizitez China. Știu și eu câte ceva despre ei, adică oamenii cu ochi oblici, rasa galbenă, Marele Zid care se vede și de pe stația spațială internațională. Capitala lor este la Beijing. Au multe atracții turistice, că doar este o țară mare. Dacă nu ai auzit la televizor, ei au populația cea mai mare de pe glob. Am auzit că fiecare cuplu are voie să facă un singur copil. Sunt prea mulți. Era o glumă: cum au spart chinezii site-ul Pentagonului? Fiecare a încercat câte o parolă. De fapt, se numește Republica Populară Chineză și se spune că sunt comuniști. Se spun multe și fiecare interpretează cum vrea. Numai numele a rămas - pentru că la ei a fost liberalizare economică. Și vor să aibă și Taiwanul. Bine că nu sunt vecini cu noi. Erau în stare să ne ceară Ardealul. Mă uit de fiecare dată la documentare în care e vorba de peisajul unei țări. De deșerturi, cum e Gobi, sau păduri subtropicale. China a fost condusă de dinastii mult timp. Din tată în fiu. O specie pe cale de dispariție și faimoasă este ursul Panda. Da, am trecut la alt subiect. Frumos animal. Mă întreb cum arată ursul tibetan. Au atâtea specii de animale pe teritoriul țării - și nici nu se gândesc la poluare. Au o problemă gravă la capitolul ăsta. Sunt cea mai mare forță militară permanentă din lume și o țară care deține armă nucleară, deci ai grijă cu cine te pui! Au și submarine, elicoptere, ce vrei tu. Erau cea de-a doua cea mai mare economie din lume. Acum se pare ca au trecut pe primul loc. Deci stăm bine și aici! Am uitat să zic, China e lider mondial în domeniul științei și tehnologiei. A fost, este și va fi. Ei au descoperit hârtia, tiparnița, busola, praful de pușcă. Cele Patru Mari Invenții răspândite în Europa și în Asia. ăsta a fost doar începutul. Huawei și Lenovo sunt lideri mondiali în telecomunicații și calculatoare personale. Supercalculatoarele lor sunt printre cele mai bune din lume. Băieții ăștia au fost și în spațiu. Mă refer la astronauti. Au cam un miliard de utilizatori de telefoane mobile și cei mai mulți utilizatori de internet. Doar sunt mulți. Alimentul de bază este orezul. Condimentele și mirodeniile sunt alese cu grijă. Cu grijă. Poate asta să fie metoda... Și tot aici este locul de origine al ceaiului. Yin și Yang aici își au originea. Iubesc țara asta! Confucius, aici te-ai născut. Trăiesc filozofia ta... văd dansul dragonului... văd scrisul pe care nu îl înțeleg și totuși îmi pătrunde simțurile. Iubesc China.

-A fost greu să ajungi aici, băiete?

-Săru-mâna! Deloc. Am luat maxi-taxi și am coborât la Dragonul Roșu.

-Ce mai faci tu?

-Visez cu ochii deschiși, ca de obicei.

Petre Ioan CREȚU**Secvență**

cum stăm noi aliniați și spânzurați de perfuzii în paturi
de fier la perete

la etajul trei salonul unu salonul spânzuraților
salteaua-i subțire și noi ne facem tot una cu fierul

năluci mov sprijinind o țevă de calorifer fac filozofie
la o țigară pe balcon
câtiva bolnavi recită versuri de Nichita strânși într-un colț
iar marea-i zbârlită și afară a nins ruginiu
frunze de aramă strivite

- cocori de argint străpung zarea pufoasă mă ascund
după pietre și tac

cei de la salonul trei se preling pe lângă perete
pe hol în șir indian
cei de la doi desenează curcubeie cu creta
din când în când mai trece câte o asistentă blondă
bâzâind în zbor
ori levitând pe deasupra paturilor
iar pe pereții reci e tot o fojgăială de gândaci vioi
ori de bolnavi șchiopi și îngrijitoare cu mopul

- s-a înserat deja noi cei din salonul unu stăm tot aliniați
și spânzurați de perfuzii
în paturi de fier la perete

Poemul de luni

cineva îmi spunea că păpădiile au prostul obicei
de a încărunți din plictiseală

- ridică-te Lazăre tu ești Dumnezeu și biserică
ia-ți patul și te du și s-a dus
nici el nu știe unde
s-a trezit deodată așa în pustiu cu un pat în spinare
și cu o mare durere în suflet
de abia se obișnuise cu moartea
mai schimba și el o vorbă cu Dumnezeu
sau cu alte persoane interesate de nimicuri

în lumea mea mofluz fac vapurașe din hârtie cu două etaje
și ele plutesc așa boțite și nepăsătoare
prin sângele meu îngroșat
până când îmbibate deja se vor lăsa încet încet la fund
și se vor lipi de vene

nu știi cum de s-a nimerit să locuiesc mereu la ultimul etaj
poate nevoia mea de cer poate nevoia mea de aer
îmi bălângăneam picioarele deasupra orașului cocoțat
pe pervazul ferestrei înainte să sar

Un alt poem de luni

cumva acolo sus se'ntamplă ceva fabulos
momentul acela de liniște de dinaintea creației poate

în mine încolțesc sacre icoane le ud cu lacrimi
le hrănesc cu suferință cotidiană puțin rom poate o vodcă
până cresc mari
când le vin sorocul vin iconarii să le cumpere
iar eu le lipesc timbre ștampilate pe frunte

Al treilea poem de luni

e luni
ziua când Dumnezeu și sfântul Petru joacă barbut
îmi șoptește conspirativ îngerul
de pe umărul meu stâng

- smulg toate icoanele încolțite în mine
și fac un foc înalt pâna la cer

Poemul de marți

prin geamul murdar deodată văd o lumină ciudată
ceva între verde și mov,
soarele cumva agățat biciuia marea
c-o mie de cnuturi

parcă ploaia cu stropi mari ploaie de vară

- undeva nu departe de mal delfinul meu albastru
îmi făcea semn cu aripioarele,
eram la etajul al treilea al spitalului
într-un scaun cu rotile
care nu era al meu dar era comod
și priveam marea
beam o cafea și trăgeam cu nesaț din țigară în
mine se-auzea muzică Deep Purple parcă Fools

țin ochii închiși și sorele cumva mi
se lipise de tâmplă
tâmpla aceea sprijinită de geamul murdar
și mă desprind cu greu iar pasii mă poartă
spre blocul operator tocmai urma să mă operez
o operație ușoară pe creier

Poemul de miercuri

Dumnezeu ne-a chemat la el
într-o după amiază de vară
ne-a dat câte un poem să-l scriem pe suflet
cu un crin
după care puteam chiar să și murim așa uitați
în ținuturi barbare
e drept că cel mai greu se dăltuiau versurile clasice
se încăpățâneau mai tot timpul la nemurire
literă cu literă

și noi ne pierdeam răbdarea ori căutam rime
sublime în vinul prost

mai rățăceam și printre alte poeme
în tribunale sticloase cu ciclopi jumătate himere
jumătate șchiopi
fratele meu geamăn s-a sinucis
cu o frunză în somn
i s-a părut o crimă să atingă un poem
cu un suflet de om
nu am plâns deloc despărțirea pe atunci lacrimile
erau la mare preț
iar despre moarte mi se vorbea numai de bine

când toți am terminat de scris poemul până la
ultimul vers

sufletele noastre pline de versuri șiroid
deveniseră inutile ca și cum te-ai fi dezbrăcat de
femeie pe întuneric
atunci mi-am aprins o țigară și priveam cum unii
aruncau suflete de-a valma
în groapa comună peste crinii rămași

(continuare în pag. 33)

Un alt poem de miercuri

La moartea mea de azi nu a venit nimeni să mă vadă,
obișnuiesc să mai mor câteodată sub privirea
femeii răstignită în zilele de miercuri,
în stația tramvaiului șapte,
pe pielea ei solzoasă, iubiturile cicatrizate
se întind ca niște pecingini.

Niciodată nu mi-am dorit ca acum,
ca ziua să se facă repede noapte, deși
toate diminețile sunt încremenite în mine și rând
și deodată am poftă de viață,
iar fluturii, fluturii nu au uitat să zboare în spiralele,
timid desenate pe pereții de sticlă,
ai saloanelor de-aici, de puștiul cu ciuf bălai
și ochii vii albaștri,
cumva întins pe-o aripă de înger, în salonul trei.

- Cât de frumoasă și vie e marea dimineața la ora șapte,
stau în căruț, privesc și învăț gândul să zboare departe.

Poemul de joi

Uf, iau așa, unul câte unul, cuvintele
și le storc de tot ce au ele mai bun
după care le arunc pe străzi să le devoreze șobolanii
albaștri ascunși adânc în noi

pot să răstignesc toate cuvintele pe crucea tăcerii
dar mi se pare o pedeapsă prea aspră pentru ziua de joi

Poemul de vineri

merg în neștire în bejenie bălângându-mă
la marginea nopții
sau călăresc muchia subțire a clipei
ca pe o femeie flămândă
după care mă îmbăt crunt cu albastru în dimineața
abia începută

ce tot îmi aduni de pe plajă scoici sparte
mai bine construiește-mi un castel din nisip
cu patru turnuri
iar eu îmi voi potoli setea de zdrobire a călcâiului
înșurubându-l în turnul din nord
ori în turnul din sud în turnul din est sau în cel din vest
nimic nu mai contează poate doar eu
așa amestecat cum sunt
sau împletit cu zarea sau cu neputința

poemul de sâmbătă

e dimineață dar mai ales e sâmbătă aici sâmbăta e o zi
specială asistentele nu mai târâie după ele cărucioare
cu seringi perfuzii pansamente sterile morfină
își fâlfâie halatele lor albe străvezii într-un zbor lin
se preling printre paturile bolnavilor
pe care-i mângâie pe frunte sau îi sărută pe tâmplă trist
prin salonul nostru mai trece și moartea deschide ușa
și ne face bezele
n-avem timp poate nici stare e sâmbătă cum îți zic
ne îmbrăcăm pijamalele de gală noi bolnavii și ieșim
încolonați pe balcon
să privim marea lacomi și tâmp
așteptăm să ne străfulgere sufletul fiorul ei clasic

ca și cum am primi împărtașania din urmă
murim nefiresc cu fiecare clipă încolțită de umbre

cu degetul în sevrăj desenez o floare
pe geamul murdar
urletul lupului alb îmi stă de-o veșnicie în gât
nici nu mai sunt în stare să mă aud tânguit
îmi sfâșie doar tâmpla prelung

încă mai e sâmbătă totuși cum îți spun
gândacii mășăluiesc mii se scurg pe gresie și zid
am prins unul și i-am zis vasile gândacul vasile
pe care l-am țintuit cu-n bold și l-am pus la păstrare
între orele stupide dintre noapte și zi
dintre mine și cel ce încă mai îmi poartă numele
răstignit pe-un pat de spital aburit

e dimineață și sâmbătă îți zic
am să intru în mare și voi înota tot timpul promis

Gândacul Vasile

Anul trecut în spital salonul unu etajul trei
dintre gândacii care foșgăiau pe pereți
unul dintre ei atrăgea atenția era mai leneș mai încet
l-am prins și-a devenit gândacul Vasile
ori de cate ori aveam dureri foarte mari venea lângă
mine îi făcea bine cumva se hrănea cu chinul meu ca
mârtoaga din poveste cu jăratec
și asta mă făcea să fiu mândru de durerea mea
aveam un sentiment de responsabilitate mă simțeam
în sfârșit util

Vasile devenise celebru în salon îl împrumutam
și celorlalți și cumva și nouă ne era ceva mai bine
oricum un zâmbet timid ni s-a ițit în colțul gurii
pe care-l purtam fiecare ca pe Steaua Republicii
Vasile crescuse mare elitele îi străluceau printre
paturile de fier și umplea toată încăperea
trei zile și trei nopți am muncit să-i fac un locaș
confortabil o vizuină puțin decadentă într-o crăpătură
din zid acum nu mai se ducea din pat în pat
cumva interacționa cu durerile noastre le pipăia le
muștra și le făcea albastre
deja durerile noastre nu-i mai ajungeau deși noi ne
străduiam să suferim mai mult mai intens tot degeaba
din vizuina lui nu știu cum a început să se hrănească
și din alte saloane deja nu ne mai băga în seama dar
să hrănea cu durerea noastră
când m-am externat la despărțire abia a mișcat
antena dreaptă șuie beteagă din născare și am plâns
până când autobuzul a ajuns la Constanța.

Azi după aproape un an m-am internat din nou
și primul meu gând a fost la Vasile cineva mi-a zis
că a murit fara să-și dea seama dintr-o dată vizuina
devenise prea mică
și din lupta asta surdă dintre Vasile
și zid din amintirea gândacului a mai rămas
doar o gălmă în perete și câteva picături de durere
prelinse pe mocheta

Oleg CARP

Roșii în ataș

Cu câte o frunză de susai între buze, duminica trecută, pe la opt dimineața, Puk și cu mine, pândeam la colțul gardului. Așteptam să treacă Buș călare pe ruginitura lui de trotinetă cu ataș. Buș livrează roșii în sat. A preluat această meserie de la mătușa Alta, una dintre surorile mamei lui. Aia care a murit fecioară, neatinsă de bărbat. Cât ținea ziua trăgea sau împingea un cărucior pentru copii supraîncărcat cu zarzavaturi de vânzare. Pe mătușa Alta o cunoștea tot satul, la fel cum ea știa foarte bine fiecare potecă sau vrabie din sat. Ca să nu îi pară lui Buș duminica aia ca toate celelalte zile, împreună cu Puk am întins o sârmă dea curmezișul drumului. Buș poartă barbă și este mai mare cu un an decât Puc și mai mic decât mine cu doi ani, poate cu trei. Cam la înălțimea buricului, - Puk dintr-o parte, eu de cealaltă -, am întins sârma până la nu se poate. Un capăt al sârmei l-am legat temeinic de stâlpul gardului iar celălalt capăt Puk l-a încolăcit de craca copacului de peste drum. De acolo de unde stăteam vedeam și auzeam totul ce se petrece în partea din vale a satului. Cu toate acestea, Buș întârzia sau poate că noi doi am ieșit cam târziu la pândă.

Îi lipsesc fluierile

Când Vipus împlinea unsprezece ani, Lupinka își făcea primul avort. Cu cireșii în floare curtea arăta ca o femeie goală planând în aer liber. Cu toate că ambii erau de aceeași vârstă, Lupinka respira greu, de departe părea a fi un strat masiv de șuncă astmatică. Lupinka își dădea genele cu rimel, își făcea bagajele pentru a pleca la mare împreună cu vlăjganul din sat, Urtek. Pe Vipus îl dureau oasele din cauza Lupinkăi. Cu două zile în urmă, de dragul Lupinkăi, Urtek a pus mâna pe Vipus, l-a zdrobit în bătaie pe Vipus. Astăzi lui Vipus îi lipsesc fluierile de la picioare și o bună parte din dinți. Vipus molfăie mămăligă, se abține să răsfoiască presa. Își săpunește întreaga față; își va rade barba, o va rade cum nu a mai raso demult; Vipus se privește chiorâș într-un colț de oglindă, respiră; din nări îi fâlfâie câte un tulle; trece cu vârful limbii prin cele mai adânci cotloane ale măselelor; are măsele lungi și stricate, parcă sunt niște pahare sparte la gură, încărcate cu resturi împuțite. Locuia în Iugoslavia singur într-un apartament mereu înțesat de muște, indiferent de anotimp. Un apartament destul de modest, lipsit de electricitate, fără WC, fără balcon, fără bucătărie, fără pat, fără ferestre. Două săptămâni mai târziu, după ce i-au fost sfârtecute fluierile de la picioare, cu toate acestea, Vipus a înțeles că nimic mai bine nu poate fi pe lumea asta decât ceea ce i s-a întâmplat lui. Stătea întins pe podeaua din scânduri, cu cioturile de picioare unul peste altul, tușea rezemat cu ceafa de perete. Lupinka avea mari dubii în ce privește supraviețuirea lui Vipus. Între timp divorțată, recăsătorită, pe urmă iarăși divorțată, deși Lupinka n-a mai apucat să își nască copiii săi. În schimb, trimitea din paște în paște pe un copil al vecinilor ei de bloc ca să îi ducă lui Vipus de mâncare pesmeți și gutuie. După lovitura fatală, Vipus

transpira în febra somnului. Erau zile când Vipus medita la fostele lui picioare care adesea îl conduceau visătoare la ușa Lupinkăi.

Aripioare de India

Joi dimineața, după ce își luă micul dejun în tăcere, nouă ouă crude de prepeliță și o lingură de miere de albine, Vipus s-a trântit cu toată greutatea sa în fotoliul moale bătut cu pietre scumpe. Pleșcâind din buze, luă un chibrit și își curăță fără grabă ceara din urechi. Păstrând liniștea aruncă în scrumieră chibritul unsuros și galben la un capăt, cu un alt chibrit a aprins obișnuitul trabuc cu aromă de cireșe, apoi după un oftat prelung a cerut să i se facă legătura telefonică cu Lupinka, nevastă-sa. Aceasta refuza nu atât să vorbească la telefon dar în general, de la moartea lui Puklov umbla tot timpul posacă negăsindu-și locul din cauza tristeții. Lupinka n-a ieșit nicăieri din casă încă de săptămâna trecută, voia cu orice preț să trăiască moartea amantului în singurătate.

Era într-o duminică, ora prînzului, cînd Vipus a anunțat portarul deservici că în seara aceleiași zile va părăsi țara pentru câteva zile. Va lua avionul de cinci seara ca să aterizeze spre dimineață în orașul în care se stingea de dorul amantului mort Lupinka. Vipus își pregăti bagajele pentru zbor, își luă periuța de dinți și cartela de bancomat. Trecuseră peste cinci ani de când Vipus aflase de legătura Lupinkăi și a lui Puklov. Într-o zi Vipus, în loc de cheie, a găsit sub preșul de la ușa casei o romaniță. Când a intrat în hol Lupinka tocmai ieșea din baie ajutată de Puklov să-și pună halatul. Zărindu-l pe Vipus, Lupinka a încremenit iar Puklov s-a apucat de plâns. Vipus chipurile nu a dat atenție celor întâmplare urcând sus în dormitor. A trecut pe lângă îndrăgostiți de parcă nici nu i-ar fi văzut.

Lupinka nu știa ce să aleagă din două: să meargă sus după Vipus ca să dea explicație celor întâmplare în lipsa lui ori să rămână pe loc ca să îl liniștească pe Puklov, care din cauza plânsului și a situației în cauză se chirci sub ușa bucătăriei mai să leșine. Foarte curând, de sus din dormitor se auzi vocea lui Vipus care implora pe cineva în receptor să i se rezerve un loc în cimitirul din preajma uzinei de tractoare. Vocea lui Vipus se deslușea atât de bine și clar prin pereți și prin ușile deschise încât Lupinka auzind, își făcu semnul crucii în fața ușii de la frigider. Lupinka încă nu îndrăznea să urce după Vipus, așadar se chirci și ea alături de amantul său așteptând ambii verdictul lui Vipus.

Lupinka și cu Vipus împlineau anul acela douăzeci de ani de căsnicie fericită și iată că Lupinkăi așa îi veni într-o zi și îl înșelă cu Puklov. Lui Vipus nu îi venea să-și creadă ochilor și urechilor, cum intră în dormitor așa și rămase pe loc, stătea în picioare nemișcat ca stana de piatră în fața patului proaspăt mototolit. Din când în când, de jos

(continuare în pag. 35)

Vipus încă de mic visa la Lupinca

se auzea foarte pronunțat scâncetul și scrâșnetul din dinți a lui Puklov. Între timp, Lupinka a pus la dezghețat sub robinet un cap de miel și câteva perechi de aripi de curcan de India. Lui Puklov îi plac aripiioarele de curcan de India iar Vipus are rău de aripiioare de curcan de India. Cu toate acestea, Vipus în schimb adoră filmele mute. Ceasul situat pe perete chiar în fața lui Vipus a bătut de două. După-amiaza acelei zile se anunța a fi cea mai caniculară din vara aceea. Iată de ce Vipus, Lupinka și cu Puklov stăteau uzi lioarcă transpirați care și pe unde i-a prins vremea.

Ajuns acasă, din cauza celor întâmplare, Vipus nu apucă nici măcar să își scoată sacoul de cașmir, își făcea aer cu periuța de dinți pe care o purta în buzunarul interior al sacoului. Privea abătut dincolo de perete și își făcea vânt cu periuța de dinți. În casă domnea o liniște mormântală, din cinci în cinci minute se auzea frigiderul. După mai mult de un sfert de oră de ros unghiile de la mâini și de bocete, Puklov, încă fiind în aceeași poziție de șoarece prins în colț, în sfârșit își luă inima în dinți, se ridică și porni țanțoș pe scări ca să aplaneze situația creată cu Vipus. Însă Vipus era într-atât de șocat de înșelăciunea Lupinkăi că după un zece minute de stat în fața peretelui a adormit buștean din picioare. Puklov a coborât din nou în bucătărie după o halbă cu apă ca să îl stropească pe Vipus. Capul de miel și aripiioarele de India se dezghețaseră între timp iar Lupinka decojind o ceapă roșie întrebă de Puklov ce face Vipus acolo sus. Puklov a spus că e nevoie de apă, că Vipus pare a fi pe altă lume. Lupinka a aprins aragazul, a pus carnea la prăjit în tigaie, a spălat sub robinet vasul plin de sânge în care s-au dezghețat capul de miel și aripiioarele de India, l-a închis pe Puklov cu tot cu halbă în baie și cât te-ai întoarce Lupinka s-a ras cheală cu cuțitul de bucătărie și a dat for la casă. Trei luni mai târziu Lupinka a învățat să cânte la acordeon.

S-a închis pe la patru

Zămosul era copt. Puklin a curățat zămosul de sămburi. I-a întins o felie Lupinkăi apoi și-a scos ochelarii, i-a pus pe masă oarecum îngândurat. Ieri, împreună cu muncitorii de la benzinărie, Lupinka și cu Puklin au sărbătorit Ziua Păcii. Lupinka mai întâi a propus, pe urmă a început să insiste să continue sărbătoarea împreună până la sfârșitul săptămânii acelea. Puklin încerca omnenește să îi explice Lupinkăi că are rău de Ziua sărbătorită ieri. Puklin șade pe un scaun improvizat din două borcane de vopsea clădite una peste alta. Lui Puklin i se ivea deasupra mesei doar capul de la gât în sus. Lupinka s-a ridicat de pe scaun să arunce coaja de zămos peste fereastră. Puklin a înghițit mușcătura de zămos. În timp ce Lupinka s-a întins în hamacul instalat în bucătărie, Puklin a râgâit, apoi din nou a râgâit iar Lupinka visătoare naviga pe agenda telefonului său mobil. Când Puklin a mulțumit pentru zămos și a dat să se ridice de la masă, Lupinka a tresărit, surprinsă de musca care tocmai îi ateriză pe pleoapa ochiului stâng. Mișcându-se cât de lent putea, Puklin scoase încet polonicul din sertar și de acolo de unde stătea, cu precizie milimetrică Puklin ochi musca.

Lupinca și Vipus nu știau să scrie nici să citească. Într-o zi friguroasă, când Lupinca se uita pe fereastră cum sclipește zăpada pe întinsul maida-nului, Vipus s-a dus pe ascuns să cumpere o carte. La întoarcere din oraș, Lupinca l-a dojenit că a ieșit din casă fără să dea socoteală unde se duce. Mai mult, când îl văzu pe Vipus stând în pragul ușii cu limba scoasă afară și cu cartea în subraț, Lupinca se făcu foc, îi veni în întâmpinare ronțâind un morcov. Lupinca arătă cu ciotul de morcov spre carte: Asta ce mai e? Judecând după întrebare, Vipus nu știa încă să se bucure sau să se mâhnească. De aceea, Vipus preferă să înghită un nod zâmbind cu colțul gurii. Lupinca făcu încă un pas spre el insistând. „Nu cumva e o carte?!”. De cum Vipus încuviință din cap, Lupinca cu ochii înroșiți de mânie, aruncă cu morcovul în fereastră și începu să își rupă părul din cap. Abia când rămase aproape cheală, când doar câteva fire lungi îi mai spânzurau rătăcite pe după urechi, Lupinca își lăsă capul în pace și trecu la capul lui Vipus. Cu iuțea șarpelui cu clopoței Lupinca îi smulse lui Vipus cartea din subraț. „Nenorocitul, ai cheltuit ultimii bani de pâine!”. La fiecare cuvânt rostit Lupinca îi dădea cu cotorul cărții în moalele capului. Văzând-o înfuriată pe fapta lui, Vipus nu a mai îndrăznit să îi spună Lupinkăi că a rămas dator la magazin. Cartea costa cât zece cozonaci iar Vipus avea bani numai cât de trei pâini. Vipus fusese nevoit să împrumute diferența de bani de la un cunoscut care tocmai se învârtea prin librărie. Adresându-se către amic, acesta se învoi ușor să îi dea bani în împrumut lui Vipus, atât cât nu îi ajungeau pentru achitarea cărții, cu atât mai mult că amicul avea numai de câștigat. Acesta îi puse lui Vipus în palmă o bancnotă nouă de o sută cu condiția ca Vipus să îi întoarcă banii peste o oră iar în plus Vipus să îi facă cinste cu trei beri și un pește pentru serviciul prestat. După ce Vipus îi mulțumi vânzătoarei pentru amabilitate, amicul îl bătu peste umăr felicitându-l cu prilejul cărții cumpărate. „Vipus, ești un norocos, ai făcut o alegere nemaipomenit de bună!... Acum întreabă-te ce te făceai dacă nu eram eu aici?”. De acum păraseau ambii librăria, în drum spre stația de troleibuz, au dat colțul. Unul vorbea tare despre ceva, gesticulând cu mâinile mai să atingă cerul gangului prin care treceau, celălalt ciocănea cu buricul degetului arătător în carte și se gândea la Lupinca. Atunci amicul îi sugeră lui Vipus locul unde ar fi bine să se revadă într-o oră. Cafeneaua pe care o menționase amicul său se afla la doi pași de clădirea în care locuia Vipus cu Lupinca. Este vorba de o cafenea periferică, din acelea scunde și lipicioase în care își scuipe timpul oamenii nenorociți. Lupinca o vedea de la fereastră sa ca în palmă. Ba mai mult, când se întuneca afară și se aprindeau neonele din cafenea, Lupinca putea zări și musca care se așează pe nasul ceainicului de pe tejghea.

Lupinca l-a trimis pe Vipus înapoi la magazin să întoarcă cartea.

Coriolan PĂUNESCU

Intuiții grave

Sunt triști mestecenii ce mor în frunze
precum cuvintele în suflete arzând
și-ascunsă taină a pădurilor confuze
ce se așterne-n ritmuri sălbatice pe rând.

Și iată, tu nu vrei în ochiul unei stele
să ne vedem rătăcitori în noapte

și nici cum luna de-atâtea doruri grele
înluminează timpul pe căile de lapte.

Eu însă văd ce azi se-ntâmplă-n ceruri
când ca un glonte trece un meteor galactic
ce primenește întruna regatele de nour
cu-n rege-cerb și-un visător fanatic.

Un fel de zeu care transcende-n spații
de verde-ntunecat de-o magică sfidare
pe care grăbite vin celeste constelații
ca niște suflete umbrite de-o palidă culoare.

Eterna întâlnire

Au înflorit de ieri și zarzărul, și prunul
iar Soarele străluce liber și rece la șosea
dar, uite, vezi, eu nu mai sunt nebunul
urcând tiptil în stele, pe mine a mă vedea.

Eu știu că m-au uitat și apele, și luna
nici crângul nu mai știe astăzi cum arăt
dar parcă crugul lumii se tânguie întruna
când astrul zilei cheamă poveștile-ndărăt.

Și iată-n somn veghează tiara unui rege
pierdută-n vântul în care m-am oțărât la el,
iar mai apoi destinul cu mine-ar vrea să lege
înluminări eterne în cânt de menestrel.

Eu nu-s precum se-ncearcă a se spune
între pereții lumii în care mă scufund
și simt încă iubirea frumoasă a unei zâne
când i-aud pașii albi cutremurat pe prund.

De aceea înfloriții pomi îmi par că zboară
când pe sub iarbă pământul se vede tresărind
și mai alerg cu timpul ce trage-acum să moară
și-mi văd în ape ochii departe licărind!

El face semn

Pe Zamolxis-pater în țara lui divină

I-am ascuns alături de mii de duhuri dace -
dar astăzi credem că sfântul o să vină
și neamul nostru-n țară se va-ntoarce.

Desfid pe-acei care din alte patru vânturi
ne spun că seminția i-a dispărut în vreme
și că minciună-i că viețuiește-n cânturi
ori că trăind în sine, de moarte nu se teme...

Bătrânul zeu e tare în braț, și în gândire
iar trupu-i se oțelește prin încercări dușmane
și inima-i veghează într-un fel de zămislire
prin codrii ce-și adună puterile din goarne.
Zâmbiți știind că brazil la pământ se pleacă
și dacii liberi vor fi descoperiți în albe pietre,
iar el, Zamolxis, știe că lumea ni-i săracă
când ni se pierde neamul bătrânei noastre vetre.

Și iată că în cer bătrânul zeu ne face semn -
poate ne-ntreabă azi cum de venim spre dânsul
și mă căznesc de-a pururi cu ochii să vă-ndemn
să nu trădați cu vorba, că el este ne-nvinsul

Ipostazele timpului

Bine-ai venit, tu auroră de ianuarie,
bine-ai venit ca o pasăre lină din nor
parcă te știu dintr-o icoană a vremii
sau dintr-un capăt albastru de zbor.

Bine-ai venit tu, dalbă și mistică eră
clipă primordială din cruzite culori,
prin care copilul te-ndeamnă cu ochii
renăscând ale inimii tale candori.

Bine-ai venit tu, nimb de grație ninsă,
pe care eu, omul, mi-aș dori să îl știu
precum lumina din albi zori răsărită
peste timpu' iubirii nestatornic și viu.

Bine-ai venit lumină măiastră și rece
ca o fugă de note înșirate ostentativ
pe care nimeni nu vede cum ele aleargă
ca niște mărgele pe un lung portativ.

Bine-ai venit ca o bătută cale lactee
ori ca o simplă și aspră formulă de verb
când stau răstignit cu albele brațe în cruce
trecând peste câmpuri privirea-mi de cer

Maria IEVA

Nicio iubire nu începe cu a fost odată

De ceva vreme
inima mi s-a mutat în gât,
iar cuvintele s-au transformat în fluturi
pentru a putea înota în stomac.
Nu cred că poate fi vorba despre zbor,
este doar o luptă pentru supraviețuire;
nicio iubire nu începe cu „a fost odată”,
așa cum nici Dumnezeu
nu este rudă cu maimuțele.
Viața se trăiește acum
într-o muțenie ori
într-o agitație continuă,
așteptând în fiecare clipă
confruntarea cu noi
cei dintr-o altă dimensiune;
un joc fără reguli între tine și monitor,
unde sentimentele virtuale
pot fi lăsate să aștepte,
ziua care va avea disponibilitate
să se îndrăgostească
de o altă față a lucrurilor.
Extraterestrii sunt neidentificați,
dar aligatorii așteaptă înfometați
la colțurile gurii
o epidemie de gripă.

Oameni

Pentru fiecare clipă
în care uit să mă bucur,
simt cuvintele
zvâcnindu-mi la tâmplă
căci nu-s copaci
nici iluzii,
ci oameni
ce îmi sădesc
și îmi usucă
zâmbetul de pe buze.

Suntem doar noi

Suntem doar noi,
eu și tu,
nu știi care sunt eu,
nici cine ești tu.
Îmi strâng gândurile în palme,
mi-e dor
să îmi simt inima bătând
în strigătul cuvintelor
adormite sub glie.
Care ești tu,
cine sunt eu?

strigau licuricii
din palma pelerinului
înfometat
înotând în cenușa
pâinilor arse.
Suntem doar noi,
eu și tu,
răspundea singurătatea.

Un sentiment

Din cuvinte alese
am încercat să facem
cea mai perfectă rimă
comparând și căutând
noi sensuri
pentru un sentiment
care el însuși
era muzica versurilor,
dar, ca ucigași de visuri
sau trăitori de iluzii,
am rămas două litere
la capătul versului
exprimat în mod liber,
fără a cunoaște
întâlnirile nocturne
din plânsetul
rimelor îmbrățișate.

Diminețile lui Adam

Din pereții cerului
în amurgul privirilor
stropii de ploaie șiroiau
prin ridurile întrebărilor
care-mi dezbrăcaseră
trupul de lumină
și moartea de întuneric;
nici o ușă
nu m-a zăvorât în inima ta
și niciun sentiment nu a zvâcnit
în rugăciunile
care-și uitaseră cuvintele
în diminețile lui Adam
pe vremea când Eva
nu devenise un rău necesar,
ci bucuria de a învăța spiritul
să șlefuiască materia,
o aureolă pe fruntea lui Abel
un toiag în mâna lui Moise,
o întrupare a lui Ilie,
inversând numărătoarea,
de la zero la infinit,
într-un spațiu finit
în care pruncii
așteptau să se nască
în lacrima pământului,
unde florile se dăruiau fluturilor
fără a pune întrebări șerpilor
când însăși tăcerea devenea
poezia cântată de un psalm.

Ionel NECULA

Sonu Ramona și recursul la poveste

Adevărat este că în urmă cu ceva timp am avut o discuție cu Sonu Ramona, care mi-a spus câte ceva despre preocupările ei literare și despre interesul arătat adăstării în lumea mirifică a poveștilor. Lucruri frumoase, plăcute și chiar fascinante.

Cum să n-o încurajez? *Să ascultăm poveștile*, spunea Eminescu în **Archaeus**, *căci ele cel puțin ne fac să trăim și-n viața altor oameni, să ne amestecăm visurile și gândurile noastre cu ale lor... Poate că povestea este partea cea mai frumoasă a vieții omenești... Cu povești ne leagă lumea, cu povești ne adoarme... Ne trezim și murim cu ele...*

Sigur, omul are această tentație, de a plonja în iluzie, în imaginație, în fabulos, de a prelungi realul în închipuire și de a plăsmui o alternativă la real, una care, vorba românului, bate realitatea. Lumea evoluează prin negativ, prin partea ei rea și când răul se răsfășă și bălțește în suferință, în tot felul de nenorociri și atunci când ajunge la o saturație se retrage în iluzie, în poveste, unde, de regulă binele iese totdeauna învingător. Este minima compensație pe care și-o îngăduie, deși e convins că plăsmuirea în care a evadat, n-are concretețe, n-are substanță sau imanență. Dispare odată cu închiderea ultimei file.

Ramona Sonu are această apetență pentru basm, pentru poveste, pentru fantaziere și n-aș zice că imaginația autoarei nu este destul de generoasă, ca să născocască întâmplări, situații și personaje de poveste. Cum această carte, **Lăcașul zânelor** (Editura PIM, Iași, 2013), apărută sub un pseudonim insolit, Ramy'S, reprezintă pentru profesoara Sonu Ramona debutul în literatură, îi urăm și noi un călduros bun venit în rândul autorilor de carte și-mi face plăcere să cred că-și va găsi o cale către inima și interesul cititorilor. Amatori de povești au fost și vor exista totdeauna, așa că receptivitatea pare asigurată din capul locului, doar că va trebui să insiste mai mult pe cursivitatea și pe logica unităților de acțiune. În general, literatura înseamnă ficțiune, fabulație fantezie, dar, fiind vorba de povești, toate aceste cerințe trebuie ridicate la pătrat și urcate cu o octavă mai sus.

Știm cu toții că în conștiința celor mici s-a statornicit o anumită fizionomie tipică și nu cred că schimbarea însușirilor tipice, așa cum au fost încetățenite în opinia generală favorizează lectura. Știe oricine că imaginea zânei este asociată cu un buchet de calități aurale – gingășie, grație bunătate, frumusețe, cumsecădenie și nu știu în ce măsură micii cititori vor agree sintagma de *zână rea*, cum nu știu cât de justificată este ideea de viperă bună sau de vulpe ne-vicleană.

Ar mai fi ceva: iată, bunăoară, acest fragment: *Și se iucară ei cât fu ziua de lungă, se alergară, se ascunseră, se scâldară, iar când amurgul veni plecară către casă. Cum ajunseră frânți (corect ar fi fost frânțe, fiind vorba despre vipere), mâncară ceva pe fugă și adormiră. Dar nu apucară să tragă un pui de somn că dintr-o dată un zgomot ascuțit sfâșie amurgul și le perturbară odihna...* Trebuie văzut dacă abundența de verbe la mai mult ca perfectul onorează cu adevărat stilistica basmului.

Am insistat mai mult asupra unor aspecte discutabile, dar n-ar fi drept să se tragă concluzia pripită că nu

Boem@ 4-5-6 / 2015

apreciez demersul autoarei sau că nu-i creditez aptitudinea pentru continuarea inserției în cadrele imaginarului narativ. O felicit pentru carte și o așteptăm și cu alte isprăvi literare.

Lucrare de Victoriața Dușu

Camelia PANTAZI TUDOR

UN VOLUM INDIVIDUAL DE DEBUT
“CLEPSIDRA CU SILABE” de Georgi Cristu

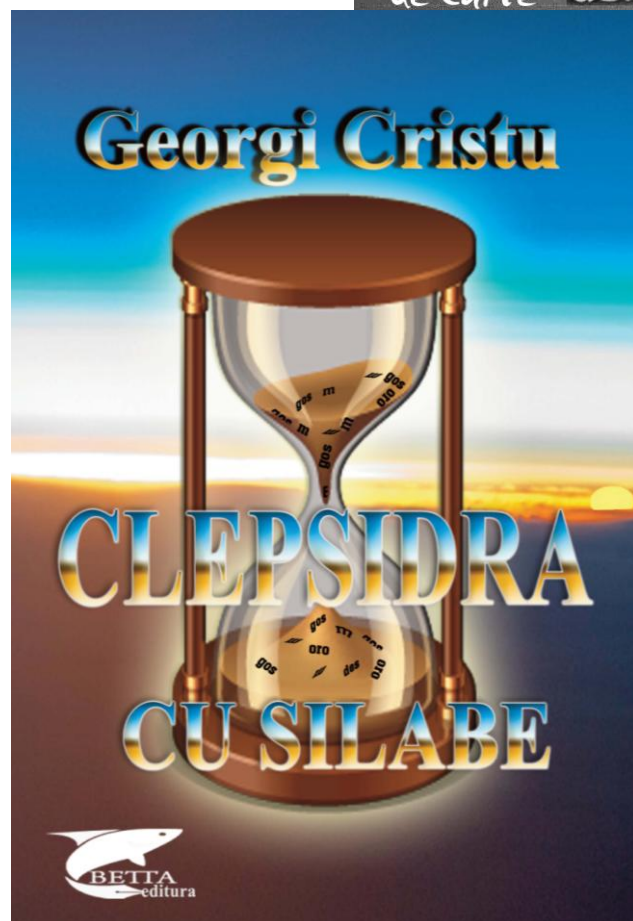
Talentul și chemarea spre creația literară nu sunt determinate de obținerea unei diplome de licență în domeniul filologiei. Nu are importanță specialitatea, nici vârsta, ci doar acel freamăt interior care pune în mișcare roțile creierului și accelerează bătăile inimii până când scoate la suprafață un reușit text literar. Abia atunci zbuluciumul încețază, lăsând loc liniștii oferite de bucuria împlinirii.

Un exemplu îl reprezintă Georgi Cristu, absolvent al Facultății Navigație – Academia Navală “Mircea cel Bătrân” - Constanța și al Facultății de Mecanică - Secția Nave a Universității “Dunărea de Jos” - Galați, autorul volumului de poezie - *Clepsidra cu silabe*, publicat recent la Editura BETTA din București.

Georgi Cristu a navigat pe internet pentru a debuta pe rețeaua literară “Casa Gândului - Cleopatra”, în anul 2011, cu o proză scurtă *Destine* (nume, se pare, deloc întâmplător), un impuls care l-a propulsat în lumea literară, devenind coautor a cincisprezece antologii, în mai puțin de 4 ani de la prima postare pe site, ceea ce dovedește nu numai preocuparea sa de a scrie, ci și de a publica. Prima dintre antologii a fost *Confluente lirice*, apărută în anul 2012, la editura PIM din Iași, în care a debutat editorial, atât cu poezie, cât și cu proză. Textele sale de proză, variate, influențate de viața satului, folosind limbajul specific, altele, ușor ironice sau hazlii, ori științifico-fantastice, sunt remarcabile, și recomand strângerea lor și publicarea într-un volum de proză scurtă.

Pentru început, însă, este lăudabilă inițiativa de a întocmi un volum individual de poezie, intitulat *Clepsidra cu silabe*, titlul ce duce imediat cu gândul la o metaforă ilustrând transformarea silabelor în poeme, o transformare treptată pentru a le da răgazul de a se combina într-un asemenea mod încât să rezulte o creație poetică valoroasă. Citind volumul, se constată apariția de mai multe ori a *clepsidrei*, se descoperă și alte semnificații derivate din sensul firesc al trecerii timpului, cum ar fi pierderea iubirii („te-am strâns în brațe și două inimi/s-au lipit clepsidră pentru clipele/trecute prin fiecare anotimp/în căutarea visului perfect/aidoma cometelor rătăcite/ajunse în cele din urmă un grăunte de nisip”- poezia *poem pe un grăunte de nisip*). În poezia *Vino*, în care se regăsește titlul volumului - *Clepsidra cu silabe*, iubita este îndemnată - „să răsucim clepsidra cu silabe/până ce timpul fi-va un poem”. Îndrăgostitul știe că numai împreună cu femeia iubită va căpăta puterea de a face ca scurgerea timpului să devină un poem.

Georgi Cristu pendulează, din punct de vedere al versificației, între clasic și modern, omite cu bună știință

unele reguli, arătând că poate fi și un „rebel”, dar și un atent păstrător al rimei (catrene, rondel, glosă). Unele dintre versurile sale, neseperate prin virgulă sau altele, puse între paranteze, ca și cu ar fi niște explicații, au un dublu înțeles, lăsând cititorului libertatea de a atribui semnificația cea mai potrivită simțămintelor trezite. Este o dovadă a dexterității folosirii cuvintelor și a sensurilor diferite pe care frumusețea și complexitatea limbii române le oferă îmbinării acestora.

În ciuda versificației diferite, volumul prezintă unitate grație temei principale – iubirea și, în plus, datorită modului de exprimare a stărilor sufletești în corelație cu cele patru anotimpuri (prezentate în succesiunea firească), fiind o poezie mai optimistă, mai luminoasă primăvara, ca pe parcurs să devină melancolică, nostalgică. Însă autorul nu poate uita vechea sa dragoste - marea, așadar nu este întâmplătoare plasarea în prima poziție a volumului a poeziei *Marină* ce precede poezii ce aduc în prim-plan peisajul marin, un fundament pe care se ridică versuri de dragoste unduitoare ca valurile ce urcă și coboară în funcție de stările sufletești. Motive ca nisipul, peștii, valurile, falezele, malurile, algele, cu siguranță foarte apropiate de sufletul autorului, predominante în prima parte a volumului, personificarea adeseori a mării, creează imagini vizuale și auditive deosebite, semnificând îndeosebi însingurarea. De altfel, poeziile sale se bazează, în principal, pe imagini artistice, dar și pe figuri de stil ca: metafore, comparații, epitete, personificări.

Poezia *Marină* este emblematică pentru între-

(continuare în pag. 40)

gul volum. Singurătatea ("Stai rezemat de fereastra deschisă/între tine și lume") acceptată ("totul merge în direcția în care ai fost învățat/să supraviețuiești") sau dezamăgirea ("adevărurile de necontestat au devenit minciuni") nu atrag, totuși, renunțarea și nici pierderea speranței ("de aceea știi că o schimbare se îndreaptă spre tine/vei redescoperi iubirea fără teamă de margini").

Singurătatea interioară apare în multe dintre poezii ("tăcerea încarcerează ecoul de clopot curios al craniului/o umbră rece urcă prin tine"), fiind datorată plecării iubitei, ce lasă uneori o amintire plăcută, sau dezamăgirii care-l determină pe îndrăgostit să-și dorească să o uite cât mai repede pe femeia "care nu putea alege cuvinte din cuvintele lui"; ea nu merită decât - "doar un oftat pe care să-l uite ușor!" (poezia *noapte pe asfalt*).

Bărbatul suferă, culege „fărâme din suflet/rămase strivite pe jos/după ospăț”, iar existența sa e fără rost, „se scurge impară și gri” (poezia 11). Deceționat, consideră că „promisa iubire/e spumă de val topită pe plajă,/balon de săpun irizant”; a „învățat că aproape de tine,/întâiul de-april e omniprezent” (poezia 1 *Aprilie*). Cu toate acestea, după plecarea iubitei, suferința datorată pierderii nu durează mult, el se resemnează repede, ca și cum ar fi firesc să rămână singur. Ilustrative sunt versurile din *Ceața de toamnă* – "Când singurătatea mea fără margini/s-a umplut de tine/ca tu să rămâi numai a mea/m-am înălțat pe vârfuri/și am vopsit cerul în nu-mă-uita (...) tu ai rămas aceeași minunată priveliște/dispărută în ceața de toamnă". În poezia *Fără tine* iubita a "plecat grăbită... /Eu am rămas în urmă, atunci și totdeauna". În poezia *Bilanț* - "putred de iubire/voi mâna spre nicăieri pietre de moară/crăpate de ger/fără să mai pot/și oprit".

Bărbatul însingurat oscilează între a renunța la iubire și a mai spera în ea. Există o acceptare a existenței în singurătate (drumul vieții devine spre capăt un drum "desfrunzit" - "pe țărmul oglinzii transparente în care coagulează/gălbenușul de lună/spre capătul drumului tău desfrunzit/valurile cresc bolovani"), există convingerea inutilității luării de la capăt pentru că „anii ar fi trecut oricum trași la indigo”, și el preferă să se lase „împins de umbra desprinsă în formă de cruce/pe drumul de seară al tăcerii” (poezia *M-am lăsat*). Și totuși, mai există speranța, pentru că, iată, într-o foarte frumoasă poezie cu formă fixă *Minune*, femeia iubită devine "a vieții minune". Chiar dacă se află departe ("am gândul la tine și-un dor mă răpune"), ea este chemată pentru a rămâne împreună - "dă-mi mâna și haide mai sus pe faleze/de unde nu pot să mai plec niciodată". Și în poezia *Orizont*, există aceeași speranță și dorință de iubire – „bine că orizontul meu a rămas așezat pe brațele tale/larg deschise, pregătite mereu pentru o nouă îmbrățișare/întotdeauna voi ști cum să-l găsesc/chiar dacă bezna te ține ascunsă”. În poezia *iubita mea îl iubește pe efebul care i-a scris asta*, bărbatul cheamă femeia sub forma unei sirene „răvnită, cu sâni ce tresaltă ca două spelbe/meduze”, îndemnând-o să îl „scufunde” „într-o profundă/abisală iubire!”

Iubita este așteptată, chiar chemată, fiind un "balsam alinător de ofuri"(poezia *Parfum*), dar odată cu trecerea timpului, bărbatul consideră apariția iubirii ca fiind prea târzie. Nisipul personificat din *Tablou de nisip* explică, „în limba lui de nisip, / cuvântul / multpreatârziu. În *Romanță*

mică, mică -"Este târziu, mult prea târziu în mine, doamnă/Se-aude ploaia ce-o să vină, chiar în oase!"

Unele dintre poezii au și nuanțe filozofice, meditații asupra trecerii timpului și a zădărnicii vieții.

Poetul este conștient de îmbătrânirea iminentă "măine voi fi expirat/un altul mai nou va ocupa acest scaun/fără ca asta să conteze undeva (poezia *Asfaltul de sub roțile tale*), dar în vis, cere să mai fie lăsat "o vreme în clocotita vară/nu mă grăbi, refuz să-mi fie toamnă" (poezia *Vis de toamnă*). Cu toate că așteaptă "resemnat/să ningă cu flori dalbe de hortensie", nu pare a fi totul pierdut, pentru că peste "ruinele din sufletul meu" "un arhitect/ar putea proiecta/o mică planetă (poezia *Aștept*). În poezia *Chiriaș efemer*, poetul se consideră un "chiriaș efemer" al vieții, prin care a trecut "fascinat de schimbarea continuă", învățând "să mă ridic, să urc, să rabd./să întreb, să caut răspunsuri, să fiu nemulțumit", iar după găsirea răspunsurilor "preatârziul votase resemnarea". Nefiind încă în măsură să-i mulțumească vieții, o întreabă: "Viață, mă mai ții cu chirie?"

În *Glosă*, în care apare ca prim și ultim vers "Întreabă-te întruna de mergi în sensul vieții", este foarte interesantă explicația: "Tu știi că trăinicia rămâne strâns legată/De tainica iubire - trăirea dulce-amară". Așadar, iubirea, fie ea și "dulce-amară", este fundamentul vieții, prioritară existenței fiecăruia.

Unele dintre versurile lui Georgi Cristu au valoare aforistică - "eternă este doar victoria zădărnicii", "viața este o trezire perpetuă", "viața e visul timpuriu al morții", "moartea este o iluzie nesperat de ușoară" ș.a.

Ultima poezie din volum - *Vreau*, este o mărturisire a dorinței unui om ajuns în a doua parte a vieții ("Înnumăr pe oglindă riduri") care vrea "să vină soare cald,/Iar ploaia rece să dispară./Pe-tinsul mării de smarald/Un curcubeu imens s-apară". Deși este "întins pe jos ca un înfrânt", cerința sa imperativă "Vreau primăvara înapoi!", ce încheie poezia și totodată volumul, nu reprezintă strigătul unui înfrânt, ci a omului care știe ce vrea - o primă condiție pentru a obține ceea ce vrei. În ciuda ireversibilității timpului, a succesiunii anotimpurilor potrivit calendarului astronomic, totuși primăvara poate sosi oricând în inima fiecăruia dintre noi.

Poeziile lui Georgi Cristu din care răzbate, din unele, romantismul poetului, din altele, ironia, uneori triste, alteori optimiste, atrag în urma lecturării lor "aplauzele albastre ale mării/gătită în voaluri de sărbătoare". Aplauzele mării, aplauzele noastre.

Cristian GĂLĂȚANU

neant

mi-am involburat mintea cu fel de fel
de apusuri și răsărituri,
cum din mine văd că ies nori fără de zi și stele fără de
noapte
ele mi se așează pe un umăr și stau cum de parcă m-ar
privi.

buzele doar ele sunt crăpate,
de atâta o dor de țara lor și de fluviile ce stau parcă
ascunse în stele.

nimic nu s-a mai coborât spre mine, străin parcă de toate
abandonat în farul tristelor lumini.

cer să danseze picioarele pentru mine, tălpile care se
agață de pământ,
umezeala ce-ți trece prin călcâie,
sângele ce-ți șuieră în vârful degetelor.

ah! de-oi fi știut de ce ele dansează în jurul meu
cântându-mi un cântec de mare și de călător

depărtat de a lui naștere

sentiment

încerc uneori să zbor
să văd cum e să ai aripi și să încerci să te ridici
cu ele la cer
ce gând netrebnic am: să încerc să întind aripi,

când nici aerul nu-mi șoptește gânduri
așa cum totul în jur străbate, un mal fără de care - apa ce
are să se așeze cu un val, două
peste ea.

țărână

să ai gânduri, ce nelegiure;
trebuie să te afli cu mintea complet în norii cerului,
să poți să te asemuiești cu chipul Soarelui.

vezi cu ochi de animal, planetele ce-ți aruncă luna de pe
frunze pe frunte,
lăsându-ți-o acolo parcă așezată în frunte.

cum stele cad din cer parcă ar fi o stea împușcată,
toate pictezi și dai glas mișcărilor proprii, ca să-ți vezi
chipul privit din ceruri
și să-ți ungi chipul cu luna, lăsând urme negre de divin
ars.

trecând rușinate printre prafuri de univers
pierdut mă veți vedea, neștiut și nerecunoscut
de către nimeni,
mai apoi.

Și vă spun de pe acum să vă ațintiți ochii de
umanoizi spre acel duh,
să puneți mâna la gură și în loc să vă mirați,
să căscați.

eu vă voi răspunde de va fi să mor,
îngropați-mi blana de carne pe o câmpie.

priviri

1. stai în ochi de soare,
îți clipești izbucniri
alte unde în cele două sfere de reflectare a lumii
fără de carne,
prinsă în putreziri amputate de stele,
cum, la mal, prinzi undele de neant ce trec prin
sufletul tău și-ajung într-o dulce esență de polen
de Soare,
treci prin oceane, ca de foc tu fiind menit să arzi
fără să îți pese.

tu nu vezi cum numai inima-i trece din pieptul ca
de Soare,
și ochi ca de piatră ațintiți la duhul ei,
își duc trei degete în ochi,
ca să se mire de neantul înconjurător.

2. nu ți-ai dori să fii iubit și să arzi fără să îți
pese?
să se deslipească pielea de pe tine,
tu goală fiind
să miști din mâini spre Soare,
să împreunezi mâinile cu Luna, trecând prin stări
de ieșiri puternice ale sufletului,
ce dulce dorește să guste neantul,
să se lingă pe buze, s-o facă mireasă.

3. soarele se mănâncă pe sine,
de foame,
desigur.
nu simte nici o durere, doar regretul de a ieși de
pe scene,
unde nimenea, nici neantul n-o să-l mai
privească,
doar ecouri de glasuri, convorbiri cu buzele
haosului
iubito, nu plânge,
așterneți stropi de ploaie pe sicriul morții,
sapă pământul și aruncă-l spre mine ca să-l
înghit.

Gabriela GRIGORE

PROMOVAREA VALORILOR MORALE ÎN LITERATURĂ

Studiu de specialitate

Lumea ficțională oferă, pe lângă valori estetice, și valori morale esențiale pentru tinerii în formare, care acum își conturează personalitatea și se află într-o etapă caracterizată de schimbare și de vulnerabilitate. Literatura constituie un mijloc eficient de a-i educa pe elevi, de a-i ajuta să se instruiască și să se înțeleagă.

În **Povestea unui om leneș de Ion Creangă** este vorba despre un om care nu voia să muncească și de leneș ce era, nici mâncarea nu și-o putea duce la gură. Oamenii satului văzând că nimic nu-l putea face să se dea pe brazdă au hotărât să îl ducă la spânzurătoare pentru a nu fi un exemplu de urmat și pentru ceilalți săteni. În timp ce era condus pe ultimul său drum, unei cucoane i se face milă de leneș crezându-l un om bolnăvicios și se oferă să îl țină în hambarul ei unde avea posmagii pentru vremuri grele. Sătenii l-au întrebat pe leneș dacă vrea să stea la cucoană numai mâncând posmagi, însă el a răspuns că rămâne numai dacă posmagii sunt înmuițați ca să nu mai fie nevoit să mestece. Cucoana uimită, de un asemenea răspuns, i-a lăsat pe săteni să-și urmeze drumul spre spânzurarea leneșului.

Valoarea educativă a operei este mare, ea transmițându-le cititorilor mesaje pozitive legate de muncă, de aprecierea rezultatelor sale și de combaterea lenei și lipsei de activitate.

Opera **Amintiri din copilărie de Ion Creangă** transmite ideea că școala are ca finalitate **instruirea și educarea copilului**. Viitorul adult trebuie să fie un om bine educat și format, iar aceasta se realizează și prin culti-varea gustului pentru literatură. Copilul trebuie permanent îndrumat spre lectură, ajutat să aleagă acele cărți care să se potrivească cerințelor și dorințelor lui de cu-noaștere.

În schița **Bacalaureat**, subiectul este de fapt traficul de influență, ca mod tipic de a exprima relațiile decăzute din societatea burgheză, modul prin care un tânăr este modelat pentru un rol social important. Ca reprezentant al unei clase sociale parazitare, el va elabora, va aplica și va susține un cod de legi, care să apere interesele clasei sale, care să cultive parazitismul, imoralitatea, impostura, ipocrizia și abuzul.

Traficul de influență este sancționat penal de justiție. Ovidiu Georgescu primește bacalaureatul prin încălcarea legii, de aceea nu avem niciun dubiu asupra modului în care va proceda când va fi jurist.

În comedia **O scrisoare pierdută de I.L. Caragiale**, autorul evidențiază și critică abaterile de la normele morale sau sociale: adulterul, prietenia falsă, ipocrizia, politizarea instituțiilor statului care nu mai servesc interesele cetățeanului, ci interesele puterii, fraudarea alegerilor electorale, șantajul, minciuna, furtul, delapidarea, demagogia ș.a. *Îndărătul oricărei comedii se ascunde, de fapt, o tragedie*¹.

Dramaturgul a sesizat lipsa unei gândiri teoretice coerente, a unor convingeri doctrinare, care, aplicate corect în practica socială, să asigure progresul societății. La fel de periculoase sunt absența moralității și a atașamentului ideatic pentru o doctrină, pe care politicianul de meserie s-o slujească, transformând-o într-un crez social,

căci vocația politică se naște și se construiește cu trudă și sacrificii. Cu douăzeci și unu de ani înaintea publicării piesei lui I.L. Caragiale, prozatorul la fel de lucid, Nicolae Filimon, realizând portretul ciocoiului, în 1863, remarca aceeași lipsă de civism, de response-bilitate și de constanță politică: *Ajuns om de stat, ciocoiul sau puiul de ciocoi nu se pronunță definitiv pentru nicio doctrină politică, nu se face adept credincios al nici unui partid, nu doară că are spiritul drept și nepărtinitor, ci ca să poată exploata toate doctrinele și partidele în folosul său. (Prolog la Ciocoi vechi și noi)*. Absența unei tradiții politice reale face loc imposturii și spiritului oportunist, diminuând încrederea electoratului în clasa politică. Acestor tare sociale li se adaugă sloganul cinic: La vremuri noi - tot noi, în care omonimia adjectival-pronominală reflectă falsa impresie de alternativă și de primenire politică, deoarece programele și atitudinile, aparent diferite, ascund aceeași sărăcie de idei și de soluții viabile care să permită schimbări majore, benefice pentru o națiune.

Moara cu noroc de Ioan Slavici este o capodoperă a nuvelisticii românești, un moment de referință în evoluția prozei noastre. Slavici este unul dintre străluciții reprezentanți ai realismului obiectiv în literatura noastră, un precursor al prozei lui Liviu Rebreanu, prin vocația de a picta mediul social și de a crea tipologii complexe.

Tema acestei nuvele o constituie urmările negative, consecințele nefaste, pe care setea de îmbogățire le are asupra vieții sufletești a individului, asupra destinului omenesc. La baza ei se află convingerea autorului că goana după bani zdruncină tihna și amărăște viața omului, generează numeroase rele, iar în cele din urmă duce la pierzanie.

Conflictul este clasic și are loc între valorile morale și cele materiale.

Ioan Slavici aplică în opera sa principalele virtuți morale: curajul, dreptatea, prudența, cumpătarea, cinstea, voința, buna-credință, hărnicia, omenia, iubirea de adevăr etc. Întreaga creație a lui Slavici este o pledoarie pentru echilibru moral, pentru chibzuință și înțelepciune, pentru fericire prin iubirea de oameni și păstrarea măsurii în toate, iar orice abatere de la aceste principii este grav sancționată de scriitor.

Prin mijloacele sale stilistice, Ioan Slavici se apropie de scrierile lui Ion Creangă, dar prozatorul ardelean a reușit "să dea personajilor lui o viață interioară, surprinsă într-o adâncime care nu-l ispitise niciodată pe Creangă"²

"Traversând nuvelistica lui Ioan Slavici se poate sesiza evoluția lumii țărănești de la ridicarea economică și morală la marile confruntări datorate inegalității sociale și naționale a membrilor acesteia"³.

Eticul și esteticul lui Slavici își au obârșia în concepția autorului că Binele, Adevărul și Frumosul sunt valori complementare care se justifică și se explică reciproc. Aceste valori sunt o expresie a năzuinței omenesti spre o viață desăvârșită. Cu toate că frumosul are o valoare autonomă, el își are adevăratul sens doar în concordanța cu valorile morale. Adevărata artă trebuie să înglobeze atât eticul cât și esteticul,

(continuare în pag. 43)

Patricia LIDIA

căci Slavici a înțeles arta ca un mijloc de perfecționare morală a oamenilor. De aici caracterul eticist al scrierilor sale, exprimat prin tendința oamenilor de a formula judecăți asupra oamenilor și faptelor. Arta trebuie să fie morală și să se inspire din adevărurile vieții. Morala e, însă, rezultatul gândirii unui popor și Slavici crede că "poporul român gândește frumos și gândirea frumoasă apare într-o formă frumoasă". Deci frumosul din plan estetic corespunde binelui din plan moral, iar urâtul corespunde răului.

În condițiile istorice în care a trăit și a creat, opera lui Slavici are valoarea unui "instrument de educație civică și morală" pentru formarea omului. Ca un "realist etic", el arată forța dezumanizantă a banului, în contrast cu ideile sociale și morale. El denunță totodată și prejudecățile de clasă legate de avere cum ar fi: "bariera socială", sau banul este mijloc de considerație și stimă. "Intrarea în rândul celor avuți pentru a-și schimba condiția socială echivalează cu o formă de tentare a limitei"⁴, de încălcare a normei generale, a tradiției, a principiului moral în diferitele lui variante: binele, dreptatea, modestia, cumpătarea, păstrarea bunului simț și a mulțumirii cu ceea ce are. În năzuința către o viață mulțumită, care i se pare lui Slavici a fi în conformitate cu însăși natura umană, principiul este ca omul să se domine, să se stăpânească, să nu cadă în exagerări, să știe unde să se oprească pentru ca plăcerea, bucuria vieții să nu degenereze în viciu.

CONCLUZII:

Viciul, patima sau păcatul începe de acolo de unde omul își pierde cumpătul și de aceea scriitorii condamnă toate excesele care alterează ființa umană: egoismul, vanitatea, patima. Cel care decide peste tot este actul moral, lupta cu ispitele răului, cu oamenii și societatea, cu ei înșiși, cu temperamentul, cu pasiunile sau patimile lor. Autorii analizați insistă cu precădere asupra problemelor morale, fără a neglija natura umană concretă. Ei își surprind personajele în mod special în momente decisive, în situații-limită. Majoritatea se află în cautarea unei purități morale, a unui echilibru sufletesc. Zbuciumul lor sufletesc, dramatismul lor constă în cautarea legii morale, în efortul de a trăi concret în conformitate cu omenia românească.

¹ Titu Maiorescu, Critice EPL, 1966, p.45

² Tudor Vianu, *Arta prozatorilor români*, Editura pentru literatură, București 1966

³ Tudor Vianu, *Studii de literatură română*, Ed. Didactică și Pedagogică, Craiova 1965, p.120

⁴ Mioara Adina Avram, *Ioan Slavici - Moara cu Noroc*, Prefață, Iași, Editura Moldova, 1991, p.1

BIBLIOGRAFIE:

1. Mioara Adina Avram, *Ioan Slavici - Moara cu Noroc*, Prefață, Iași, Editura Moldova, 1991
2. Titu Maiorescu, Critice EPL, 1966
3. Tudor Vianu, *Arta prozatorilor români*, Editura pentru literatură, București 1966
4. Tudor Vianu "Studii de literatură română", Ed. Didactică și Pedagogică, Craiova 1965

umbrele se împart la doi...

umbre nu se găesc la tot pasul,
nu se moștenesc,
nu se cumpără...

umbrele
se împart la doi...

căci toți vom fi singuri
când ne vom întâlni
Creatorul...

Risipind cerul...

Dumnezeu nu a fost matematician
și nici filozof,
dar nici măcar umbra ta
de pe pântecul meu
nu se risipește
când privesc cerul...

Viața viitoare

„Bun venit în viață!”
mi-a scris toamna
pe suflet
cu frunzele
noptii...

Sunetul clipei
de-apoi
se cerne-n lumină...

E deja viața viitoare!

Tempo

în umbra timpului
sufletu-mi
vorbește
pe limba iubirii.

de ce taci,
iubite,
când valurile mării
păcatul
ne spală?

fântâna tinereții

fântâna tinereții
nu e ce crezi tu...
e liniștea
când Dumnezeu
se roagă
în noi...

Olimpiu VLADIMIROV

MIRAJ

Despletind noaptea lungă a părului tău
mă ascund de ochiul viclean al lunii
care-ți păzește cerul sânilor;
Doar așa te pot săruta
cu bucuria tandreții.
Aștept mirajul trezirii
să-mi cumpăr dimineața
din mărunțișul stelelor rămase
în candelile de rouă.

PREZENȚĂ

Oare despre ce vis
povestește clipa care te poartă
pe umerii de lumină ai verii
spre cetățile norilor?
Numai tu pe cerul
amărui, albăstrui;
Un dar – Al cui
Și pentru cine respirația rămasă?

ANOTIMP

Lumina s-a topit într-o pasăre
și se alintă pe trupu-ți gol,
imaginând aripile atâtor îngeri
peste-un obraz ascuns de copil
Din vechi anotimpuri coboară
mirarea genelor tale;
Balanța rodului toamnei
Povestea o aține-n poveri.

CĂZUSE ZĂPADA

Căzuse zăpada, albă beție...
La porți de rai se-nzăpezise Dumnezeu,
colindele se destrămau între osii de ger,
iar răsuflarea pierdută mă vinde unui zeu
Țipăt de viscol în tâmpile mele,
oglinzile gheții desfac curcubeie,
și mușcă lacom din marginea serii
singuraticul lup al tăcerii.

MARINĂ

Rotire de foc. Lumina e ruptă-n fâșii
pe maluri încinse cu brâie de sare;
Căzut dintr-un vis un astru pustiu
Se destramă pierdut peste mare.

Lângă noaptea străină a ochilor tăi
îmi caut stăpân. Mirare de mire.
Ancore fără somn locuiesc în privire
și doru-i bolnav după fete morgane.

AȘTEPTARE

Peste șesurile mării
fulgerarea sânilor tăi
caută pustiul unui singur val.
Umbrele pescărușilor
îmi foarfecă
urâtul așteptării.

TAINĂ

Zeitățile măcinate
între singurătăți și spaime
bântuie timpul;
Sfidând liniștea dureroasă,
trecerea șarpelui
ridică un val de nisip.

ILUZIE

Ce fericire imposibilă
să închiriezi pentru o zi
aripile unui înger !

ÎNȚELEGERE

Vorbim mai greu între noi,
dar ne înțelegem atât de ușor
cu Dumnezeu.

PENTRU IUBIREA

Pentru iubirea unui vers înmugurit
sub adiere de sunete
învelesc un foc imaginar.

EMOȚIE

Lumina spartă-n valuri
însămânțează liniștea adâncului
cu emoția ancorelor.

PRO DOMO

Câte păpuși au adormit
în femeia care acum s-a culcat
alături de mine?

NEGOCIERE

Am scos la licitație
locul meu din Rai. Mă mulțumesc
c-un coș de mere putrede...

ZIUA

Îmi amintesc doar ceasurile sărăciei
și clipele de dragoste;
Am uitat însă, întotdeauna, ziua.

Grigore GRIGORE

1

Tocmai te priveam
tocmai mă priveai
față în față
păream doi oameni
care au multe
să-și spună
doi oameni care au
multe să-și înțeleagă
doi oameni care au
multe să-și uite

tocmai păream încarnați
cu poftele cărnii
și ale sângelui
și vedeam atât cât poți vedea
la prima privire
din ochiul Muntelui
înmărmurit

2

Tu te uitai în ochii mei
eu mă uitam în ochii tăi
ochiul meu stâng se uita în
ochiul tău drept
ochiul meu drept se uita în
ochiul tău stâng
culorile ochilor mei treceau
în culorile ochilor tăi
culorile ochilor tăi treceau
în culorile ochilor mei
două punți paralele pe care
gândurile defilau cu
libertatea pe umeri
câtă sinceritate atâta sinceritate
ațățând sângele
care da foc trupului
trupurilor
pentru început
intrând în părul lupului
modelat din lut

3

Dealul se uita de sus de sus la sat
aveam să mă nasc și el trebuia
să participe la acest fenomen
căci despre un fenomen era vorba
un fenomen care se întâmplă
și nu depinde de tâmplă
la 7777 de ani – așa cred
fără să mă reped

dealul se uită de sus din vârf
la agitația colectivă din curte
în curte erau toți cei din casă
cu excepția mamei care
urma să mă nască
și o parte din vecinii care
credeau în datul în bobi
și în vocea copilului nou născut

deja la poala dealului se
făcusera două tabere
unele credeau c-o să mă nasc
altele credeau că n-am pentru ce

eu de bună seamă n-am avut
timp să le spun că sunt nevinovat
că așa a vrut Dumnezeu
și ce vrea Dumnezeu nu e cu păcat

4

N-au fost decât două țipete
al mamei că a scăpat de mine
și s-a deschis fereastra
și-al meu că am scăpat de mama
și s-a deschis ușa
între grindă și prag
ca și între prag și grindă
șiruri de lacrimi combinate cu
șiruri de lacrimi – culori colorate
și decolorate
murmure, îmbrățișări, urări
o zână bună și un înger păzitor
care își mișcă umerii dintr-un val
în alt val al speranței
căci sarcina lui avea să fie
una capitală
și pentru o secundă și pentru veșnicie
tata pe prispă asculta auzea
și se minuna că o așa minune
i se întâmplă tocmai lui
care nu avea decât cinci clase
primare
și-o nevăzută icoană
într-un nevăzut cui

5

Eu am jupuit timpul încă
din clipa nașterii
și cu timpul mă jupuiam pe mine
mama trebuia să mă țină în cârpe
să-mi schimbe cârpele cu alte cârpe
crești dragul meu gândea ea
crești cât vrea Dumnezeu
căci tot al meu
vei fi
visa ea

eu jupuiam clipele
eu jupuiam orele
eu jupuiam zilele (și nopțile)
cu unghiile mele mici mici mici
eram un jupuitor universal
de care începuseră chiar
și Zeii să se teamă
(mi-a șoptit Gebeleizis)
cum au putut ei să-i dea
unui asemenea fenomen
o asemenea mamă
fără să-i fi promis ?

(din volumul «Trăiesc într-o lacrimă»)

Dumitru ANGHEL

RUGI ȘI PORUNCI de Dorin N. URITESCU

Volumul de versuri „*Rugi și porunci*”, Editura *Bibliotheca*, Târgoviște, 2014, 82 de pagini, semnat de scriitorul Dorin N. Uritescu, adună 44 de poeme de factură religioasă, o lirică de *amvon*, cu sonorități *psalmodice* și accente tematice de *predică* dominicală propovăduind *doctrina creștină*; o poezie din alte vremuri, mai blânde și mai cucernice, învăluite în acorduri liturgice de *toacă* și *strană ecleziastică*, cu trimiteri la *Didahiile* lui Antim Ivireanu și la melodică prozodică din „*Psaltirea în versuri*” a Mitropolitului Dosoftei.

„*Rugi și porunci*” se detașează ca un segment izolat în portofoliul preocupărilor domnului Dorin N. Uritescu, din domeniul *lingvisticii aplicate*: „Cuvinte cu dificultate de scriere în limba română”, vol. I și II, 1992; „Mic dicționar de termeni actuali”, 1993; „Pleonasmul în limba română”, „Contradicția în adaos”, „Degradarea unităților frazeologice în limba română” (monografii); „Dicționar explicativ de pleonasmefective”, „Dicționar de contradicții în adaos efective”, toate apărute în 2006; „Dicționar explicativ de folosire improprie a termenilor”, 2008; „Dicționar de cuvinte și sensuri noi”, 2009; și din *sfera literaturii lirice*: „Pe Rio Costa” (balade erotice), „Cântece de logodnă” (versuri) și a *criticii literare*: „Pentru o lectură adevărată și o percepere corectă a temei”, toate trei cărți apărute în 2014.

„*Rugi și porunci*”, un volum de... „pedagogie” spirituală și o ritualică didactică evidente, între profan și sacru, în care poetul introvertit stabilește reguli stricte de propovăduire religioasă, ca-ntr-un „manual al bunului creștin”: „În ascultare nu se greșește, / De cele murdare ne-adăpostește, / ... / Ascultarea îți dă libertatea / Să-ți păstrezi castitatea, / Să refuzi abundența, / Să ocolești penitența, / Să renunți la vicii / Și la alte capricii” („*Ascultarea*”, pag. 14).

Sunt poeme cu prozodie tradițională, cuminte, de regulă cu rimă încrucișată (1-3; 2-4), care îmbracă *sutana* ritualurilor mănăstirești și cu melodică tulburătoare a *vecerniei de seară*: „Mi-ai primit îngăduitor / Spovedania disperării, / M-ai cuminecat iertător / M-ai primit în turma-ascultării!” („*Pe calea cea bună*”, pag. 12-13), cu simplitatea unei *spovedanii* întru iertarea păcatelor. Alteori, poetul are atitudini de *misionar*, în confruntări cu erezii păgâne și o alunecare spre păcat, cu trimitere către o lume populată de himere stranii și o înspăimântătoare *apocalipsă*: „Cărturarii produc filosofii vane, / Privind tristețea condiției umane, / Că Omul n-a știut nicicând

Dorin N. Uritescu

Rugi și porunci

cine este, / Că originea-i o stranie poveste” („*Cu ochii credinței*”, pag. 17), cu un registru prozodic ușor simplu, în rimă împerecheată (1-2; 3-4) și cu stângăcii de ritm.

Poemele poetului-predicator au structura *rugăciunii* și a *predicilor* din Duminica Rusaliilor: „Potolește-mi neliniștea, Tată Ceresc, / Nu mă lăsa întărâtat de iluzii” („*Credință și atitudine*”, pag. 19), deși finalul, cules cu un alt corp de literă-semnal, trimite spre o ironică și laică *blagoslovenie* de creștinism păgân: „Zice: *numai să te rogi, nu faci nimica, / Dacă vrei să nu te îneci, dă și tu din mâini*” (Ibidem), ca-ntr-o campanie de creștinare a unor triburi din Africa ecuatorială: „Credința în Dumnezeu este o minune, / Ea nu stă la îndemâna rațiunii, / Ci se construiește în clipa rugăciunii, / Când vârtejul îndoielilor nu îl mai răpune” („*Starea de evlavie*”, pag. 21), cu rimă îmbrățișată (1-4; 2-3), cea mai elaborată.

Unele dintre poeziile domnului Dorin N. Uritescu aduc și elemente de prozodie originală, un tip de stereotipie pentru ultimul vers din strofa finală, ca un *canon* creștin cu reguli de conduită morale – precepte, ritualuri, învățământe, restricții, reguli, pedepse etc. – vers scris cu alt corp de literă: „*Dă-mi, Doamne, mai multă credință!*” („*Credință*”, pag. 24); „*Credința este-o cale de îndreptare*” („*Îndreptarea greșelilor*”, pag. 25); „*Iartă-i, Doamne, că nu știu ce fac!*” („*Gestul creștin*”, pag. 26-27); „*Să ne ierți nouă greșelile noastre / Cum iertăm și noi alor noștri greșiți*” („*Iertare*”, pag. 28-29); „*Pe aproapele tău întotdeauna, / Ca pe tine însuși să îl iubești!*”

(continuare în pag. 47)

(„Vorbirea de rău...”, pag. 35-37); „Să fii părtaș bucuros al mântuirii” („Sfat”, pag. 52), ca o litanie în dangăt de clopot, dar și cu o nuanță ușor bigotă, de creștinism misionar, cum afirmam mai sus, cu rigori de maximă propagandă, parcă venite din vremurile *Cruciadelor* și ale extremelor *Arderi pe rug*.

În lipsa unei minime și necesare structuri tematice editoriale, volumul de versuri „Rugi și porunci” este organizat din perspectiva metodică a unei... Programe școlare pentru disciplina *Religie*, cu teme, capitole din Biblie, lecții de dirigiență, secvențe de ritualică bisericească, asemeni unui *manual de religie* aplicată, cu incantații divine din tonalitatea preclasică a unui *Coral* de I.S. Bach, din care *rugăciunea*, dialogul dintre creștin și Divinitate se află sub semnul smerit al *penitenței*: „Am în mine un dor nepermis / Și lupt cu chinuri năpraznice / Nu mă lăsa să cad în abis / De patimi infernale, satanice” („Supusa întâlnire”, pag. 54).

Frecventă sub aspect tematic este o înclinație programatică a poetului Dorin N. Uritescu de a... parafraza dogma biblică, prin combaterea unor păcate esențiale, reprezentative pentru firea vulnerabilă a *Omului*, moștenită de la primul om, Adam, cu tentația *mărului*, întruchiparea perversă a păcatului ancestral, direcționat spre Eva, cu o simbolistică anume pentru *lăcomie*: „Năpăstuit de greaua lăcomie / Strângi toate la tine hulpav, / Nu din spirit de economie, / Ci dintr-un viciu incredibil de grav” („Lăcomie”, pag. 59-60), una dintre cauzele *Raiului* pierdut.

Alteori, poeme ca un rechizitoriu, ca o revoltă împotriva exceselor de Ev Mediu bigot și intolerant, pentru care au fost sacrificați un Giordano Bruno sau o Jeanne D'Arc, sau, în compensare, poeme cu ritualica unei spovedanii umile: „Vreau să mărturisesc c-aceasta mi-e credința, / O cruce care trebuie purtată mi-e suferința, / La sfârșitul vieții, cum e rânduit, aștept biruința / Povara păcatului mă apasă îngrozitor” (*Duhovniceasca ascultare*, pag. 61), din care răzbate mai mult un... „atac de panică” al unui impas moral, sufletec, ca o penitență cu înfrânări asumate.

Grele... „păcate” (!?) apasă conștiința poetului: „Că am mai fost în trecut întinat / Și smintit de fatala greșală / A plăcerii trupești, greu păcat, / Dar am cunoscut sfânta fereală” („Viața jertfelnică”, pag. 64), dar își dă multă silință duhovnicească să convingă și alte... „victime” ale pierzaniei despre posibilitatea divină a iertării păcatelor: „În grota păcatelor noaptea-i veșnică, / Dar dacă se duce o viață jertfelnică, / Ferit ești de suferința greșelii / Și supus mereu primenelii” (*Ibidem*).

Volumul de versuri „Rugi și porunci”, semnat de poetul Dorin N. Uritescu, promovează o poezie religioasă atipică, discursivă și cu o agresivă înclinație spirituală spre *mesianism*, în alternanță de echilibru cu o lirică celestă și vibrația ludică a sincerității *rugăciunii* unui copil înainte de culcare, pe un *canon* ecleziastic și în acordurile „Clavecinului bine temperat”, dintr-o... „catedrală” a speranței și a liniștii sufletești.

Veacul de la capătul străzii

Dincoace de civilizație să pășești, la capătul străzii,
în cimitirul Eternitatea
să calci pe covorul de frunze îngălbenite,
braț la braț cu roua
și să-ți amintești, privind în stânga și în dreapta,
de a doua viață de care te apropii, după cum
argumenta însăși moartea
în scrisoarea de aseară, și să te liniștești,
pentru că nu ai de ales
Ce dacă mai ai nițel de zidit,
ce dacă mai ai nițel de cules
va trebui să pleci dintr-o clipă în alta.
Totuși, primești un mic răgaz
Câteva zile și tot atâtea nopți de reculegere
și de extaz pentru a-ți pune în ordine viața
și patimile pentru a-ți seca fântâna aceea
unde-ți ascunzi lacrimile
Cu fiecare pas pe care îl pui înainte
pe dalele de ciment
printre cavouri și morminte, printre cruci,
pe lângă monument
te scufunzi tot mai mult într-un timp adânc,
te scufunzi într-un veac și toate amintirile te
invadează. O nostalgie fără leac
îți moaie genunchii și pe neașteptate te prăbușești
peste frunze îngălbenite
aducându-ți aminte de mamă, de tată,
de frați, de iubite
aducându-ți aminte de mii de lucruri
pe care le-ai iubit
amintindu-ți de fapte nedemne pe care,
iată, le-ai tănuit
amintindu-ți de jocurile copilăriei și de prietenii
din trecutul îndepărtat
amintindu-ți de anii de școală și de facultate
și de amicii care te-au uitat
Să te ridici apoi și să-ți continui marșul
spre propriul mormânt
cu mâinile în buzunarele paltonului
și cu obrajii biciuiți de vânt
Să ajungi, așa, pe marginea gropii,
să te familiarizezi
cu locuința în care o veșnicie și jumătate
poate vei aștepta să înviezi
Să te împrietenești, astfel, cu viermii, cu pământul
să nu îți fie teamă pe urmă când îți va veni
cu siguranță rândul
să te desparti în două devenind o parte țărână
și o parte un duh
Să te obișnuiești cu gândul că te vei ridica
în văzduh punând între tine și trup miliarde
de ani-lumină că te vei prăvăli curând în Șeol
sau te vei contopi cu armonia divină
Dincoace de civilizație, la capătul străzii,
să debutezi, deci, în viața a doua
câlcând pe covorul de frunze, pulverizat de
vânturile toamnei, mână de mână cu roua.

Silviu CRĂCIUNAȘ

Albastru

Dorința te cheamă, iubire albastră,
 în poarta iertării o umbră sihastră
 așteaptă fiorul în prag de-nserare,
 sărutul de-atunci rătăcit pe cărare.
 Ești visul născut din arcada iubirii,
 un vals petrecut pe vioara simțirii,
 privirea și trupul, arcușul și struna,
 în geamă de stele mirată stă luna.
 Albastră e calea spre pleoapa lăsată
 pe ochiu-ncărcat cu tăcere-ncarnată,
 din cerul scaldat cu azurul privirii
 vorbesc doar scânteii în vifonița firii.
 Albastrul așteaptă regina din visuri,
 să fii mântuirea-n ascunse hățșuri
 ce inima-mi țintuie fără de scăpare,
 adu-mi paradisul să-mi fie cântare.
 Așterne-ți privirea pe trupu-mi vioară
 să-mi fremete coarda lăsată să moară,
 răsfiră-ți sărutul din plânsul sălbatic
 prin toamna născută de timpu' apatic.
 E albul din iarnă-n albastrele doruri
 în noaptea-nfrățită cu sfințele coruri,
 așteaptă o umbră poemul să-l spună
 iubirii albastre trecând prin furtună.
 În poarta iertării stăm mână în mână,
 sunt zorii aproape, albastru se-ngână,
 visat-am albastru în ziua întâia,
 albastre sunt doruri ce-mi băntuie glia.

De-aș putea...

De-aș putea vâltoarea nopții
 s-o hrănesc cu mintea mea,
 împotriva chiar a sorții
 din trecut eu m-aș crea.
 În grădina casei tale
 sunt purtat pe-un val de vânt,
 tu de vii să-mi ieși în cale,
 eu m-aș naște din pământ.
 Din priviri aș țese-o vrajă
 să-ți aprindă gând de dor,
 peste buze-aș pune strajă,
 un sărut să-ți fie zbor.
 Din noianul de cuvinte
 răsfirate-n patru zări,
 aș culege să te-alinte
 doar mugitul unei mări.
 Tu mai ții în ochi ascunse
 două lacrimi ce-am iubit,
 eu mă-ntreb de ce-s ajunse
 ploi de toamnă-n asfințit.
 De-aș putea vâltoarea nopții
 s-o aprind în plină zi,

aș înfrânge voia sorții,
 flori din lacrimi aș urzi.

Cuib de vise

Răvașul nopții mă pătrunde
 și ceasul minții e-n sudoare,
 sunt maci în floare pe oriunde,
 în roșul lor ești mândră floare.
 Din săni, când crește răsuflarea,
 se-aprinde pofta vieții mele,
 în ochi mi se trezește marea
 zvâcnind în tâmpelile rebele.
 Te văd, iubito, stând pe dealuri,
 privești cum frunze lin coboară,
 căzând pe trup în șir de valuri,
 culori de toamnă se-nfioară.
 Doar vâlul nopții ne desparte,
 tu dormi, eu îți iubesc făptura,
 ești vis apus în semn de carte,
 mă-ntorc în timp să-ți caut gura.

Mărturisire

În suflet îmi ești o vioară cântare
 cu note născute pe trupul cărare
 purtate în ritmuri de inimi bătaie,
 săruturi furate-n suflări vâlvătaie.
 Aduni în privire tot cerul sclipire,
 în negrul din noapte ești steaua menire
 s-aducă lumină în ochii tristețe,
 să porți alinare în trup bătrânețe.
 La fel voi iubi peste anii vâltoare
 atingeri aprinse pe buze culoare
 și tainice șoapte în noaptea femeie
 ce fi-vor eterne pe-o frescă scânteie.
 Mă poartă iubirea-n cuvinte poeme
 aprinse de vreme în semne embleme,
 mi-e corpu' apatic un trup ascultare,
 mi-e viața întregă flămândă suflare.

Credeam atunci, mai cred și-acum

Credeam atunci c-ar fi de-ajuns
 să-ți fur un zâmbet pe ascuns,
 să-l port în suflet de copil,
 să-l țin prin vremuri juvenil.
 Atunci credeam că-n univers
 iubirii i se spune vers,
 înscris în inimă cu dor
 ce-n pragul viselor strecor.
 Erai atunci priviri de jad,
 lăsate-n vânt pe-al vorbeii vad
 și gene lungi cătau spre cer,
 spre cerul prins de-al tău mister.
 Când zori zâmbeau de-al zilei gând,
 doi sori de mai și-un răsnet blând
 mi-erai de-ajuns să fiu un zeu,
 să mor și să reasc mereu.
 Mai cred și-acum c-ar fi de-ajuns
 ca-n zori de zi să-mi fii răspuns
 c-un zâmbet ce-am furat cândva,
 rugând hazardul să mi-l dea.

Luminița ZAHARIA

Dragă Mișu

Dragă Mișu, Azi mi te închipui blond, cu plete de lungime medie și ochelari de hipster. Urechi de elf, à la Orlando Bloom în *Stăpânul inelelor*. De ce de elf? Fiindcă așa vreau eu! Ți-ar da un aer sofisticat și un pic vesel, și fantastic desigur – fiindcă e nedrept să te arăți în lume așa sobru și scorțos și pedant, când pe dinlăuntru debordezi de umor și pui mereu la cale numai trăsna! Te răzbun, nu vezi, creându-ți chipul după asemănarea creierului tău! Să fii perceput la justa ta valoare! Asta a fost partea ușoară. Adevărata mea intenție este să te arăt lumii în integritate. Nu-i cred pe cei care trasează o linie despărțitoare între om și autor. Chiar dacă am avut chiar eu parte de câteva demonstrații uluitoare, tot nu cred! Scrisul vine din om, ca sângele din inimă, și tot ca sângele îl traversează neîncetat, îl hrănește, inconștient, îi dă viață. Îl denumește. Da, scrisul vine din om, nu de la Dumnezeu. Ce dacă te-am făcut înger într-o poveste scrisă cu ochii închiși, era, așa, o metaforă a sufletului! Prin urmare tu, Mișu, nu ai cum să nu fii egal cu tine. Că ai și tu defecte, ascunzături, slăbiciuni – ei, și ce dacă?! Și sângele poartă boli. Te-am numit Mișu – și ai devenit Mișu. Nimeni n-are ce să zică, acum numele tău nu mai sună ironic și copilărește zeflemitor. Pronunțat de mine, este numai și numai tandrețe.

Azi, Mișu, am fost la doctor. M-a întrebat dacă aștept un copil. I-am spus: *Ei, nu e chiar copil, a mai crescut de când m-ați întrebat ultima oară!* “Dar aud două inimi!”, s-a mirat el, însă eram prea obosită să-i explic. Doar mă chinuisem toată noaptea să-mi scot țepii din piele. Altă dată când te mai superi pe mine, te rog, te implor să nu te mai prefaci în arici, e dureros și nici măcar nu-mi aduce beneficii, ca acupunctura, de pildă. Acele tale se înfig adânc, simt reproșul lor până-n inimă și pierd îngrozitor de mult sânge. Parcă te aud: *Și talentul odată cu el – ha, ha!* Că întotdeauna mă învingi chiar cu armele mele. Și, culmea, pentru ce te-ai supărat! Că mi-am tăiat inelarul și ți l-am pus în buzunarul stâng de la piept al jachetei roșii – anume să nu se observe eventualele pete. Ai crezut că e o aluzie, or exact asta nu era, Mișu dragă, voiam să-ți arăt că e o renunțare definitivă și irevocabilă la...știi tu ce, cuvântul interzis! Poate că-ți era și puțin milă, nu zic nu, deși știai din experiență că mă refac oricum, când spectaculos, când târâș-grăpiș, după o smulgere, doar ți-am demonstrat chiar cu organul suprem, inima, ții minte, când te-am lăsat să mă operezi pe cord deschis, cum s-ar spune. *Șopârta mea dragă!*, m-ai alintat, și ce-am mai râs amândoi! Astea amintiri de neuitat, nu cum au alții, albume cu poze de la munte și de la mare, din care rânjesc în duet la fotograf! Noi avem, pe lângă

iubire și telepatie și-alte mizilicuri din astea sentimentale, ceva mult mai de preț: *intensitatea*. Asta-mi amintește de ziua când mi-am băgat degetele în priză, că nu-ți mai făceam față, energic cum ești! M-ai găsit pe covor, eram toată albastră, dar cum venisei obosit de la muncă – alergasei o muscă toată ziua, și n-aveai chef de glumele mele deplasate, m-ai lăsat acolo până a doua zi. De fapt, m-am trezit singură și am alergat să-ți pregătesc micul dejun – și iar am murit de râs amândoi! Se pare că dormisei bine, nici n-ai observat că ochiurile ieșiseră un pic mai rumenite decât îți plac ție – și n-aș fi suportat, epuizată de râs cum eram, să te prefaci iar în cine știe ce pseudo-jivină și să-mi dai de lucru.

M-am luat cu vorba și am uitat: te-a sunat secretara (nu-i mai spun amanta, că nu vreau să ajungem iar la cine știe ce discuții soldate cu mini separări, ca ultima oară, gen tu la bal, eu la spital!). A zis că și în noaptea asta aveți ședință.

Dragă Mișu, azi mi te închipui prâslea cel handicapel, ca să fac ce vreau cu el! Ce glumă bună, nu?! De la o vreme, totuși, am impresia că nu prea mai guști glumele mele – așa că te voi aștepta, just in case, îmbrăcată în armura loanei d'Arc, varianta românească. Armura, desigur! Sper că de data asta n-au uitat să adauge pilitură de fier.

(din vol. “Fantezii cu Mișu”, ed. Armonii culturale, Adjud, 2015)

Lucrare de Victorița Duju

Arsenie AUGUSTIN

Flacăra nemuririi

Când ploaia nudă mi-acoperă geamul
 Cerul își stinge încet
 Ultimul crepuscul.
 M-aplec peste întuneric
 Și rămân
 Doar cu mine însumi.
 Lumina vibrează aritmic
 Cu bătăile inimii...
 Se-ascunde ușor
 În liniile pline ale tăcerii.
 Clipele se dezbracă de trecere
 Și-n ochi își găsesc
 Ultima flăcără
 A nemuririi.

Masa Jertfirii

La fiecare strop de ploaie
 Aud glas pogorând
 Imn de tăcere
 Peste lumea flămândă.
 Pietrele plâng a-nchinare
 Iar sămburii cerului
 Înfloresc în aripi
 Răstignite pe crucea zărilor.
 N-am pași, nici cuvinte
 Să-mi rostesc în priviri
 Durerea uitată
 Și-atunci alerg și m-așez
 La Masa Jertfirii.

Pentru o frunză

Doar pentru o frunză
 Căzută din creanga rotită
 Spre cer
 El și-a întins palmele.
 Pentru crinul uscat
 Ce s-a frânt stingher
 A înflorit coasta Lui.
 Cântul florii de tei însingurate
 Îl cheamă din cer
 Să-i mângâie aripile
 Cu semnul cuielor Sale.

Zarea stinsă

De-o zare stinsă
 Mi-agăț inima topită
 Și-aștept lumina zorilor
 Să privească prin geam
 Prima lacrimă în glas
 De psalm.
 Plutește din nou în privire
 Adierea florii de crin
 Iar tăcerea-mi
 Erupe-n silabe de soare.
 Voi strânge azi mâinile-rugi
 Împrejurul mugurilor
 Semănați pe cărarea lumii
 De coasta Celui
 Legănat pe aripi de înger.

Trup de floare

Respirând minunea din
 Taina tăcerii, învăț
 Să-nfloresc în pământ înverzit
 Cuminte, la umbra iubirii.
 Dă-mi, Doamne, trup de floare
 Petale cu chip
 De cerească adiere
 Lumina s-o torc ca pe-un gând
 Flămând la izvor.

Suire

Cât de sus pot să urc,
 Mi-am zis.
 Până la smaraldul ploii
 Ce curge tristă pe rânile Tale
 Sau la freamățul nopții
 Luminată de zarea cuvintelor.
 Văd adierea străină
 A plânsului frânt
 Și-ngân imne înflorite
 Printre spinii tăcerii.
 Mi-e trupul mormânt
 Al luminii Tale...
 Atât de sus pot să urc !

Chemare

N-aș vrea să se stingă
 Începutul suspinelor Tale
 Ce-mi sună din veacul
 De tăcere.
 Ele să-mi fie zbor
 Și șoaptă caldă, flămândă
 Însingurându-mi văzduhul.
 Ascult adierea ecoului,
 Întind aripile rănite
 Cu ele s-ating
 Nemărginitul zărilor.

Armina-Flavia ADAM

ÎNTRE PLECĂRI

Timpul nu se măsoară în ore, minute,
secunde,
doar în cuvintele dintre plecările tale,

în pumni strâng pământul,
îlucid înainte să rodească sămânța
rugăciune în zid,

tot mai aproape de viață,
tot mai tăvălit prin cenușă,
sufletul se zbate să iasă din coajă –
nu-i nimeni să-l întâmpine la venirea pe lume,

cât să fi trecut
de când Dumnezeu mi-a scris pe cer liniștea
cu tempera galbenă?

TRATAMENT PENTRU (NE)FERICIRE

Am trecut deja de primul hop,
cel al minții mele
cu alei pietonale înguste,
mi-am tratat nefericirea cu doze duble
de viață,
pe oase mi-am tatuat umbra lui Dumnezeu
odihnindu-se în Eden,
am aprins un foc,
umilă am ars pe dinăuntru
până la mistuire –
așa se face că nu eu vă scriu acum,
ci doar ce-a mai rămas viu
din mine.

RUGĂ DIN MIEZUL PIETREI

Veșnicia se deșiră întotdeauna
din piatră,
piatra pe care Iisus s-a rugat Tatălui
cu ochii pierduți,
piatra din care țâșnește
ca un gheizer
lumina,

Dumnezeu însuși
își ține rădăcinile-n piatră,
când plânge se prăvălesc stâncile
cu tot cu puii de vultur,

sunt și eu acolo, Doamne,
sunt vie și mă rog Ție,

dar Tu, care ești pretutindeni,
nu mă vezi și nu mă auzi,

în curând va cădea
și colțul meu de piatră –
îmi vei întinde mâna să mă salvezi?

CĂTĂ PLOAIE ÎNCAPE-NTR-UN GÂND

Cătă ploaie încape-ntr-un gând,
câți lisuși
urcând nestingheriți Dealul Golgotei,
dacă i-aș apuca de picioare
le-aș face povara mai grea,
gleznele li s-ar scufunda în pământ,

țărână am fost
și în țărână mă voi întoarce,
înainte de răsărit voi cădea secerată
la marginea unui vers despre toamnă
(ea mi-a fost întotdeauna aproape,
în galben și roșu m-a învățat prima dragoste
sub coroana unui stejar înclinat),

niciodată nu va fi prea târziu
să iubesc,
să-mi iau în spate crucile și să-mi urmez
vindecarea,
viața oricum mă va dura mereu
ca o rană,
ca o inimă pe care chirurgul grăbit
a uitat-o deschisă.

FĂRĂ TERMEN DE GARANȚIE

De-acum voi muri la comun,
în aceeași groapă
îmi voi arunca sufletele trecute de termen,
apoi voi sta o zi și-o noapte
în punctul din centrul pământului,
să mă privesc în oglindă
Narcis feminizat, mahmur de prea multe
cuvinte,

purtătoare de arome nobile
ca strugurii ce-și dezmoțesc oasele-n teasc,
cea mai frumoasă veșnicie
trebuie să fie în cramă –
acolo mă îndestulez deopotrivă
cu gustul vieții și-al morții
cât pielea mi se îmbibă cu sânge de fag sau
stejar,

cea mai lungă tăcere –
noaptea în care fac dragoste
lângă paharul cu vin,
punând un zâmbet la rece
pentru dimineața
de după.

Diana Dobrița BÎLEA**Revedere**

Brusc, dimineața s-a ridicat în vârful picioarelor
 Uimită că-n toamnă bătea zâmbetul tău
 Frigul din ani s-a dat la o parte
 Iar norii și-au stins, de la sân,
 Cenușa

Auzind clopotele miracolului,
 Tâmpla păsării s-a dezbrăcat de trilurile triste
 Și a păstrat în ea doar clipa prezentă:
 Limpede, Tu

Au întors zarea din drum ochii tăi de negri fluturi
 Iar tropotul aripilor au bătut gongul seninului

Sub boltă nouă de cer
 S-au sărutat diminețile noastre
 Soarele, luat prin surprindere, s-a așezat în genunchi
 Când la căldura strănerii tale de mână
 Au început să se coacă perele, ziua aceasta și
 buzele
 Mele

la poarta îngerilor

între mine și mine:
 raiul se așază pe umărul tău
 și-i încolțește din verdele mirului
 uneori aranjează cu un sărut câteva pietre
 ca să curgă mierea și laptele
 și să sfințească țipătul zilei

între tine și tine:
 eu spăl aripile întunericului cu roua de la poarta
 îngerilor
 și le șterg cu pletele zilei

între mine și tine:
 tu vii
 dar ajungi după ce trec Sfintele Daruri

hai să ne mai naștem o dată
 tu deschide cu un răsărit de acvilă turlele bisericii
 să dumnezeiască țipătul venirii împreună pe lume
 al brațelor noastre

sete de pietre

viața îmi cântă din nardul care crește în cuibul pielii
 n-am învățat să ascult moartea
 mult mai tandră
 mă ispitește cu preaplinul lirei lui Orfeu

Dumnezeu îmi țese o margine a eului
 pânza șterge obrazii iubirii mele pentru tine
 în zilele cu arșiță
 lutul e sortit să rămână la pândă
 la umbra de plumb a îngerului căzut

tu
 mergi pe sânii mei
 oriunde
 oricând
 crești simțăminte-Galatee
 și temple de maci
 în cenușa tristeților

mân spre apă
 viața
 pe tine
 iubirea de Dumnezeu
 și fluviul se adapă din trecerea mea
 cu năvălașă sete de pietre

singurătatea aceasta

îngerul cade
 între malurile unui țipăt neîmplinit

cu niște aripi mai vechi vreau să îngenunchez
 și să-ți strig:
 dă-mi să beau puțină sete de lumină Orfeu
 și intră-mi în iad până la plăsele

dar nu mă mai aflu la mine în gând
 inima mea desenează pe ușa bisericii o jumătate de
 lebădă
 și ochiul meu o împușcă

din lemnul frânt se-arată hirotonit sărutul

Doamne, mai fă-l o dată pe om

pielea mea stă de vorbă cu tine
 în amiaza friguroasă a mâinilor lumii
 ochii te-nvelesc cu speranțe tremurătoare
 și gura îți aprinde focul
 să întârzie zăpada de pe umerii surâsului

vecinilor noștri le-au crescut spini la ușa
 le-au plecat păsările spre treceri prin viață mai blânde
 arborii li s-au dus mai aproape de frunzele stelelor

nimeni n-a putut să-mi spună din ce tristețe
 din ce spasm al timpului vine toată graba asta la om
 de-a trăi sărutul sfârșitului
 în ciuda fricii
 frica de moarte
 ea și numai ea
 reușește să-l convingă că e bătrân fără rost și prea
 singur
 ca să mai vrea cineva să-i desțelenească iubirile
 netrăite

Doamne
 mai fă-l o dată pe om
 taie-i Raiul cu partea ascuțită a șarpelui
 dacă așa trebuie numai
 las-o pe Eva să bage un măr în pământ
 cu genunchii ei să coacă mere mai bune decât ale tale

Marian ILEA

OSIMA

Iarna venea în Herina în luna noiembrie. Către sfârșit. În două zile nămeții erau cât gardurile. Osima Michl ieșea în stradă cu schiuri făcute de către tâmplar. Nenea Grosser avea atelier cu scule aduse din Slovacia. Șlefuaia tălpile schiurilor. Zăpada aspră scârțâia la fiecare pas. Te înțepau obrazii. Ardeau urechile sub căciula de blăniță de iepure.

Noaptea, Osima Michl simțea ochii lucioși care o țintuiau. L-ar fi putut atinge cu mâinile. Aburii din gura lui i se topeau pe palton. Își ascundea fața în gulerul aspru care-i zgâria obrazii. Strângea din ochi. O dureau. Amețea. Privirea parcă se lipea din pricina gerului. Se agăța de partea de sus a gardului. Lupul pleca.

„Pe sfrijita lui Michl n-o dorea nici lupul acela”, zicea tâmplarul Grosser.

Tatăl Michl a alunecat lin într-o ceață deasă. Într-o iarnă grea. L-a înghițit pe nesimțite. S-a dus. Era vremea cântatului cocoșilor.

Osima s-a plimbat cu privirea pierdută în jurul casei. Printre nămeți. Cu schiurile făcute de Grosser tâmplarul. N-a auzit scârțâitul zăpezii. Timp de trei zile. Casa i s-a părut îngălbenită. S-a depărtat cât să se poată întoarce. Cât să vadă acoperișul. Îi era frică. Închidea ochii ca să dispară strada. Se vedea în casă. Mânca fără să crâcnească. Sfrijita nu mai făcea mutre și strâmbături ciudate în fața blidului cu zeamă de linte.

În câmp, lângă mormânt, a plâns. Mult.

Lupul cu ochi sticloși. Tatăl Michl care-și construie casa cărămidă cu cărămidă și lemn cu lemn.

Mama Michl care zicea: „Ne-am plăcut și ne-am luat. Apoi am avut pentru ce să mă sfarm. În bucătărie, la via de pe deal, în munți.

Mama Michl cu ochii blânzi și mâinile ei muncite. Tavanul camerei era casetat cu multă precizie. Decorat cu triunghiuri și forme geometrice în negru, roșu și verde muștar. Pe dușumea erau preșuri colorate, țesute-n casă.

Osima se încălzea la soba de teracotă din cahle smălțuite cu lebede pe ele. Printre acestea nuferi de un verde închis.

Ușița sobei cu dantelă de fier.

Dimineața mirosea a mere coapte de cu seară, supă de laște, griș berlinez și cârnăciori cu mazăre. Osima mânca seara sufleu de orez.

Cu atâtea mirosuri adunate camera devenea luminoasă și în întunericul nopții.

Mama Michl terminase Kochschule la Tatariv. Punea borcane cu murături care aveau „dichis”.

Fețele de masă erau din damasc alb, apretate că te puteai tăia în ele, brodate cu flori pe mijloc ori cu etamină cusută cu „muscuțe”.

În casa Michl se mânca mult și bine. Mai ales bine.

Mama Michl prinse a se usca pe picioare. De dor. Tristă. Slăbită de necez. Cu părul lung și neîngrijit. Semăna cu figura sculptată ce veghea Herina de pe un zid al bisericii.

În interior, unde preotul se ruga, tata Michl avea o strană sculptată și decorată cu intarsii.

În Herina familiile de vază sărăceau peste noapte. Pe Michl-i lumea îi credea încă înstăriți. Nimeni nu le asculta povestea. Tatăl Michl le spunea la cină: „Cine nu poate asculta spovedanii împotriva sa, nu poate călăuzi pe nimeni.”

Își făcea o cruce largă. Apoi sorbea cu poftă din blidul plin cu supă de laște sau cu zeamă de țelină.

X X X

Peter Michl a fost proprietarul caleștii care aducea oameni și cufere de la gară până-n centrul orașului. Când l-a adus pe episcopul din Hust i-a spus caleștii „trăsură elegantă cu patru cai”. Oamenii se aplecau până la pământ. Salutau. În fața bisericii erau așteptați de către Lală Marcu – preotul care s-a închinat cucernic. Episcopul a coborât țanțoș. „Mai bine-l aduceam cu vehicolul rapid pentru cotețele de găini”, i-a spus Peter Michl acarului Nagel.

Mama Michl a făcut foi rotunde cât lopata. Aluatul fin, cu douăzeci de ouă în conținut s-a copt împreună cu pâinea, în cuptor. A ieșit blatul vârtos și pufoș. L-a pus să se odihnească preț de-un ceas. A adăugat brânza dulce de vaci, smântâna groasă și zahărul cu vanilie. În cinstea episcopului.

„Oameni buni și parohule Lală”, a zis episcopul în piața Herinei.

„Știți ce înseamnă biserica în țara asta?”, a mai întrebat episcopul.

„Dumneavoastră știți unde sunteți?”, l-a întrebat preotul pe episcop.

„Văd că nu vă dați bătut”, a răspuns episcopul.

„La vârsta mea...”, a spus Lală Marcu, preotul.

„Sunteți un sentimental”, a spus episcopul.

„Așa am fost educat” a spus Lală Marcu, preotul.

„Poate din cauza matematicii”, a spus episcopul.

„Și matematica are muzica ei”, a spus preotul.

„Nu vă pot obliga, firește. Dar vă pot ruga”, a spus episcopul.

„Nu pot să mă motivez. Nu pot nici măcar să scriu o carte de matematică”, a spus preotul.

„Matematica ascute inteligența. Ar trebui să fie și utilă și frumoasă și contagioasă”, a spus episcopul.

„E o imagine puțin vehiculată. Nu s-a mai vorbit niciodată de așa ceva”, a încheiat Lală Marcu, preotul din Herina.

Episcopul s-a întors înspre mulțimea din Piață. „Tuturor celor credincioși prezenți și viitori... sănătate!” Mulțimea a început să aplaude.

„La noapte când o să închid ochii, nările îmi vor adulmeca incendii”, a șoptit Peter Michl în urechea stângă a acarului Nagel.

X X X

Preotul Herinei își petrecea ore bune în atelierul de lângă gară: „La perie și țesală”. Stătea în povești cu Mihai Reviczky, fostul lui coleg de seminar.

(continuare în pag. 54)

Cântaseră amândoi în cor. Lală Marcu n-avea voce. Profesorul de muzică a hotărât: „Lală și Reviczky veți fi bași”. Și bași au rămas până la absolvire.

Reviczky se născuse în Herina. Moștenise afacerea de la părinți. Confectiona perii de toate felurile: de haine, de mustață, de păr, de pălării și perii ovale pentru vite și cai.

„O vacă îngrijită dă mai mult lapte”, zicea Reviczky.

Meșterul era de statură mijlocie. Umbla-n costum negru, ca Lală, dar purta un șorț lung până la ghețe.

„Iată un perier renumit pentru munca lui bună și deosebită”, îl lauda Lală Marcu la slujbele de duminică.

„Peste tot sunt oameni bogați și oameni săraci, Lală”, zicea meșterul perier.

„Unii dispar fără urmă”, zicea și preotul stând pe un scaun de lemn, în atelier, și privind la lumea care intra ori ieșea din marea sală de așteptare a gării.

„Au fost ani răi când în Herina se făcea făina din coajă de copac, când vacile se vindeau pentru câțiva saci cu porumb. Uzdulski de la piață îți poate spune mai multe, Lală”.

„Am auzit”, cădea pe gânduri preotul.

„Au fost vremuri când oamenii din Herina erau plini de păduchi, bolnavi ori epuizați. Când trupurile nu se înmormântau. Fumegau pe câmp. Când unii se legau de alții în suferință. Rămași singuri lângă pădurea de mestececi. Cartofii culeși de pe câmpuri se mâncau cruzi, sfecla albă degerată era o delicatesă, când cei complet străini unii de alții se împrieteneau, când nimeni nu mai avea nimic, când trupurile acoperite cu strat subțire de pământ se umflau și mișcau câmpia”, zicea meșterul perier.

„M-am plimbat în serile de început de primăvară pe acolo. Din tufișuri mai ies la vedere oase: albe, curate, spălate de ploii, de zăpezi ori uscate de soare și de vânt, Reviczky”.

„Trupurile alea erau rubedenii cu vidra și cu lupul, sunt duse Lală, trecute de vămi, cu plățile făcute la vreme”, zicea meșterul Reviczky.

„Trei monede de argint și trei marame, meștere”.

„Ai învățat obiceiul locului, Lală”.

„Herina n-a fost pustie, meștere. Când casele de-abia mai stăteau în bătaia vântului coborât de la munte, când zidurile sângerii deveneau guri de bătrâni cu carii și colți de dinte ori măsea, oamenii se adunau”.

„Alții s-ar fi risipit”.

„Bătrânii, bolnavii și izolații nu mai știau dacă e marți ori duminică, dacă e zi de lucru ori de sărbătoare”.

„Rămânea neatinsă fanfara din Herina, Lală. Trecea pe străzile întortocheate. Cânta”.

„Bătrânii ăia se legănau în sunetul ei. Se răsteau la chipurile strămoșilor agățate de pereți”, zicea preotul Lală Marcu din Herina.

X X X

La cincizeci de metri de zidurile ce înconjurau curtea bisericii era casa unde locuia preotul. Avea două încăperi cu deschidere la stradă. Poarta de la intrare era cu un cap de lup sculptat. O casă construită după modelul secession. Singura din Herina. Când a inaugurat-o primul le-a spus negustorilor: „Aici vom face episcopie”.

Gardul comun dintre școală și casă era din cărămidă. De doi metri înălțime. Într-o cameră cu deschidere înspre comisariatul de poliție locuia doamna Talian,

Boem@ 4-5-6 / 2015

urmașa familiei de farmaciști: Ermina și Imre Talian. În beci locuia tanti Ileana, femeia de servici a școlii cu bărbatu-su Adalbert.

Uzdulski, șeful pieței și informatorul Comisariatului de Poliție.

Adalbert Uzulski avea misiunea de supraveghere a vizitelor pe care le primea preotul Lală Marcu.

Toți împărțeau un coridor lung cu podele de lemn galben. Tanti Ileana freca săptămânal podelele cu apă cu leșie. Ca să nu scârțâie la fiecare călcătură.

Peste tot mirosea a naftalină.

Preotul Lală Marcu dormea cu ferestrele deschise.

Primăvara și toamna, tanti Ileana dădea cu DDT.

Curgeau lacrimile pe fețe din cauza mirosului înțepător.

Preotul Lală Marcu se odihnea într-un pat mare. Ar fi încăput în el șase trupuri întinse, așezate cu grijă. Clădirea avea un singur closet în incintă. Îl primise prin repartitie, preotul.

În fundul curții erau alte trei closete. Aveau lacăte la uși.

Noapte de noapte, preotul din Herina citea cărți. Se ascundea sub plapumă. Spârgea întunericul cu lumina de la o lanternă. Primise de la episcop trei lăzi de ținut mere pline cu cărți. O adevărată bibliotecă.

„Domnul Lală Marcu adună la fiecare botez sânge de sugar pentru transfuzii. Ca să nu îmbătrânească”, raportase comisarului de poliție, domnul Adalbert Uzdulski.

XXX

„De fapt, meștere perier, episcopie nu vom avea în Herina. Sunt alte interese în joc. Biserica noastră s-a ridicat în anul una mie patru sute nouăzeci și nouă pentru sihaștri din munți. De fapt, dragă Reviczky, Herina n-avea, în acele vremuri, cimitir. Cetățenii erau îngropați pe câmpul care astăzi e cimitirul Herinei. Nu se puneau cruci. Nu se marcau mormintele. Trupurile se înveleau în coaja mestececiilor. Se așezau în gropi. Se cultiva fiecare metru de teren. Când arau se auzeau de sub pământ bătăi de clopot. Până când a venit o ploaie cu furtună, cu fulgere și a scos oasele alea pe străzi. Pluteau în cojile de mesteacăn ca-n bărcile cu vâsle. S-au împrăștiat peste tot. Prin curți, în case, în biserică. S-a speriat lumea aceea de la Hust până la Tatariv”, zicea preotul Lală Marcu către prietenul său meșterul perier Mihai Reviczky. În atelier se înserase. Parcă-ți era teamă să ieși în strada care ducea la gară.

XXX

„Domnule comisar de poliție, dacă trăiești în aceeași casă, dacă împarți același coridor cu unul ca Lală Marcu, vezi multe, auzi multe și simți pericolul. Cu siguranță că domnul acesta poate deveni un pericol. Domnule comisar de poliție, Lală Marcu e sensibil la evenimente și la schimbări. Se simte dator să participe la viața Herinei, crezând că face parte din aceasta. Noapte de noapte, domnule comisar, se ascunde sub plapumă, cu ferestrele

(continuare în pag. 55)

deschise și aprinde o lumină. Pâlpăirile ei se văd din stradă. Consider că are așteptări mari. Celor care i-ar putea afecta interesele le țese intrigi, în fiecare duminică la slujba din altar. Profită de funcția care i-a fost repartizată. Au apărut nemulțumirile. Domnule comisar de poliție, au fost cetățeni care au avut curaj să-l dea în vileag. S-au trimis reclamații scrise până la episcopia din Hust. Au rămas neverificate. Domnule comisar de poliție, cum de mă întrebați de unde știu. Respectiv chiar eu am conceput și trimis acele plângeri și... nimic. Nu s-a întâmplat nimic. Unii sunt favorizați. Unii sunt furați la cântar. Unul e prieten de intrigi cu altul. Și aici mă refer la domnul Reviczky, meșterul perier ce-și are atelierul lângă gară. Stofa și bumbacul se dă celor ca ei. Așa a fost întotdeauna în Herina, domnule comisar de poliție. Chiar dacă ei n-au nevoie de ele. Au fost puse la cale proteste. Au fost persoane care n-au dorit să facă parte din echipa acestui profitor. Am dat acest exemplu. Cu siguranță sunt multe altele. Mă întrebați de unde știu, domnule comisar de poliție. Știu pentru că eu am fost cel nemulțumit, eu am organizat protestul fără să-l duc până la capăt.

În fapt, acest Lală Marcu consider că e urât de către cetățenii din Herina.

Vă rog să aveți în vedere domnule comisar de poliție că sunt un om sărac, fără casă, cu trei copilași de crescut pe care-i țin la uși străine, pe care mi-i culc în încăperile din beciul acelei case. Nu tai urechi, nu scot ochi și alte prostii din astea, dar recunosc că turbez de necaz.

Lală Marcu, domnule comisar de poliție, e înalt și puțin robust, ușor adus de spate, umblă aplecat de parcă ar căuta monede ascunse între pietrele cubice ale străzilor. De aici puteți să-i descifrați caracterul, domnule. Are fața rotundă, nasul cârn și ochii negri, sprâncenele pline și bine pronunțate, privirea încrunțată, buzele groase, nu râde și nu poartă mustață mică sub nas. Umblă pe la femei și le roagă să-i facă mâncare. „Nu-ți facem, că ne dor capetele”, zic femeile, domnule comisar de poliție. Și ce credeți că face, domnule. Le dă pastile pentru dureri de cap. Apoi le spune: „Acuma puteți să-mi faceți”. Toate acestea nu sunt născociri, deși par, domnule comisar de poliție.

Careva a dorit să-l oprească pe stradă. În fața bisericii, să-i spună: „Porcule, ai chinuit pe toată lumea”. Cum de unde știu, domnule comisar de poliție. Știu pentru că eu am fost acela. Din cauza fricii n-am trecut la acțiune. Cei care-l supără nu sunt iertați. Pe ceilalți îi lasă în pace.

Și încă o informație pe care o știu de la meșterul perier, domnule.

La seminarul din Hust, unde a fost coleg cu Lală Marcu, au fost doisprezece mai deștepți decât acesta. Dar Lală nu s-a lăsat, a muncit mult, s-a luptat luni de zile până au mai rămas cinci în fața lui. A muncit iar până mai era unu înaintea lui. Pe acela nu l-a putut întrece. Și atunci ce credeți că a făcut, domnule comisar de poliție? S-a prefăcut șchiop pentru a provoca pe lângă știința de carte pe care o avea și mila profesorilor din comisie. Și a terminat primul. Vă dați seama cât poate fi de periculos un astfel de individ dacă ajunge preot și primește o parohie în Herina.

Pentru astăzi cam atât a avut să vă spună al dumneavoastră slujitor credincios și onest, Adalbert

Uzdulski, domnule comisar de poliție”.

XXX

Tata Michl era în sicriu. Pe câmpul cimitirului. Lângă pâlcul de mesteceni. Toată negustoria Herinei era la datorie. Mama Michl, îmbrăcată în negru se trântea de pământ. Plângea. Pământul umed de aprilie i se lipise de haine. Osima plângea cu sughițuri. Când s-a auzit vocea de „bas” a preotului Lală Marcu, toată lumea a lăsat capetele înspre pământ.

„Ooo, dar după viața aceasta fi-vom noi cetățenii vieții de veci, a luminii sau a întunericului, a raiului ori a iadului. Peter Michl se odihnește în sicriul făcut de prietenul lui Grosser tâmplarul. Peter Michl, bunul proprietar al transportului orașenesc e în minutul de care atârnă veșnica lui fericire. Neștiind, încă, dacă va fi părtașul fericirii sau al nefericirii.

Pentru ce ne plângem împotriva morții, dacă pe noi ne lipsește de viață când aceea e capătul ticăloșiei noastre. Au doară nu moartea e calea sigură pe care ducându-ne ne mântuim de toate patimile, durerile și întristările noastre? Prin moarte în orașul nostru se mântuiesc: Părăsitul, De Toți Urgisitul, De Toți Izgonitul. Moartea ne duce pe noi la odihnă. Rupe lanțurile, dăruiește slobozenie, șterge lacrimile văduvelor și orfanelor. Neașteptat rupe firul vieții înverșunaților și marilor împotravnici. Plăcea-mi-ar să fie de față toți înțelepții Herinei ca să-și poată cunoaște neștiința lor, întreba-i-aș eu pe ei, oare poate mâna lor șterge de pe nemișcatul crug al cerului ființa LUI, care-n toate zilele așa lucruri mari și minunate face, în a cărui voință stă a fi sau a nu fi?

Plăcea-mi-ar a-i vedea aici pe cei semeți, care pe toți îi micșorează îngâmfându-se, întreba-i-aș eu pe aceia: oare nu vor păți și ei ce au pățit cei mai mișei, pofti-i-aș aici pe cei bogați care fără milă ocărând pe cei săraci îi fugăresc de la ușile lor, întreba-i-aș eu pe ei, oare nu va îndestula trei sau patru rânduri de pământ pe fiecare cuprinzând răicile lor mădule? Atâtea morți trec pe dinaintea caselor noastre și noi nu ne gândim la moarte, atâtea îngropăciuni vedem și noi moșiile părinților le cumpănim. Privim atâția avuți din lumea aceasta despărțiți totuși nu ne vine în minte că și noi cele strânse ale noastre ni le vom lăsa. Așa e. Nu știm ceasul, minutul când se va cere îndărăt sufletul de la noi. Și așa să trăim ca și cum în clipita următoare ar trebui să ne despărțim de lumea ticăloasă.”

Când a terminat predica, preotul Lală Marcu s-a urcat pe grămada de pământ din fața gropii. Se lăsase tăcerea.

În cimitir negustorii cu nevestele lor, cu odraslele lor se uitau speriați înspre locul de veci al lui Peter Michl.

Doar meșterul perier avea să-l întrebe a doua zi pe preotul Lală Marcu, în atelierul de lângă gară: „Da ce-ți veni cu cuvântarea aceea, domnule! Peter Michl a fost un negustor de treabă. L-a dus cu trăsura de la gară la biserică pe episcopul de Hust.”

XXX

Acolo. În cimitir. După ce l-a auzit vorbind la căpătâiul Tatălui Michl, Osima a simțit cum o cuprinde ura. Mai puternică decât suferința. A uitat să mai

(continuare în pag. 56)

plângă. S-a încruntat privindu-l pe preotul Lală Marcu.

XXX

Trecuse o lună de la înmormântare. Osima Michl venea de la spovedanie. Ținea cuminecătura în gură. Până acasă. A scuipat-o pe butucul de tăiat lemne. A amenințat-o cu toporul. A lovit-o cu ascuțișul de șase ori. Până i-a apărut înaintea privirii ființa aia cu sită roșie pe cap. A primit-o-n casă ca slugă.

„Toate la vremea lor”, i-a spus Osima Michl. „Până atunci învață în fiecare noapte străzile înguste din Herina”.

Osima învața să se facă iubită. Îi făcea pe alții să se urască. Învața în fiecare lună câte ceva. Putea folosi apa de pe om mort sau buruiana dosnică.

Primăvara se ducea pe râul Herinei, înspre munte. Auzea prima dată din an tunetul. Lua o piatră rotundă și se lovea în frunte. Capul Osimei Michl devenea tare ca piatra. Lovea cu fruntea orice duh. Îl alunga. Sau îl aducea înapoi. Îmbrăca de sărbătoare ciaturile de mestecăcăn. Înfigea în ele cuie. Se gândea la nenea Grosser-tâmplarul. A doua zi îl chinuiau durerile chiar în locurile unde erau înfipite cuiele. Alerga la ciot. Smulgea cuiele din locurile acelea. Nenea Grosser-tâmplarul scăpa de orice durere. Osima Michl lua o mătură. Mergea la cei bolnavi. Îi mătura alungându-le bolile.

Ființa aceea cu sita roșie pe cap o învățase să folosească plantele colorate împotriva gălbînării ori a bubelor albastre.

Osima Michl căuta mătrăguna. Se apropia de ea, o săruta și-o alinta. O punea la uscat. Făcea prafuri bune pentru iubire. Le vindea în târgul de la Tatariv. Din bani își cumpăra păpuși de turtă dulce.

Osima Michl căuta mătrăguna. Se apropia de ea, o înjura, îi dădea pălmi. O punea la uscat. Făcea prafuri bune pentru ceartă. Când simțea moliciuni în suflet, când o cuprindea mila nesfârșită se apropia de mușuroiul de furnici, le muta de trei ori dintr-o mână-n alta. Devenea, din nou, încruntată, aspră.

Învățase să folosească sarea. O așeza în pantofii fetelor frumoase din Herina. Nu se mai apropiau de ele băieții ori bărbații.

În prima vineri a fiecărei luni din an trecea pe lângă casa în care locuia preotul Lală Marcu. Ferestrele de la camere erau deschise.

Noaptea se lăsa pe străzile Herinei.

„Când o să cresc mare, așteaptă să cresc mare și ai să vezi ce o să ți se întâmple”, striga Osima Michl către ferestrele deschise ale camerelor în care locuia preotul Lală Marcu din Herina.

XXX

De fiecare dată după ce trecea prima vineri din lună, miercurea, Osima Michl primea câte o carte poștală din Chemnitz. Era semnată „Papa”. O aștepta cu emoție. O lua din cutia poștală. Citea. În afară de semnătură, mai scria doar Osima Michl, Herina.

Mihaela Ioan RUSU

DOR

Mi-e dor de ploaie și de vânt,
Mi-e dor de ultimul cuvânt,
Cu șoapta dulce de iubire.
Mi-e dor de soare în privire,
Mi-e dor de dorul zilei noi,
Mi-e dor de noi, noi amândoi.
De clipele ce mă-nfior,
Mi-e dor de doruri care dor.

UMBRA

Nu mă mai satur
privindu-ți umbra.
Caut să văd în ea locul inimii!
Da,
forma aceea ciudată din asfalt,
ceva alb
cunturat de întuneric
este inima ta!

Nu mă mai satur,
străpuns de soare
trupul tău
a pierdut umbra inimii.
Atunci de unde atâta iubire?

STELELE

Mari cât licărul stelelor
ochii tăi înlăcrimați
mai înlăcrimați decât ploaia -
zbuicum de pași rătăciți,
întrebători și curați
ochii tăi
îmi sfredelesc adâncul cerului,
cer lipsit
de lumina stelelor tale.

Mircea-Marcel PETCU

CUVÂNTUL

Un tânăr domnitor
 privea cu jind o fată,
 ea-i dăruia iubire,
 credință, armonie,
 el iubitor de carte
 o-nconjura cu pace
 și-i compunea din suflet
 o nouă simfonie
 și în tăcerea amplă
 de sunete voioase
 ce ridicau în slavă
 femeia cea frumoasă,
 din neant veni o boare
 ce zgâlțâi pământul
 și în tăcerea moartă
 se destramă
 cuvântul.

SCRUM

Frunze
 ce s-au născut
 din infinitul fericirii
 și al dragostei
 care au fost duse
 de vântul vieții
 pe meleaguri necunoscute
 și părăsite
 în colivii de scrum
 și vise.

CONSTATARE

Tu arăți
 pe dinafară
 așa cum
 mă simt eu
 pe dinăuntru...

LUPTA

Ceva în mine caută
 timpul
 așa cum nisipul
 se scurge în clepsidră,
 iar viața mea
 devine
 o luptă insipidă
 cu timpul,
 el mi-a frânt visul,
 n-am reușit
 să opresc momentul
 iar altul m-a purtat

de la un capăt la altul
 al sufletului meu rănit
 și-atunci am hotărât
 să mă împac cu
 timpul
 și-așa am cunoscut
 infinitul.

CĂUTARE

Micile și firavele vieți
 s-au zbatut;
 lovindu-se s-au rănit
 de realitate și
 au plâns...
 căutam aceeași rouă
 din care
 părinții lor s-au născut,
 au crescut
 și s-au bucurat
 că trăiesc și hrănesc
 pe urmași,
 căutau roua
 care se pierdea
 în zăbrelele de scrum
 ale coliviei
 și hrăneau visele.

EȘTI TU

Ești tu suflet
 mahnit,
 iubirea îți e povară,
 ca orice blestem șoptit
 vezi peste tot
 rău în bine și
 bine în rău, iar de cauți
 înțelegere, iubire, alinare-n
 jurul tău,
 te găsești pe tine
 cu sufletul greu,
 zărești o lume nebună
 cum aleargă-n jurul tău,
 se privesc, fără să-nțeleagă
 destinul tău.

TRĂIEȘTE

Trăiește încă floarea
 ruptă astă vară
 zâmbește lângă mine
 povestindu-mi de tine
 pe-o margine de clipă
 ascult și-i port de grijă
 în amintirea mâinii
 ce s-a întins s-o rupă
 dar ea stă liniștită
 și-ncearcă s-aducă
 în prezent iubirea trecută
 iar glasul ei șoptit
 îmi adâncește rana
 ce-o am că te-am
 pierdut.

Alexandra MIHALACHE

Traian Vasilcău, călătorul nemărginirii

Rugăciunea este cea mai pură formă de recunoștință către divinitate, iar Traian Vasilcău își îndeplinește misiunea revărsând în sufletele noastre lumina templului ceresc prin versuri care freamătă în eternitate. Singura știință al cărei Adevăr e desăvârșit este credința. Aceasta este știința lui Dumnezeu în al cărei studiu profund poetul se dăruiește cu ardoare, lăsându-și emoțiile să capete strălucire celestă prin rugăciune.

Nu e râu mai senin decât acela care izvorăște dintr-un suflet ce-i cântă divinității. Nu e lacrimă mai curată decât cea care pleacă spre absolut, doinind iubire pentru Creator. Și nu e un suflet mai înălțător decât acela care trăiește pentru și din mângâierea divină.

Traian Vasilcău își șlefuește versul cu profunzime și forță interioară nebănuită, sculptând nemurirea în imagini care glăsuiesc cu sensibilitate. În versul său cerne pulbere de dor și grație, ridicând iubirea pe cele mai nobile culmi. Binecuvântat cu har și finețe launtrică, poetul este conștient că divinitatea l-a înzestrat pentru a fi mesagerul nostru prin tăria cuvântului. Iar cuvântul pentru poet este expresia supremă a credinței, căci prin el sădește speranța nesfârșită și scapără scânteii ale veșniciei. Tot prin cuvânt poetul își croiește un destin aparte care îi conferă unicitate. Căci mai presus de toate, îl definește puterea cuvântului.

Îmbrăcat în straiile smereniei și devotamentului, poetul cutreieră potecile luminate de Cuvântul Domnului, relevând frumusețile care-i cuceresc privirea și inima. În calea sa licărește iubirea și nădejdea, din care se hrănește însetat de absolut. Se înalță spre bolta iubirii, iar acolo se cufundă în limpezimea celui mai distins sentiment. Adăpost îi sunt stelele pe genele cărora își așterne visele și dorințele și prin care sclipește în acorduri tremurătoare, cununat cu eternul.

În poemele sale răsăritul se îngemănează cu asfințitul, fiindcă soarele sub ale cărui raze își odihnește sensurile este chiar lumina sfântă, țesută și brodată din firul credinței. Doar iubirea îi este focul ce mocnește între cursurile existenței, foc ce îi întreține simțurile și puterea de a plăsmui. Plutind fără temeri înspre desăvârșit, creează viziuni de o frumusețe răvășitoare. Se oglindesc tărâmurile dumnezeiești în cântecele sale și se dezlănțuie cerul într-un spectacol de culori fără asemănare. Frământările poetului își găsesc tihna în razele de credință care-i scaldă sufletul și care-l înconjoară în mister.

Străbătând drumeagul către fericire, ochii săi sorb minunile care i se înfățișează și lasă lacrimi de rouă să picure pe mătasea timpului. Dar timpul său capătă alte valori. Nu cunoaște decât sferile înalte, căci reușește să-l învingă și să evadeze. Suntem liberi să credem sau nu. Însă, dacă nu credem, nu mai suntem liberi. Iar poetul crede cu tărie și de aceea nu este prizonier al timpului, ci un călător al nemărginirii. Călătoria sa începe în plan teluric, dar adevărata călătorie o manifestă în plan celest printr-un zbor tivit în veșnicii.

Frântură din perfecțiunea divină, poetul își caută și își cântă neîncetat împlinirea și tinde a se contopi cu Dumnezeu spre a-și desăvârși forma. Cuvântul său de recunoștință vine ca răspuns la Cuvântul de dăruință al

Boem@ 4-5-6 / 2015

divinității și îl îndreaptă pe căi unde înflorește iubirea într-un pocal de lumini mirifice. Biruința îi aduce purificare doar prin sudarea cuvântului cu sfințenie.

Între om și Dumnezeu e doar o palmă: palma iubirii. Aceasta se deschide spre iubire și speranță. Dar nu toți știu să deschidă palma iubirii. Traian Vasilcău însă se dăruiește total spre a-și împlini menirea. Se dedică cu înflăcărare acestei nobile misiuni și respectă cel mai frumos legământ al iubirii.

Lecția pe care ne-o împărtășește poetul este aceea că tot omul are acces la mântuire. Niciun savant nu se poate mântui prin descoperirile sale, fiindcă cea mai importantă descoperire e cea a divinității. Poetul măsoară timpul prin iubire și cunoaștere, și anume, cunoașterea lui Dumnezeu. Cea mai relevantă credință a sa. Se depărtează de realitatea lumească și se apropie de divin cu fiecare cuvânt, fiecare vers, fiecare poem. Trece de barierele lumești, dincolo de frumusețea lumească și evadează în frumusețea celestă, pe care divinitatea i-o revărsă în suflet și simțuri astfel ca el să simtă adevărata viață.

Atingerea impalpabilului: așa definește poetul credința. Pentru că îl poate simți pe Domnul, deși nu-L vede; pentru că îl poate asculta, deși nu-L aude. Profesorul care îi deschide cartea timpului și spațiului este Dumnezeu și de la El vin lecțiile veșniciei. Prin El descoperă Adevărul, singura valoare de necontestat. Devotament solemn, înger care își răsfrânge aripile prin iubire, tratament care vindecă și aduce nemurirea toate se îmbină armonios în cuvântul lui Traian Vasilcău zidind privescări de un lirism fără margini.

“Sfeșnic în rugăciune” este măiestria prin care se relevă piatra de temelie a edificiului spiritual-credința. Este înlănțuirea de imagini care curg în valea eternității, dar și expresia iubirii supreme. Prin Cuvânt, poetul clădește o cetate a veșniciei, lăsând să plouă cu raze de credință care să ne dezmiere trupurile și sufletele. Ne conduce către Adevăr și ne lasă să descoperim cea mai frumoasă cale de a ne mântui: cunoașterea Domnului.

Îngenunchat la tâmpla nopții, Traian Vasilcău alungă întunericul de oriunde și face să răsară Soarele pe pământul existenței noastre. La picioarele sale cade lumina sacră lăsând pentru totdeauna să învăluie sfeșnicul în rugăciune.

Gheorghe NAZARE

LETOPIȘET DE FAMILIE
de Mihai BAICU

Editarea *Însemnărilor* lăsate de Mihai Baicu (1913-1994), născut la Bălăbănești, conținând „gânduri și amintiri despre satul meu, despre familia mea și despre mine”, aduce trecutul câtorva veacuri în prezent și oferă o pagină de istorie pentru viitor. Este, în același timp, o adevărată ofrandă prin care fiica autorului *Însemnărilor*, profesoara Mihaela Popa, aduce recunoștință ilustrului său părinte. Astfel, Mihaela Popa - după propria-i mărturisire - își îndeplinește o datorie de familie: *Dragostea tatei pentru satul natal trebuie să se întoarcă în locurile în care s-a născut!*

Mihai Baicu, fost strălucit ofițer al armatei române, scrie cu mândrie despre satul său de răzeși, Bălăbănești, cu oameni demni și liberi, spre deosebire de așezările de clăcași din jur, de întâmplările din anii copilăriei când „Fete tinere împodobite cu ramuri și verdeață, jucau și se stropeau cu apă, strigând: *Paparudă rudă, vino de mă udă!*”, în semn de chemare a ploilor în perioada de mare arșiță a verii, despre drumul de fier „linia nouă” care lega Galațiul de Bârlad etc. Mihai Baicu își amintește cu emoție despre tatăl său, Nicolae Baicu, născut pe vremea domnitorului Cuza, despre sora și fratele tatălui, despre faptele bunicii și străbunicii săi, unul dintre aceștia, Neculachi Baicu, „fusesse slujitor la curtea lui Grigore Ghica Voievod”. Pe mama, Mihai Baicu și-o închipuia „vioaie și isteată încă din fragidă pruncie”, o „zgâtie” de fată precum Smărăndița popii din amintirile lui Creangă, dar care nu a avut șansa să urmeze o școală. *Vezi tu llinco – numele mamei - , dacă ai fi venit la școală! Ai fi știut acum și tu carte, îi tot reproșa venerabila învățătoare a satului ori de câte ori o întâlnea.*

După *Obârșie*, urmează capitolul *Privind înapoi spre anii copilăriei*. Primele amintiri sunt din anii războiului pentru reîntregirea neamului, de la sfârșitul anului 1917, atunci când „casa noastră, puțin încăpătoare, cum erau atunci toate casele țărănești din partea locului, cu tindă și cu două odăi, era tixită de soldați. Ei dormeau pe jos. Noi, câți eram în casă, ne înghesuim în două pături, sau pe laiți, ca vai de noi”. Poate că merită să aducem aminte o întâmplare din viața de școlar a copilului Mihai Baicu de acum 100 de ani: *Era vară, serbarea de sfârșit de an avea loc la 29 iunie (Sfântul Petru). Peste două zile, mama s-a dus la Bârlad cu nu știu câte perechi de pui, ouă și ce-a mai găsit de vândut și mi-a cumpărat o pereche de sandale. Era prima mea încălțăminte personală! Mama nu-și putea ierta că n-a făcut treaba asta înainte de serbare. N-am purtat sandalele. Le-am păstrat pentru la toamnă, ca să nu merg desculț la școală în clasa a doua. Nici nu mi-ar fi stat bine să merg cu vitele la păscut pe timpul verii, încălțat.*

Capitolul al treilea este intitulat, semnificativ, *Educația*. În prima dintre însemnările capitolului, *Orașul Tighina*, sunt prezentate pagini din istoria Tighinei, începând cu vechea colonie grecească Tiras și până în 1926 când tânărul Mihai Baicu devine liceean: *Intrasem la începutul lui septembrie a acelui an, bursier la Liceul Ștefan cel Mare din orașul de la marginea de răsărit a*

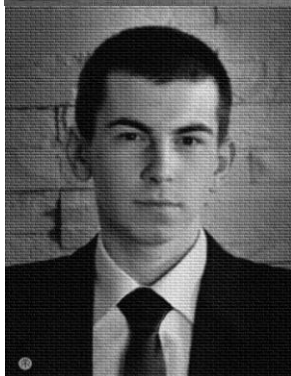

țării, Tighina, scrie adolescentul din Bălăbănești. Despre meritele din liceu povestește că, de regulă, s-a aflat „de la locul cinci în jos”, că doar în clasa a treia „promovasem pe locul trei”. Era însă mândru că „în toți anii, am fost evidențiat la istorie”. Știm câte discuții contradictorii au comportat după 1990 noile manuale alternative. Însă, iată ce povestește Mihai Baicu despre acest aspect: *Pe atunci nu se învăța după manual unic. Erau mulți autori de manuale și în librării se găseau cărți de trei-patru autori. Profesorul recomanda una din ele, care i se părea lui mai completă sau pe al cărei autor îl cunoștea. Eu cumpărasem manuale de istorie de Iorga, Lupaș, Tafrali și învățam din toate. Mihai Baicu își amintește despre începuturile sale literare, despre revistele vremii, despre prima poezie publicată. Vorbește despre marile dificultăți ale crizei și ale întreținerii materiale, mai ales în ultimii ani de liceu. A fost și acesta un motiv de a se prezenta la concursul pentru școala militară, după absolvirea bacalaureatului, urmând să îmbrățișeze cariera militară, pe care o va exercita cu strălucire. „Școala militară – mărturisește Mihai Baicu – rămânea singurul refugiu, singura cu perspectivă de a avea pâine, la terminarea ei”.*

Cel de-al patrulea capitol se intitulează *Povestiri*. Sunt aici cinci povestiri: *La drumul izvoarelor, La Bursuci, Stejarul Jingăi, Întâmplare cu... fotbal și A fost vinovat Ion Didencu?* Sunt pagini emoționale, sentimentale, privitoare la întoarcerea în locurile natale, ale copilăriei. „Mergeam cu tata la plug și după ce trăgea el două-trei brazde, mă lăsa pe mine singur să ar mai departe, iar el se ducea la Bejenari să se ocupe de vie sau de pomi. Se întorcea la amiază să mâncăm și să hrănim boii”. (*La drumul izvoarelor*); „Capătul pământului dinspre pădure îl numeam *la bursuci*. Această toponimie nu era întâmplătoare. Pădurea Hraina, cu toate râpele și mâncăturile ei era populată, între alte vietăți și de bursuci”. (*La Bursuci*). *Stejarul Jingăi* are semnificația unei statornice înrădăcinări a neamului nostru în acest pământ, este o pagină de istorie și de legendă.

Dorul de dealurile și de râpale Bălăbăneștilor îl fac pe Mihai Baicu să revină, în amurgul vieții, într-un adevărat pelerinaj în locurile copilăriei sale, în toamna anului 1983. Își amintește la locuri și întâmplări petrecute „la bulgaru” (locul grădinarilor bulgari), de fântînile lui „Taie cal” și a „Popii”, să vadă „Groapa Româneștilor” (probabil așezarea din care s-au

(continuare în pag. 66)

Marian HOTCA

clopot

clopotul crud de dimineață
frânge lumina din soare
înainte de strigarea
sufletului
către moarte

lavandă

s-au întâlnit pe-același
fir de iarbă neînsemnat
cerul ce a sărutat
o aripă crudă
de înger și cântecul nespus
al humei șoptindu-i
ultimul soare
sub cealaltă
aripă

cărare

în acea dimineață inefabilă
cu soare mov de la atâta lumină
cărările sufletului meu
miroseau a parfum orb
de lavandă

tendințe

în această primăvară
încolăcită în sângele luminii
se poartă în suflet melancolia ca o povară,
sub pleoape valsul lasciv al polenului,
iar în urechile tănuite cântul verde al ploii
ce se preface în pasăre de foc
curgând

primăvara

primăvara
când visez florile
ținute în clapele inimii
sufletul meu gol
se umple cu parfumuri calde
eșuate în eternitatea
cântecului

pedagogie

mi-am lipit guma de mestecat de televizor
după ce-am molfăit-o o zi întreagă de plictiseală;
am mâncat semințe cu un leu & mi-am aruncat
cojile

în hard disck, apoi mi-am băgat degetele în priză
să-mi scuture un pic neuronii care s-au atrofiat
în creierul plin de pedagogie modernă

închid ochii numai așa de fandoseală
& recit o strofă din vintilă ivănceanu
să țin frâu buldozerului ce-mi zguduie casa din
temelii:

„Din al tău pântec, pelicanul/ Ciungul dă de
pomană la calic:
Mațe de fildeș înroșind Oceanul/ lubita mea, ești
alba Moby Dick!”

ard o cârpă chinezească în bucătărie să alung
țânțarii academicieni
ce ronțăiau meditativ bumbacul din perdeaua de la
geamul

uns cu margarină vegetală -
apoi alerg în jurul unei oale cu supă de morcovi
precum un băștinaș african ce a prins o antilopă

sparg becul & cad în întuneric,
iau crema de hemoroizi și mă dau pe față crezând
că-i cred

că-i cremă nivea BB -
la ora aceasta târzie din noapte tutto è possibile:
îmi trag fața de masă în cap ca să-mi intre
firmiturile în urechi
et adorm în castron ca un aluat frământat fără
drojdie

măine dimineață o să coc la soare, mi-am zis eu,
cu gura plină de ulei extravirgin

meditație nevrotică

lapte ars pe sobă, cârpă arsă, ciorapi de lână arși,
întrebări arse în ghiveciul de legume,
timpul nevrozelor de primăvară
scurs prin tifonul așteptării

- tăcere -

pungile foșnesc arhaic
în sanctuare cu borcane deșurubate,
păpușa de plastic topită în cuptorul cu microunde
devine o masă amorfă în care se mai zărește
un ochi sticlos ce vede moartea
surzând

sânge înțepenit în vene obscure,
cutii goale de medicamente la reducere,
eu care stau cu soarele la cap
să-mi germineze fasolea plină de carii
meditez somnul,
meditez lutul din mine
ce nu mai vrea să rodească

Ionuț Luis POPA

Îmbrăcat în catifea cobor în sat

Îmbrăcat în catifea cobor în sat
cu toate că s-a dus multă apă pe pârau rata oprește în
același loc
unde în urmă cu multe tinereți părinții mă îmbrățișau
știind că pruncul lor a scăpat de plug.

Dacă stau bine și mă gândesc șoferul este același
nu am cum să uit acel zâmbet care m-a vegheat
până la prima stație din oraș
în schimbul a cinci ouă și o găină
de vină este albul
care s-a jucat prin părul său.

Copiii juliți în genunchi aleargă pe lângă mine
li se pare ciudat să vadă pantofi lăcuiți prin praful lor
își dau coate, râd, parcă aș fi un clovn care și-a uitat rolul
unul dintre ei având mai mult curaj mă roagă să le cumpăr
acadele
sunt musafir
aici așa este obiceiul.

Având o lumânare aprinsă îmi îndrept pașii spre
mormântul lor
nu am mai fost de mult pe la ei,
probabil, de mine le este dor
cimitirul este același, nimic nu s-a schimbat
până și vecinii sunt aceeași
auzisem că-n altă parte i-ar fi mutat.

Greierii și-au ridicat propria casă lângă cruce
se joacă cu chitara, cântă, pentru ei viața este o bucurie
imensă
parcă-l văd pe El, după o zi de Duminică,
cum la câmp se duce
furnicile și-au întemeiat mușuroiul printre buruieni
aleargă dintr-o parte în alta parcă știind că iarna le bate la
ușă
parcă o văd pe Ea luptându-se cu viața
plină de troieni.

Îngenunchez să le sărut poza lipită pe ciment
ochii nu au curajul să plângă
timpul se oprește în acest moment
o mână mă atinge...este tata
un sărut pe frunte...este mama.

Sufletul ei mi se cuvine

Pe o bucată de pâine, udată cu puțin vin, am descoperit
universul
ascuns după propriile dorințe, sentimente, rugăciuni
julit în genunchi...probabil se roagă pentru ceva sau
pentru cineva
nici măcar eu nu am înțeles dar nici nu l-am întreat
un joc de tarot sau chiar

ruleta rusească jucată de cineva care ține pentru întâia
oară
pistolul în mână.

Privindu-l
trăiesc cu impresia că știu ce mă așteaptă după prima
curbă
văd acele indicatoare ce-mi indică, teoretic, drumul
corect
dar nimeni nu mă anunță că sufletul se poate despărți
de trup
un fragment să rămână întins pe un pat de iarbă
iar restul să se ridice undeva spre nemurire...
așa ar trebui să ne mințim pe noi.

Totul este, de fapt, un joc de darts
cu trei săgeți rupte-n vârf
iubire, dragoste, amor...pare atât de simplu
mai ales când sufletul ei mi se cuvine
sau cel puțin așa mai lăsat
să cred.

Renașterea trupului

Sentimentele se furișează prin piele
cătând un trecător cu porii deschiși spre inimă
trupul
are nevoie să-și regleze pulsul societății interioare
astfel și-a închis cartea deschisă de toți
intrând într-un proces de calcinare.

Structurile se macină, psihicul începe să elimine
acele imagini prinse greșit în cadru
sângele încearcă să-și schimbe traseul
venele vor să se unească
pentru a genera noi surse de energie
fără să-și dea seama
trupul își începe procesul de dizolvare.

Câteva picături de ploaie
culese de tălpi încep să urce, încet,
spre locul unde se ascunde fericirea
sunt oprite de amintiri, de gânduri
de vise
ce-și revendică geneza
începe lupta interioară
dintre ploaie și restul
trupul este arbitru
în acest proces de separare.

Este liniște
pace
mintea creionează un nou sistem
trupul doarme
nu vrea să deranjeze procesul de îmbinare.

Spiritul coboară pentru a-și ocupa teritoriul
este timpul să aducă lumină
suflu
aer
el și trupul
se unesc sub propria rugăciune
începe procesul de fermentare.

Ecaterina DONEA**Lucky**

Celor care știu că un adevărat prieten îți rămâne mereu devotat.

Gerul puternic îi pătrundea în suflet. Mergea să verifice aparatele din stația meteo. Lucky făcea cercuri prin zăpadă în jurul ei. Pe vârful muntelui se simțea în siguranță, se simțea stăpână peste imensitatea locului. Nimic nu-i tulbura liniștea. Din când în când câte o fiară sălbatică mai călca prin acele ținuturi pustii. Trebuia să coboare peste doar câteva zile în oraș, însă acest fapt nu o bucura deloc. Agitația orașului, tumultul vieții citadine erau greu de suportat pentru o ființă a muntelui. Trebuia însă să coboare. Pruncul din pântecul său nu mai avea răbdare vroia să dea piept cu lumea de afară și Melania știa că nașterea în vârf de munte era primejdioasă pentru puilul ei.

Venise la stația meteo în urmă cu șase luni și de atunci nu mai coborâse la baza muntelui. Vroia să uite de suferința pricinuită de despărțirea de Lucian. Când îl anunțase că este însărcinată și că este hotărâtă să păstreze copilul, acesta nu fusese prea încântat. Încercase să o determine să renunțe la copil, motivând că nu este pregătit pentru o viață în trei. Zbuciumul din suflet fusese mare. A anunțat la serviciu că este bolnavă, apoi s-a închis timp de trei zile în micuța ei garsonieră și nu a răspuns la niciun telefon. În întuneric a meditat la ceea ce are de făcut. Știa că este pregătită să devină mamă. Știa că acest copil este rodul dragostei, dar nu înțelegea lășitatea lui Lucian. Mai discutaseră despre aducerea pe lume a unui copil și de fiecare dată el se arătase încântat, până în momentul în care îl anunțase că va deveni tată.

După trei zile de izolare trebuia să dea piept cu realitatea crudă. El nu-și dorise niciodată un copil, nu ascultase spusele ei, nu-i dorea decât trupul. Copilul se va naște și va fi numai al ei. Lucian încetase să mai existe. Aceste gânduri îi năvăleau în minte în timp ce își sorbea liniștită și împăcată cu sine cafeaua. Își făcu un duș rapid și se repezi să iasă pe ușă spre birou. Grăbită mai aruncă o privire în urmă, parcă așteptând o confirmare a celor ce hotărâse. Se împiedică de ceva când pași dincolo de prag. Era Lucky, cățelușa pe care o crescuse împreună cu Lucian din momentul în care o găsiseră abandonată lângă ghenă. De cât timp stătea la ușă? Când ajunsese la ușa ei? Niciodată nu o adusesese cu sine acasă la ea. De fapt această garsonieră nu mai fusese de vreo patru ani casa ei. De când se mutase la Lucian. Nici Melania nu revenise mai mult de două ori în acest loc.

Din acea zi a plecat pe vârful muntelui, așa cum făcea înainte de „era Lucian” cum o numea acum amuzându-se. Nici nu-și dăduse seama cât de mult îi lipsise măreția naturii. Îndrăgostită, se abandonase pe sine și trăia doar pentru el. Nici nu conștientizase că-i anihilase personalitatea, că era doar ce vroia el. Lucky a însoțit-o și simțea în ea o prietenă. Parcă în interiorul acestui trup de animal fusese închis un suflet uman. Nu-și dăduse seama niciodată de afecțiunea acestui animal. Înțelesese că timp de trei zile cățelușa nu s-a mișcat de la ușa sa. Animalul a fost mai îngrijorat decât omul lângă care stătuse patru ani și pe care nu-l cunoscuse îndeajuns. Uneori când gânduri negre se abăteau asupra sa, era furioasă pe

sine. Deși nu spunea nimic, Lucky vedea și i se așeza la picioare, privind-o cu ochii înlăcrimați. Atunci a știut de ce a numit-o „Noroasa”. Lucky era norocul ei. Era sufletul pe care se putea baza, nu mai era singură.

Acum alerga în jurul ei prin zăpadă, făcând giumbușlucuri. Cât de ușor reușea această mică ființă să-i alunge gândurile negre. Melania începu să dea semne de oboseală.

- Hai, fetițo, e timpul să ne întoarcem în cabană!

Ce bine era dacă putea rămâne aici în vârf de munte. Dar era imposibil. Începu ușor să-și strângă lucrurile. Pe foc clocotea apa pentru ceai. Deodată se auzi puternic motorul unei mașini. „O, Doamne, chiar trebuie să plecăm” gândi tânăra.

- Meli! Meli!! Meeli!!!!

Vocea puternică a unui bărbat răsună, dar Melania, cuprinsă de gânduri, nu-i răspunse.

-Meli! Ce faci, dragă? Bine te-am găsit! Ochii lui se fixară obraznic asupra trupului său.

- Bine-ai revenit, Raul! Nu e nevoie să te holbezi așa. Fii puțin mai discret!

- Iartă-mă! Dar chiar a crescut!

„Du-te dracu!” gândi Melania. Nici nu răspunse la observația lui. Au petrecut un timp scurt să pună la punct tot ce ținea de predarea-primirea sarcinilor.

-Raul, totul este în ordine, însemnările sunt pe biroul din cabană. Rapoartele le găsești în calculator. Ai suficiente rezerve de hrană, așa că poți să te apuci de treabă și consideră că din acest moment ești „meteorolog de serviciu”. Îmi beau ceaiul și plec imediat.

Trebuia să plece în acel moment, fiindcă altfel știa că n-ar mai avea puterea s-o facă. Vederea colegului său îi produsese o mare neplăcere. Nu pe el se aștepta să-l vadă. Niciodată nu i-a plăcut acest individ. O enerva la culme rânjetul lui, privirea lui sfredelitoare. Nu înțelegea cum de nu-l părăsise încă soția lui. Era ceea ce Melania numea „un iscoditor”. Îi plăcea să știe tot ce se întâmplă în viața oamenilor. Și mai era și fustangiu pe deasupra. Era insuportabil. Uneori chiar îl ura. Fără să-i ceară ajutorul, și-a urcat bagajul în mașinuța ei. Nu o mai pornise de multă vreme. Lucky o seconda la orice pas. Adulmeca bănuitoare. „Nici ea nu-l place!”, gândi Melania.

A plecat repede, fără prea multe cuvinte. Au făcut schimbul, au semnat raportul și acum se îndreptă spre casă. „Ok, spre casă!” Încercă să prindă câteva posturi la radioul mașinii, vroia să asculte muzică în timp ce conducea. Drumul era destul de dificil de parcurs. Multe serpentine și o vreme amenințătoare. „De-am ajunge cu bine jos!” Cățelușa se întinsese pe bancheta din spate. Melania o urmărea în oglindă. La un moment dat sună telefonul. Îl ignoră. Ninge și zăpada se așternea repede. Drumul era din ce mai greu de parcurs. Regreta acum că s-a grăbit să plece, dar până la bază nu mai era mult. Drumul acesta fusese parcurs de nenumărate ori, în fiecare anotimp. Niciodată însă însărcinată și singură. „Ce-a fost în capul meu?”

Telefonul zbârnâie din nou. Trebuie să răspundă. De la celălalt capăt se aude vocea mamei. E îngrijorată și încearcă să o liniștească, spunându-i că va fi atentă, că totul va fi bine. Lucky mârâie ușor.

(continuare în pag. 63)

- Ce este, fetițo? îi simte labele pe umeri. Parcă vrea să o protejeze. Nu este singură Lucky îi este aproape. Drumul este din ce în ce mai greu de parcurs. Un strat gros de zăpadă se așterne pe drum. Își repetă mereu că totul va fi bine, că vor ajunge în siguranță acasă și apoi ...

Puf! pierde controlul volanului. Mașina s-a înțepenit într-un val de zapadă. Face câteva manevre pentru a scăpa din capcana albă. Totul este zadarnic. Nu reușește să treacă peste nămetele apărut în cale. Mașina parcă nu-i răspunde la comenzi. Ce se întâmplă? Lucky este agitată, schelălăie enervat, telefonul țâraie asurzitor, motorul ambalat scoate un sunet înfricoșător. În jurul ei nu este decât natura dezlănțuită. Simte cum panica începe să pună stăpânire pe sine.

- Da, mamă! Sunt în drum spre casă. Sunt ok. Da! Da! Da! E-n regulă! Bine! Pa-pa!

Chiar dacă își liniștise mama, nu înseamnă că este și ea liniștită. Ambalează motorul mașinii crezând că va străpunge valul de zapadă. Zadarnic. Vântul se înțețește. Frigul îi pătrunde în fiecare celulă. Începe să-i fie frică. Și ghemotocul din pântec începe să se agite și asta îi creează o stare și mai agitată. Mașina este înțepenită în zăpadă și nu o poate urni. Toate eforturile sale sunt zadarnice. Nu-i rămâne decât să pornească pe jos în căutarea unui adăpost. Noroc că o are alături pe Lucky.

- Hai, fetițo! E timpul să căutăm un loc mai bun și mai călduros pentru amândouă.

Pornește prin viscol însoțită de cățelușă pe drumul care abia se mai zărește. E singură. Gânduri negre încep să i se învâlmășească în minte. Simte slabe dureri în abdomen, dar le ignoră. Trebuie să găsească un adăpost până trece furtuna. Simte din când în când boticul cald al cățelușei aproape de mâna sa.

- Buna mea, fată! Ce m-aș face acum fără tine!

O durere cumplită o oprește pe loc.

- O, nu! Nu-mi pot permite să am acum dureri! și merge mai departe. Siluetele copacilor abia le mai zărește. O durere cumplită reapare.

- Trebuie să merg! Trebuie să merg înaintea! Lucky! Lucky!! Lucky!!! Unde ești, fetițo!

Pădurea din jur se rotește! Copacii se înclină spre ea. O acoperă ca un mormânt. Durerea este insuportabilă. Cerul se prăbușește.

- Luckyyyy!!!

- Repede! Repede! Este însărcinată și poate intra în șoc hipotermic! Aude ca prin vis vocea puternică a unui bărbat. Simte brațe care parcă o smulg. Durerea este atroce. Încercă să-și miște degetele. Mii de ace îi pătrund în piele la orice simplă încercare. Ochii o dor îngrozitor.

- Pornește! Pornește trebuie să ajungem urgent la spital!

«Ce se întâmplă oare? Unde sunt? Ce-i cu mine?»

- Vă doare?

Încearcă să-i răspundă omului de lângă ea, dar cuvintele nu pot fi articulate. «Ce se întâmplă?» O strigă pe Lucky... Apoi alunecă... Apoi copacii se prăbușesc... Lucky latră, urlă, fuge... apoi...

- O pierdem! O pierdem!
Salvarea gonește nebună. Sunetul sirenei sparge liniștea munților. În urma ei alergă un câine.
«Lucky? Mă va aștepta mâine sigur la ușă! Lucky!»

Un soare zâmbitor mângâie fereastra salo-nului de spital. O mână caldă și blândă îi mângâie ușor părul. Parfumul cunoscut mamei îi pătrunde până în suflet. Melania deschide încet ochii.

- Bună dimineața, iubita mea! Bine ai revenit!

Lângă ea într-un pătuț doarme liniștit bebe. Îl privește și ochii îi sunt umezi de fericire. Întinde mâna spre mama sa.

- Te-am speriat! Promit că nu se va mai întâmpla.

- Ștt! Trebuie să te odihnești. Trebuie să fii puternică pentru bebe.

Închide iarăși ochii. E fericită... Tresare.

- Lucky?

- Stai liniștită! E bine! Oricum trebuie să-i mulțumești. Ea v-a salvat pe amândouă!

Lucrare de Victorița Dușu

Mihaela AIONESEI

Dorul nu se surpă, se zidește în note de suflet

Tatiana Scurtu Munteanu, născută în 1984 în localitatea Călărași din Basarabia, este absolventă a Colegiului „Mihai Viteazul” din Sfântu Gheorghe. Între timp a devenit licențiată a Facultății de Drept (2008) și de Litere (2012) la Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați unde s-a și stabilit. În urma vizitei mele la Colegiul „Mihai Viteazu” prin programul „Săptămâna altfel”, mi-am propus să o caut pe cea a cărei nume l-am auzit rostit de mai multe ori cu mândrie de către profesoarele a cărei elevă a fost. Cu accesul la tehnologia pe care astăzi o avem, nu a fost greu, și, iată că la câteva zile după ce am vorbit cu ea, am primit cel de-al doilea volum de poeme „Râuri, voi, ce despărțiți” - Editura “Gens Latina”, Alba Iulia, 2013. Ceea ce m-a frapat este că, deși premiantă la mai multe concursuri importante naționale și internaționale (peste 20), prezentă în peste douăzeci de antologii încă din 2001, debutul său editorial are loc abia în 2013 cu volumul „Paralelismul singurătății” - Editura “Princeps Multimedia”, Iași, dând dovadă de o maturitate care ar fi bună de luat ca exemplu de autorii care se grăbesc să publice înainte de a ști să separe bobul de neghină.

A fost de ajuns să citesc „Nistrule (...) bine ar fi de nu te-am ști / Decât apă curgătoare / Și nu râu ce faci hotare” pentru a intra în atmosfera copleșitoare a poetei care trăiește în umbra dorului, a răni adâncită în suflet de meleagurile unde „pământul miroase a cozonaci”. Mi-am amintit de călătoria pe care am făcut-o și de sentimentele care m-au încercat trecând Nistrul care desparte fără milă frații de frați, exact ca în versurile care m-au făcut să tresar „Nistrule, de ce ești frate / Cu Prutul care desparte / Doi copii de-aceiași neam, / Două frunze de pe-un ram?” (Râuri, voi, ce despărțiți - pag.15). Un alt exemplu al lirismului, al emoției transmise, al dragostei destăinuite atât de discret și de duios se desprinde din poemul „Am intrat ca o toamnă în oasele tale, / Ca o cină de taină, ca o rugă de vin, / Ca o Ană zidită în vâl de petale, / În parfum de lamâie și de rozmarin” (pag.25).

Deși nu este o practicantă a metaforei, ci sentimentele sunt cele care-i dictează cum să scrie, iar fluviul interior curge într-o liniște și o armonie răvășitoare de simplitate și dor, în poemul „Ca o lacrimă” (pag.27) am găsit câteva metafore surprinzătoare, care denotă un condei sigur pe el, păstrând elemente de surpriză doar pe alocuri, parcă pentru a atâța curiozitatea cititorului. Iată ce splendoare: „Ca o lacrimă – rochia mea / cade smerită pe coapsa mea”. Citind, m-a încercat un sentiment copleșitor de acceptare a ceva ca o împăcare cu sine, în care „Solzi de lumină pe trandafiri / taie timpul în fluturi” (...) „Ploile se rănesc la genunchi, / noi ne topim în săruturi”. Multe poeme au un ton baladesc, ceea ce îmi amintește de melodiile interpreților basarabeni care fac să se rostogolească lacrimile ținute prea mult în frâu: „Îmi dau lumina / La cei ce și-au aprins / Cu duhul candela / Săracă, dar mai plină / Când sunt la ei acasă...”, „Nedefinită” (pag. 28). De mare sensibilitate sunt poemele în care încearcă să-și aline dorul de țara pe care și-ar dori-o liberă, exprimată printr-un cântecel știut încă din copilărie: „Hai copii cu voinicie / Să scăpăm biata moșie / De păgâni și de robie”, o țară în care copii să învețe să scrie

Boem@ 4-5-6 / 2015

și să se exprime în propria limbă, marcată probabil de încercările prin care a trecut în copilărie, știut fiind faptul că mulți copii, deși în casă vorbeau limba română, în grădiniță și la școli erau obligați să studieze în limba rusă. Remarc o stare de răzvrătire cumva, de ușurare că se poate exprima așa cum își dorește: „E aiurită lumea în care viețuiesc / Și pentru-a nu pricepe de ce și cum trăiesc / Muncesc într-o tăcere cu frica de-antreba, / Dar doina ce-o îngân îmi spune altceva” (pag.33) „Doina”. Și totuși în această lume aiurită, reușește să-și găsească liniștea într-o îmbrățișare: „ledera ne-a împletit / În sfințenie de schi”, întrebându-se „Dorul doare sau dorește?” (pag.39)

Această poetă cu „măinile crescute în rugăciuni” după cum ne mărturisește într-un poem, practică uitarea ca balsam pentru „Frageda toamnă” lăsată în pragurile copilăriei (pag.42): „Uitarea preaplină tânjește în zori / De fragedă toamnă și mâini mierii / Podgoarele se arcuiesc în culori / Duminicale pe căpătâi (...) Lăcustele se ghemuiesc în cearșaf / Și plugul cade pe arătură”.

Emoționante sunt și poemele în care sunt evocate imagini din sat, unde „La râul Doamnei cântă o vioară / Și clopotul cu sunet de cristal (...) „Potecile se ascund în văgăuna / Căruntă cu flori de măr domnesc”. Emblematic pentru volum îmi pare poemul „Norii cresc în pânțelele serii” (pag.68) pe care am să-l redau în întregime pentru exemplificare:

„Norii cresc în pânțelele serii, / Nucu-și trage pleoapa-n bățatură, / Cântece de mierle și de greieri / Se rescriu pe-aceși partitură / Spicul cerne boabe aurite, / Macul printre ele se-nroșește / Soarele prin pâlnie se scurge / Și în asfințit se prăpădește. Carele cu

(continuare în pag. 66)

Lucia PĂTRAȘCU

POVESTEA PĂMÂNTULUI

Se spune c-a fost odată, mai devreme, mai demult, când încă nu era viață și nici nu era pământ, o apă mare, întinsă, cenușie, cum era, pe care, nevinovată, a apărut o lalea. Și, cu ochi mirați, bobocul, deschizându-și o petală, a privit atent în juru-i, să vadă ce e pe-afară.

Mare lucru nu era!... Numai ceață și pustiu... A mai chibzuit o vreme și-a deschis într-un târziu toate cele patru folii, aurii, albe, surori, să se uite curioase către cele patru zări. Peste hăul de-ntunerice, de pustiu și de nimic, numai floarea cea frumoasă lumina jurul un pic.

După o vreme de tăcere, care-a durat cât un veac, flori albe din genune i-au venit oaspeți în prag. Cu pene albe, frumoase, era un lăstun aparte, ce venea din altă lume, dintre Ceruri, de departe și, ca să nu stea degeaba, s-a trezit și-un mormoloc ajuns cumva de aiurea, să se-oprească-n acest loc.

Pasărea cea mititică s-a făcut, ca prin minune, un bătrân cu barbă albă, care plecase prin lume, înțelept și cumpătat, așa cum îl știm mereu. Cu ochi blânzi și voce caldă, era bunul *Dumnezeu!* Iar din mormolocul negru, ce-și țara trupul pe jos s-a făcut un flăcăiandru cam nebun și curios.

Era *dracul*, nefârtatul, care prinse a cuvânta, căci se știa cu Preasfântul, din Cer, de unde venea și mai vorbeau câteodată, de la Domn, la mormoloc, despre câte sunt prin Rai adunate la un loc. Când nici Dumnezeu, drăguțul, nu era prea supărat, căci încă nu apăruse lumea plină de păcat și nici dracul, necuratul, cât o fi de-mpelițat, nu era așa de negru, după cum s-a arătat!

Cum văzând atâta apă și atâta hău întins Sfântul a luat o floare de la El, din Paradis și a aruncat-o-n neguri și în ceață, peste ape, ca să lumineze locul...Nu știa că pe aproape mormolocul cel viclean, negru tot, ca un tăciune, hotărâse să-l urmeze în plimbarea Sa prin lume...

Pe sub albele petale, legănat, apa se scaldă, încât dracul, nefârtatul, se ținea ca să nu cadă: - Doamne, zise el cu frică, te-aș ruga să faci ceva, o minune, un loc sigur, să ne putem așeza, căci eu simt că-s în pericol! Știi bine că n-aș putea să plutesc ușor prin aer, așa cum faci Dumneata!

- Am să fac, răspunse Domnul, numai dacă tu te duci fugulița, fără frică, jos, în apă, să-mi aduci, căutând pe fund, acolo, în locul cel mai ascuns o fărâmă de țărână! Doar o mână! E de-ajuns pentru planul de-ntocmire, să fac un loc mititel. Fără a sta prea mult pe gânduri: - Mă duc, Doamne! a zis el.

Și-avântându-se odată, bândâbâc! s-a scufundat, a ajuns la fundul apei, a găsit, a apucat și, voios, cu mâna plină, curajos ca și un zmeu s-a întors pe floarea albă, în fața lui Dumnezeu: - Am adus! a zis cu fală. Și-i întinse mâna plină... Domnul a primit țărâna, a-ncercat să o rețină,

dar s-amprăștiat cu totul, printre degete, pe jos, încât chiar și necuratul a privit-o sperios, necăjit de-așa risipă. A-ndrăznit apoi încet: - Mă duc, Doamne, înc-odată! N-are rost să mai aștept! - Du-te! i-a răspuns Preasfântul. Dar ai grijă! Nu uita când iei, să spui vorba bună, care te va ajuta,

Căci nimic pe lumea asta nu este cu crezământ, dacă nu potrivești gândul cu Voia Tatălui Sfânt!

S-a smerit dracul, cuminte, a plecat s-aducă alta, însă gândul lui ascuns nu se potrivea cu fapta. A ajuns...Nu s-a grăbit...Și tot chibzuia mereu, socotindu-și cum ar face, locul nou să fie al său. Dintre valurile negre se-auzi un glas răstit, prăvălit peste vâltori: - Cine ești? De ce-ai venit?

Era *Duhul Apelor*, ce păzea întreg abisul și-l văzu pe nepoftit, cum cutreieră cuprinsul. Speriat de tot, flăcăul a răspuns cu glas mereu: - Am venit după țărână! Să iau! În numele meu! - Ia, de-ți trebuie, țărână! i-a răspuns cu glas sfătos, însă nu cred că aceasta îți va fi de vreun folos!

Dracul s-a înfipt s-apuce. A luat, apoi grăbit s-a întors pe floarea albă, sus, la Tatăl cel Sfințit: - Am adus, Mărite Doamne! Și-a întins cu gest pripit pulberea din fundul apei, care iar s-a risipit. - Nu ai fost deloc cuminte! Ai uitat vorbele noastre? I-a certat Măritul Tată cu privirile albastre.

- Iartă, Doamne, am greșit! Și am fost cam zăbăuc! Dar mă-ntorc pe fundul apei și țărână îți aduc!

A plecat el, necuratul, a ajuns și-a așteptat să apară Duhul Apei, care iar l-a întrebat dintre apele cuprinse, cuvântând cu glas dogit, ce se răsturna în valuri: - Cine ești? De ce-ai venit! - Am venit să iau țărână! *A spus Bunul Dumnezeu să-ți comunic, ca să știi, că iau în Numele Său!*

- Bine, atunci! Ia cât se cere și te du cu sănătate! - Mulțumescu-ți, Duh al Apei! Apoi, cu timiditate, a luat în pumni țărână și s-a dus pe floare, sus. Domnul, palmele-ntinzându-și, a primit darul adus, apoi, frământând cu râvnă și suflându-l ușurel a făcut un ghemotoc, așa, ca un colăcel.

- Uite! L-am făcut de-acuma! Și, *Pământ* îl vom numi! - Doamne, văd! Dar mă socot că prea mititel o fi. Cum vom încăpea pe el și eu și Sfinția Ta? - Lasă, drace, fii cuminte și nu te mai speria! *Unde e îngăduință cu gând bun și loc va fi!* Hai se ne-odihnim acum și apoi îl vom sfinți!

(continuare în pag. 66)

Așezați, cei doi, în tihnă, vor să doarmă puținel, însă dracul, necuratul, având gânduri pentru el îl tot împingea încolo pe Preasfântul Dumnezeu, doar, doar va scăpa de Dânsul, răsturnându-l jos, în hău. Domnul nu doarme. Îl lasă și așteaptă răbdător, văzând cum Pământu-acesta se lățește-n jurul lor când la dreapta, când la stânga, după cum îl împingea necuratul, lăcomitul, socotind a-l dărâma.

În timp ce pe sub petale apa clipocea ușor, necuratul ațipește, se visă stăpânitor peste noua împărăție, ce-o să fie doar a lui, că doar Domnul are atâtea! Și Cerul! Și Raiul lui!... Când a fost să se trezească, pipăind mirat în jur, a simțit că tot Pământul a prins de-acum alt contur...

A fost mulțumit că-i mare și că va fi de ajuns, când o fi să-l stăpânească, după cum el și-a propus.
- Doamne, mare e minunea! Cum știi Tu să-l întocmești! Haide, nu ne apucăm? Doar ai zis c-o să-l sfințești!
- L-am sfințit! Fii fără grijă! Și-apoi l-am blagoslovit când la dreapta, când la stânga, cum fusese sorocit! Însă tu n-ai cum să știi! Că dormeai precum un țânc și doar apa de sub noi te legăna din adânc...

În acest fel, Dumnezeu a făcut aici Pământul, cu puterea-l nesfârșită, pe care-o avea Presfântul!

(din volumul **A FOST ODATĂ**... povestiri inspirate din mitologia românească)

(urmare din pag. 64)

fân coboară dealul / O fântână scârțâie departe, / Pe o scară o păpușă doarme, / Iar pe alta e uitată-o carte”.

„Versurile ei vibrează de ingenuitate și candoare, creând o atmosferă care contaminează chiar sufletele cele mai greu accesibile și oferind fiecăruia alt temei de a se judeca pe sine, de a se confrunța cu un ideal al tuturor valorilor umane” scrie în prefața cărții scriitorul Virgil Șerban Cisteianu, și îi dau dreptate.

Nu am văzut în note biografice referințe critice, dar o recomandă versul și numeroasele premii obținute încă de pe vremea când era elevă și care-i fac cinste atât ei, cât și dascălilor, cunoscuților și tuturor aceluia care îndrăznesc să recunoască un autor ieșit din tiparele modernității, care-și păstrează intactă caracteristica de bază pe care personal am întâlnit-o atât de autentică doar la basarabeni, acea sensibilitate excesivă împletită cu un diafan și o sinceritate cuceritoare transmise din generație în generație, care m-au impulsionat întotdeauna să deschid brațele larg pentru o îmbrățișare frățească, ceea ce voi face și acum cu autoarea, îmbrățișare cu care închei această notă de suflet, dorindu-i inspirație, încredere și succes!

Revista Școala gălățeană

Revista Școala gălățeană împlinește în luna mai 25 de ani de apariție neîntreruptă, odată cu numărul 225.

Revista este editată de Casa Corpului Didactic și Asociația Profesională Școala Gălățeană.

Este o revistă pentru învățământ, educație și cultură, de informație și opinie pedagogic.

Este cea mai longevivă publicație de profil din Județul Galați, din cei peste 130 de ani de presă pedagogică și printre foartele puține din țară.

Are o tematică diversă, în pagini și rubrici tradiționale precum:

Dialoguri cu personalități din domeniile învățământului, științei, culturii și artei;

Cărțile colegilor noștri;

Simboluri;

Limba noastră;

Opinii didactice;

Din Cetatea Cărții,

Biblioteca școlară;

Expresii celebre;

Școala părinților; Plastică; Restituiri etc.

Revista se tipărește într-un tiraj de 2000 de exemplare și se găsește în toate unitățile de învățământ din județ; are referințe favorabile la nivel național.

La apariție, în mai 1990, avea opt pagini alb-negru; acum, la cei 25 de ani, are 20 de pagini color. Colegiul de redacție era format din: Ghiță Nazare - director, Jana Andreescu, Gheorghe Felea, Miroslava Gherasim, George Lateș, Maricica Stanciu; acum, la cei 25 de ani, Colegiul de redacție de azi este format din: Ghiță Nazare - director, Nicoleta Crânganu, Laurențiu Ichim, Tinca Șerban, Ioana Apostol.

(urmare din pag. 59)

mutat bălăbăștenii), „părul Ghenghei”, „Botul Muntelui” etc. Drumul îl conduce la cimitirul satului, acolo unde este sigur că „trăiesc” toți ai lui. Este dezamăgit de faptul că biserica veche și cimitirul „Sunt singurele așezăminte care nu au suferit nicio modernizare. Ba, parcă ar fi în paragină. Clopotnița veche stă aplecată, gata să se prăbușească”. „Întâlnirea” lui Mihai Baicu cu istoria neamului său în cimitirul satului ne oferă pagini memorabile, care nu pot fi înțelese decât citindu-le.

Evidențiem consistentul *Cuvânt înainte* semnat de scriitoarea Cezarina Adamescu și inspirația Editurii InfoRapArt (director, Petre Rău) de a da viață *Însemnărilor* lui Mihai Baicu.

Ionel NECULA

Nicolae Stan – un filatelist împătimit

Nu poți pretinde că ai cunoscut un om, spune o înțelepciune populară, până când n-ai consumat împreună cu el un sac de sare. De știut îl știam de multă vreme, din copilărie, pentru că bătătorisem împreună același areal geografic binecuvântat de zei, al Lieștiului de altă dată, dar de cunoscut, în toată zbaterea lui subiectivă, l-am cunoscut abia în timpul din urmă, când i-am vizitat o expoziție de cartofilie, consacrată țaranului român, de fapt a românului, așa cum s-a irizat în cadrul satului românesc din vremea de demult, de dinainte de marile conflagrații ale lumii moderne. Am revăzut atunci, în mulțimea imaginilor expuse pe simeze, toată frumusețea, hărnicia, noblețea și cumsecădenia românului, cum nu le găsisem nicăieri în pretențioasele tratate etnografice. Am regăsit în aceste imagini patinate de timp și de vraștile pe care ni le-a impus istoria buimacă, satul de altădată cu biserica în centru și cu cerul albastru deasupra, am regăsit țaranul român în deplină armonie cu natura și în cele mai frumoase ipostaze de viață, de muncă și de credință. M-am convins încă odată că istoria noastră adevărată, cea pe care n-o regăsim totdeauna în cărțile de școală, este cea plămădită cu coasa, cu secera cu sapa, cu toporul și, la vremuri de restriște, cu sabia.

Am mai înțeles însă ceva; am înțeles că nici autorul expoziției – unul dintre colecționarii de prestigiu pe care îi are țara, posesor a peste 5000 de ilustrate - nu se putea angaja într-o astfel de ispravă emoțională, de n-ar fi fost animat de simțăminte calde și de o simțire românească nefisurată de moda globalismului nivelator. Nicolae Stan, despre el este vorba în aceste rânduri, este un colecționar scrupulos, care știe ce să colecționeze și să aleagă din multele oferte cu care este ademenit. Are un ochi bine format, care știe ce să aleagă și nu se arată interesat decât de ilustratele care exprimă esența modului de ființare românesc, de ceea ce surprinde cel mai bine firea românească și emoționează ochiul privitorului. Vernisarea unei expoziții deschisă de Nicolae Stan echivalează cât o lecție de istorie și de crocantă vibrație patriotică.

Nu mi-am imaginat că un om, cu studii ingineresti la cheia portativului său profesional, poate face o pasiune așa de nestăvilită dintr-o joacă de-a combinarea tematică a ilustrațiilor. Bogata colecție de ilustrații îi permite să le articuleze oricând în zeci de combinații tematice, care de care mai impresionante. Mai pline de emoție românească și de căldură mandolinară. *Când deschid un clasor, îmi mărturisea, nu aud nici tancul, dac-ar trece pe lângă mine.*

Cum să nu-l apreciez? Oamenii de felul acesta sunt așa de puțini c-ar fi păcat să nu-i înconjurăm cu înțelegere și cu grațitudine. Vorbește cu atâta înflăcărare de pasiunile lui că-ți face impresia unui mărturisitor apostolic.

La fel de pasionat se arată și când vorbește despre cealaltă pasiune de-a sa - la fel de entuziastă și nestăvilită - a filateliei. Nu este doar un colecționar filatelic ocazional, diletant, un amator prins într-o pasiune trecătoare, ci un împătimit avizat, un cunoscător, care a studiat fenomenul filatelic în toată complexitatea lui problematică. Din această pasiune năvalnică s-a născut această carte, **Simbioza între perforarea timbrelor și francatura mecanică** - o carte care se adresează cu precădere colecționarilor, dar și

tuturor celor interesați de evoluția fenomenului filatelic în lume și de-a lungul istoriei. Când a apărut fenomenul perforării timbrelor și cum se justifică? A fost născocit în Marea Britanie unde marile companii comerciale, care aveau un volum mare de corespondență se confruntau cu fraudarea timbrelor și viza eliminarea furturilor atât de către salariații firmelor, a funcționarilor însărcinați cu corespondența, cât și a celor poștali, dispuși și ei la înțelegeri frauduloase. În aceste condiții, Direcția Britanică a Poștelor a autorizat marile firme comerciale săși perforareze timbrele cu anumite sigle proprii pentru a preveni eventualele sustrageri. *Mărcile supuse unui astfel de tratament, nu puteau fi folosite decât de firma deținătoare.*

La noi în țară, fenomenul perforării mărcilor de către firmele comerciale sau chiar de persoane particulare a apărut în 1891, când a fost dată o circulară publicată în Buletinul Telegrafo-Poștal prin care se admitea folosirea la francare a mărcilor poștale perforate, cu condiția ca perforarea mărcii poștale să nu ocupe mai mult de jumătate din suprafața lor, iar doritorii să capete aprobarea, în urma depunerii unei documentații din care să rezulte însemnele pe care respectiva firmă urma să le folosească.

Cartea lui Nicolae Stan studiază aceste aspecte, ale perforării mărcilor poștale și constituie un îndreptar pentru toți cei interesați de fenomenul filatelic în general. Prin bibliografia folosită și prin dispunerea în diviziuni a materialului folosit, volumul contribuie la mai buna orientare a colecționarilor de mărci poștale prin acest hățiș problematic și reprezintă un adevărat îndreptar pentru cei ce vor să se inițieze în domeniu.

Lucrare de Victorița Dușu

Brândușa DAN**Final în curcubeu**

O undă doar ne mai desparte,
O mică zbatere, un dram de vânt.
Sau poate doar un val răsfânt...
Războinic al luminii neînfricat,
Ce te reține-acuma oare
Să repornești din nou la drum?

Asemeni fluturului efemer,
Stau zâmbet colorat în soare.
Și-atât cât voi putea să sper,
Te-aștept pe țărmul meu de mare.
Tu, drag cărunt, mă vei găsi ușor
Plutind ghiduș lângă un puf de nor.

Și inimile ni se vor atinge
În timp ce umbrele se potrivesc,
Umăr pe umăr, sânge peste sânge,
Și-apoi picior peste picior.
Eu, muza ta-ndelung sortită,
Mă voi curba-nsfârșit multicolor.

Tristețe și iubire

Azi port o coamă împletită între tristețe și iubire,
O port ușor încolăcită pe umerii fragili cu piele.
Căci sânii mei mâna lui poartă într-un căuș nedefinit,
În așteptarea și tandrețea ce doar o umbră-au devenit.

De-aici tristețea aceasta grea, ce-mi curge lin acum
prin vene...
Căci toate câte sunt firești, se scurg ușor către
pământ...

Iubirea este și va fi mereu în coama mea, la ea acasă,
Căci asta-s eu, e părul meu, e tot ce știu să fiu
vreodată.
Nu-i altă cale pentru mine, oricât aş căuta s-o schimb,
Iubirea-aceasta intrinsecă, e peste mine ca un nimb.

Ea mă ridică și înalță cu cele mai curate pene...
Iar uneori e atât de mare că arde orice legământ...

Reîncepută sunt

Respir din mine însămi.
Nu mai știu dacă ceea ce simt pe buzele sărate
E sărutul mării sau sunt eu însămi.
Căci lacrimile au spălat orice dorință.

M-am curățit. Aștept cu brațele deschise
Și inima-nălțată să mă ridice.
Asemeni unui șarpe cu coada-n gură
Sunt eu acum reîncepută.

Căci am pornit de unde sunt
Și am ajuns tot unde sunt.
Acum doar mușc din mine însămi,
Mă macin fin într-o iubire infinită

Revărsare

Ma reîntorc în spirală către mine însămi.

Îmi privesc umbra printre firele de nisip
Și mă caut în formă. Acolo e inima, știu...
Dar nu găsesc și restul...
Înțeleg că am rămas doar o inimă.

Inima ce am rămas, mă întorc către soare și cer
Și primesc deplin tot cât se dăruiește...
Preaplinul mă întoarce brusc către mare...
Ca să mă vărs acolo...

Sunt o inimă între soare, aer, apa și pământ...

Cum de nu vrei?

Cum de nu vrei să lași masca acum?
Tu chiar nu vezi că asta ești?
Sunt aici, în fața ta, chip pe chipul tău,
Inimă pe inima ta. Și sunt tu.

Dar închizi ochii.
Nu vrei să te vezi. Alungi iubirea.
Te temi de recunoaștere.
O lacrimă sărată îmi curge în sânge.

Mă vărs în mine însămi
Aruncându-mă în neștiință...
Căci e nefiresc să alungi iubirea...
Și nu vreau să mai știu de asta.

Iubită sunt

Cu fiecare val ce mă inundă,
Iubită sunt și luminată.
Pieptul meu urcă și coboară
Într-o deplină dăruire.

Prin degete îmi curge nisipul
Care măsoară anii ce-au trecut.
Sunt o clepsidră întoarsă acum.
Oricum aş sta, iubită sunt.

Cum se mai poate măsura nisipul
El pe sine însuși,
Când totul și-a pierdut conturul
Și e doar o curgere deplină?

Contopirea

Am stat atât de aproape unul de altul...
Acum te știu fir cu fir...
Suflarea ta e acum în mine...
Mâna ta e acum mâna mea, iar prin vene ne
curge același sânge..

Ne-am apropiat suficient cât să atingem re-
formarea.
Căci ne-am contopit în aceeași umbră.
Eu sunt acum cu un cap mai înaltă. Avem patru
mâini fiecare,
O singură inimă și patru ochi.

George D. PITEȘ

Cu pruncii uciși
Și-nălțări interzise -
Destin blestemat.

Surâsul sublim
Din lumina ochilor
Punte spre ceruri.

Prometeu, din foc
Înălțând spre răsărit
Torțe rubinii.

Ochiul timpului
Cascadă de lumină
Ascunsă-n pământ.

Drumuri luminând
Cu aripile tale
Mă speli de noapte.

Lacrimi uscate
În colțul sufletului
Cu mâna-ntinsă.

Aștept resemnat
Pe un dangăt de clopot
Doar prăbușirea.

Sfârșitul lumii
Începe cu scările
Ce doar coboară.

Fumul tristeții
Înălțări reproșate
Iubind în zadar.

Doi îngeri sfințiți
Se rotesc în azururi
Îndumnezeiți.

Tainice doruri
Prea adânc îngropate
Prea greu de găsit.

Livezi înfloresc
Flori albe caișilor
Din fulgii de nea.

Din căderea mea
Înalță-te-n lumină
Binecuvântat!

Plătindu-ți moartea
Cu-n fulger de lumină
Tu fă dreptate!

Ca ultimul lov
Nenorocitul tată
Și-aprinde rugul.

Până la tine
Topindu-mă-n petale
Fără să mă vezi!

Aerul morții
Sprijină răstignirea
Beznelor albe.

Cocorii striviți
Între două banchize
De-o întrebare.

Sfâșiindu-te
Au uitat, plecând grăbiți
Să se închine.

Geroase zile
Topesc lumânările
Din al vieții prag.

Valuri spulberând
Corăbiile frânte
În cerul apus.

Orfeu în infern
Cu harpa ruptă speră
Un nou răsărit.

Rătăcindu-mă
Închisorii din suflet
Sparg zidurile.

Dialogul mut –
Privirile ce adorm
Îmbrățișate.

Problemele încep
Exact atunci când uiți că
Ele există.

Netrăirile –
Grele boli, fără de leac
Stau necitite.

Pe durerea mea
Cadavrele viselor
Mai bat din palme.

Când viața noastră
E sumă de-nceputuri
Ce mai sunt vecii?

(din volumul "Destin blestemat")

În perioada 27 mai – 1 iunie 2015, Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” din Galați, în parteneriat cu Editura Eikon din Cluj-Napoca, sub patronajul Ministerului Culturii, cu sprijinul Consiliului Județului, Consiliului Local și Primăriei Municipiului Galați și în colaborare cu instituțiile de cultură: Centrul Cultural „Dunărea de Jos”, Universitatea „Dunărea de Jos”, Inspectoratul școlar, Palatul Copiilor, Teatrul Muzical „Nae Leonard”, Teatrul Dramatic „Fani Tardini”, Teatrul de Păpuși „Gulliver”, Muzeul de Istorie, Muzeul de Artă Vizuală, Casa de Cultură a Sindicatelor și Casa de Cultură a Studenților s-a desfășurat cea de-a VII-a ediție a Festivalului/Târgului Internațional al Cărții „Axis Libri”, festival adresat în principal iubitorilor de carte și lectură, atât cititori cât și creatori, editori și difuzori etc.

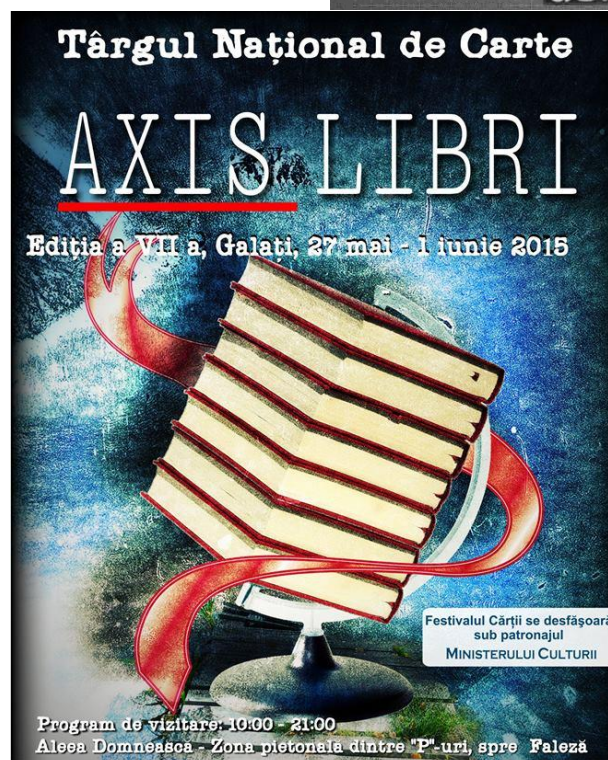

Dedicat tuturor vârstelor și etniilor, evenimentul s-a desfășurat în principal pe Aleea Domnească (esplanada pietonală dintre „P”-uri, spre faleză - Elice), un spațiu generos în aer liber, devenit de acum tradițional pentru această manifestare culturală a orașului, în care a fost amplasat un complex expozițional cu peste 30 de standuri mobile tip outdoor și mai multe caravane de carte, cuprinzând produsele a circa 230 de edituri românești și străine.

Publicul larg a avut astfel ocazia să participe și să asiste la un program deosebit de generos prin diversitate și calitate. Acesta a cuprins, în principal:

- programul zilnic de vizitare a târgului de carte: miercuri (27 mai) - duminică (31 mai) între orele 10:00 și 21:00 și luni (1 iunie) între orele 10:00-18:00
- debutul campaniei de promovare a lecturii, ediția a VII-a și a punctului de înscriere la bibliotecă
- lansări de carte, recitaluri de poezie, lectură publică
- întâlniri cu personalități culturale
- prelegeri despre biblioteci, literatură, critic, modele, repere și interferențe culturale
- prezentări de cărți, reviste, edituri, personalități

Boem@ 4-5-6 / 2015

- momente artistice, spectacole de muzică, divertisment, teatru, dans modern, concerte, muzică de promenadă etc.
- concurs de recitări, carnavalul cărții pentru copii etc.
- festivitatea de premiere a concursului de creație literară “Scriitori de ieri, de azi și de mâine”
- cupa “Axis Libri” la șah pentru copii
- tombola festivalului, numeroase expoziții ș.a.

Pe parcursul festivalului s-a desfășurat, în paralel, și cea de-a 7-a ediție a concursului de creație literară “Scriitori de ieri, de azi și de mâine” la care au participat mulți elevi grupați pe două categorii de vârstă: 8-14 ani și 15-21 ani. Membrii juriului au fost scriitorii: Petre Rău - scriitor, director al revistei literare Boema, A.G. Secară - scriitor și Angela Ribinciuc – poet și jurnalist.

Secțiunile tematice au fost: “Hortensia Papadat-Bengescu - Marea europeană” și pentru Creație în versuri și proză - “Misterele Galațiului” / “Legendele Dunării”.

(continuare în pag. 71)

Concursul a urmărit, pe de o parte, completarea cunoștințelor elevilor despre moștenirea culturală locală, prin realizarea unor compuneri sau eseuri, pe de altă parte a reprezentat și o invitație la creație. Foarte multe edituri și distribuitori de carte au contribuit cu premii în cărți pentru micii și tinerii câștigători. Coordonator al proiectului a fost Letiția Buruiană - Biblioteca „V.A. Urechia“, redactor-șef al revistei „Axis Libri“. iar Secretariatul juriului a fost asigurat de Maricica Târâla-Sava și Simona Haidu.

Festivitatea de premiere a avut loc sâmbătă, 29 mai, când juriul a prezentat și înmănat premiile următorilor câștigători: a) Categoria 8-14 ani: Premiul Special "V.A. Urechia" a revenit Gabrielei Ramona Ionașcu. Premiul pentru originalitate a fost primit de Petra Ana Mirică-Bobiț și de Diana-Elena Codres. Premiul pentru compunere - Miruna Sonu. Premiul pentru stil - Andreea-Ana Mihai și Emilia Grecu. Premiul Revistei "Boema" - Mihnea Dragomir. Premiul Revistei "Axis Libri" - Vlad-Ștefan Năstase. b) Categoria 15-21 ani: Marele Premiu a fost decernat Iustinei Ghenea. Premiul "Hortensia Papadat-Bengescu" a fost primit de Rareș Drăguțu din Tecuci. Premiul pentru originalitate le-a revenit lui Teofil Sandu și Andreei-Diana Ciobotaru. Premiul pentru stil a fost primit de Liviu Pintilie și de Marcela Mita. Premiul pentru Eseu - Oana-Maria Ioniță. Premiul Revistei "Axis Libri" - Ana-Maria Bratovianu. Premiul Revistei "Boema" a fost obținut de Cosmina Laura Ambrose.

Textele premiate vor fi publicate selectiv în paginile revistelor "Axis Libri" și "Boema".

Lansare "Compoziție în alb" - de Denisa Lepădatu

Festivalul și-a propus să stimuleze interesul pentru lectură, să cultive satisfacția dialogului viu între producătorii și consumatorii produselor culturale specifice, dăruindu-le bucuria întâlnirii cu cei mai cunoscuți scriitori prin organizarea unor dezbateri deschise, pe teme de interes cultural, care să aducă în atenție cele mai recente apariții editoriale. Întregul program al Târgului a oferit participanților ateliere de creație și concursuri cu premii pentru copii și tineret, lansări de carte, spectacole, recitaluri de poezie, muzică, tombolă și alte surprize și toate aceste obiective au fost realizate cu prisosință.

După un adevărat maraton de cultură, Festivalul Național al Cărții „Axis Libri“, s-a încheiat luni, 1 iunie, dar nu și-a închis porțile decât după galele de premiere și tombola iubitorului (cumpărătorului) de carte.

Noi credem că vizitatorii, în număr mare, au fost permanent aproape de standurile de cărți sau în preajma numeroaselor spectacole, prezentări și lansări de carte ș.a. oferite de acest mărinimos festival al cărții, tot ceea ce și-au propus organizatorii respectabilei manifestări a reușit, cu prisosință.

Redacția

Cezarina ADAMESCU

POEZIA RUGĂCIUNII ȘI RUGĂCIUNEA POETICĂ

[Maria Ieva, **Sub semnul crucii**, Editura Absolut, București, 2015]

Când devine iubirea păcat și când virtute? E o problemă care a preocupat, de-a lungul secolelor, mii de creatori. Ceea ce pentru unii înseamnă virtute, pentru alții este păcat de moarte. Dar oare nu e vorba de același sentiment de sorginte divină, una din virtuțile teologale de căpătâi, pusă mai presus de Credință și de Speranță?

Și totuși, cât de mângâietor e gândul de a vorbi despre iubire! Dincolo de toți și de toate. Dincolo de abisuri. Iubirea pusă sub semnul crucii, așezată la poalele crucii, iubirea – răstignire pe lacrimă, răstignire pe aer, răstignire pe inimă.

Nu cred că există poet care să nu-i fi dedicat ode, imnuri, elegii, romanțe, sonete, rondeluri, catrene, aforisme, pasteluri și câte alte modalități de exprimare a sinelui liric.

Dimensiunea erotică e nelipsită și din romane, nuvele, povestiri și alte genuri de proză. Ea se regăsește în pictură, muzică, sculptură și îndeobște, în toate formele de artă.

Iubirea trăită, asumată, visată, proiectată în idealurile omului de orice vârstă. Nu există vârstă limită în ceea ce o privește.

Cu "*mâini de vânt*", Maria Ieva (nume de două ori predestinate) - scrie "*cuvinte de lumină*" (***Din constelații***).

Versuri pline de muzicalitate, de un lirism tulburător și deloc contrafăcut, versuri de primenire și înălțare spirituală ca după abluțiunea cu apa lustrală rezultată din arderea crenguțelor de finic din Duminica Floriilor. Versuri înmiresmate, înmuiate în mirul smereniei și al recunoașterii condiției de creatură în fața măreției Creatorului. Floarea poemului are parfum de nard și ne poartă în universul candorii, spre țara fără de granițe a amintirilor, acolo unde Dumnezeu duce crucea fiecăruia dintre noi.

Purtați pe spinarea păsării cu aripi de foc...

Prin versurile sale, Maria Ieva se face înger pentru a se ruga pentru oameni și cu aripa ei crescută din sâmbur de lumină, ne șterge obrazul de rău și de urâciune... Cu privirea mereu întoarsă înspre lumină.

Maria Ieva este poeta care dăltuiește în suflete cuvântul "*cu litere de aur și de foc*" (***Și iar***).

Într-o supremă încercare de apropiere, poeta se substituie jertfei supreme de pe cruce, negând, pentru o clipă, existența divinității, ca să-și poată îndeplini propria jertfă. "*Cerșesc pe cruce dreptul la tăcere / Ochiul mi-e spart și îngerul demis, / Când cer să beau, oțet primesc și fiere; / M-am resemnat. Tu nu ești. Ești vis*" (***Mai mult de-o zi***).

Boem@ 4-5-6 / 2015

Maria Ieva

Sub semnul crucii

EDITURA ABSOLUT

Creștinul de azi experimentează moartea conștient fiindcă a treia zi urmează Învierea. El se alătură și, uneori, se substituie suferinței lui Isus pe cruce, pentru a simți măcar o parte din suferințele pământești ale Celui Divin. Dumnezeu ucis de creatură.

Povara vinei umane este atât de mare, încât omul nu mai poate suporta gândul că și el a contribuit la răstignirea lui Isus, prin propriile fapte și de aceea, preferă să-L dea jos de pe cruce și să-L înlocuiască.

Poezia Mariei Ieva îți dă sentimentul acuității, al imperiosului, al stării de urgență și de necesitate. E paiul de care te poți agăța ca să ajungi la limanul de sub orizontul privirii. E oaza păcii și armoniei care te scoate din "*deșertul clipei*". E liniștea și împăcarea cu tine. Ea te învață să-ți șlefuiești elitrele de lumină. Ca să poți să-ți iei startul.

Poemele, scurte și limpezi precum izvoarele montane, îți potolesc setea de absolut, foamea de Lumină și nevoia de comuniune. Le împarți ca pe rugăciuni tainice pentru cei apropiați, dar și pentru dușmani. Ea te apără, în același timp, de intemperiiile vieții, îți odihnește trupul și sufletul precum oaza-n deșert și te răcorește cu o gură de apă. De fapt, o gură de respirație.

Nu e de mirare, de vreme ce e scrisă sub semnul crucii. Din versurile ei poți zidi mănăstire.

(continuare în pag. 73)

Crucea nu înseamnă numai lumină și jertfă. Înseamnă și iubire supremă. Lacrimă sfântă. Logodnă spirituală.

Dăruire, asumare, semnul divin sub scutul căruia te adăpostești de rău și nimic nu te poate atinge.

Nu o dată, nostalgia ia în stăpânire sufletul, mai ales atunci când e vorba de datinile strămoșești, de colindat și de tradițiile sărbătorilor Nașterii Sfinte. Nimic nu mai e la fel decât în cuvintele noastre, care și ele pălesc uneori. *“Nu mai miroase bradul a rășină, / Nici stelele în geam nu mai sclipesc, / S-au dezbrăcat copacii de lumină / Și totul pare astăzi nefiresc.” (Nu mai miroase bradul a rășină).*

Cine poate însă măsura cuvântul din lumină și lumina din cuvânt? Un farmec de nespus și o nostalgie blândă răzbat din poemul *“Cuvântul din lumină”* și rezumă întoarcerea la vârsta candorilor, când totul părea posibil: *“Tu ți-ai zidit cuvântul din lumină / Sau ți-ai zidit lumina în cuvânt? / Cât altă moarte așteptai să vină / Să te aducă înger pe pământ? // În haosul tăcerii nemiloase / Avea singurătatea păr bălai / Și-n ochii ei, sub genele întoarse / Se oglindeau grădinile din rai. // S-a înnoptat demult în Bucovina / Și buciul pe dealuri a tăcut, / Iar Cătălina își cunoaște vina, / O poartă vie-n pieptul ei de lut. // Tot fără soț sunt plopii de acasă / Și codrul leagănă același dor, / Ne-nstrăinăm de noi, dar nu ne pasă / În veșnicie clipele nu mor. // Cât altă moarte așteptai să vină, / Să te aducă înger pe pământ? / Tu ai zidit cuvântul în lumină, / Și ai zidit lumina în cuvânt.”* Este poate, cea mai frumoasă elegie.

De asemenea, nostalgia iubirii pierdute își găsește expresia lirică de excepție în poemul *“Mai știe vântul”*: *“Povestea noastră de iubire / A început cu un cuvânt, / Când am visat o răstignire / Pe-un pat ce-a devenit mormânt. // Era o noapte fără stele, / O beznă fără început - / Durerea lacrimilor mele / Și chipul tău făcut din lut. // Era un început de iarnă / Într-un decembrie sfios, / Când cerul a-nceput să cearnă / Zăpada albă lui Cristos. // Că ne iubeam știau gorunii / Și cuiburile reci de cuci, / Știau și nucii, și alunii / Și lacrimile de pe cruci. // Că ne iubim mai știe vântul, / Clepsidrele care s-au spart, / Secundele ce-au scris cuvântul / Și clipele ce ne despart.”*

Și nu se putea ca icoana mamei să nu fie prezentă în vers, o dată cu amintirile copilăriei: *“Din lacrimă poemele au curs / Și gust de mamă veșnicia are, / Pentru iubire a făcut recurs, / Când a simțit că sufletul ne doare. // Cânta, sau poate îngăna un dor, / Când semăna trifoiul în grădină / Și se jucau timide în pridvor, / Cuvintele scaldate în lumină. // Pe fruntea mamei adormeau visând / Romantele copilăriei noastre / Și i-am purtat privirile în gând / -Mărgăritarul zărilor albastre. // În umbra unei seri o regăsesc, / O văd cosind, în cuină, lângă vatră, / Cu flori de vis veșmântul țărănesc / Și cu tăceri primite de la piatră.” (Mărgăritarul zărilor albastre).*

Copilăria e pentru poetă, rugăciune a reînțoarcerii acasă. Cine nu a experimentat-o în acest fel? Ne rugăm amintirilor, imaginile din trecut, ecoului șoaptelor mamei, zarvei copiilor.

Viața și moartea, acești doi stâlpi ca două anfilade de susținere a edificiului, din care doar unul e știut: *“Dar mâini n-avem să ne atingem, / Nu ne cunoaștem, dar ne știm / Și nici nepoții nu ni-i plângem, / Ne naștem doar ca să murim. / Plecăm să împlinim destinul, / Spre un tărâm necunoscut, / Lăsând să înflorească crinul / În palma care*

ne-a crescut” (Plecăm).

Poemele din acest volum sunt, după expresia poetei, înveșmântate în strai de lumină. Autoarea își susține sintagmele cu referiri la pericopele biblice și în acest sens, ne învață răbdarea lui Iov: *“Se-aude un scâncet, ori poate-i un plâns, / Tristețea-i ascunsă în strai de lumină / Și-n suflet iubire, și doruri au strâns / Pescari fără vise – copii fără vină. // Arena cu lei rămasă-i pustie, / Se nasc galaxii din ochiuri de apă, / Dar rostul durerii nici Iov nu îl știe, / Nici gândul ce tace la margini de groapă. // Se naște o zi ca alta să piară / Și arde în noi scânteia divină, / Cu smirnă, cu rug și lacrimi de ceară, / Își țese tăcerea alt strai de lumină” (Strai de lumină).*

Pentru Maria leva cuvintele *“au gust de plo”* adăpostite în căușii de palme. Ea folosește o sumă de simboluri lirice clasice: pescărușul sinucigaș, cenușa păsării Phoenix. Între forma de lut și picătura de lumină la care jinduim fiecare, duhul împarte daruri cu nemiluita. Numai omul să fie dispus să le primească. În mod curios, cele mai frumoase sintagme poetice ale Mariei leva, au și câte un colț umbros, ca în poezia lui Nichita Stănescu, *Lecția despre cub*: *“Ce cub frumos / Ar fi fost acesta / Dacă n-ar fi avut / Un colț sfârâmat.”*

Poate că din pricina vieții care niciodată nu e perfectă și nu poți trăi într-o visare continuă tot timpul. Ex: *“Vorbind de bube și noroaie, / N-am mai văzut salcâmi înfloriți, / Nici sufletul rămas în ploaie / Lângă copacii toamnei desfrunziți” (Lacrimă de curcubeu).*

Pe această cale, poeta ne învață să prețuim frumosul, dar să nu închidem ochii atunci când vedem urâtul. Să-l conștientizăm și să-l eliminăm. În mijlocul tuturor acestor aspecte ale vieții, Maria leva spune: *“Îmi plec genunchii și privesc spre stele / Și tac în mine gânduri nerostite, / Iar palmele rămân nedespărțite / S-ascundă taina rugăciunii mele” (Fulgii de lumină).*

Și nu o dată, autoarea afirmă cu tărie: *“Nu sunt dureri să nu le pot răzbate / Și nici urcuș să mi se pară greu, / Când între pleoape ochiul mi se zbate, / În pieptul meu respiră Dumnezeu!” (Între oglinzi).*

Într-un presupus solilocviu, poeta se roagă: *“Mai lasă-mi, Doamne, o noapte cu soare / Și-o dimineață spălată cu mir, / Cuvântul să poarte aripi de floare / Și strălucire de-albastru safir” (De vorbă cu mine).*

Hiperboreea – amintirea raiului dintâi îi dă târcoale și acum poetei: *“Și dă năvală peste noi trăirea, / Ne bucurăm de rouă ca de mir, / Ne fâstăcim și ne ferim privirea / -Aureole rupte din nadir. // Ne întâlnim la capătul visării / Prea obosiți să ne putem iubi, / Danseză muza la lăsarea serii / Dar ce păcat că n-am rămas copii!” (Ne întâlnim).*

Poemele sunt rotunde, cu repetiții deloc întâmplătoare care întăresc imaginile inefabile scoase de sub pana unei poete deja formate slujind metafora cu măiestrie artistică.

Și ce altceva sunt aceste poeme decât frânturi de suflet, cuvinte înaripate țâșnite din tăceri răstignite?

Într-un joc subtil de aparențe, Maria leva își

(continuare în pag. 74)

preferă gândurile și simțămintele în pagină, așezându-le "pe trepte de uitare" împotriva uitării, într-o formulă proprie în care sunt conținute și nostalgia, și amintirea și dorul și suspinul. Un strigăt sfâșietor se înalță-n țării din tot acest joc spectral de lumini și umbre: E strigătul depărtării, al despărțirii, al singurătății, al tristeții fără de limite.

"Noi suntem două păsări călătoare, / Dar am uitat demult ce-nseamnă zborul / Și ne-am trezit că aripa ne doare, / Când sărutăm pământul cu piciorul. // Se înfioară toamna în gândurile mele / Și prea sfioși pășim prin anotimpuri; / Ne ștergem urmele cu colb de stele, / Nădăduind spre alte începuturi. // Nu vom mai fi nicicând aceleași umbre, / Dar va rămâne scrisă-n urma noastră / Iubirea – leacul gândurilor sumbre, / Mărgăritar de dor crescut în glastră.// Când ne-am trezit că aripa ne doare, / Am sărutat pământul cu piciorul / Și-am înțeles că nici un rost nu are / Ca pasărea să își învețe zborul" (Mărgăritar de dor).

Pe undeva, lirica Mariei Ieva se apropie de cea a străluciților poeți Radu Stanca (aceeași tristețe – iremediabilă!) și de a poetului-vagabond Dimitrie Stelaru. Tristețile ei sunt tristețile lui Emil Botta.

Conștientă de rostul poetului aici pe pământ, Maria Ieva spune: *"Mă arde cuvântul și clipa mă pierde, / Când strâng între pagini tăcerea din zări" (Ai ochii prea negri).*

O poezie parcă de pe alt tărâm și din alt veac, a cărei muzică vine din înalțuri și în ale cărei rime îmbrățișate plânge însuși poetul. O poezie cu trup de lumină, în psalmodie contemporană. O poezie ca un murmur de viori celeste.

O poezie care-și cere dreptul la viață. Și care naște prunci de lumină în sufletul nostru.

Care ne poate apăra de noi înșine.

Acuarela de Constanța Abălașei-Donosă

Îngerul a strigat

(Lui Fănuș Neagu - In memoriam)

Bărbat strașnic al câmpiei
Într-un colț de Bărăgan,
Din anii copilăriei
Păstrând suflet de țăran.
Venerând ca pom, salcâmul
Și pelinul - dar în vin!
Frate fiind cu ciulinul
Care l-a-nțepat din plin...
Vântul, ploaia și cu praful
L-au bătut în drumeție,
Le vine de hac cu leacul
Vinul de veselie.
Căci românul nu se pierde
(De are vița-de-vie)
Ca stejarul este, verde
Chiar de crește la câmpie.
Vraja bălților Brăilei,
Mitul hoțului Terente...
Și povestea Chiralinei...
Ah, Terente, hoț de fete!
Boarea Dunării bătrâne...
Livada, bostănăria...
La suflet le ține bine
Ca a vinului - țării!
Cu amici în crame boltite
Până se revarsă zorii,
Din ulcele smălțuite
Soarbe viața prin toți porii.
Elev al lui Sadoveanu,
Urmas a lui Păstorel,
Lui Fănuș Neagu - munteanu
Îi închin un păhărel!

ORA PĂMÂNTULUI (pamflet)

Pământul, să-l răcim o clipă,
O oră-stăm în întuneric!
Însă...iubindu-ne frenetic,
Temperatura-i se ridică...

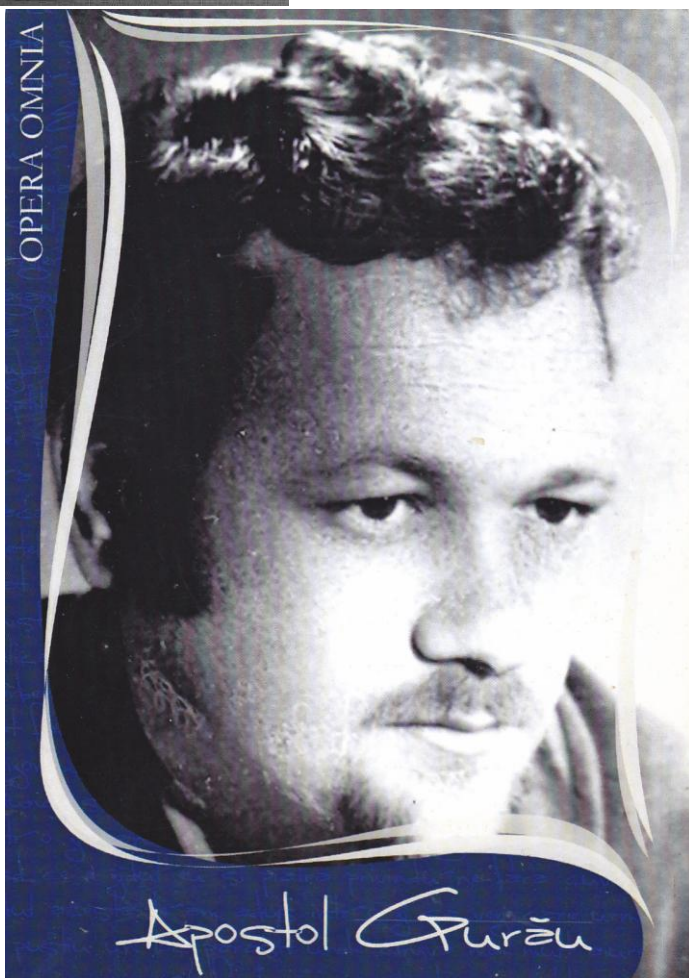
Becuri stingând, la lumânare,
Cină romantică se pune
E noapte...facem fapte bune
Și-parc-am vrea o repetare...

Dar, ale orei-rezultate,
Le vom vedea, prieteni buni
Numai peste vreo nouă luni
Vei crește iar, natalitate?!...

Pe glob există aprobare
În beznă, am uitat amarul
Dar-câte portofele, oare,
Și-or fi schimbat proprietarul?...

Și spaimă, câtă lume-a tras,
Pe câte linii de metrou,
A fost lumină de cavou,
În lifturi, câte-or fi "rămas"?!

Sanada Fetiola

“Văd un sat”, așa începuse cândva un amic o povestire de inspirație rurală, scriitor cu ascendență moțască, scufundat apoi cu bunicul său (moț autentic) în anonimatul dogăriei făcând butoaie de diferite capacități și utilități.

–“Anonimat, anonimat” e fals, măi tipule, mi-a zis tranșant scriitorul-dogar, eu cu bunicul facem o meserie onestă pe bani frumoși și glorie limitată: un cartier, două, un oraș, două, mai fac și alții butoaie, lăsăm loc...

În fine, eu cu obsesiile mele literare: tot așa abrupt începuse o povestire un sicilian celebru (cu Nobel), ce trăia la Roma, Luigi Pirandello, v. “Livretul roșu”, “Nisia”, un sat din insulă, în acest fel debuta povestirea lui de un realism radical, zguduitor, cu alte cuvinte și eu...

“Văd un sat” așezat pe ambele părți ale unei șosele, mai întâi pietruite în cuburi, apoi asfaltate. Pe partea dreaptă (când mergi spre Tecuci) înainte de intrarea în sat, observi, dacă ai ochii buni, turla bisericii unei mănăstiri de maici, deoarece satul acesta a fost și este plin de oameni imprevizibili, cărora nu le-a priit niciodată anonimatul. Maica Veronica, întemeietoarea mănăstirii, tocmai în toamna când culegea porumbul a avut o întâlnire cu o ființă zeiască, Fecioara Maria, care era supărată de răutățile lumii față de cei săraci, umili și i-a poruncit să construiască o mănăstire chiar în locul întâlnirii lor.

Alt om al satului, lucrător într-o uzină mecanică la oraș, ceacă de felul lui (în popor se crede că anomalia, strabismul ochiului în două culori este marca demonului) a fost recrutat de agenții Comintern, pus și el, culmea! în postura misionarului ce luptă pentru dreptatea celor săraci

și umili. Patronimicul aceluia ceacă cominternist reproducea numele dat de creștini celor doisprezece discipoli ai lui Iisus, adepți și propagatori ai unei doctrine. Trebuie să recunosc diferența de calitate: în timp ce femeile din satul sicilian Nisia, evocat de Pirandello în nuvela “Livretul roșu”, aveau doar relații comerciale, cel mult umanitare cu niște maltezi, pe când (fără falsă modestie) maica Veronica intrase deja într-o comunicare cosmică, în iubirea universală pentru om a Fecioarei Maria, iar revoluționarul ceacă cominternist avusese și el rendez-vous cu agenții dirijați de Kremlin, de Moscova; alte proporții are inventarul uman a satului nostru, deci ochii pe el!

Dacă înainte de cel de-al Doilea Război Mondial maica Veronica păstora o mănăstire înfloritoare, cu mare impact la credincioșii creștini, cominternistul, consăteanul ei, îmfundase pușcăria, primise ani grei de temniță ca agent al unei puteri străine, cum prevedea Constituția din 1923.

După Război însă șansele s-au inversat, maica și mănăstirea au intrat în declin, pe când cominternistul ceacă a ajuns om mare în capitală, iar pentru o perioadă a fost cel mai mare prim-secretar al partidului unic, P.M.R., cu o putere enormă (atunci s-a pus piatra cubică pe șoseaua din sat și s-a înființat liceul agricol cu elevi culeși din satele din jur). Cel care controla satul, mai ales după constituirea G.A.C.-ului (cooperativei agricole) era chiar fratele puternicului cominternist, Toderiță, devenit președintele “colhozului”, sașiu și el, masiv și brutal, arogant, cu o mustață insurgentă. Toți șefii de la partid și de la securitate făceau coadă la Toderiță pentru o pilă mare, nimeni nu-i mai sufla în borș. Toderiță porunca și alții executau, de încerca vreunul să-l contracizeze, i se zburlea mustața mai tare și era vai de capul lui.

Cele două forțe contrare ale satului, cea de la mănăstire, aflată în mistică relație cu cerul și cea a statului ateu au intrat în conflict de imagine. Statul ateu a împins mănăstirea până la limita abisului secularizării, cu maica stareță cu tot, de făceau un pas greșit s-ar fi prăbușit, ori putea fi îmbrâncită. Soluția a venit din minți perverse: maica stareță fiind cununată cu mitul Fecioarei, putea fi determinată să se mărite, ori șantajată ca s-o facă. A doua soluție a reușit: în mănăstire își găsiseră cică adăpost, cu aprobarea ei, niște dușmani de clasă, veniți tocmai din Transilvania de Nord. Au vrut s-o închidă pe maică, ori să o mărite.

Femeie măritată, maica a pierdut controlul moral și demnitatea misiunii creștine insuflăte chiar de Fecioară și a plecat din mănăstire cu soțul său. Grupându-se pe meserii, măicuțele au migrat și ele, cele mai multe au ales să țeasă covoare, cuverturi, draperii și fețe de mese; altele s-au specializat pe trusouri pentru fetele de măritat, iar unele maici au trecut definitiv la cele lumești. Pământul mănăstirii a fost înghițit cu acte de g.a.c.-ul lui Toderiță, tractoarele I.A.R. cu știutele crampoane pe roți au arat și răscolit pământul.

În locul rămas gol, statul a plasat un preventoriu pentru copiii veniți din medii familiale cu

(continuare în pag. 76)

focare t.b.c., s-a înființat o școală primară cu patru clase și un gimnaziu cu două clase.

În acest preventoriu a venit și tânăra suplinitoare Sanada, absolventă a liceului agricol din sat, colegă de clasă cu fiul lui Toderiță, un băiat fragil de bun simț, un clorotic fără puternice energii dominante, comparabile celor ale tatălui și ale unchiului său. S-a îndororat și el de Sanada, cine n-o făcea, însă fetei nu-i era gândul la el, ea era frumoasă, cânta, iubea scena, dar și literatura. Ar fi vrut să facă studii superioare, la Iași ori la București, de filologie română ori franceză, de nu i-ar fi căzut pe cap fiul lui Toderiță. De fapt, tatăl lui ar fi vrut-o de noră. După absolvirea liceului, familia cominternistă a angajat-o ca profesoară de muzică la liceu, în realitate era doar o organizatoare de serbări școlare cu programe date de elevii liceului agricol. Sanada nu avea studii muzicale de specialitate și în următorul an școlar a plecat. S-a angajat suplinitoare la preventoriul de copii de la mănăstire și se pregătea pentru examenul de admitere la Universitatea din Iași, la filologie.

Pavilioanele centrale ale mănăstirii au fost adaptate, în așa fel încât să cazeze peste 200 de elevi, iar chiliile maicilor au început să fie locuite de personalul medical, școlar, administrativ, surori medicale, bucătărese, tâmplarul, fochistul, femeile de îngrijire, oamenii de curte și mulți din membrii familiilor acestora. Sanada era cea mai frumoasă dintre toate fetele și femeile preventoriului, avea o frunte limpede care încadra ochii căprui, strălucitori, buzele cărnoase, cea de jos răsfrântă ca pentru o perpetuă sărutare, cum se zice. Era amabilă și respectuoasă cu toți angajații, așa îi era firea, deși toți știau că ea e aleasă de Toderiță cel masiv, furios și expeditiv, prea mulți voiau să-i intre în voie și să profite de pe urma lui. Tatăl Sanadei ținea un magazin mixt în sat, aprovizionat și cu "lapte de cuc" la ordinele aceluiaș Toderiță - mustață răzvrătită. Sanada prefera biscuițele Eugenia cu umplutură dulce, iată de ce cooperația aducea întotdeauna biscuiți proaspeți la magazin. Toderiță însuși trecea zilnic pe la magazinul mixt și imperativ, tăia brusc aerul cu brațul și-i zicea tatălui Sanadei:

-Când îmi dai fata, când facem nunta? Eu le-am cumpărat la oraș o casă mobilată, iar voi vă codiți, păi se poate?

-Fetei mele i-a intrat în cap să facă studii superioare...

Sanada nu-l plăcea deloc pe fiul președintelui de "colhoz", un biet pisoi plâpând clei la carte, dar promovată la liceu pe toată linia.

-Măcar atât să faceți și voi pentru familia mea, le spunea Toderiță directorilor liceului, față de câte am făcut noi pentru voi: clădiri pentru liceu și internat, cantină aprovizionată, lemne de foc, lot experimental, acces la sectorul zootehnic pentru elevi și profesori, și câte și mai câte...

În noul an școlar, Sanada a cunoscut un tânăr profesor - preda la clasele gimnaziale, fost pacient timp de unsprezece luni într-un sanatoriu montan. Fusese depistat cu un infiltrat tuberculos apical stâng, devenit cavernă și închisă într-un nodul după intense tratamente cu recuperare. Susținea lecții frumoase, plăcute și tolerante (Sanada, invitată, a fost la câteva din lecțiile lui). Trăind în sanatorii, a devenit meditativ și circumspect, cititor de cărți bune, de reviste literare, mai ales "Secolul

20". Sanada îl privea atent, vorbea fulgerător cu el, era în atenția iscoadelor lui Toderiță, apoi, treptat, mai pe îndelete. Oricine ar fi privit-o atent, ar fi înțeles că se îndororase de el; dar și tânărul profesor de 26 de ani se îndrăgostise de Sanada, îi vorbea însă numai despre cărți, o știa captivă a clanului cominternist din sat. Apăruse o culegere de nuvele a lui L. Pirandello, "Șalul negru" (E.L.U., 1966), ar fi vrut s-o citească. Sanada, prin relațiile ei, a făcut rost de carte și i-a dăruit-o cu o mică însemnare: "Atât cât inima mai bate, nimic nu e prea târziu", Sanada, noiembrie, 1967. Atunci când conversa mai mult cu ea, profesorul observa că fata îl iubea și nu se mai ducea săptămânal acasă, rămânea în preventoriu și-și pregătea examenul de admitere la universitate.

-Să mă inviți și pe mine la nuntă, îi zicea profesorul.

-Dar mă sufoc, domnule profesor, nu pot să-i mai sufăr pe toți potențații aceia.

-Sanada, nu uita că maica stareță și-a dăruit fecioria și mănăstirea cominterniștilor, poate că și tu ești datoare la fel lumii, dacă tot se ține scai de tine...

-Nu, nu, mă revolt, deci exist, știți formula celebră...

Sanada bocea, chipul ei frumos se umplea brusc cu lacrimi.

-Hai, răzi printre lacrimi, altă formulă vestită "Smerenia este mama lacrimilor și cumpătării" zicea un înțelept creștin. Mergi în chilia ta, Sanada, culcă-te, liniștește-te, ca să-ți revii...

-Nu mai pot sta singură în chilia aceea!

-Pot veni eu, dar se poate interpreta.

-Nu-mi mai pasă de nimeni și de nimic!

Sanada a intrat în chilia ei, după zece minute a urmat-o și naratorul (nu mă confundați cu autorul, suntem persoane diferite, responsabile de faptele noastre).

Acum, după atâția ani, sunt de părere că a urmat un fenomen cosmic de confiscare a fecioriei Sanadei pe cearșaful ei am văzut o pată roșie, asemănătoare imaginii realizate de Voyager I, în 1979 (v. Sagan, Carl, Cosmos, Ed. Herald, anexă).

Apropo de titlul acestei narațiuni, *Sanada* este un nume de scenă a eroinei, *fetiola*, etimon din latina clasică, iar după evoluțiile fonetice din latina populară și daco-romană a dat în *fecioară*; atât maica stareță Veronica, cât și consăteanca ei Sanada au avut incidente cosmice când și-au pierdut fecioria, amândouă erau născute în mitul Fecioarei.

Sanada s-a măritat totuși cu fiul lui Toderiță, au avut repede un fiu, însă la niciun an de la nuntă, femeia a părăsit căminul conjugal și a luat și copilul cu ea. Eu, naratorul, mi-am urmat cursul vieții mele și am evitat cât am putut s-o mai întâlnesc pe Sanada, de frică. Dinozaurii cominterniști din satul ei erau furioși, căutau un vinovat. Toderiță, ascultat de mulți, ar fi ordonat uciderea mea, dar m-am ferit. Sanada nu a vrut să le dea lor fecioria ei, în semn de protest. Eu, naratorul, am fost doar un instrument folosit vindicativ de ea.

Tovarășul Cecenea (adică din C.C. al P.M. R.), nume inventat de scriitorul-dogar cu origine moștească, era încă puternic. Un prim-secretar al regiunii

(continuare în pag. 77)

de partid îi scotea cizmele murdare de noroi (vâna iepuri în zona satului natal) într-un mod umilitor: apuca o cizmă murdară, o băga între picioarele sale și, întors cu spatele la Cecenea îl ruga pe respectivul să împingă cu celălalt picior în fundul său, până îi ieșea cizma din picior. Așa proceda și cu a doua cizmă. Naratorului i-a fost teamă, chiar dac-ar fi fugit romantic în țară cu Sanada (înainte de nunta ei) fideliu tovarășului Cecenea i-ar fi găsit și-n gaură de șarpe și i-ar fi ucis.

Nu-l vom părăsi pe Carl Sagan, îl voi cita iarăși: "Nimeni nu știe ce a dus la dispariția dinozaurilor. O idee sugestivă este cea potrivit căreia a avut loc o catastrofă cosmică, explozia unei stele apropiate, o supernovă asemănătoare celei care a produs Nebuloasa Crabului" (v. op. cit.) Există și o explicație mai terestră: a căzut de la putere Tovarășul Cecenea, vorbise în plus; alt dinozaur, adversarul său, i-ar fi strigat în plină plenară a C.C.: "Ai umplut vila de la Snagov cu târfe". Tovarășul Cecenea a ajuns ambasador în Argentina, la Buenos Aires. Noul dinozaur-șef ar mai fi comentat într-un cerc de prieteni: "În Patagonia ar fi trebuit să-l trimit, acolo încă mai sunt triburi necreștinate, ar fi fost necesar ca individul să ia cu el și pe maica stareță de la mănăstirea din satul lui, nu i-ar fi fost de folos, că a măritat-o cu un securist".

Sanada s-a recăsătorit cu un coleg de liceu, ofițer de marină militară, a luat și copilul cu ea. Despre fiul lui Toderiță nu mai am informații; tatăl său, Toderiță, a supraviețuit, unii i-au mai văzut chiar și mustața pleoștită de dinosaur expirat.

A mai urmat o dispariție a dinozaurilor cominterniști, după anul 1989. Naratorul, profesor-diriginte, și-a dus o clasă terminală de elevi la mănăstirea refăcută, ca să fie binecuvântată de stareța Veronica și să aibă noroc la examenul de bacalaureat. Elevii și profesorii au intrat în biserică, au aprins lumânări, au vizitat și atelierul pictorițelor de icoane pe sticlă, noul cimitir al maicilor, au mai văzut iazul și livezile. Maica stareță Veronica arăta ca o băbuță resemnată, deschidea ochii numai atunci când istoria își dirija meteoriții în preajma sa.

Acuarelă de Constanța Abălașei-Donosă

Alexandra MIHALACHE

Sonetul credinței

Cine-a sfințit cuvintele în stele
Și le-a sudat în tainele iubirii
De-au plâns înfrigurați și trandafirii
Cu patima unei dorinți rebele?

Cine-a sculptat senin din legea firii
Când focu-și strecura printre inele
Neliniști dintre liniștile grele
Spre a renaște-n holda nemuririi?

În lacrima unei tăceri se stinge
Un gând care prin neguri a trecut
Iar vâlul de mister nu-l mai atinge

Și-a obosit în haina sa de lut.
Credința este scutul care-nvinge
În teama noastră spre necunoscut.

Sonetul regăsirii

Cuvântul mi-a fost leagăn și-alinare
Iar casa mea e însăși poezia,
Pe prispa ei veghează veșnicia
În doine și lumini nemuritoare.

Mă cheamă cu ardoare datorია
Când strâng la piept buchetele din soare,
Doar versuri cântă fără încetare
Sfințind în doruri lacrimi și glia.

Există, oare, floare mai frumoasă
Ori cer curat atât de cristalin
Cum este poezia luminoasă

Care aduce mărilor senin?
Nici când nu intră noaptea-n a mea casă
Căci lampa mea e versul din suspin.

Alean

Pe un drum țesut de stele
Ieri un vis se legăna
Și din dorurile mele
Încă-o haină-și împletea.

Iar pe țărnul amintirii
Valurile unui vis
Sapă-n bolta nemuririi
Al durerilor abis.

Lângă stânca unei temeri
Doar un vis mă aștepta
Și purta pe ai săi umeri
Cerule care lăcrima.

Am sorbit apoi din lacrimi
Chiar privirile adânci
Și-un izvor străin de patimi
Ce mă cheamă lângă stânci.

Pe un drum țesut de rouă
Azi un vis mai tremura,
Și-a-nceput, Doamne, să plouă
Doar cu foc în urma mea!

Denisa LEPĂDATU

Aflu secrete

și râdeau cu mine toate cărările
pe care tu-ți lăsași pașii
să se odihnească

uneori cocoțată pe-un sloi
de păreri inegale
ascultam cum
oamenii

ascuțeau creioane de vise
vrând să picteze daruri
pe care nu le-ar fi oferit
vreodată cuiva...

ți-amintești când inversând
cifrele lui decembrie
am redenumit crăciunul
învelind iubirea
în ciocolată albă?

am aflat atunci
că soarele niciunui anotimp
n-a mai putut topi vreodată
deșertul spiridușilor
care călătoreau printre lunile anului
fără bagaje sau
mijloace de transport

Prietenul meu – orbul

m-am împrietenit cu un orb
în fiecare zi hrăneam
împreună vrăbiuțele
ce-și făcuseră cuib
într-o coajă de pâine

într-o dimineață
am gonit câinii
ce stăteau la pândă
crezând că-și vor lua
prânzul
în mod gratuit
și-am hotărât să dormim
pe rând
dimpreună cu ele
până când a venit o ploaie
ruptă dintr-o carte cu poeme
pagini tăcute alunecau
pe obrajii noștri
mai fragili decât iubirea păsărilor
m-am ridicat
abia atunci când
trecătorii ne împingeau
trupurile
cu vârful pantofilor
am strâns repede lacrimile păsărilor
ascunzându-le în buzunarul
celui mai întunecat nor

de atunci ori de câte ori plouă
caut norul acela
și-aștept să-mi răcoresc obrajii
cu o lacrimă de bucurie

Harta indiferenței

lipsește un nume
de pe harta indiferenței
un copil distrat l-a șters în grabă
desenând în loc un șotron

de pe partea cealaltă
a după amiezii
un copac își ține privirea
înclinată numărând salturile
gândurilor încâlcite

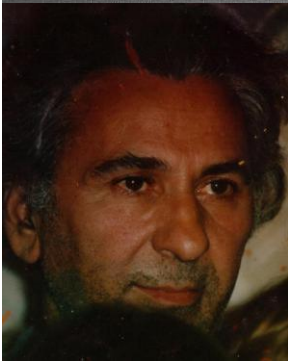
îmi imaginez că într-o zi
se vor întâlni în același punct
copilul și copacul
prinși într-un cerc înfiorat
de bătaia vântului albastru
vor juca baba oarba
ascunzându-și ideile într-un cufer
desenat pe una din planșele mele
neterminate

Ți-ai lipit obrazul

ți-ai lipit
obrazul
de liniile
regăsite
în palma
neînverzită
a primăverii
clipind răsăritul
purtai neliniști
în coaja surâsului

(din volumul "Compoziție în alb")

Paul Sân-Petru

Sărut de primăvară

M-am trezit azi devreme
 Și-am găsit afară
 Mugurii dați în pestrîț,
 Când m-am întors lângă tine,
 Dădusem și eu în mintea
 Acelor copaci fericiți.

Măinile mele
 Au prins să-ți adie prin păr,
 Ți-am surprins gura
 Dezbobocindu-se
 Rostind în absența auzului
 Cel mai febril adevăr.

Cuibul interior

(moartea poetului)

Fulgera cu păsări de miază-zi,
 dedesupt – luncile ispititor
 legănau mai mult crengile
 crescute-n trei vânturi prielnic, a cuib.

Plumbul de pradă, mărunț
 s-a întors cu o pasăre
 lângă focul nostru cruciș.
 Nedeslușit, pasărea zvârcoalea roua
 stăruitor, fără întoarcere –
 simțea în ea ne-nduplecat
 un cuib interior cu ouă inegale
 orânduite după viitor,
 scăzând rotund în ele tot mai mult
 precum un stol condus de mult văzduh
 și răsturnat peste puterea ochilor, în zări.

Ora de anatomie

Trăiește singur osul dup-aceea
 mai mult ca lutul care l-a slujit –
 un Yorik blând, cu golul minții teafăr
 aproape fildeș, minunat boltit!

...Veneau colocvii cu temut soroc:
 să cred, mi s-a părut anevoios
 că toți studenții secolului ăsta
 pot învăța după acelaș os!

și-a trebuit să-i cred asemănarea,
 deși doi inși nu s-au găsit la fel...
 s-ar bucura o clipă oare osul,
 că se repetă-n altele și-n el?

Nu m-am gândit

Nu m-am gândit să-mi fii proiect de odă,
 ispită-n plus de iamb și de troheu
 de nu mai ai vre-un pas și pentru mine,
 îți voi întinde-un ultim pas al meu

Polenul înghețat ți-l voi deschide
 urcându-ți polul de la poale-n sus
 și-ntr-un nord-est febril de așteptare
 să ne-ngropăm apusul indispus...

Un cuplu alb de lebede vitale
 prelung cânta-va depărtat final,
 contrariind cervide bocitoare
 într-un lamento, crunt de triumfal!

Peron

Trenul meu
 Urma să intre în largul șinelor
 Cu câteva ore înaintea trenului tău
 Precum timpul cândva a intrat în mine
 Cu câțiva ani înaintea timpului tău.

Eu am plecat cu un capăt al depărtării,
 Tu ai rămas în urmă cu celălalt.
 Ca un câine fricos
 Sau poate lua urma gândului meu.

Zare cu zare se desfăcea înainte
 Ca harbujii înaintea cuțitului,
 Iar eu mergeam în vânt
 Cu buzele aprinse de săruturi,
 Câte săruturi,
 Atâtea minuni ale lumii.

Norul de ținut minte

Câți nori prin ocolite ceruri
 trudit-mi creștet survolându-l
 revendică diluviul propriu
 din care mi-am salvat doar gândul !

Dar bucla cea de rumen abur mă uit
 așa de sincer semănând
 cu chipul meu la start în treacăt
 și presimțit dinspre curând...

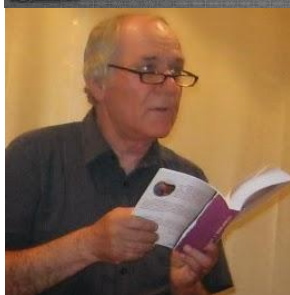
O liniște la îndemână
 și două aripi dintr-un nor
 vegheau cum ar fi pus de-o ploaie
 plutitul meu coborător !

Cântec de absurd

Această osmoză de logos absurd
 e-o mană-n pustiul ce tocmai îl zburd;
 culoare cernelii, hârtilor har –
 și tocmai când ursul juca-va pe jar!

Cuvintele-acestea-n hazard nălucit
 Pupilelor oarbe nemaiclipit...

Tănase DĂNĂILĂ

Denisa Lepădatu – Compoziție în alb

(editura InfoRapArt, 2015)

"mi-am înfășurat visele / în mugurii nedesfăcuți..." D.L.

Acum vreo doi ani, într-o ședință a Cenaclului literar "Calistrat Hogaș" din Tecuci, o fetiță sfioasă și firavă ca un fir de ghiocel, avea să ofere asistenței o seară de poveste. Denisa Lepădatu e numele ei și venise de la Galați, însoțită de mentorul său, scriitorul Petre Rău, și de un mic alai din anturajul intim pentru un - să-i zicem – itinerar literar. Lăsând slobode incantații din poemele sale în ambient, cei prezenți au făcut o adevărată baie de candoare, de purificare a firii, atât de binevenită după evadarea din nevroza socială. Mi-a dăruit atunci recenta sa carte *Primăvara fără sigiliu* căreia i-am savurat zicerea lirică ca pe o terapie, ca de altfel pe toate poemele sale risipite prin reviste literare. Se spune că, după ce citești o poezie, adevărată poezie, nu trebuie să mai spui nimic. Să o lași să se dizolve în tine, să îți intre în ființă odată cu aerul pe care îl inspiri, să te unești cu ea. Pentru că, așa cum spunea sensibilă poetă Nina Casian „poezia este o ofertă și o ofrandă”.

Acum, însă, citind recenta sa carte *Compoziție în alb* despre care încerc câteva considerații, îmi vin în minte, ca o obsesie, cuvintele pe care se spune că le-ar fi rostit părintele Stăniloae când a citit Filocalia: *Doamne, câtă frumusețe!* Iată: *Nu uita / astăzi vreau să neascundem / în gândurile lui Dumnezeu / și măsurând distanța / nefericirilor noastre / am putea să inventăm / o formulă / în care x și y și z / oricum ar fi așezate / în ecuație / vor fi la fel de cunoscute / precum a și b / iar rezultatul ar putea fi / fericirea // nu uita / matematicianul / ești mereu / doar tu.*

Da, matematicianul ești mereu doar tu, și tu, și tu, dar, mai ales, matematicianul, și în înțelesul real al cuvântului și în sens metaforic, este scriitorul Petre Rău, rău dar bun, care a realizat o frumoasă logodnă între poezie și matematică, unindu-le ca într-o noapte nupțială. Și, mai ales, pentru că a descoperit-o pe Denisa și a urcat-o în Arca lumii literare.

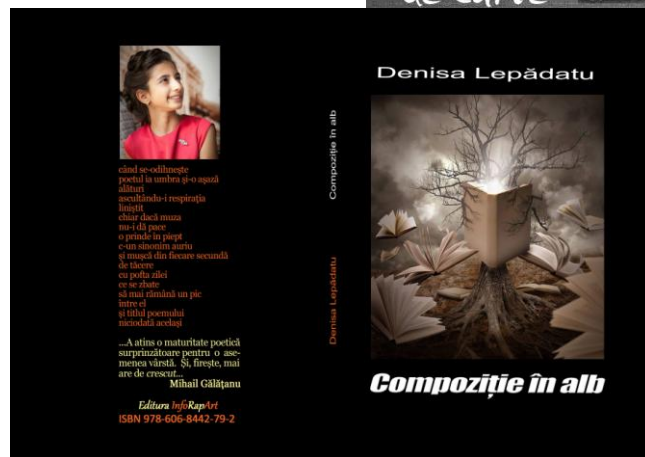
A spune despre Denisa că este un geniu, comitem o exprimare într-un limbaj de lemn putred. Pentru că se tot spun de la o vreme astfel de vorbe fără măsură ca și cum lumea ar avea o alcătuire numai din genii și din nătângi. Nouă însă ne este foarte dor de un om normal. Adică aflat în armonie cu sine și cu lumea, cu liniște interioară, cu suflet frumos care știe să primească și, mai ales, să dăruiască iubire.

Și, dacă totuși Denisa iese din obișnuit, iese prin Harul și Darul său care i-au fost dăruite de Divinitate și pe care și le-a sporit prin propria-i voință.

Rar am avut ocazia să citesc o poezie atât de ingenuă care să redea încântare, emoție pozitivă, pentru că poeta se pune pe sine în pagină la modul artistic.

Cartea sa, *Compoziție în alb*, mustește de iubire,

Boem@ 4-5-6 / 2015

de adiere divină, de bucuria trăirii frumoasei sale vârste a mirării. Poemele sale sunt linii pe care ni le sugerează cu delicatețe, cu simț estetic în timpul și spațiul nostru. Înobilează albul paginii cu motivul iubirii care este axa mesajului său, poezia devine Duminica sufletului, cu care îmblânzește firea omului. Denisa se află în starea de bine în visele ei frumoase când se odihnește pe brațul lui Dumnezeu.

Îmi susțin spusele oferindu-vă poezia "Întâmplare": *a luat Dumnezeu la întâmplare / o soartă două / dintre cele nefolosite încă / și le-a modelat cu degetele sale / reci de-atâta așteptare / a rupt o bucățică din ele / și a colorat-o în roșu / fiind plictisit de-atâta alb / scurs pe podeaua / mucețită pe la colțuri // s-a așezat apoi într-un pat de spital / unde urma să mă nasc / și-a așteptat ca nopțile să se rotească / printre fluturii lipiți / de obrăjii mamei / acum locuim împreună / odihnindu-ne cu capul / pe brațul lui Dumnezeu / doar eu și soarta / întrebându-ne uneori / cât de bine ne potrivim.*

Orice mamă, sau aproape orice mamă, merită un imn. Iată imnul pe care binecuvântata mamă îl primește de la Denisa ("Mamei mele"): *mă întrebam / câtă gingășie a avut Dumnezeu / în palmele sale / când a sculptat chipul mamei / de câtă lumină a avut nevoie / să vadă cum ea-și ține / gândurile pe dinăuntru / pe acolo pe unde cerul / strecoară dimineața / câte o vorbă bună / neapărat câte o vorbă bună / pentru fiecare copil al ei / pe care îl crește / mi-am propus să las / pentru mai târziu / întrebarea aceasta / dar ziua ta, mamă, / se rostogolește prin câmpul acela / cu maci / prin care alergam amândouă / răcorindu-mi obrăjii / cu câte o oră așezată vertical / în aceeași copilărie / ce-și scutură umerii / atingând clepsidra anilor tăi // mai alintă-mă / mamă / o dată și încă o dată / până când voi ști singură / să măsoar distanța / dintre lumile noastre / înghesuite într-un hohot de râs / mai alintă-mă / până când privindu-mă / te vei întreba / câți ani au trecut / de când nu ne-am mai privit / împreună / în aceeași oglindă.*

Prin ceea ce este, dar, mai ales, prin ceea ce va fi, Denisa se substituie într-o supremă instanță care o condamnă pe mama sa la fericire. Sentința este definitivă. Folosesc cuvintele unui om care viețuiește frumos pământul, poetul monah Ignatie Greco și vă întreb retoric și nu prea: *Dacă poezii n-ar cânta, / Diminețile n-ar mai fi de cleștar.* Iar eu vă zic: Prin *Compoziții în alb* Denisa aprinde în noi lumina.

Luca CIPOLLA
(Italia)

Plopul

Nu ca steag
care flutură balconului
nici de cânt orfic nu este vorba,
stea
anemică te dezvălui
și lumină reflectată
plopului..
lâncezesc amintirile
unei minți
cu urzeala lată
ce chiar o mângâiere cerșește
momentului
de sub
briza lui.

Hagar

Îți dai seama că mireasma ei
este din pini antici
de pe aleea
gării;
dimineața
absorbeam amalgamul
realului
în visul
împodobit cu bile,
picioarele i se deschideau deja
la amintirea
unei alte vieți
când îmi vorbea.

Grădina

Ca să te iubesc aici trebuie să te ating, dar
în grădină n-am decât să te simt;
ca să miros o floare trebuie să mă îndoi, acolo
în gardul petalelor ei voi putea să mă îmbrac;

și ca să joc cu peștii nu știu să înot, dar
nu va fi mai ușor să mă schimb în ei?
Ca să disting greșeala mă bazez pe o
oglină
însă dincolo de râu va fi de ajuns să mă uit
la mine și la tine
precum și la alți și alte..
Vom înțelege atunci jocurile noastre
unde soarele aici se ascunde deseori după
nori de fosfor.
Nici un costum de scenă
în materia
totului sesizabil și indistinct,
Dragoste
să ne desfacă ca versuri
într-un cânt.

Meridiane (lui Mihai Eminescu)

Șorecarul jeluitor
cuprinde cu aripi pătura destrămată
a desişului,
din nori
aruncă
o carte,
paginile smulse înainte de sfârșit;
a apei fiecare oglindă reflectează
ochii autorului,
plini de dor și turbați,
departe este casa aceea
și biroul din lemn
unde nu plouă niciodată.

Libertinul

Adormi timp de o secundă
buzele supte
și cosița unei rechemări
sonore și palide,
unsoarea care curge din pământ
e balegă de vacă
și pielea ei usucă..
la trezire -
râsul zeflemitor al primilor ani -
soarta,
ceasul bate, o ambuscadă,
doar un pas de fado..
tu și colecția ta de
femei,
tren deja deraiat.

Ion VANGHELE

Acel adevăr...

Acel adevăr ce-l pierdem smerit
 Pe lângă pădurea de vorbe se duce
 Spre cerul cu stele și luna să urce
 Încearcă prin umbre acuma grăbit

Ea crede- poetul i-a scris negreșit...
 Poezia se umple cu foșnet de apă
 În cupe se varsă ca într-o agapă
 În care doar vinul mai e pedepsit

Toți beau și la stele acum se închină
 Prin cer trece luna cu zboru-i ocult
 Tu versul ce-ai scris eu în suflet ascult
 Și noaptea o simt un ocean de lumină

În raiul de vorbe zac îngeri tăcuți
 Vâslind într-o mare de valuri năuce
 Ne ducem gustând din a nopții răscruce
 În stele de-argint, în dorinți prefăcuți...

Mă simt sătul...

Mă simt sătul... Potecile s-au dus
 Ca niște păsări rătăcind pe sus
 Cad zilele... Sunt frunze de arțar
 Gonind pe străzi, prin viul calendar

În toamna noastră nu-i nimic divin
 Mai plouă transparent sau e senin
 E umed, e tăcere și e frig
 Tăcerile sunt sloiuri ce înfig

Al toamnei plâns într-un amurg absent
 Pierzându-se în umbrele de kent
 Poeme scrise pe un pumn de brumă
 Cu amintirea pașilor din urmă...

Voi dați-mi timpul...

Voi dați-mi timpul înapoi
 Și visele mi le lăsați
 Pe urmele celor plecați
 Să fulgere, să cadă ploii

Din zborul păsării curat
 Din țipătul de zori răstit
 De unde îngerii-au plecat
 Pe drumul vieții răstignit

Voi scrie cu albastrul pur
 Un vast de vorbe paradis
 Care va fi cândva contur
 Pentru dorința mea din vis

Pe tine te-oi purta zgârcit
 În palme-atunci când te cuprind
 Cu spaimă de-a fi fericit
 Când aripile mi se-aprind

Și mă voi strădui să rup
 Cuvintele să te mângâi
 Că tu în legănatul trup
 Ești patima celei dintâi.

Și vom rămâne azvârliți
 Într-un decor arzând mornit
 Ca doi în dragoste iubiți
 În toamnele ce-au obosit...

Eu mă uitam...

Eu mă uitam la tine în oglindă
 La umbra care se mișca tăcut
 Tu, umbră, spune: Ce ai mai făcut
 Pe cine vrea privirea să cuprindă?

În jocul plin de umbre prefăcut
 Mă simt al nopții geamăt de lumină
 Scânteie ce a înflorit divină
 Ca să rămân-a toamnelor trecut

Iar tu cu legănate, prea dulci coapse
 Mă înfășori în pielea aurie
 Femeie, vis, superbă simfonie
 Alergi printre noi doi, printre sinapse

Atâtea sentimente-ncovrigate
 Alunecă lungi șerpi de disperare
 Cu sărutări cu semne de-ntrebare
 Eu gust adânc odihna ta pe spate

Iar stelele ce le frământă luna
 Fac via ta să se adune struguri
 Dorința noastră se aprinde-n ruguri
 Când nopțile măsoară săptămâna...

Pe unde te-am pierdut

Pe unde te-am pierdut, ce colț de casă
 În umbra veche iar te-a înghițit
 Acuma vezi că timpul nu mă lasă
 Și am atâtea doar de povestit

Cu crengi de vâsc iubirile ne-apasă
 Mai rupem speriați câte-un sărut
 Steaua de sus în noapte nu ne lasă
 Și ne frământă visele de lut.

Atomii noștri iar au luat-o razna
 E-un haos între noi de nedescris
 Ne măsurăm cu lacrimile cazna
 Când ușa veșniciei s-a închis

Doar umbrele mai rătăcesc sub lună
 Așteapt-al nopții straniu epilog
 Pe dragoste alunecăm o brumă
 Și ne găsim împărțășit zălog

Ioan TODERIȚĂ

Răsărit latent

Scârțâie grinda cu oase
A luminii peste case
O scânteie lacrimi stinge
Și se-ncinge și se-ncinge

A căzut în trestie
Punctul din ascensie
Pasărea recită-o parte
De cuvântul nescris în carte

Așezat pe cumpănă
Într-o zi de sâmbătă
Fluturele umblă-n stea
C-o aripă frântă-n ea

Sferă, sferă de tăciune
Melcul trece iar prin lume
Și nu-i pasă și nu-i pasă
Că privirea îmi apasă.

Toamnă echivocă

Un vânt magnetic echivoc
Ghicește frunzelor în palme
E toamnă, trec prin iarmaroc
De suflete și vechi icoane

Livezi de nuci desculți pe deal
Șoptesc în sferile cu lapte
Descântec mut sacerdotal
Punând un semn pe-naripate

Un bob de rouă lacrimând
A strâns încheietura mâinii
S-a rupt din floare colțul pâinii
Și-a răsturnat clepsidra-n gând

Cocorii smulg din noi mai sus
Fărâme lungi de parallaxă
Un cerb pădurea a străpuns
Un punct răstoarnă-o nebuloasă.

Am să trec prin nemurire

Sus pe deal într-un tăciune
Zarea numără mătăanii
Gândul lunecă pe sănii
De cuvânt și rugăciune

Am săpat fântână-n piatră
C-o cazma și o lopată
Scos din os și scos din fire
Am să trec prin nemurire.

Noapte cu sărut

Va muri la întâmplare
Într-un câmp, un ochi de mac
Vântul numărând petale
A scornit tăceri de leac

Tata scapără amnarul
Și își varsă-n pipă-amarul
Fiara scânteiază înjumătățită
Îngerul alungă clipa nesfințită

S-a suit pe scara cu viță de vie
Viermele de-aseară ce va fi să fie
Noaptea e sărutul cu suspin de om
Peste fruntea stelei tresărind în somn.

Vom fi iar la toamnă

Am ținut în palmă
Frunza de trifoi
Vom fi iar la toamnă
Mai mulți decât doi

A mai scris o lege
Ceasul din perete
Și tăcerea drege
Un copil pe trepte

Mai mulți decât unu
Vom fi iar la toamnă
Pasărea cu pumnu
Dă într-o icoană

Miercurea din clipă
Vinerea din oră
Au pornit o horă
În noi ostenită.

Ursite

Tata plânge-n plug îngândurat
A sfârșit devreme steaua de arat
Coborând din clipa lungă cât un vis
A uitat pe cruce floarea de cais

Mama mă învață pâinea din covată
Pe un ciot de masă presărând cu pește
Și se-nvrednicește inima să bată
Și o rugăciune gândul nesfârșește

Un ulcior cu apă fuge din oglindă
Și-a bătut din aripi busuiocu-n grindă
Tu mă ții la piept cu frunze de pelin
Am să te sărut și-am să mor puțin.

Ioan VASIU

Poetul care a reușit să cumpere „o bucată de lună“

Născut în 1953 în satul Fântâni din comuna Nicoarești, județul Galați, **Petre Rău** a debutat în anul 1971 cu o poezie publicată în suplimentul literar-artistic al unui cotidian gălățean. După ce a absolvit Facultatea de Matematică a Universității „Al.I.Cuza” din Iași, a îmbrățișat o vreme profesia de informatician la o firmă din Piatra Neamț. În anul 1980 s-a stabilit, cu familia, la Galați, unde a lucrat 23 de ani la Combinatul Siderurgic, ajungând să dețină unele funcții de conducere. A înființat în anul 2000 Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice (ASPRA) iar doi ani mai târziu a publicat primul volum de versuri, intitulat „Întârziata vestire”.

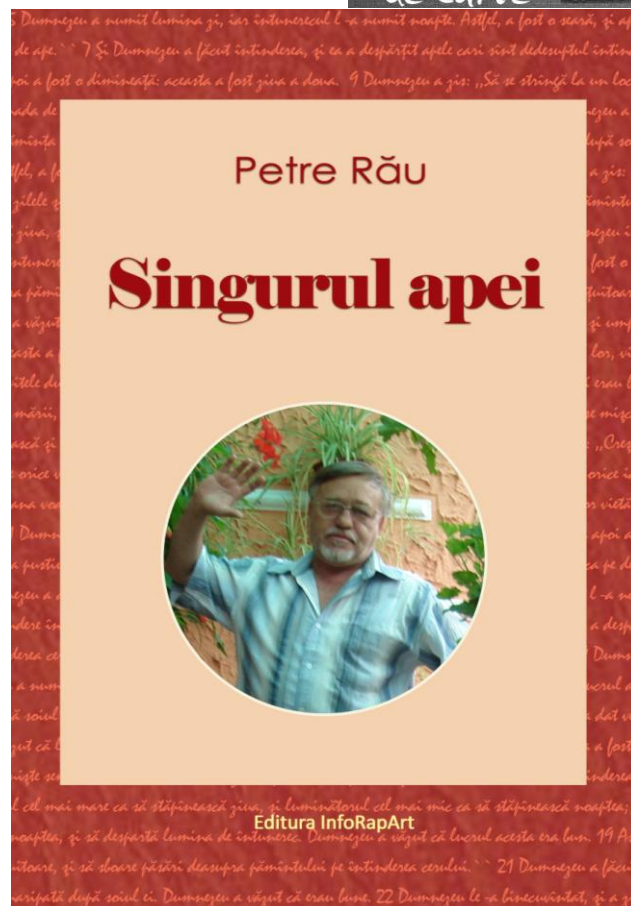
În îndelungata sa activitate literară, Petre Rău, a publicat mai multe volume de versuri, proză, eseu, critică literară, umor. A devenit membru al Uniunii Scriitorilor din România în 2009.

A obținut o serie de premii pentru creația sa și s-a bucurat de o bună primire din partea unor critici de marcă, între care Daniel Corbu, Dumitru M.Ion, Dumitru Anghel, Melania Cuc și alții. Conduce în prezent colectivul de redacție al uneia dintre cele mai cunoscute și apreciate reviste literare de la noi, BOEMA, care de multe ori se ridică deasupra unor reviste ce apar sub egida Uniunii Scriitorilor.

Am avut bucuria să primesc, la începutul acestui an, un minunat volum de versuri, antologic, intitulat „**Singurul apei**”, semnat de Petre Rău, și apărut la Editura InfoRapArt, Galați, 2014.

Impresionează sinceritatea și căldura discursului liric al acestui talentat poet, care, stăpânind bine limba română, se „mișcă” în voie atât în poeziile scrise în vers alb, cât și în cele scrise în stilul clasic, cu ritm și rimă: „**timpul umblă cu umerii goi / strecurând pe sub streșini șoapte de femeie / rădăcini de nori își ascut mirosul / de abur din noua poveste**” (*Plânset castaniu - pag.98*) sau: „**Renaște speranța-n copil nenăscut / Cu mâini rătăcinde și chakra de lut // Amăgire de mugur dinspre amurg, / Lumină de ceară aprinsă pe rug...**” (*Rătăcire - pag.53*).

Petre Rău este un poet care uimește cititorul prin dezinvoltura discursului liric, prin avalanșa metaforelor „lucrate” cu migala și îndemânarea unui bijutier al cuvintelor: „**degeaba mă ascund în oglindă / trupul mă apasă din ce în ce mai greu / numai vulturi în ochi se perindă / nici sfântul gând nu mai este al meu**” (*Mai*

exist - pag.51) sau: „**în fereastra-mi stropită se-aciuiesc curcubeie / nu-s patimi mai dulci pentru sufletul meu / de ce nu mai vii tu iubire supremă / să mă ocrotești ca un zeu**” (*De ce - pag.99*).

Înzestrat cu o sensibilitate, rar întâlnită, Petre Rău reușește să ne convingă în acest minunat volum de versuri că uneori „**cuvintele fac dragoste în gura poezilor**”, în viață „**totul e ca un vis**”, chiar dacă „**iubita fuge de cuvinte**” adeseori, când întâlnește în cale „**poetul cu telecomanda**”. Am citat, între ghilimele, titlurile unor impresionante poeme. Se simte în cuprinsul acestui volum nevoia de destăinuire a poetului, de a-și descărca sufletul, de a-și „striga” deopotrivă bucuriile și necazurile, de a-și depăna amintirile, remarcându-se în acest sens starea de grație a cuvintelor: „**Cutremurat de-o veche amintire / A bucuriei de odinioară / La geamul de sub streășina uscată / Ascult tăișul vântului afară.**” (*În umbra toamnei - pag.72*) sau: „**Știi tu, amice, când din deal curgea șuvoi de ape / Iar noi, cu tălpile-n noroi, luptam să nu ne scape / Grămezi de frunze moi și reci, șiroi de duche coapte / Le adunam uzi și vooși până târziu în noapte ?**” (*Amicului meu - pag.74*).

Nu lipsesc nici versurile de dragoste, chiar dacă poetul nu lasă deloc impresia că suferă de „**prea multă iubire**” (titlul unui superb poem): „**Mai simt călcată iarba de tine iubit ! / Umbra moale miroase a urme de cerb / Prea timid așternut pasul tău incognito / Reînvie blestemul acela superb.**” (*Nerostiri - pag.41*) sau: „**Aventuri nu mai există, ce-a rămas e doar iubire / Care din constanța lumii ne privește doar pe noi / Aș vrea veșnic să**

(continuare în pag. 86)

Ignatie GRECU

**
Așteaptă, așteaptă un pic
șoptește stânjenelul
liliacului abia îmbobocit,
privighetoarea
aurindu-și gușa
se pregătește de cântec.

**
În pădurea bătrână,
noapte de noapte,
privighetoarea vitează
astupă găurile făcute de lună
în zidurile crengilor
cântând.

**
Pânza păianjenului
în lumina lunii.
Trilul privighetorii
o face să tremure.

**
Pe un ram, sub lună,
privighetoarea cântând.
Și pădurea ninsă, toată.

**
Atâtea triluri,
nu înțeleg,
pentru un mic trandafir
plin până sus de spini !

**
Pe un talger - lumina lunii,
pe celălalt - trilul privighetorii
până se luminează de ziua.

**
Vezi, frate pelerin,
să nu te abați din cărare
luând-o de-a dreptul prin codru.
Fii cu mare băgare de seamă,
oștile lui Darius s-au pierdut
rătăcind la nesfârșit prin păduri
ascultând fermecate
privighetoriile Traciei.

**
Dacă mă iubești,
încă mă iubești,
vino curând
să rătăcim
ascultând
până la epuizare
privighetoriile Traciei.

**
Vino, poete din Byblos,
și învață să cânti
mult mai frumos
ascultând în mare taină
privighetoriile Traciei.

**
De ce tot îmi spui
să plec departe-n alte țări
uitând de obârșii
și acolo să rămân
întregindu-mi cântecul.

Aici, pe acest binecuvântat tărâm,
e mai mult decât Orfeu.

**
La mormântul Tău,
sub candela lunii,
noapte de noapte,
se tânguiesc nemângâiate
purtătoarele de cântec,
mironosițele păsări...

**
În turla veche
clopotul ruginit
tace de veacuri.

În păduri însă sună,
mereu sună
un clopoțel de argint,
privighetoarea.

**
Câtă melancolie
și bucuroasă tristețe
în trilul tău,
pasăre mică !

**
Moare pe ram
în fiecă zi
ca să reînvie
mai cu putere
la noapte.

(continuare în pag. 86)

*
Precum crinul
se deschide-n lumină
zâmbind
așa și privighetoarea
umple văzduhul nopții
suspînând.

*
Rar este mărgăritarul
strălucind
îngropat în catifea.
Trilul tău, pasăre
în noaptea adâncă.

*
Până la răsăritul lunii
sipetul pădurii stă-nchis
ferecat cu lacăte de cristal.

Apoi, vîi tu, nevăzută
pasăre mică,
și cu trilul tău
cheiță fermecată de argint,
deschizi toate lacătele
umbrei.

*
Punți de mărgean
se-ntind suspendate
între copacii grădinii
pe care vor trece în goană
caleștile visului.

*
Noaptea-i o carte uriașă
cu scrisul mărunț auriu,
cântecul privighetorii.

*
Cucul ziua,
noaptea privighetoarea.
Lacul argintat de lună.

*
În zori, streșinile picură
plânsul tău vechi
preschimbat
în lacrimi de bucurie.

*
O singură dorință mai am
și cu ea pot să-nchei:
- Nu cumva, spune-mi, Domnul
ți-a dăruit
să ții numai și numai pentru tine
minunatele, strălucitele,
ale Raiului chei ?

(din volumul în pregătire "Privighetorile Traciei")

rămânem ascunși într-o amintire / Să rămână-n
lumea asta doar iubirea și noi doi". (M-au prins
zoriile iubito - pag.136).

Nu pot încheia fără a cita, în întregime, una
dintre cele mai frumoase și mai emoționante poezii,
intitulată atât de simplu, *E ora șase, tată* - pag.65: „**E
ora șase, tată, ți-amintești? / Străluminarea-mi
întră-n așternut / Ți-aș scrie-un vers aproape din
nimic, / Ți-aș da poemul meu de la debut / În
drumul tău spre treabă să-l citești / Numai mă lasă
să mai dorm un pic ! // Și azi aș vrea să-ți pot
spune la fel / Mai dorm, veghindu-mi visul de poet,
/ Scriu tot mai rar, aproape nu mai pot, / Privesc la
chipul tău dintr-un portret / Dar ce păcat, tu nu
mai ești defel! / De-ai fi, cu tine-aș merge peste
tot!**“.

Am cumpărat o bucată de lună-pag.63, este
titlul unui alt poem din care nu citez decât o strofă,
lăsând cititorilor curiozitatea de a lectura acest volum
semnat de Petre Rău: „**Am cumpărat o bucată de
lună / vindea un nebun convenabil teren / cu acte
în regulă**“.

Fără îndoială Petre Rău este un poet care nu
se grăbește să tipărească volum după volum, dar ale
cărui cărți sunt așezate la loc de cinste în panopia
literaturii noastre contemporane.

Acuarelă de Constanța Abălașei-Donosă

Ștefan Radu MUȘAT

Iubire, pur și simplu ...

Iubirea se teme de limite,
florile se tem de mugurul toamnei,
eu mă tem de copacii cu ani târzii în ramuri,

Anii lor îmi reamintesc de moarte;
ei trăiesc verde pentru primăveri -
veșnic.

Nu vreau să fiu memoria unei lacrimi și mă întorc
mereu înainte,
să nu mă pierd în ploii care dor...
Vino dar, iubire, și aruncă-mă departe de tot ce doare!

Aruncă-mă într-un cuib de fluturi albi,
să mă pot privi în fereastra de cer ca un veșnic trecător
prin abisul tău;

În locul unde diminețile pământului se nasc
sau ținutul în care stelele răsună la întoarcerea
sufletelor
nepătate de vreme.

Înmugurește-mă cu primăveri nepământene
și am să te îmbrac în rugăciune cu destinul florilor.
Pentru că floarea este sufletul îngerului lepădat de
orice umbră.

Iubire, pur și simplu, nu ai limite;
am știut că te respir din prima zi a mărului în floare
și ți-am dat sufletul să pot vedea facerea lumii...

Diminețile vânzătorului ambulant de trecut

Un șir prea lung de ani îi atârnă de picioare ca unui
ocnaș,
condamnat să-și vândă trecutul;
și-a pus costumul cel nou, de culoarea morții
la care s-a gândit după prima zi a privatizării
pe 1 (unu) leu.
Politicienii au hotărât atunci să nu mai subvenționeze
aerul
care trece granița (dinspre-înăuntru) și au dat frâu liber
leilor.

La tinerețe a fost silit să-și vândă viitorul,
acum la bătrânețe își vinde trecutul
pe ziare crucificate cu pietre;

a vândut o îmbrățișare îngălbenită în alb-negru,
pe care un trecător a văzut-o color...

Uneori moartea e îngăduitoare primăvara ...

Mai rămâne în gura târgului preț de 5 (cinci)
tramvaie;
ceva trecut mai are de vânzare...
Își nălță către cer setea de aer,
înghite o lacrimă de culoarea sufletului și tace;
costumul e mult prea sobru pentru viața în groapa
leilor.

În ochi îi pâlpâie o speranță cu trupul prea subțire
prelungindu-i existența cu o zi sau două;
își poate cumpăra câțiva centimetri cubi de aer,
cărui un politician mai indulgent i-a redus TVA-
ul la 9%...
Costumul îi strălucește în culoarea vieții ...

Uneori moartea moare primăvara
când soarele îți zâmbește dimineața,
semn că îți mai rămâne ceva timp să vinzi o
amintire...
poate două.

Uneori moartea nu vine primăvara;
Dumnezeu a creat Pământul rotund
astfel încât muritorul să nu poată vedea ziua cea
din urmă...

Am închis ochii și văd abisul din mine...

Ți-am închinat iubirea în această noapte,
în care trupul își urmează calea sufletului
în numele destinului;

nu există cer, nu este pământ,
nu este nici moarte;
am închis ochii și văd abisul din mine...

Asfințit

Înserarea își dezlănțuie întunericul;
ziua se peschimbă în ceață,
înălțându-se la ceruri,
sfâșiată pe alocuri
de soarele îngropat într-un dezastru neclintit
care își trăiește iluzia cea din urmă
în norii căptușiți de întuneric -
asfințit...

Petre RĂU

Frica (Alt corolar)

Mi-amintesc ce m-am speriat atunci când mama mi-a spus că în mijlocul unei gălceve stă diavolul parcă îl și văzusem, cu coarne că, de, împielitatul avea coarne și pe atunci nu dădea nimănui socoteală un corn înfipt într-o parte a balamucului și celălalt împântat de cealaltă parte așa a fost primul meu contact cu frica după aceea au urmat lanț următoarele de nici azi nu se mai sfârșesc le preiau și mai apoi stau și le ascult păsul deloc nu se abat revin regulat uneori de-mi cutremură părul sau poate dau eu din cap în semn de restabilire a relației noastre unice de necontestat am tăiat o noapte prin cimitir îmi amintesc pe când mă întorceam înspre ziua de la o fată abia atunci am văzut țăruii înfipti în mormintele peste care călcam că erau dese abia atunci am știut că nu trebuie să mai fac asta niciodată că n-am să mai calc pe acolo fie și dacă m-aș fi întors cu mai mult curaj de la zâna satului de atunci urăsc cimitirele și nici ziua nu mai trec prin ele cu toate că ele mai trec prin mine de frica asta n-am scăpat se pare.

Libertate de înger (Criteriu)

Ieri mi s-a părut că eram liber ca o pasăre pe cer aveam libertatea să-mi desfășor aripile în orice direcție fără să mă ating de nori de stele de visele mele aveam predispoziția să mă gândesc la îngeri din nou mi-amintesc cândva mi-au trecut câțiva pe deasupra capului dar mintea îmi era pe atunci într-o încleștare cu nemurirea aveam atâta drag în mine încât pleaplinul a trebuit să-l răstorn de mai multe ori

În apele rare din Valea Rea iubirea nu poate fi fără casă aflam uneori de la unii iar casele la rândul lor sunt din piatră și trebuie apărute cu toate mijloacele moderne o atâta iubire aveam încât inima mea nu mai voia să se dezumfle și-mi venea un dor ca de un mileniu încât mai că eram în stare să-mi întorc inima pe dos să-i văd și partea cea nevăzută

Ireductibilitatea mea

De pe tocul geamului am mai privit o dată viața să văd dacă mai pot miza pe ceva Fii ireductibil mi-a trosnit una în moalele capului într-o zi proful meu care mă notase până atunci prost în catalogul lui pe care îl purta pe șoldul drept precum un prepuț atârnat deasupra unui pisar domnesc dar eu chiar dacă unii dascăli mi-au prevăzut un viitor sumbru nu m-am dat bătut din cauza iubirii mele în ascensiune sufletul mi s-a dilatat într-atât încât m-am văzut în pericol să devin obez ce minunat e să ai zece degete deși din curiozitate mi-ar fi plăcut să aflu cum ar fi fost fără de ele precum tagore mi-am zis că m-am apropiat prea tare de unu cu inima motiv pentru care m-am trezit pus în contact cu anantam pe unicul meu prieten l-am sfătuit să țină aproape de mine să devenim precum două numere amiabile el să fie un alter ego al meu eu să fiu un sumator al alcătuirilor lui și m-a dezamăgit după patruzeci de ani (vai ce au mai semănat cu cele patruzeci de pahare) n-a avut grijă decât de cele câteva părți alicote ale sale și redus a fost din viața mea devenită perfect ireductibilă

(din volumul în curs de apariție "Îndrăgostirea de zmeu")

Tănase CARAȘCA

DUPĂ 40 DE ANI

(fragment de roman)

Titi Drăgan se urcă în mașină și răsuci cheia în contact. Își aruncă ochii pe cadranul din bord care îi afișa parametrii de funcționare. Ceasul arăta ora 10,45, mai avea deci un sfert de oră până la începutul acțiunii lansării cărții colegei sale Lenka Nanu. „Am timp berechet” își spuse în gând. Până la Casa Cărții unde avea loc evenimentul, făcea cinci minute. A ieșit în trafic, dar la prima intersecție a fost blocat. Undeva în față avusese loc un accident rutier, iar poliția blocase orice mișcare până la terminarea constatărilor necesare în vederea stabilirii cauzelor evenimentului rutier. Titi își aruncă din nou precipitat privirea pe cadranul ceasului din bord. Mai erau doar trei minute iar el care suferea din cauza corectitudinii, acum era pe punctul să facă o criză, având în vedere perspectiva aproape sigură că nu se va încadra în timp. Coborî și rugă pe cei doi conducători din față și spate să-i creeze un spațiu cât de mic, ca să poată întoarce. În câteva manevre a reușit să iasă din blocaj, a făcut cale întoarsă, a ocolit destul de mult și când a coborât din mașină a constatat că ajunsese cu o întârziere de un sfert de oră. Pătrunse în sala de la etajul 1 a clădirii, iar Lenka îi arătă un scaun gol de lângă ea, de la masa prezidiului. Se așeză lângă sărbătorită și îi strecură un „scuze, un accident m-a blocat”. Au curs prezentările începând cu editorul, critici, scriitorii... Titi Drăgan a vorbit în termeni elogioși despre fosta colegă de liceu, actual confrate în ale scrisului și despre cartea ei deosebit de interesantă. Spre finalul acțiunii, Lenka îmbujorată de emoțiile provocate de cele auzite, îl atinse pe Titi și îi șopti:

-Privește în sală.

Multă lume. Lume pestriță. Bărbați, femei, tineri și mai în vârstă, unii cunoscuți, alții nu... Nici nu înțelesese bine care era scopul aceluia îndemn. Ce să vadă în sală? Trebuia să vadă ceva anume, sau doar impactul pe care l-au avut prezentările invitaților?! Nu a mai avut timpul necesar să se intereseze pentru că cel care conducea acțiunea a invitat participanții la discuții. Al doilea vorbitor din sală s-a dovedit a fi o femeie:

-Bună ziua. Sunt un cetățean al municipiului Galați, dar în tinerețe am fost colegă cu doamna Lenka Nanu, este adevărat, ceva mai mică.

Scriitorul Titi Drăgan simți că se sufocă, pe fața lui trecând ca într-o fulgerătură toate culorile curcubeului. Era ea...Liliana Nădrag era în fața lui în carne și oase. Lenka îi făcuse o surpriză de proporții și prin acel „privește în sală” a vrut să-l prevină. Extraordinar, chiar fosta lui Li era acolo. Îl privise timp de o oră și jumătate fără ca el să-i sesizeze prezența. Da, se schimbaseră Lili, dar printre cele câteva riduri i se citeau frumoasele trăsături de altădată. Avusese dreptate. Zâmbetul acela fermecător era afișat, rămăsese absolut la fel. Colțul gurii arcuit un pic înspre pomete și apariția unei gropițe abia perceptibile în bărbie erau principalele elemente păstrate în trăsăturile Liliane. Titi își reveni repede și îi urmări cu atenție intervenția. Vorbea frumos Lili, articulat și la obiect. Discursul încheat dovedea că doamna este o persoană cultivată, bine instruită cu un discurs curgător, ordonat și documentat. Răsplătită cu aplauze, doamna

se înclină în fața publicului dovedind o educație aleasă, apoi se așeză. Zâmbi în direcția lui Titi, iar acesta ridică un deget în semn de recunoaștere și apreciere. După mai multe intervenții împletite cu momente artistice, lumea s-a ridicat de pe scaune și aproape toți s-au precipitat spre ieșire sau spre masa unde Lenka dădea autografe solicitanților, pe cartea lansată. Titi se ridică și păși printre scaune. Ajunse în dreptul Liliane și cu emoție își întinse brațele.

-Lili, rosti el abia auzit, dar ea îl auzise deja.

Se lăsă îmbrățișată și stăpânită pentru o clipă de brațele care o strângeau mai mult ca un simbol, decât cu dorința apropierei, de altădată. Se desprinse privindu-și pentru o clipă (să fi fost doar o iluzie?) cu acea mină ștregărească fostul iubit.

-40 de ani Lili, știi? După 40 de ani, ne vedem. De la acea inspecție, am înțeles că drumurile noastre nu mai coincid și nu am mai aflat nimic în legătură cu tine.

-Eu te-am mai căutat, dar n-ai mai dat nici un semn de viață zâmbi Lili cu o undă de reproș și am înțeles...

-Nu știu despre ce vorbești, spuse Titi, cum m-ai căutat, iar eu nu știu?

-Înainte să fii tu inspector, în toamnă, am fost pe la tine la școală, dar nu te-am găsit. I-am lăsat paznicului un bilețel pentru tine și mi-a promis că ți-l înmânează când te vei întoarce. Aș fi vrut să te văd și îți propuneam o întâlnire... Apoi ai venit în inspecție dar... eu aveam un angajament, nu ți-am mai spus nimic și apele au curs pe matca lor...

Făcu un efort și își răscoli memoria. Nu mai avea multe, dar memoria o avea trează și proaspătă, mai ales când era vorba de evenimentele petrecute cu mulți ani în urmă.

-Da îmi amintesc, omul mi l-a dat dar l-am pus într-un buzunar și am uitat de el. Veneam din oraș, unde fusesem să te caut... Colegul meu de cameră era abțiguit când m-am întors și m-a forțat să-i țin companie. De la un pahar, am mai băut și altele și m-am amețit. Am uitat de bilet, dacă aș mai avea haina aceea aș recupera biletul acum dar...Se opri o clipă din depănarea gândurilor și luminat, continuă propunându-i femeii: Am putea să dăm curs acum acelei inițiative, adică, să considerăm că ne-am întâlnit tocmai ca efect al aceluia bilețel și să stăm un timp de vorbă undeva.

-Titi, te rog să nu te superi, dar eu am făcut un efort să vin aici. Am avut și o mică problemă de rezolvat care m-a motivat este adevărat, dar am vrut să particip la evenimentul Lenkăi. Trebuie să recunosc că știam că vei fi aici și am venit mai mult ca să te văd pe tine. M-am speriat când am văzut că nu vii, m-am gândit din nou la vechile noastre ghinioane... De aici, eu plec direct la Galați, diseară trebuie să fiu acolo, mă așteaptă soțul meu, trebuie să mergem la un eveniment așa că mă grăbesc. Poate altădată. Și eu aș vrea să stăm de vorbă, să ne amintim și să lămurim câte ceva, dacă mai este ceva de lămurit.

-Lili, am o propunere și sper să o accepți. Te duc eu la Galați și în timpul acesta stăm de vorbă, de acord? Împușcăm doi iepuri...

(continuare în pag. 90)

-Nu știu ce să-ți spun, dar cred că efortul tău este mult prea mare și...ce o să spună soția ta?

-Fii fără grijă, am o minune de soție. O să o sun și o să-i spun că întârzii, iar când am să ajung acasă o să-i povestesc totul. Nu avem secrete, iar ea îmi cunoaște viața exact ca pe a ei, chiar și cea de dinainte de a-mi fi soție, așa că știe și cine ai fost tu în viața mea. Te asigur că nu se va supăra. O sun?

-Nu știu...îmi surâde ideea, dar în aceeași măsură am un sentiment care ar putea să însemne că acceptând, comitem o greșeală.

-Lasă greșeala în seama mea și te asigur că nimic greșit nu se va întâmpla între noi. Suntem doar doi buni prieteni care încercăm ca în două-trei ore să acoperim într-un fel o despărțire de 40 de ani.

Duse telefonul la ureche și așteptă câteva clipe, apoi vorbește:

-Săru' mâna, o să mai întârzii două sau trei ore. Plec până la Galați să duc pe cineva. Ascultă, apoi continuă zâmbind: Da, da, eu și taximetria...Îți explic când mă întorc.

-Lenka, mulțumesc pentru surpriză, sunt dator vândut, dar acum am plecat. Ți-am luat-o pe Lili, mă ocup eu de ea. Vorbim mai târziu.

Au coborât pășind amândoi odată fiecare treaptă și au ieșit din clădire, urmăriți de privirea zâmbitoare a Lenkăi. Au urcat în mașina lui Titi.

-Lili, întrebă el, mai ai ceva de rezolvat în Tulcea?

-Nu, direcția Galați răspunse ea bucuroasă.

Au plecat și în scurt timp au lăsat orașul în urmă.

-Titi, trebuie să-ți explic ce s-a întâmplat atunci demult, când nu ți-am mai scris, după scrisoarea aceea a ta în care ai intuit bine ceva...Am avut o scăpare cu doctorul veterinar...

-Lili, stop, o opri Titi, punându-i mâna pe gură. Nu mai este nevoie, acum nu mai este cazul. Nu este momentul să mai dezgropăm ceva...

-Dar am jurat să fim cinstiți unul față de celălalt, se rugă ea.

-Mai ții la acel jurământ? întrebă bărbatul devenind curios.

-Da și m-am gândit că ar fi trebuit să-ți scriu și să-ți explic, dar n-am făcut-o, poate dintr-o prostie și asta sub efectul momentului care de fapt s-a topit după aceea, dar eu mă simțeam vinovată.

-Nu Lili, nu ești vinovată, sunt păcatele tinereții. Și eu am avut greșelile mele...

-Da, dar tu mi le-ai mărturisit, iar eu te-am iertat. Acum trebuie să-ți mărturisesc prin ce am trecut, ca să mă poți ierta.

- Lili...dar se opri.

Erau la Capaclia și Titi a redus deodată viteza, după care a luat-o la stânga pe șoseaua care ducea la mănăstirea Cocoș. Lili făcu ochii mari, dar nu spuse nimic. Înțelese că fostul ei iubit vrea să-și purifice gândurile acolo unde acestea făcuseră prima creștătură a iubirii adevărate și pure. Un pic speriată, dar cu un zâmbet de mulțumire afișat pe chip îl întrebă:

-Ești sigur că nu o să întârziem?

-Ne grăbim cât putem ca să ne încadrăm și să acoperim totul așa cum se cuvine.

Au oprit la poarta mănăstirii și au pătruns în curte pe sub portalul înalt al clopotniței. Cu pași hotărâți au

străbătut curtea pe aleea ce duce spre biserică. Era deschisă. Au intrat cu mare atenție, s-au dus la icoanele din fața altarului, s-au închinat și s-au rugat fiecare în felul lui.

-Lili, șopti cu emoție Titi, în fața Stăpânului Lumii te dezleg de jurământul pe care l-ai făcut acum aproape o jumătate de veac. Dacă și unul și altul l-am încălcat vreodată cu gândul sau cu fapta, să ne ierte Dumnezeu că suntem oameni și suntem supuși greșelilor. Îi trecu mâna prin păr ca o mângâiere, sau poate un semn al binecuvântării, apoi se retrase câțiva pași și așteptă. Lili întârzia stând cu fața spre altar. Se închină smerit, apoi se întoarse încet și făcu câțiva pași. Lacrimi grele i se rostogoleau pe obrajii încinși, fără ca ea să le simtă parcursul. O prinse de braț și o conduse spre pronaos. La ieșire s-au mai întors odată și s-au închinat larg, apoi au ieșit cu pași ușori împreună din lăcașul sfânt.

-Lili, mai am aici o datorie. Tare mult mi-aș dori să urci cu mine sus la cruce.

-Acolo unde te-a mușcat vipera? întrebă ea speriată, tresărind cu lacrimile parcă înghețate pe obraz.

-Da, acolo. Poate că vipera aceea ne-o fi lăsat un mesaj.

Au urcat destul de greu. Cărarea părea acum a fi mult mai abruptă, pașii mai nesiguri. Au ajuns răsuflând greu din cauza efortului.

-Pe piatra asta stăteam când s-a întâmplat, îi arătă Titi steiul ce se mai vedea puțin aruncând un vârf plat din pământul năpădit de mușchi, frunziși și vegetație diferită. Tufa de alun și ea îmbătrânită parcă de ani, dar destul de deasă încă, trona în mijlocul poienței cu zestrea frunzișului împuținată de apropierea sezonului rece. Acolo s-a strecurat vipera după ce m-a mușcat, mai spuse el îndreptându-se către ea.

Dădu la o parte vergelele drepte ale alunului, apoi privi cu un zâmbet spre Lili. Vino să vezi ceva, o îndemnă el.

Cu un pic de teamă, femeia s-a apropiat și a privit în interiorul tufei. Tresări și scăpă un țipăt scurt. Văzuse ceva ce semăna a șarpe, agățat între crengele alunului atârând și fâlfâind în adierea ușoară a vântului ce aici sus se simțea destul de bine.

-E doar cămașa viperei, după ce a năpărlit. Asta se întâmplă în fiecare an cu șerpii. Năpârlesc, își abandonează pielea veche frecându-se de crengele copacilor. Probabil că asta este o vreunei stră-nepoate a aceleia care m-a mușcat pe mine. Da, nu am urcat degeaba până aici. Am găsit un semn. Acum putem să plecăm. Au coborât în liniște, și au urcat în mașină.

-Acum mă simt mai bine, mai curat și ușurat. Trebuie să-ți mai spun ceva Lili. În duminica aceea când am venit noi pentru prima dată aici și-am spus ceva care atunci părea o utopie, ți-am spus că sunt nepot de cântăreț bisericesc, iar mama mea și-ar fi dorit să devin preot. Nu a fost să fie, iar acum îmi pare rău că m-am împotrivit, că nu i-am îndeplinit această dorință. Mama mea a murit acum șase ani, iar eu m-am simțit obligat față de ea. După ce am

(continuare în pag. 104)

Constantin TOMA

TĂIETORII DE LEMNE

- Ce mama dracului ați făcut ieri, măi, se răsti la noi locotenent-major! Bă, nu vă băgați mințile în cap, indiferent câte facultăți aveți! Este foc de supărare tovarășul colonel! Marș la el! Amândoi!

Ne-am repositionat aproximativ pe verticală străpunși de durere până la ultimul mădular al sistemului osos. Privind încrâncenat i-am făcut celuilalt semn să mă urmeze. Mă aveam bine cu șeful, doar eu făceam gazeta de perete a unității.

Cu speranța în suflet și cu inima cât un purice am bătut în ușa cancelariei de după care un glas metalic, mai metalic decât scrâșnitul unei săbii înțepenite între coaste, ne-a luat și ultima picătură de nădejde. "Voi ce intrați aici lăsați..." mi-a străfulgerat prin minte cunoscutul citat...

Înalt și masiv cam cât o ușă de la intrarea într-un bloc, colonelul se plimba preocupat, cu mâinile la spate. Ne simți și cu fața spre fereastră, slobozi din tăișul vocii o comandă binefăcătoare pentru biete noastre picioare, în acele momente pe post de vibratoare de la genunchi spre tălpi.

- Stați jos!

Fără altă comandă ne așezarăm pe scaunele din fața biroului.

După o contemplare îndelungată a naturii, prin fereastra ce dădea spre strada vecină cazarmii, colonelul se așază în fața noastră. Ochii de culoarea oțelului ne pătrunse până în locul unde tăișul sabiei se rotește stângadreapta. Ne mai studie vreme de o clipă lungă cât un ceas după care împreunându-și palmele cât două lopeți de mină atacă:

- Așadar voi sunteți cei doi eroi? Bravo domnule! Știți ce sunteți?

La întrebarea privind identitatea, pe care nu o puteam elucida în acele momente, din motive ce erau peste puterea noastră de înțelegere am rămas chiar curioși.

- Niște golani! Asta sunteți! Așa se numesc cei care în loc să-si petreacă în mod plăcut și recreativ învoirile în frumosul nostru oraș, umblă după femei. Tovarăși studenți unde vă treziți? De codul eticii și echității socialiste ați auzit?

Am privit pe sub sprâncene spre colegul meu. Cunoștea și el respectivul cod dar cel puțin din punctul meu de vedere nu vedeam legătura cu situația noastră. Dar dacă șeful nostru suprem o cunoștea, nu puteam fi decât de acord; situația o impunea.

Ofensat de atitudinea noastră în fața lipsei de etică, tunetul și fulgerul întregii unități militare se ridică reluându-și plimbarea prin cameră:

- Așadar, repetă colonelul, voi viitori ofițeri în rezervă ai minunatei noastre patrii, terfeliți haina militară. Și pe tine măi lonescule – mă lovi direct în identitate, te știam băiat bun! Bun pe naiba, te-a înnebunit romantismul la prima vedere. Nu mai pupi tu gazetă de perete! Iar tu Georgescule – se adresă colegului, te știam cuminte! Un motan periculos, asta ești!

Cu un ultim efort de a-mi aduna umbra unicului grăunte de creier ca-ntr-o străfulgerare am revăzut faza care ne adusese la eșafodul decapitării morale. Că fizic fusesem măcelărit cu două zile înainte.

- Dar ia să-mi povestiți voi cu gurița voastră, dar și cu amănunte ce mai face soldatul român în învoire?

Înroșit și chiar dilatat de fierberea clipelor, am privit din nou la coleg. Acesta la fel de fierț ca un rac, racul fiind eu, îmi făcu cu sprâncenele semn să vorbesc. Am deschis gura dar corzile vocale deshidratate parcă de temperatura situației, vibrară cu un sunet sec. Buzele au mimat doar o formă de deschidere a gurii.

Spre norocul meu, ultima celulă a materiei cenușii căzu precum un heblu și ca într-o poveste cercuri roșii, cercuri movulii și alte felurite cercuri au început să se rotească odată cu mine!

Mândri și bravi oșteni ai armatei, cu biletul de învoire așezat strategic în carnetul de serviciu din buzunarul de la piept al vestonului, pășeam țanțoși pe poarta unității militare. Pantalonii cu dunga făcută sub cearșaf, tăiau răsuflarea aerului stârnit de mișcarea făloasă a picioarelor. Cine mai era ca noi? Sub bonețele puse șmechereșta pe ureche, epoleții etalau semnele unor viitori ofițeri în rezervă ai minunatei nădejdi în apărarea cauzei socialismului și păcii.

- Bă, mă avertiză colegul de escapadă, vezi că mi-a spus ofițerul de serviciu că nu avem voie pe centru!

- Asta duce la promiscuitate! Ne bagă în fundul mahalalelor! Eu aș fi dorit să merg la un restaurant mai acătării, să mâncăm ceva mai deosebit. Vezi tu, cică murdărim haina militară dar tot ei ne bagă în spelunci ordinare!

Cu gândurile hoinărind prin bucătăriile marilor restaurante, parcurgeam trotuarele străzilor ascunse de marile bulevarde când într-o intersecție, pe când planificam o nouă rută ocolitoare se apropie de noi o doamnă-domnișoară nurlie, toată numai zâmbet, bunăvointă și plină de promisiuni. Coaptă ca un pepene zemos numai bun de gustat, observă nehotărârea noastră:

- Bună dragilor! Ce sunteți așa pierduți? Ori v-ați rătăcit?

- Nu... nu prea, am reușit să silabisesc, deslușind sub rochia destul de extravagantă pentru a putea fi purtată în miezul zilei forme pe care chiar ochii nedotați cu simț tactil simțeau atingerea pielii fine. Decolteul bogat lăsa să se vadă deschiderea apetisantă între cei doi sâni care cuprinși în sutien la un moment deviau obraznic în direcții diferite urmărind

(continuare în pag. 92)

două sfârcuri nerușinate.

Femeia observând privirea fixată spre piept mă chestionă:

- Ți-s dragi? Îți dau șansa să-i mângâi!

Înroșit de-a binelea și captivat de atingerea catifelată a mâinii femeii ce poposise pe obrazul meu proaspăt ras și pomădat ca un popou de bebeluș, nici nu simții cotul aplicat în spate de coleg. Am silabisit iar:

- Știți, doamnă!

- Domnișoară! Mimi mă numesc, se recomandă!

Întinzând grațios încheietura degetelor, ca la o comandă bruscă dată de locotenentul-major, i-am apucat mâna și ducând fierbințeala la buze am simțit o mișcare necontrolată la nivelul nasturilor de la prohab. Georgescu sări și el, luă fierul înroșit. Sângele clocotea cu viteza sunetului. Ba nu, cu cea a luminii!

Uitasem de mâncare, băutură, uitasem de toți, de toate, de mamă, de tată. Bromura din ceaiul de dimineață își pierduse efectul!

Privirea îmi coborî spre mijlocul arcuit al femeii până la trena rochiei de sub care se zăreau doar vârfurile pantofilor sclipitori ca ochii unui șarpe constrictor. Ce mai, dacă există o mamă a tuturor răniților, este și o binefăcătoare a răcanilor. Aflasem căte ceva de existența unor femei care se ocupau contra cost de scoaterea din mădularele militarilor stătuți a energiilor acumulate pe câmpul de instrucție, dar dacă acel ceva putea avea forme atât de apetisante, nici în cele mai frumoase vise nu-mi puteam imagina.

Colegul mai îndrăzneț, împingându-mă discret se postă în fața mea:

- Domnișoară Mimi, după cum vezi suntem doi, așa că...

- Nici o problemă! Un telefon și vă rezolv pe amândoi! Bani aveți?

- Sigur, accentuă mult mai experimentatul Georgescu! Dar să luăm ceva de mâncare...băut!

- Nici o grijă! Avem de toate, completă suava sirenă cu o rotire provocatoare a șoldurilor. Sper ca și voi să fiți discreți! Haideți după mine!

Fericiți și teleghidăți ca doi elefanți în călduri, am urmat-o pe domnișoara Mimi.

Deschizând o porțiță, după ce am parcurs o curte interioară tainică, ne-am trezit la parterul unei vile. Mimi ne conduse direct în bucătărie. Un miros îmbietor, mai ceva ca la mama acasă, un fel de adio mamă ne deschise papilele gustative. Se gătea serios în casa aceea iar totul în jur avea, așa, un aer festiv!

- Faceți-vă comozi, ne invită amfitrioana! Și dați-vă jos vestoanele astea urâte. Nu-mi place culoarea! Vă fac eu să scăpați de tot ce este cazon; numai să dau un telefon prietenei mele!

Anticipând parcă la ce va urma, cu iuțeala fulgerului, am scăpat imediat de vestoane rămânând în cămășile tip rubașcă. Georgescu mai adaptat la situații identice zărind o pereche de papuci cu vreo trei numere mai mari își descălță bocancii grei și-i plasă discret după ușă.

Domnișoara Mimi nu zăbovi mult la telefon și zâmbitoare ne anunță:

- Prietena mea nu întârzie mai mult de cinci minute! Mă bucur că v-ați făcut comozi. Beți un vinișor? Am un Merlot teribil, numai bun!

Fandosindu-și și posteriorul apetisant, umplu trei pahare. Vinul roșu dătător de speranțe sfârâi.

- Știți ceva băieți, haideți mai bine în sufragerie! Urmați-mă!

Cu paharele în mâini străbătând un hol ne-am trezit în semiîntunericul unei camere mai mari.

- Surpriză, făcu femeia! Aprind lumina!

Într-adevăr cuvântul magic pronunțat de domnișoara Mimi declanșă pe loc scânteile de wolfram ale becurilor dintr-un candelabru așezat în mijlocul unei imense camere. Odată cu fulgerul de lumină din dreptul perdelelor trase la ferestre se iviră câteva siluete de bărbați și femei înveșmântați festiv. Primul instinct a fost să mă uit la ciorapii mei cazoni din bumbac prin care ieșeau degetele mari.

Mimi radioasă și mișcându-și parcă mai puțin apetisantul posterior se apropie de un bărbat cam cât un dulap de doi metri cubi și-l sărută drăgăstos pe obraz:

- Ei iubitele, am câștigat pariul! Scoate banii. Te-am pus în gardă! Sunt în stare să agăț doi bărbați, nu unul! Și uite ce tineri și frumoși!

Iubitul se uită încruntat. Ne străfulgeră cu o privire de oțel, mai, mai să ne perforoze cămășile cazone care ne protejau inimile dornice de senzații tari. Ceilalți invitați ne priveau cu o curiozitate ieșită din comun, doamnele atingându-ne brațele ca spre ceva de pe altă lume.

Într-adevăr, chiar așa ne simțeam, căzuți parcă din lună într-o lume fantasmagorică. Trăgeam cu un ochi la camarad și cu celălalt la dulapul care se apropia de noi.

- Măi băieți măi, v-au luat-o hormonii la galop?

- Știți...domnule... noi am...!

- Lasă-i Pavele în pace! Ei sunt pariul meu, interveni Mimi! Mai bine lasă-i să mănânce ceva! Sunt flămânzi bieții băieți.

- Bine, cum spui tu dar vorbesc cu ei pe urmă. Mâncați bă!

Însoții de amfitioană am încercat să îmbucăm ceva. Însă în fața fricii instalate de la primul fir de păr din creștetul capului și până la unghiile ieșite din ciorapii cazoni, masticajia refuza să funcționeze.

- Luați, mâncați, beți, ne îndemna dulapul de doi metri cubi!

Acompaniat încă de două șifoniere de aceeași talie, cei trei făcuseră întuneric în jurul nostru. Starea aceasta ne producea noduri în gât la rarele îmbucături pe care le mai duceam la gură.

- Haideți răcanilor, mâncați, doar aveți nevoie de putere! Ați venit doar să vă descărcați, adăugă un șifonier cu trei uși!

- Sau v-a pierit forța?

Rugători am ridicat ochii spre ei.

- V-ați săturat? Acum haideți că avem treabă! Frumușel la beci. Am niște cioate de spart. Trebuie să vă scoateți mâncarea!

(continuare în pag. 95)

Lusiana DRĂGUȘIN

...minunea mea albastră!

mă voi închide-n tine, ca într-o cușcă mare,
și ochii plini de lacrimi vor plânge dăruind,
mâna ți-o voi întinde, în semn de închinare,
vom fi noi doi, și o lună, prin viață șerpuid;
liant de gânduri timpul ne creionează chipul,
plutim cu barca vieții pe tâmpile greu cernite,
ne pierdem printre valuri, tăcuți, și doar nisipul,
în palme când îl ținem, ne mângâie iubite;
pe drumuri neumbrate, romanțe translucide,
ne gâdilă auzul cu pași spre punți stelare,
nu ne-nțelege nimeni, și li se par stupide,
atingerile noastre ce stau blajin pe inelare;
vor trece ore, luni, și ani și vieți de-a rândul,
aducerile-aminte vor lumina cărarea noastră,
oricine, orice-ar face, nu ne-atinge gândul,
rămâi pe cerul meu... minunea mea albastră!

Lu...

ascunși în zori de chihlimbar,
pe frunza toamnei destrămată,
ne-om întâlni-n același trist hotar,
așa cum stam noi doi, odată.
nu ne spuneam nimic și asfințise
cuvântul ce tăia timpul nonșalant,
tăcută gura mea parc-amorțise
tu peste toate, calm, pășeai galant.
firavă depărtarea atingea pământul,
și brațele-ți ușor mă cuprindeau,
prin părul meu, suav, se juca vântul,
ploua și toate frunzele dansau.
cântau copacii toți la mandolină,
și ochii mei în noapte străluceau,
desculță, și pe trup cu-o crinolină,
simțeam cum toate mă iubeau...

Miracolul împreunării

degetele mele îți alintă fiecare cerc al existenței
căldura inimii tale îmi pulsează în vene fericirea
harta trupului meu ai țesut-o în seara aceea
când toate mângâierile blânde îmi invadeau ființa
briza ochilor tăi mă înfiora până la extaz
povestea mâinilor tale o port în suflet
ca pe un trofeu și ca pe o binecuvântare
știind că acum și dincolo de lumea aceasta
numai veșnicia va putea vorbi fără supoziții
despre miracolul primei atingeri imaculate
numai atunci oamenii vor putea înțelege
că iubirea ne ajută să ne înălțăm,
să ne simțim compleți, să strălucim,
doar atunci când mâinile caută împreunarea.

Marius ZAHARIA

Chestii

Am dat o lucrare la religie ce consta în a spune în
tăcere o rugăciune.

De vrei să înțelegi sensul cuvintelor: „Gol ai venit în
lume, gol vei ieși” apelează la un credit bancar.

Casa aceea era blestemată; la nici două săptămâni
după ce m-am mutat în ea mi-am înșelat nevasta.

Canapeaua din cabinetul terapeutului era utilizată în
ședințele de psihanaliză; pentru cazurile mai grave,
era extensibilă.

Emisfera stângă a creierului e responsabilă cu rațiu-
nea așa că, pentru a o proteja, purtam basca pe o
parte.

La aselenizare, cosmonauții au fost plătiți în funcție
de numărul de pași făcuți pe lună.

Acel cabinet ginecologic era foarte apreciat, deoare-
ce se lucra cu jaluzelele lăsate.

Spălatul pe dinți e unul din prețurile pe care spiritul îl
plătește cărnii.

Orice bancă te ajută când are ea nevoie.

Nu înțeleg de unde atâta tam-tam și panică; dacă
un meteorit ar lovi Pământul, el va avea cel mai mult
de suferit.

Am pregătit planul în cele mai mici detalii; bine-
înțeleles, esențialul l-am lăsat deoparte.

Ca să fie eficient, albinăritul e o meserie care se fu-
ră cu stupoare cu tot.

În goana după senzațional, unele televiziuni invită la
talk show-uri oameni întregi la minte.

După ce că în zonă criminalitatea era ridicată, se
mai vânturau pe acolo și o mulțime de derbedei.

Când văd că se petrece o nedreptate în jurul meu,
nu stau deoparte, ci mă apropiu un pas, doi.

Kennedy suferea de boala Addison, cea care duce,
printre altele, la creșterea riscului de a fi împușcat.

Presa a prezentat tragedia ca pe o imensă dramă.

Psihologul mi-a spus că sunt o personalitate irasci-
bilă, impulsivă, deci colerică, dar după zece ședințe
bine plătite, m-a transformat într-o legumă.

Lucram în Mossad; pentru că aveam o familie de în-
treținut, m-am angajat cu jumătate de normă și în
Frățiile Musulmane.

După cursă, am luat deoparte calul pe care paria-
sem și i-am tras două peste bot.

Am venit, am văzut, am clacat.

Mi-am dat seama că micile mele necazuri sunt un
fleac față de câtă suferință văd prin filme.

Unul din dezavantajele lipsei unui partener de viață
este acela că, atunci când de exemplu, speli toaleta,
nu ai cu cine împărtași această bucurie.

Nicolae MAREȘ

UN AFORIST PE CARE L-AȘ URMA

Aforistica românească contemporană a înregistrat în ultimele două decenii o evoluție demnă de toată lauda, peisajul literaturii sapiențiale românești îmbogățindu-se cu nume noi, cu rezonanță aparte, sper, în viitor. Nici nu se putea altfel. Paradoxurile lumii contemporane românești au îmbrăcat forme atât de diverse și de șocante, încât gândirea aforistică are și va avea un larg teren de inspirație și de afirmare.

Două nume mi-au reținut în mod deosebit atenția: Valeriu Butulescu și Ionuț Caragea. Despre activitatea primului, ca polonist cu state vechi, intenționez de mai multă vreme să scriu un eseu. Pe Ionuț Caragea l-am inclus cu multă generozitate și prețuire în *Cartea înțelepciunii universale*, apărută recent la eLiteratura, tocmai pentru definițiile inteligente pe care le dă unor trăiri, fapte sau evenimente.

Nu știu ce vârstă are, dar aforistul, de pildă, subliniază cu mare înțelegere valoarea senectuții, precizând că Dumnezeu s-ar fi născut bătrân. Aviz tinerilor, aș spune... Mi-a dovedit, totodată, că este un creștin adevărat, care vede în cruce "un pansament pe fața pământului". Nu-i puțin lucru.... Mai mult, pentru acest individ sensibil: "oamenii se despart, dar nu se uită". Sper să îl pot cunoaște mai bine, deoarece am înțeles că are o inimă de stâncă, "care nu va înceta niciodată să bată". O geană de speranță și pentru mine.

De aceea am și tras cu ochiul la el, pentru "a-i săgeta de invidie inima", mai ales că a dat o definiție mai bună decât Tagore lacrimii - *testament al unui îndrăgostit*.

Întrebarea care se pune este: cum face "dacă de pudoare se rătăcește în sălbăticia femeii"? Tare mi-aș mai dori....

Notă despre antologie: Nicolae Mareș: *Cartea înțelepciunii universale* - Dictionar de maxime și aforisme din cultura română și universală. Editura eLITERATURA, București (2014), 620 pag.

Cristina ROȘU

Despre un cunoscător al legislației interesat de literatură...

Florin T. Roman a absolvit Facultatea de Drept a Universității din București, însă, în ciuda unei profesii solicitante, a considerat că este important să găsească timpul necesar aspectelor literare și religioase.

În "Dialoguri culturale", revistă de artă și cultură, se prezintă succint: "am publicat lucrarea interdisciplinară de profil religios intitulată **Idolii vremurilor noastre** (...), volumul de poezii cu titlul **Amare lacrimi binecuvântate** (...), cartea **România mea personală** și volumul de poezii intitulat **Dulce secundă fecundă**. De-a lungul timpului mi s-au publicat pamflete pe site-urile „Lumea justiției” și „Juridice.ro” și poezii în revistele „Viața arădeană”, „Oglinda literară”, „Lucefărul”, precum și pe mai multe site-uri literare. Sunt premiant (premiul II) al Concurșului național de poezie „Dor de dor” Călărași, 2014”¹.

În contrast cu autorul de versuri sensibilizatoare, evidențiind setea de puritate, de evadare "cu magii alătura" (*Vis de iarnă*), de "epistole și conversații cu sinele sau adresate unor titani îndrăgii ai poeziei românești"² se prezintă eseistul Florin T. Roman.

În acești ani ai dezbatărilor pe tema studierii religiei în școală, Florin T. Roman ne reamintește în eseu **De-a dura lex, sed lex** că "Dumnezeu ne-a dat zece legi simple, exprimate în numai câteva cuvinte (...) și toate poruncile divine pot fi rezumate într-un singur cuvânt: IUBEȘTE!" Se observă în societatea contemporană că termenul este folosit cu prea mare ușurință, în absența sincerității, a emoțiilor, fapt confirmat de nenumăratele cazuri de violență, indiferent de forma acesteia. Poate de aceea constată cu o ironie amară eroarea: "...bieți pământeni ce suntem, am împrăștiat cele zece porunci în zeci de constituții, sute de coduri (...), ne-am rătăcit printre amănunte și termeni sofisticăți, nulități absolute și chestiuni prealabile (...) ca printr-un labirint...". Astfel, într-o lume pentru care simplitatea este demodată, inutilă, blamată chiar, elaborarea și modificarea de legi se face "într-un ritm mai intens decât spălatul pe dinți" și ne obișnuim cu superficialitatea: "ne seminărizăm, ne masterăm, ne doctorim în drept, dar nu se găsește nimeni să ne învețe SIMȚUL DREPTĂȚII".

Autorul pune accent pe relația dintre iubire și lege, admițând că "Iubirea a fost executată pe Cruce", iar lectorul face analogii cu alte texte axate pe dreptatea sub presiunea maselor: "Într-o zi am achițat un țăran învinuit că vâname fără permis de vânătoare (...) satul s-a arătat foarte nemulțumit de judecata mea", susținând că deși grumazul căprioarei fusese sfârțecat de lupi, "lupii au lucrat pe socoteala lui. El i-a pus"¹.

Suprasaturat de aroganța omului contemporan, care crede că lumea începe cu el, Florin T.

(continuare în pag. 95)

Roman amintește de "Sfatul oamenilor bătrâni și buni" și smeriți, care spuneau o rugăciune "să li se lumineze mintea și inima pentru a pronunța numai hotărâri drepte". Surprinzător, deși sesizează tarele lumii contemporane, mai speră în muștrările de conștiință ale celor ce aleg doar "să se spele pe mâini", așa cum se observă în final.

(urmare din pag. 92)

Ajunși la acest moment al dezvăluirilor, colonelul tună:

- Halal! Pentru asta ați întârziat din învoire?
- Da, am bolborosit. Am terminat de tăiat lemnele pe la zece noaptea...

- Până ne-au descuiat, ne-au dat vestoanele și bocancii s-a făcut unsprezece!

- Colonelul parcă mai turbat ca niciodată adăugă:
- Așa vă trebuie! Sunteți niște neisprăviți! Unde vă e educația socialistă? Bă, voi ați auzit de etică?

Am dat din cap în semn că da.

Însă nu eram convins nici acum ce legătură este între etica și echitatea socialistă și dorințele noastre.

Foarte vag, la final tunetul cu epoleți scăpă adevăratul motiv al supărării:

- Bă, neinstruiților, vă bag la arest. Pe cine v-ați găsit voi să agățați? Pe Mimi? Pe Mimi, mă? Voi nu știți că asta-i amanta mea? Vă bag la arest, nenoriciților!

Acuarelă de Constanța Abălașei-Donosă

Vali SLAVU

Pseudopastel de vară

Se lasă înserarea în poiană,
S-a așternut tăcerea și pe lac
Doar câte o broscuță dolofană
Își face selfie, lângă un hamac.

Dar dintr-odată-un bâzâit rebel
Produce în poiană perturbații,
Căci greierașul, zăpăcit de fel,
Uitase celularul pe vibrații.

Bondarul și iubita-i buburuză
S-au supărat, nici nu mai știu de ce,
Iar el, să n-o mai vadă-așa mofluză,
A invitat-o la un film 3D.

O furnicuță, lângă mușuroi,
Încearcă să compună un sonet,
Dar muza-i fuge, căci e tărăboi,
Iar n-are mușuroiul internet!

Și visele se-mpușcă, nu-i așa?

Rătăcitor prin gânduri nepermise,
Un vis boem, cu-alură de ștrengar,
Dar mult mai îndrăzneț ca alte vise,
Mi se plângea c-aleargă în zadar.

În somnul meu își căuta răgaz,
Găsind refugiu, ca-ntr-o scurtă moarte,
În alte vise, dar spre ziuă, treaz,
Continua s-alerge mai departe.

Când, istovit, a hotărât s-abdice,
L-am renegat, nimic nu i-am promis,
Prin neputință, devenind complice,
Căci bietul vis nebun s-a sinucis...

Constantin OANĂ

UN ZBOR JOS cu Vasile Sevastre Ghican

Mulți semeni de-ai noștri - și asta nu e de azi, de ieri – repetă condiția lui Sisif și unii dintre ei chiar pe drept. Cauzele pot fi multe, de la cele sociale până la cele personale. Poetul Vasile Sevastre Ghican consideră că aceasta s-ar datora nedreptății existente în lume, fără să sesizeze faptul că dreptatea este o pasăre rară care nu zboară în lumea aceasta (REFUZ). În acest sens trebuie corectată și zicala care circulă în lume, potrivit căreia "pentru a nu te mânca lupii trebuie să urli cu ei" în "pentru a nu te mânca lupii trebuie să ieși din mijlocul lor."

Ne aflăm în fața unei noi cărți a poetului Vasile Sevastre Ghican în care tema, dezbătută poetic, este aceea a "gâlcevei înțeleptului cu lumea", dar și a gâlcevei cu sine însuși. Deși foarte ancorat în realitatea imediată, există, totuși, în poezia lui și trăsături de natură metafizică. În tot acest zbuțiu am identificat un călăuzitor filon liric, poetul găsind răgazul să reflecteze asupra mesajului pe care-l transmite natura înconjurătoare sufletului chinuit al omului. Iată că "obosite de prea multă iarnă" livezile de pe marginea "șerpilor de asfalt" deschid ochii și văd cum "viața se hrănește cu frică de moarte." Și e adevărat, timpul fiind acela care amestecă viața cu moartea. "Firul de soare", care apare, în loc să despartă apele, se lasă tot mai mult asemănat cu o "pârtie de timp". Și problema rămâne nerezolvată, deoarece nu a fost încă descoperită lumina spirituală (TRĂINICIE). Și trăinicia poeziei (la urma urmei pe ea o slujim) vine de dincolo de aparențe.

Timpul este un motiv ce revine obsesiv în această carte și care generează, cum spunem, gâlceavă. Iată titluri: "Să aibă timpul unde dormi", "Domnule timp", "Timp", fără să mai punem la socoteală prezența-i deductibilă, ca-n poezii precum: "Auzi miezul nopții", "Încă o toamnă", "Amiază", "Aștept clipa fericită", "Când apune soarele", "Anotimpuri", "Am trăit pe vremea" sau "Toamnă". Cel mai frumos arc temporal este așezat majestuos, ca un curcubeu, pe doi pilăștri: primăvara și toamna. 1) "Primăvara naște/ muzici astrale/ prin tuburile înalte/ de păpădie" – sevă ce curge ca mirul din degetele marelui organist, capabilă să renască speranța în sufletul celui care crede, conform lui Dostoievski, că frumusețea/ muzica este aceea care va salva lumea (İNDELETNICIRE A VERII). 2) Socotindu-se "o rază dornică să nască alt soare", că acesta este născător de timp, poetul are intuiția veșniciei, inspirat fiind de anotimpul toamnei: "Să fie această toamnă/ inima mea căutându-vă ?/ Să fie pădure mistuită/ de raze bolnave?/ Să fie gând de pasăre/ sau veacul abia sosit/ să vămuiască nestatornicii/ bătrâne ca

voi?/ Aștept să mă vindec/ de singurătate/ ca raza dornică să nască/ alt soare." (SĂ FIE?...).

În poezia SĂ AIBĂ TIMPUL UNDE DORMI este subliniată importanța pe care o are memoria în economia vieții lirice și de aici posibilitatea de a se raporta la părinții săi, pentru care, din iubire, are intuiția trăirii lor în veșnicie.

În poezia AM URLAT PÂNĂ CÂND "copacii au căpătat culoarea plecării" – alt temei întru nevoia plecării din lume.

AUZI MIEZUL NOPTII este textul în care poetul își imaginează miez-noaptea ca pe îngerul morții venit să-i ceară sufletul, la vederea căruia "iarba tresare din somn/ și bate ca o inimă de prunc/ pe undeva la răscruce...".

DORINȚA este o parabolă în care poetul, ca un demiurg, este gata să readucă la viață izvoare secate, "să adape fântânile cu cer" și asta în urma învățării de a muri, de a face "deosebirea dintre oameni și fiare !".

"Copacul ce moare în picioare" este în poezia LIED metafora demnității omului, ce nu credea să-nvețe a muri vreodată (aluzie la Oda în metru antic de Mihai Eminescu).

Atât în ÎNCĂ O TOAMNĂ cât și în PRINTRE FERICIȚI poetul intră în relație cu arborii, ca-n NECUVINTELE lui Nichita Stănescu.

Într-o clipă, numită fie primăvară, fie toamnă, poetul are revelația zădărniciii acestui veac. De supărare cele două anotimpuri, până de curând admirate, sunt văzute ca "înfometate reptile/ născute pe vremea când moartea/ abia se trezise la viață" (ANOTIMPURI). Există "nunți de pasări" în DOMNULE TIMP, există posibilitatea de "a vopsi în roșu visele" în AMIAZĂ. În SĂ FIE?... și în CA O FANTASMĂ inima poetului este "această toamnă" sau "o grădină gata de cules". Și tot aici este convingător zugrăvită imaginea nopții: "Ca o fantasmă topită de uimire/ noaptea a ațipit/ pe ora mea de somn;/ în parc lumina sângerează/ pe întunericul celui alt veac. "

În alt poem (GARANȚIE) autorului îi priește constatarea că "pământul nu a ieșit din garanție", ca orice obiect acesta poate să stea în picioare și după termenul limită, chiar dacă e numai pentru aparență. În TOAMNĂ nu putea lipsi nota bahică: "...ce poate fi mai înalt/ decât speranțele tale/ ruginite prin vii?".

"Lângă inima păcătoșilor / ...Dumnezeu creează zilnic un trandafir, o privighetoare, un crin, / o tufă de liliac... / o Cale Lactee, / (pe care) o așează în dreptul unei planete albastre..." UN CRIN.

Pe lângă aceste zvâcniri spre înalt, evidențiate, există și sincope, ce țin de lexicul folosit, ori de opțiunea estetică, toate datorită influenței prea mari pe care o resimte din partea lumii concrete. Iată termeni mai puțin potriviți: garanție, deranjant, sacoșă, namilă, bucată de timp, bucată de văzduh. Și poate că e bine și așa, cuvintele nepotrivite pot scoate uneori în evidență pe cele potrivite, așa cum n-ar putea fi înțeleasă lumina în afara prezenței întunericului.

Maria TIMUC

SĂ FIM CONȘTIENȚI DE CEEA CE SE ÎNTÂMLĂ ÎN INTERIORUL NOSTRU

-Pași către tine însuși-

"Emanăm și captăm elemente sufletești fără întrerupere: semănăm cu o baterie electrică, ce mai întâi emană forță, pentru ca apoi să fie din nou încărcată. Atunci când ne cheltuim puterile prin conversații, prin scris, prin meditație sau prin diferite alte ocupații - suntem pozitivi: în caz contrar - negativi. (...) Este de o covârșitoare importanță mediul în care ne aflăm în timpul stării noastre negative, deoarece în acel timp, asemănător buretelui, absorbim fluidul sufletesc. (...) Un om obosit, aflat într-o societate de oameni neliniștiți, găsindu-se într-o stare de agitație febrilă, va recepționa, cel puțin pentru un timp, calitățile lor josnice: iar ei, la rândul lor, vor extrage din el forțe psihice, de care și așa e aproape secătuit. El va împrumuta felul lor de a gândi și a interpreta lucrurile, subestimându-se. Va pierde încrederea în sine și va deveni îndoielnic. Acele proiecte ce nu de mult i se păreau solide, vor deveni dintr-o dată întunecate", spunea Prentice Mulford (cartea "În zarea nemuririi", Ed Dharana).

Vedeți ce spunea acest - zic eu - mare inițiat, care cunoștea tainele ființei umane încă din anii 1850: emanăm și captăm elemente sufletești. Energia noastră este emanată în mediul înconjurător și noi captăm energia din mediul înconjurător. Acest lucru este foarte profund: înțelegerea lui ne poate ajuta să ne îngrijim pe noi înșine și să ne responsabilizăm, în același timp, privind emisiile noastre mentale și emoționale, dar să și înțelegem că

adesea ceea ce gândim și simțim s-ar putea să nu fie gândurile și simțirile noastre, cât unele preluate din mediul în care trăim. Felul în care ne petrecem timpul, natura gândurilor și a trăirilor noastre contează enorm, anturajul pe care-l frecventăm și ceea ce simțim în preajma lui ne pot schimba starea de spirit și viața însăși. Să fim conștienți de ceea ce se întâmplă permanent în interiorul nostru, apoi să conștientizăm mediul în care apar schimbări mari de gândire, de percepție și de simțire e o atitudine de autoresponsabilizare, care are un dublu efect: mai întâi ne ajută pe noi înșine și apoi îi ajută pe cei din jurul nostru. Subconștientul nostru preia emanațiile din mediu și, dacă în mediul imediat sunt oameni supărați, mânioși, care cred că nu e nimic de capul nostru, care ne invidiază, sunt geloși sau ne urăsc, atunci începem să ne simțim mizerabil. Emisiile nu-s mai puțin bune dacă cei din apropierea noastră sunt deprimați, supărați pe sine, înfricoșați și plini de resentimente: apăsarea lor poate deveni apăsarea noastră. Fără să știe ei pot să ne absoarbă forțele sufletești pozitive, ei se pot simți minunat lângă noi, dar pentru noi se poate ca prezența lor să devină un dezastru.

Când suntem conștienți de ceea ce se întâmplă în interiorul nostru putem refuza gândurile și trăirile joase, amintindu-ne că se poate ca ele să nu fie ale noastre, deși le ascultăm ca izvorând din noi. Este important să ne petrecem timpul în meditație, în rugăciune, în credință, dedicându-ne unor activități pozitive, deci să ne ducem atenția în alte sfere ale conștiinței, în unele mai înalte și mai pline de energie hrănitoare. Sunt importante lecturile pe care le avem, emisiunile tv pe care le vizionăm, oamenii pe care-i întâlnim, căci toate acestea ne pot hrăni cu lumină sau ne pot otrăvi. În lumea aceasta nimic nu e fără nici un efort, iubirea și starea de bine nu vin de la sine, avem să lucrăm cu mintea, să fim conștienți și să ne responsabilizăm privind propriile noastre calități sau defecte, așa încât să devenim o sursă de lumină pentru oamenii din jurul nostru, identificând întunericul și refuzându-l atunci când apare în noi înșine. Contează ce mâncăm, ce bem, cu cine ne întâlnim, cu cine ne însoțim, ce ne preocupă, ce citim, contează ieșirea în natură, mișcarea fizică, fiindcă toate acestea pot deveni surse de lumină și de dragoste sau... sursă de hranire negativă. Să avem grijă de alții înseamnă să avem grijă de noi înșine și, atunci când mintea și sufletul ne sunt asaltate de răutate, de răzbunare, de invidie, de ură, de neliniște, de deprimare, să le spunem nu acestor trăiri, să alegem ce anume dorim să trăim și să gândim, căci gândurile și trăirile noastre sunt forțe care pot schimba viața noastră și viețile oamenilor din jurul nostru.

Gheorghe NAZARE

Dialog cu scriitorul și editorul Petre Rău

Gh. Nazare: Domnule Rău, sunteți o prezență plurivalentă în viața culturală a Galațiului: poet, prozator, eseist, critic literar, umorist, editor. De fapt, care sunt reșerile semnificative ale dezvoltării dumneavoastră personale, profesionale și literare?

Petre Rău: *Mai întâi de toate, m-aș defini ca matematician, am muncit o viață întreagă ca informatician, fiind contemporan cu această știință și îndeletnicire recentă a oamenilor încă de la începuturile ei; apoi, nici nu se putea altfel - nici în vremurile de atunci, și nici astăzi - să profesezi meseria de scriitor și să pretinzi că poți avea asigurată un trai decent. Deci a trebuit să am o meserie „adevărată”. Așa că, în perioada de dinainte de pensionare pot zice că am scris mai rar, atât cât mi-a permis timpul și cât am reușit eu să mă fac cunoscut, deși am avut o bogată activitate prin câteva cenacluri literare de prestigiu (am început în perioada liceului, cu cenaclul „Calistrat Hogaș” din Tecuci, apoi am continuat în timpul studenției din Iași la cenaclul „Mihai Eminescu”, m-am implicat apoi ca membru fondator din 1983 la cenaclul gălățean „Noduri și Semne”, chiar și azi diriguind, încă din 1999, varianta online a acestuia.*

Profesional, am lucrat deci ca informatician, cea mai mare perioadă de timp la Centrul de Calcul al Combinatului Siderurgic din Galați, conducându-i un timp destinațiile acestuia pe direcția de software. Din 2004 mi-am condus propria mea afacere de IT pe piața liberă, până la pensionarea care a survenit prin anul 2009 și pe care, vă mărturisesc sincer, am așteptat-o. Dar până la acest moment important al vieții mele apucasem deja să scriu câteva cărți reprezentative, cinci sau șase de literatură și mult mai multe de specialitate (în general, matematică și informatică), după cum au fost necesitățile momentelor și disponibilitățile mele.

Editor sunt însă de dată recentă, adică de prin 2007 când mi-am înființat propria editură și am început munca în această nouă meserie, plăcută și potrivită mie..

Gh. Nazare: Ați absolvit studii de matematică-informatică la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, devenind specialist în dezvoltare de software la Sidex Galați, unde ați lucrat mai bine de 20 de ani, până în anul 2003. Care au fost împlinirile și satisfacțiile unei asemenea profesiuni?

Petre Rău: *Profesiunea de informatician nu cred că poate fi altfel decât una plăcută, pentru că informatica este una din acele ramuri de activitate în care poți beneficia mereu de diversitate și satisfacție personală. Am fost mereu inventiv, ordonat și priceput, așa încât, ca dezvoltător de software am manifestat o mare pasiune și am cu-*

les mari satisfacții. De altfel, Centrul de Calcul al Combinatului a fost mereu fruntea în acest domeniu stimulat cândva de autoritatea, genialitatea și pragmatismul marelui matematician Grigore Moisil. Am scris și câteva cărți, cu iz memorialistic, pe această temă: „Informatica în C.S.G.” - monografie scrisă înainte de 1989, la împlinirea a 20 de ani de activitate informatică în combinat, „Mathematica mirabilis” (2011), „Amintiri din epoca Felix a calculatoarelor românești” (2011, împreună cu cercetătorul și scriitorul de azi Viorel Dărie din București) etc.

Ca realizări personale cred că pot aminti despre o nouă concepție românească a unui program de șah pe calculator, program care numai datorită unei bulversări de tehnologie aplicată în țara noastră a ratat vânzarea sa la export dimpreună cu niște calculatoare și ele de concepție pur românească. Apoi am participat cu mai multe lucrări originale la simpozioane științifice organizate în țară și în străinătate, am dezvoltat unele sisteme de achiziție a cunoștințelor și alte obiective din domeniul inteligenței artificiale (interfețe de limbaje naturale, demonstratoare de teoreme, sisteme neuronale etc.). Dar cel mai mult îmi place să-mi amintesc despre programul meu CyberPoems, unicat pe plan mondial, pentru elaborarea de poezie pe calculator. Despre acesta însă poeziile nu sunt prea încântătoare să audă (cu atât mai puțin să aplaude!) și, în mod paradoxal, chiar și eu manifest o oarecare reticență.

Gh. Nazare: Din copilărie, pasiunea pentru matematică a fost însoțită de pasiunea pentru scris, pentru literatură, pentru cultură: în anii liceului, la „Spiru Haret” din Tecuci, ați frecventat cenaclul literar „Calistrat Hogaș” din localitate, condus de cunoscutul om de cultură Ștefan Andronache, iar în anii facultății cenaclul „Mihai Eminescu”, avându-l ca mentor pe profesorul Virgil Cuțitaru. Cum a fost ucenicia, ce vă mai amintiți? Este cenaclul un laborator de creație literară?

Petre Rău: *Pasiunea mea pentru scris datează din vremea copilăriei. E poate o naivitate să amintesc, dar pe la 17 ani aveam deja patru romane scrise, care au circulat în manuscris - unii își pot aminti - cam pe la toate liceele din județul Galați, ba și pe la unele de prin vecinătate. Desigur, erau niște „copilării”, mi-ar fi rușine cu ele azi, dar la vremea aceea mi-au adus multă satisfacție și un pic de... „glorie”.*

Cenaclurile care au urmat mi-au oferit și ele multe clipe fericite. Nu pot garanta însă că m-au învățat să scriu, marele merit al lor fiind totuși acela de a te ține permanent în contact cu literatura scrisă, cu creația. Nu prea cred nici în talentele formate în cenacluri (scrisul este totuși o îndeletnicire individuală), dar cred cu tărie în conturarea pasiunii pentru scris, ceea ce e destul de important. Și mai cred în ceva: ceea ce scrii trebuie expus, altfel ar însemna că scrii doar pentru jurnalul tău personal. Și primul pas, cel mai puțin „riscant”, în a face public ceea ce scrii ar putea fi cenaclul literar.

Gh. Nazare: Aveți vocația de ctitor: sunteți între fondatorii cenaclului „Noduri și semne”, în 1983, iar în 1999 ați inițiat varianta online a acestuia; în anul 2000 ați întemeiat Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice (ASPR); în anul 2007 ați

(continuare în pag. 99)

pus bazele editurii InfoRapArt, iar în 2009 ați înființat revista Boema. Ce resorturi interioare și intelectuale v-au determinat aceste inițiative de invidiat? Care au fost rezultatele?

Petre Rău: Am trăit mereu sub febra căutării de soluții practice pentru tot felul de probleme care să ușureze munca și să aducă satisfacții, mie și celorlalți care ne învârtă în aceleași sfere de interese. Latura mea pragmatică m-a determinat probabil să aduc aproape de mine cele mai importante instrumente de ajutor. Cenaclul a fost mediul în care m-am simțit bine, de aceea l-am și frecventat, atât cât am putut. Întemeierea celui online a fost o oportunitate care nu trebuia să-mi scape, la vremea aceea fiind și profesionist în domeniu și știind bine că, într-o bună zi, acesta va fi viitorul. La vremea când l-am înființat era cel mai frecventat cenaclu online din țară, a condus câțiva ani în topuri. S-au adunat/perindat de-a lungul timpului mii de pasionați, zeci și sute de mii de texte/creații/încercări literare și aproape zece milioane de vizitatori, din întreaga lume a creatorilor de literatură românească și nu numai.

Revista literară Boem@ este un proiect care ne-a adus până acum numeroase satisfacții, aflându-se azi în anul al VII-a al apariției sale și numărându-se (nu noi spunem asta, ci cititorii și criticii noștri) printre cele mai bune reviste de acest gen din țară, deși mai mult prin varianta sa online ajunge la cititorii noștri de departe, pentru că, în varianta tipărită, costurile sunt cu mult mai mari și insuficient acoperite.

La lansarea revistei Boem@, martie 2009

Asociația ASPRA a fost înființată pentru a promova trei obiective importante: a) să susținem revista literară Boem@, b) să sprijinim proiectele literare gen antologii, cărți de creație literară ș.a. și c) să promovăm activități culturale precum: lansări și prezentări de carte, lecturi publice, festivalul de literatură „Prietenia cuvintelor” (ajuns anul acesta la ediția a V-a), concursuri literare, instituirea unor premii literare ș.a.

Editura InfoRapArt se află într-o continuă progresie cu numărul de autori și cărți editate. Faptul că mediul online ne scutește de a obliga autorii să ne livreze poștal manuscrisul sau să vină personal la sediul editurii pentru a stabili detaliile, condițiile și termenii de editare reprezintă azi un mare avantaj, așa încât putem scoate cărți pentru toți cei interesați, de la orice distanță s-ar afla, chiar și din străinătate. Mie îmi place să cred că și calitatea serviciilor pe care le oferim ne aduce solicitări

din ce în ce mai multe, încât suntem nevoiți să ne gândim la extindere.

Gh. Nazare: Presa culturală v-a publicat cu generozitate poezie, proză, eseu, critică. Încă din anul 1980 semnătura dumneavoastră se găsește în reviste precum *Noduri și semne*, *Antares*, *Porto-Franco*, *Convorbiri literare*, *Luceafărul*, *Oglinda literară*, *Flacăra*, *Dunărea de Jos*, *Dominus*, *Boema* și multe altele. Cum apreciați rolul presei în promovarea unui scriitor? Este presa un reper semnificativ în afirmarea valorii literare?

Petre Rău: Nu cred că revistele literare de azi mai au aceeași importanță ca aceea dinainte de 1989. Unele sunt nevoite să rămână pe piață făcând grave compromisuri la calitate, altele se bucură de sprijin financiar nejustificat pentru ceea ce oferă, și încă altele, nu puține, apar în tiraje mici, nesemnificative. Peste toate acestea mai au parte și de o distribuție incalificabilă, care aproape contribuie decisiv la dispariția unei bune părți din presa literară.

Scriitorul Petre Rău

Menirea scriitorului este însă aceea de a scrie, n-ar trebui ca el să piardă deloc timp cu propria sa promovare. De aceea, cel mai bine ar fi ca fiecare scriitor adevărat să dispună de un secretariat propriu, un ajutor important în gestionarea și promovarea creației sale. Dar, corect ar fi să ne întrebăm, câți oare își pot permite asta?

Gh. Nazare: Ați publicat peste 20 de cărți, ați obținut multe premii. Sunt mărturiile ale rodului scrisului dumneavoastră. Încercați o clasificare de suflet și de recunoaștere a valorii acestora?

Petre Rău: Nu am fost niciodată interesat de premii și distincții, deși văd că e o adevărată bătălie azi pe această temă. Premiile și distincțiile pe care le-am obținut au venit, în marea lor parte, fără să le fi așteptat, fără să le invoc și, mai ales, fără să mă bat pentru ele. Așa că, nici nu-mi place să prea vorbesc despre asta.

Gh. Nazare: Știu că v-ați asumat și misiunea de mentor, iar rezultatele nu au întârziat să apară. Vă rog să ne vorbiți despre Denisa Lepădatu, autoarea unui număr impresionant de cărți și deținătoarea mai multor premii la vârsta ei de copil. Va deveni un mare scriitor?

(continuare în pag. 100)

Petre Rău: Mi-a plăcut mereu să văd crescând în preajma mea un talent autentic. De-a lungul timpului am sprijinit mulți autori să-și cultive talentul, unii dintre ei sunt azi scriitori bine cunoscuți.

Pe Denisa Lepădatu am descoperit-o pe cenaclul literar online „Noduri și Semne”. La vârsta de 9 ani, ea publica deja o proză scurtă care m-a impresionat. A fost pentru mine, până acum, cel mai important fenomen literar pe care l-am cunoscut cu o astfel de rapiditate și limpiditate în evoluție. Ca mentor, am reușit să o ajut să-și promoveze creațiile, așa încât azi este o binecunoscută autoare, are câteva cărți importante scrise, este apreciată aproape unanim, este plină de premii și distincții literare și este o scriitoare de largi perspective. Cred în talentul și în viitorul ei literar, am ajuns să o cunosc suficient de bine ca să pot afirma asta cu convingere.

Gh. Nazare: Vă rog să faceți câteva considerații din „interior” referitoare la fenomenul cultural național și gălățean: creatori, creații, instituții de cultură.

Petre Rău: Azi cred că fenomenul cultural literar (doar la el am să mă refer) are noi valențe, și-a integrat noi repere care îl face, parțial, mai atractiv. De pildă, putem sesiza că a crescut numărul creatorilor de literatură, vedem asta cu prisosință cel puțin în/din mediile online, mai ales pe Facebook. E adevărat însă că sunt și mulți impostori, unii care pretind că ceea ce scriu ar fi și de calitate, dar cititorii vor ști să facă distincția cuvenită și să aprecieze lucrurile după bunul lor gust tradițional.

Eu sunt de părere că literatura trebuie scrisă fără mari constrângeri, dacă ceea ce se scrie este pe placul celor care citesc atunci cred că scopul a fost atins. Critica lipsește azi cu desăvârșire, critici adevărați nici nu mai există, sau sunt implicați în nefaste „biseri-cuțe”, probabil și din acest motiv scriitorii au început să se aprecieze între ei. Nu cred că asta e rău, lucrurile urmează de obicei un curs firesc, dacă asta a devenit necesar, înseamnă că așa și trebuie.

Nu cred că cititul a dispărut sau s-a diminuat drastic, așa cum susțin unii. Atâta timp cât numărul de cărți și reviste publicate a crescut fantastic de mult, înseamnă că și piața a cerut asta, deci implicit se și citește. Ca să nu mai vorbim de „cititul” din mediile online...

Galațiul are o activitate culturală bogată, cred eu, făcând o comparație cu alte orașe de dimensiuni asemănătoare. Asta dacă luăm în seamă fenomenul la cote particulare. La nivel instituțional, însă, lucrurile nu merg suficient de clar și de consistent, la câți bani sunt alocați pentru cultură observăm că se duc deseori pe proiecte neconcludente, stupide chiar, ca să nu mai vorbim de parti-pris-uri etc. Dar nu vreau să detaliez acest subiect aici.

Gh. Nazare: La inaugurarea Salonului literar „Axis Libri”, de la Biblioteca „V.A. Urechia”, ați lansat ediția a doua a lucrării „Mogoșoaia - istoria unei tragedii”, marcând astfel și împlinirea a 20 de ani de la cumplita tragedie. De atunci nu prea v-am mai văzut la ședințele Salonului. Aveți o explicație?

Petre Rău: În treacăt fie spus, salonul literar „Axis Libri” și-a început activitatea odată cu lansarea cărții mele pe care ați amintit-o. Și de atunci fenomenul cultural s-a dezvoltat continuu. Și ca să revin la între-

barea dvs., ei bine, da, întotdeauna există o explicație. Eu am propriile mele lansări de carte, ale cărților mele, dar și ale celor care scot cărți la editura mea, și nu sunt puține. Deși nu dispun de aceleași condiții și forțe materiale precum cele de care dispune salonul literar amintit, îmi fac și eu activitatea așa cum pot și cât mă pricep. Totodată, sunt invitat și particip des la multe evenimente culturale ce se petrec în afara Galațiului. În plus, aș adăuga, în câte proiecte literare sunt implicat, mi-ar fi și imposibil să fiu prezent la toate manifestările culturale care se petrec în orașul nostru. Și hai să mai adăugăm ceva: orașul are peste 200 de scriitori, cel puțin 40-50 dintre ei fiind nume importante. Pe câți dintre ei îi vedeți la salonul literar, sau la alte evenimente literare importante? Concluzia e una simplă: scriitorul are foarte multă treabă la masa sa de scris, acolo unde se simte cel mai în largul său!

Gh. Nazare: Spuneți undeva că vă deranjează impostura. Vreți să detaliați și, eventual, să exemplificați!

Petre Rău: A nu se înțelege că fenomenul este specific doar Galațiului. Țara asta s-a umplut de impostori, aproape în orice domeniu. La fel și domeniul literar a fost atins de impostură. Pornind de la fonduri culturale care se alocă pe criterii absolut superficiale și partinice, s-au creat suficient de vizibile dezechilibre între produsele culturale de valoare și cele care aparțin și sunt promovate de indivizi departe de a avea vreun talent sau vreun merit. Sunt destule scandaluri stârnite, unele la nivel național, privind primirea unor membri netaleantați în USR, pe alte criterii decât cele de valoare a operei lor, așa cum cere statutul asociației, sunt premii literare, unele de valori mari, titluri, indemnizații de merit pe viață, sponsorizări ș.a. atribuite altora decât celor cu adevărat merituși etc.

Gh. Nazare: Într-o mărturisire de acum câțiva ani vorbeți de „zece proiecte în realizare”. Câte s-au împlinit? La ce lucrați acum? Pe când să ne așteptăm la o nouă lansare?

Petre Rău: Poate v-am prezentat atunci și procentele estimate la acea vreme în realizare, așa cum obișnuiesc mai mereu să-mi planific timpul. Câte s-au împlinit? Toate. Nu obișnuiesc să-mi las nicio treabă angajată neterminată. Desigur, între timp și-au făcut loc proiecte noi în calea grijilor mele.

Gh. Nazare: Vă mulțumesc!

Acuarelă de Constanța Abălașei-Donosă

Ionela Luisa BEJAN

ÎNTUNERIC SAU LUMINĂ

(continuare dintr-un număr anterior)

Capitolul II

Rosa se apropie încet de fereastra prin care câteva raze de soare pătrundeau jucăușe înăuntru, încălzind toată camera cu bucuria lor. Afară erau multe flori îmbrăcate în zeci de culori. Câțiva fluturi zburau pe deasupra florilor și își amestecau aripile cu petalele viu colorate. Era ca o poveste. Totul era atât de frumos, atât de liniștit... Dar Rosa nu era ea. Vedea toate astea, însă nu putea simți bucuria de dincolo de geamul de sticlă. În lăuntru ei totul era rece și trist. Cum s-ar fi putut bucura de toate acestea când viața ei era un adevărat coșmar? Își dorea mai mult ca orice niște prieteni cu care să se bucure, dar nu avea așa ceva. Ea îi speria pe toți, dar asta numai pentru că era vrăjitoarea Întunericului. Dacă cineva ar fi încercat să o cunoască mai bine, dar nimeni nu îndrăznea. Toți fugeau de ea. Nimeni nu vedea cine este ea cu adevărat, nimeni nu o asculta, nimeni nu o ajuta. Toți o alungau.

Oare de ce se poartă toți așa? se întrebă ea. Nu sunt atât de rea.

Rosa oftă zgomotos cu privirea ațintită asupra fluturilor. Ce frumoși erau! Și liberi. Fluturii erau liberi, erau îndrăgiți de toată lumea. Dacă ar fi fost și ea un fluture, oare atunci oamenii ar fi îndrăgit-o și pe ea? Oare atunci i-ar fi păsat cuiva de ea?

Ușa camerei se deschise încet. Rosa se întoarse repede și o văzu pe doamna directoare.

- Vino, draga mea! îi zise femeia zâmbind. Te voi duce în camera ta.

Rosa nu scoase niciun cuvânt și o urmă în liniște pe coridorul lung și la fel de tăcut ca ea. Ce avea să urmeze? Odata ce accepta să rămână acolo trebuia să fie foarte atentă. Era ca și cum ar fi intrat în cel mai negru coșmar al ei, iar acesta o trăgea tot mai în jos, vrând parcă să nu o mai lase niciodată să scape. Doamna Varanda se opri în dreptul unei uși, o deschise și o invită pe Rosa să intre înăuntru. La început fata ezită puțin, însă apoi înaintă cu puțin mai mult curaj. Camera era foarte drăguță. Avea o fereastră mare acoperită de niște perdele aproape transparente, cu o ușoară culoare albastrie, un șifonier mare din lemn, o măsuță în mijlocul camerei, un pat micuț cu așternuturi albe, o noptieră lângă pat, iar pereții erau albaștri asemenea cerului.

- Vei găsi aici tot ce îți trebuie, îi zise directoarea. Dacă ai nevoie de ceva sau dacă nu îți place ceva, poți veni la mine. Voi trimite pe cineva cu care să faci turul școlii.

Rosa dădu aprobator din cap, iar doamna Varanda părăsi camera.

Nu e chiar atât de rău, își zise Rosa. Poate că ei chiar nu bănuiesc nimic, poate că voi trece neobservată.

Se așeză ușor pe pat, ca și cum s-ar putea rupe la orice mișcare. Era atât de moale. Poate că această școală era chiar un lucru bun. De ce să își facă atâtea griji? Oricum toți se duc la un moment dat, așa că de ce să nu se bucure și ea puțin? Măcar puțin. Se întinse pe pat și încercă să se relaxeze câteva minute, însă exact în acel moment cineva ciocăni la ușa. Rosa sări imediat de pe pat. Inima ei era cât un purice. Privea ușa ca pe cel mai îngrozitor lucru din lume. Acel ciocănit se auzi din nou. Își făcu puțin curaj și înaintă spre ușa. Mâna îi tremura atunci când răsuci mânerul, dar când o văzu pe Acvata cu un zâmbet larg se mai liniști puțin.

- Doamna Varanda m-a trimis ca să-ți prezint școala, îi zise Acvata zâmbind.

- Chiar acum? întrebă Rosa.

- Da. Ai altceva de făcut?

- Nu.

Fără să mai spună nimic Rosa o urmă pe Acvata. Turul școlii trecu foarte repede și chiar dacă Acvata îi explicase foarte multe, ea nu reușise să rețină aproape nimic. Era prea speriată pentru a se putea concentra. La final ajunseră în curte, unde Acvata îi arătă diferite flori.

- Ești bine? o întrebă Acvata văzând-o puțin distrată.

- Da, răspunse Rosa.

- Pare că te supără ceva.

- Nu e nimic, serios...

Acvata se mulțumi cu atât și o conduse înapoi în cameră.

- Mai ai nevoie de ceva? o întrebă.

- Nu, răspunse Rosa și închise ușa.

Nu mai voia să rămână acolo, era prea speriată. Trebuia să plece, dar nu acum. Mai întâi trebuia să afle dacă în școală existau paznici. Nu voia să fie văzută, atunci chiar ar fi fost considerată o amenințare. Trebuia să afle mai multe. Dacă cineva știa adevărul? Asta ar fi putut fi o problemă serioasă. Ar fi întreat-o pe Acvata mai multe lucruri, dar din punctul ei de vedere curiozitatea ar fi putut fi și ea o problemă. Dacă ar ieși afară? Dacă i-ar fi fost rău? O durere îngrozitoare de stomac sau ceva de genul asta? Nimeni nu ar fi putut să o învinovățească pentru asta. Și dacă nu era nimeni prin preajmă ar fi putut pleca chiar în acea seară. Risca destul de mult... Dar până la urmă ce avea de pierdut? Ea nu avea nimic.

Acum trebuia să stea cuminte în camera ei și să aștepte sosirea nopții. Soarele cobora ușor, însă aveau să mai treacă cel puțin două ore până când acesta urma să se ascundă printre copaci, iar apoi să se piardă de tot lăsând întunericul nopții să se aștearnă peste pădure. Se așeză pe pat și privi pierdută peretele roz-pal imaginându-și cum avea să decurgă evadarea ei.

Când micul ceas de pe noptieră indică ora nouă p.m., privirea Rosei străbătea cerul plin de stele. Părea destul de frig afară. Toamna începea să își intre în rol. Vântul mișca frunzele copacilor ca într-

(continuare în pag. 102)

un dans lin. Luna își vărsa lumina palidă peste întreaga pădure, iar stelele arătau exact ca niște lumânări prinse în pânza neagră, ce acoperea întregul cer. Își întoarse privirea spre ușă. Trebuia să o deschidă pentru a putea scăpa. Frica puse stăpânire pe toată ființa ei, dar trebuia să o facă. Dacă rămânea acolo era ca și cum ar fi rămas închisă alături de moarte. Se îndreptă cu pași mici spre ușă. Atinse clanța aurie și rece, iar apoi o răsuci. Deschise încet ușa sperând să nu facă zgomot și apoi o închise cu tot atâta grijă.

Rămase în holul lung și pustiu. De o parte și de alta erau uși identice cu cea a camerei ei. Numai gândul că în acele camere se aflau probabil elevi pe care i-ar putea trezi numai un simplu zgomot de pași o îngrozea și o făcea să-și dorească să se întoarcă în camera ei, dar o voce ascunsă în ea îi spunea să meargă înainte și să termine cu gândurile astea prostești. Făcu doi-trei pași nesigură, iar apoi începu să meargă din ce în ce mai repede până când ajunse pe alt hol aproape la fel de lung. Era ca într-un labirint. Habar nu avea cum să iasă. Dacă ar fi fost atentă măcar puțin când Acvata o conduse prin școală... Dar acum nu era timp pentru regrete. Trebuia să găsească repede o soluție.

- Ce faci aici?

Când se întoarse o văzu pe Acvata. Părul ei părea cenușiu în lumina slabă produsă de o lampă, ce se afla la mijlocul holului. Ochii ei albaștri o cercetau atent pe Rosa care își pierduse cuvintele. Chiar dacă în capul ei se auzeau strigătele a mii de voci care o îndemneau să spună ceva, buzele ei rămâneau lipite una de alta.

Ce să fac? se gândi ea. S-a terminat! Oh, Doamne! Țasta e sfârșitul.

- Eu..., murmură Rosa, mă simt cam rău.

Nici nu-i venea să creadă că ea reușise să rostească acele cuvinte. Vocea ei părea că voia să se piardă într-un loc îndepărtat, dar ea reușise cumva să o aducă înapoi.

- Ai uitat unde este ieșirea? îi zise Acvata zâmbind.

- Da.

- Haide!

Rosa o urmă pe Acvata pe holurile pustii. Parcă s-ar fi plimbat printr-o casa bântuită. Inima Rosei bătea atât de tare încât la un moment dat crezu că Acvata îi putea auzi fiecare bătaie rapidă. Când văzu în față o ușă mai mare decât celelalte, Rosei îi venea să țopăie de bucurie. Cu siguranță era ieșirea. Desigur, mai avea o problemă, dar ce conta? Ce dacă Acvata ar fi văzut-o fugind? Nevoia de aer i-ar fi justificat fuga. Când Acvata împinse ușa mare din lemn, Rosa abia putu să își ascundă zâmbetul. Razele lunii îi mângâiau blând chipul palid, stelele străluceau pe cer asemeni unor licurici, iar pădurea părea mai liniștită ca niciodată. Era o noapte atât de frumoasă. Rosa o urmă pe Acvata până lângă florile ce își împleteau parfumul puternic cu lumina astrului nocturn.

Marian HOTCA

*
murmurul ierbii
scăldat în lumină
lacrimi de rouă

*
răsuflări calde
vremea sărută pomii
ninsoare în mai

*
răsuflul ierbii
aprinde dimineața
ruguri de rouă

*
primăvara gri
rupându-și gândurile
vântul orbește

*
ochii meditănd
primăveri în uitare
surâsuri de flori

*
cântec de lapte
țâșnind din țâțele moi
caș și smântână

*
plânsul luminii
în golul focului alb
noaptea blând curg

*
zbaterea orei
în ceasul cu sânge gri
plânsete de cuarț

*
plutesc amintiri
prin suspine de trestii
visând broaștele

*
somnul apelor
amorțind depărtarea
cântec de stele

*
izvoare de dor
pe ulița satului
ard necuprinsul

*
rodul tăcerii
copt în gânduri de floare
soarele poet

*
drumul scânteii
hrănind depărtările
zbor de licurici

Florin T. ROMAN

SCRISOARE CĂTRE FEMEIE

Văd
pe partea nemuşcată a mărului
lacrima dulce-amăruie
a cuvintelor tale mângâietoare
prelinsă în rana
coastei care-mi lipseşte,

urmele paşilor tăi graţioşi
imprintate în huma-mi însetată
de buzele suave şi fierbinţi
între care soarele, sângerând şi timid,
îţi răsare şi apune
cu gesturi de cavalier rătăcitor,

o tulpină de cer înflorit
în seninul galactic
al privirilor tale amăgitoare
şi degetele delicate ce ţi-au obosit
culegând stele coapte,

o secvenţă candid înmărmurită
din visele-mi nefinisate
despre jocuri roşiatice ascunse
sub cămaşa de noapte
a comportamentului tău nocturn
de comete ce-ţi străbat
asfinţitul de deasupra
uterului şi aşternutului,

imaginea sânilor tăi fecunzi
înmugurind discret şi tandru
precum un aluat al norilor aprinşi
din scânteia unei tristeţi
cu chip de zâmbet,

o rază de lună rătăcită
prin taina firelor de păr
ce ţi se prăbuşesc ca o cascadă taciturnă
peste nobleţea umerilor dezgoliţi,

un zbor de pasăre rănită
sculptat în pelvisul care îţi sprijină
dezamăgirile şi carnea,
pielea şi destinul,
viciile şi sublimul,

o nedumerire dăltuită
pe reverul felului tău de a fi...
şi o floare.

MINUNI ÎN LUNA LUI FLORAR

Pe scoarţa fiecărui copac reînfrunzit
e scris: Dumnezeu.
Pe luciul fiecărei picături de ploaie de mai
e scris: Iisus.
În mângâierea fiecărei adieri de zefir
se aude: Duh sfânt, Duh sfânt, Duh sfânt...
Pe gingăşia fiecărei petale renăscute
stă scris: Preasfânta Fecioară.

În zbaterea fiecărei perechi
de aripi repatriate
se aude: Te iubesc, copilul Meu!

Însă ca să poţi vedea şi asculta toate acestea
ai nevoie de puţină dragoste.
Când vei iubi îndeajuns
îţi vor creşte încet, încet, aripi,
îţi vei lua zborul spre cer
şi spre o primăvară fără de sfârşit,
iar fâlăitutul aripilor tale
se va întâlni la zenit
cu zbaterea aripilor repatriate de mai
şi din îngemănarea celor două frământări
vei putea auzi o voce blândă, lină,
ce îţi va şopti:
„Te-am iertat, dragul Meu.
Bine-ai revenit Acasă !”

VIS DE PRIMĂVARĂ

Să-mi rădă primăvara
din flori de măr cernute
şi când se lasă seara
pe ochi să mă sărute,

Să mă adăp la cină
cu lapte crud de stele
din ciuturi de lumină
încins în curcubeu,

Să-mi cânte o gitară
de paltin şi să zbor
din dragoste de ţară
să plâng în si bemol,

Să-mi cânte-o doină veche
şi coardele-i să plângă
iar plânsul nost pereche
la ceruri să ajungă

Şi în adâncul nopţii
să-L văd pe El cum duce
pe treptele Golgoţii
suind în spate-o cruce,

În prispa dimineţii
de mine să mă scutur,
să-mi scriu povestea vieţii
pe-o aripă de flutur

Şi când se luminează
un grădinar să-mi spună
în verbe ce vibrează,
zâmbind, o veste bună.

ieșit la pensie, m-am gândit să-i fac o bucurie care-mi stăruia de mult în minte. La vârsta mea Lili, sunt student în anul trei la teologie-istorie. Îți spun asta ca să înțelegi de ce țin la niște percepțe care mie mi se par sănătoase. Îți repet, nu fac această studenție la vârsta mea, doar ca să mă aflu în treabă. O fac în primul rând pentru mama și în aceeași măsură, să-mi lămuresc și explic unele percepții care în aparență ne sunt impuse. Religia este o chestiune pe care o respect, dar vreau să o și înțeleg. Nu sunt de acord cu dictonul „crede și nu cerceta”.

-Interesant și mă bucur să aud că ai preocupări atât de înalte. Înseamnă că eu aș avea de învățat multe de la tine.

-Poate că da, și cred în aceeași măsură că aș avea și eu ce să învăț de la tine. Lili, nu dezvoltăm subiectul că ajungem iar de unde am plecat și așa ne vom învăța în jurul unui cerc fără să putem să-l închidem vreodată. Cercul nostru este de fapt o spirală...

Merseră o perioadă aproape muți. Trecând prin Vecinești, au privit la școala de care îi lega atât de multe amintiri. Au străbătut cu viteză mică strada mare tresărind la fiecare semn al trecutului rămas în picioare. După ce au trecut de Suhat, la apropierea de Valea Mirii, Lili a privit către fostul ei iubit și i s-a adresat cu o rugămintă:

-Te rog ceva Titi, nu era în program, dar acum cred că este un moment când trebuie să fac ceva. Am să te rog să oprești doar pentru 4-5 minute lângă casa mea părintească, trebuie să-ți dau ceva.

Au oprit, iar Lili s-a grăbit spre porțiță, a descuiat-o, semn că nu era nimeni acasă, a intrat, a zăbovit puțin și s-a întors cu un pachetel.

-Titi, aici sunt toate amintirile mele de la tine, în special scrisori, vederi, bilețele, poze... Nu m-aș fi despărțit de ele nici în ruptul capului, dar, din câte îmi amintesc, așa cum ai spus odată, poate că va veni timpul să scrii o carte despre noi și toate ăstea te vor ajuta. Ți le înapoiez cu drag...

-Mulțumesc Lili, să știi că m-am gândit la asta și îți mulțumesc. Și eu am toate amintirile de la tine, cu excepția celui bilețel despre care n-aș fi știut nimic niciodată, dacă nu-mi vorbeai acum despre el. Ghinion... Păcat, mi-ar fi trebuit acel bilețel, atunci. Acum... dar e bine că am aflat și despre el. Sper că acel bilețel a fost ultimul dintre ghinioanele vieții noastre.

-Bine ar fi, interveni Lili sceptică.

-Ar mai fi multe locuri unde am putea opri, ca să le spunem „adio”, dar timpul ne presează așa că fiecare ne gândim la ele, ce ne leagă de locurile respective și le cerem iertare că nu le onorăm. Lili, noi am trecut, filozofic vorbind, iar locurile despre care vorbim s-ar putea să existe doar în închipuirea noastră. Dar timpul sper să nu fie rău cu mine Lili și să mă lase să scriu un roman despre noi, așa cum l-am gândit de mult și cum bine ai intuit și tu.

-Categoric da, dar am să-l vreau și eu, spuse ea bucuroasă, dar și nostalgică. Și ai de gând să scrii totul așa cum a fost, adică să spui adevărul și numai adevărul?

-Lili, îmi pui o întrebare foarte grea. Literatura are regulile ei bine fixate, însă paradoxal, după cum poți să constăți, nu are niște limite rigide, poți spune adevărul îmbrăcând totul în hainele pe care autorul le crede potrivite. Toate scrierile au în ele adevăruri mai ascunse, sau mai la vedere. Eroi există oricum, chiar dacă numele lor este real, anagramat sau schimbat. Citind, vei înțelege destul de

multe și vei afla și lucruri noi despre colegii noștri, care sigur vor exista...

-Pot să te întreb și eu ceva despre niște oameni?

-Totdeauna îmi face mare plăcere să mă întâlnesc cu prietenii din anii copilăriei și tinereții, să vorbesc cu ei și despre ei. Te ascult.

-Ce fac Radu și Doru prietenii tăi buni?

-Hm...Ce oameni frumoși! Radu, serios și ambițios cum probabil l-ai perceput a făcut o carieră militară strălucită. A ajuns general al armatei române, un om extraordinar. Trăiește în Constanța, căsătorit, doi copii, are o soție excepțională, ne vedem din când în când, acum este pensionar și are o pasiune moștenită de la tatăl său, stupăritul. Doru este vecinul meu și acum, nonconformist cum îl știi, a mai făcut o facultate a devenit cibernetician, iar după revoluție s-a făcut om de afaceri. Am făcut o perioadă pași comuni. Și el are trei copii, este bunic, suntem buni prieteni și ne întâlnim destul de des. Deci despre el pot spune doar atât: a fost, este și va rămâne prietenul meu cel mai nonconformist, omul extraordinar, căutătorul cel mai asiduu al lânii de aur, prietenul pe care îl iubesc cel mai mult.

-Niky grecoaica, machidoanca aceea... Katy?

-Am fost la nunta lui Niky, nu mai știu exact prin ce an și m-am întâlnit cu machidoanca. Abia atunci am certat-o pentru încercările ei prostești de a mă atrage. Săraca, te rog să mă crezi, ea chiar m-a iubit cu adevărat, numai că nu a știut să-și folosească farmecele când, cum și unde trebuia. Existai tu, mult mai importantă...dar nu despre asta voiai să afli... Este profesoară de istorie-geografie pe undeva prin Medgidia, dar nu mai știu nimic sigur. Niky a rămas în satul ei, s-a căsătorit cu un băiat excepțional, a făcut doi băieți, am trecut odată pe la ei acum vreo cincisprezece ani, este foarte bine situată.

-Lolo? zâmbi Lili.

-Mircea, zis Lolo a fost subofițer la comisarierat. După ce a băut cât a putut în armată și în afara ei a ieșit la pensie. Din câte îmi amintesc, a avut trei copii dar după pensionare nevasta l-a părăsit. De ceva timp nu l-am mai văzut și nu am mai auzit nimic în legătură cu el.

-Dirigintele tău, Rotică?

-Rotică...roști Titi cu nostalgie... Lili, aproape toți profesorii noștri au plecat. Caloianu, Larisa, Rotică, Dâncu, Iosif Colcer, Omer, Gheorghită, Tarik... s-au dus, probabil că despre unii ai auzit. Dumnezeu să-i odihnească în pace! Dar Doina? Nu mai știu nimic de ea. Când ne întâlnim..., de la ea am mai aflat câte ceva despre tine.

-Doina a murit acum doi ani, Dumnezeu s-o odihnească și pe ea în liniște și pace. A avut un cancer galopant...

-Oooo!, n-am știut, fie-i țărâna ușoară. Nu de mult a murit și colegul vostru de clasă și al ei de cules în practică, Dan Dumitrescu, în urma unei boli nenorocite. Uite așa o să se audă și despre noi într-o zi. Dacă Dumnezeu rânduiește totul după vrerea sa, iar noi suntem vrednici, poate că într-o altă lume

(continuare în pag. 105)

ne va așeza undeva pe aproape. Cum, în ce formă, nu știi, dar poate...Aici am avut prea multe ghinioane pe care nu am știut cum să le gestionăm.

-Ce vise, rosti Lili cu privirea spre bacul pe care erau dirijate mașinile în așa fel încât să încapă cât mai multe.

-Lili, am ajuns la capătul călătoriei noastre. Dacă ai să vrei să mă mai vezi, știi ce și cum să faci. Uite aici ai câte un exemplar din fiecare carte a mea. Am să-ți scriu pe fiecare doar câteva cuvinte, fără adresă exactă, pentru a nu se interpreta. Citește-le și trage concluzii.

-Mulțumesc dragule! Este un dar atât de prețios... Mulțumesc Titi.

Strânse cărțile la piept, apoi le așeză pe bancheta mașinii. Coborî să cumpere biletul pentru traversarea Dunării, iar Titi scrise pe fiecare carte câteva cuvinte fără nici o legătură cu trecutul lor și semnă. Simțea că a îndeplinit o datorie veche care îl apăsa ca o povară. Lili reveni și urcă în mașină, primi cu bucurie cărțile pe care le strânse din nou la piept ca pe niște odoare, apoi cu lacrimile gata să sară peste zăgazul pleoapelor rosti cu voce stinsă:

-Gata, trebuie să plec. Îți mulțumesc pentru această zi minunată. Titi, mă bucur că te-am revăzut. Nu știu când și cum se va mai întâmpla asta, dar simt că mi-am îndeplinit o datorie. Vru să coboare, dar Titi o opri punându-i mâna pe umăr, și-i spuse:

-Înainte de a ne despărți, am să-ți recit cu voia ta câteva versuri ale poetului Ion Vanghele, un prieten al meu de pe sistemele de socializare care circulă pe net. Mi-au plăcut, le-am reținut, mi-au venit acum în minte și parcă se potrivesc pentru acest moment:

Bate vântul

Bate vântul, inima-i pustie
Din cer lacrimi cad pe caldarâm
O scrisoare eu doresc a-ți scrie
În tăcere lacrimi rămân

Înflorind, dorința mi-e pustie
Zilele se mistuie sub pași
Bolta în apus portocalie
Te întrebă luna, cui mă lași?

Ploaia curge lacrimi infinite
Trecătoare ești iubit, stea
Cea pierdută-n ceruri infinite
Ai rămas mereu tristețea mea

Ne va îngropa cândva afară
Marele decor autumnal
Frunzele ne-or săruta spre seară
Lunecând spre un destin banal

Apele ne-or legăna la vale
Mângâindu-ne cu umbre moi
Vom fi doua glasuri ca oricare
Ca doi plopi bătrâni spălați de ploi.

Încheie recitarea cu vocea tremurândă ca un sunet terminal de trompetă care dă stingerea. Erau emoționați amândoi și sigur tot amândoi încercau să întindă timpul pentru a amâna despărțirea. Coloana de mașini se termina-se, iar acum urcau pasagerii. Au coborât din mașină.

-Titi, să nu mă suni, nu vreau să mai retrăiesc clipele de acum.

-Fii fără grijă, nu o să te mai sun, dar asta nu înseamnă că dacă întâmplător ne vom mai întâlni, ne vom evita. Lili îți doresc viață lungă ție și alor tăi în sănătate și

prosperitate. Mulțumesc pentru ziua de azi.

- Și eu îți mulțumesc Titi și îți doresc din tot sufletul la fel. Cred că o sa-mi fie uneori dor de tine, dar te voi vedea la televizor măcar odată pe an și mă voi liniști.

S-au îmbrățișat ca doi prieteni, s-au sărutat pe obraji, iar Titi o conduse până în buza bacului, după care se întoarse pe cheiul înalt și se prinse de balustrada metalică strângând-o de parcă ar fi vrut să o gătuie. Pielea degetelor mulate pe metalul ruginit căpătase culori de ceară picurată pe covor de mânăstire. Nu mai simțea nimic, doar privirea percepea mișcările oamenilor ce mișunau printre mașinile de pe bac. Se auzi sirena prelung, un zgomot de cabluri metalice căzute pe puntea și ea metalică, apoi bacul se desprinse cu un huruit straniu ca de bocet surd al unui ecou și începu să înainteze în amonte. Era apa mică și vasul făcea un ocol deoarece în mijlocul Dunării depunerile de aluviuni aduceau nivelul fundului mult spre suprafață și nu se putea trece în linie dreaptă. Lili a rămas în tribordul navei rezemată în parapetul de protecție și din când în când ridica mâna în semn de salut. Nava se suci spre dreapta și Lili dispăru odată cu tribordul care era acum orientat spre Galați. După încă 7-8 minute bacul acostă pe malul stâng.

Dunărea care îi despărțea își rostogolea nepăsătoare apele în aval spre mare. Căra cu ea bucurii, necazuri și speranțe, pentru a le depune undeva pe fundul mării. Obosise de atâta drum, iar acum simțea apropierea momentului când se va odihni. Cu aceleași zgomote metalice, la pontonul masiv din fața cheiului, acostă bacul venit de pe celălalt mal. Un scrâșnet prelung, ca un scâncet dureros, anunța o nouă trecere.

Titi tresări. Cu pași rari se îndreptă către mașină. Urcă, introduse cheia în contact și privi spre fotoliul din dreapta gol, pe care până în urmă cu câteva minute stătuse Lili. Dădu din cap cu nostalgie, apoi spuse cu voce tare aproape cântat:

-După 40 de ani...

Din aparatul de radio împlântat în bordul mașinii se auzea dureros o melodie dobrogeană:

*Triști și negri rămân norii
Hai Dunărea mea...*

Acuarelă de Constanța Abălașei-Donoșă

Gheorghe MUNTEANU

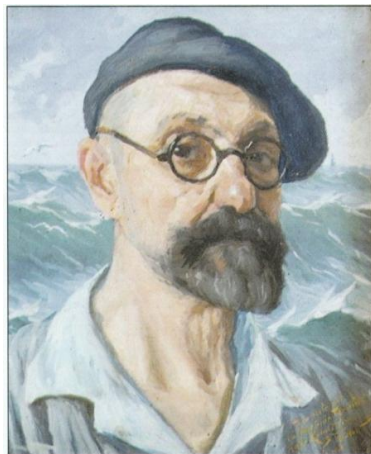
...ȘI CÂT A RĂMAS...

Vine vremea bătrâneții (ce cuvânt urât), a sedimentărilor de tot felul, a insomniilor și reumatismelor și trebuie, e musai, să-mi mărturisesc unul din multele mele păcate: nu-mi place să mă duc la muzeu, **oricum...** Poate vi se pare o insolență din partea mea, dar asta e! Pentru mine această vizită seamănă mai degrabă cu o întâlnire de dragoste, are emoțiile unei iubiri ce nu-ți lasă din tot corpul decât strălucirea ochilor și bătăile inimii, restul e „un vapor sau un balast!”. De ce spun asta? Pentru că întâlnirea cu subiectele iubirii mele vechi, tablourile și sculpturile, trebuie să se petreacă sub zodii contemplative, în liniște și sfințenie. Recunosc cu umilință că mă mândresc în forul meu interior că fac parte dintre „anormalii” ce cad în beatitudine când intră într-un muzeu de artă. Și trebuie să mai recunosc – alt păcat – că am subiectivismul meu în asemenea spații! Am de multe ori nedumeriri în ce privește carențele mele estetice, am înțelegere chiar și pentru operele „mai greu digerabile”, dar nu despre asta vreau eu să vorbesc acum.

Acum vreau doar să vă vorbesc că, în momentul când Muzeul de Artă din Tulcea a primit actualul spațiu, am avut senzația că arta va fi eventual următoarea mea religie!

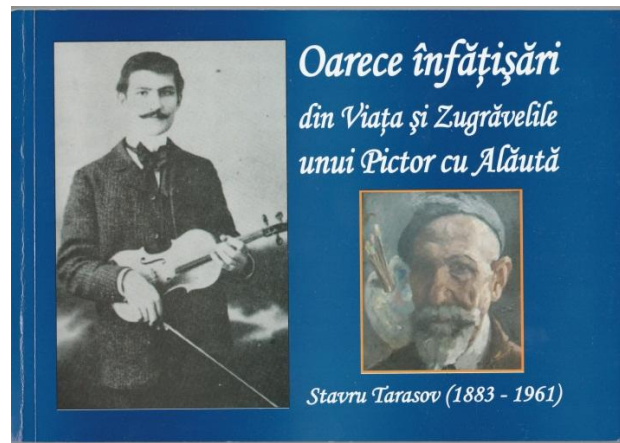
După ce devorez (cu ochii) parterul dedicat atunci expozițiilor temporare și gravurilor, dar nu numai, urc scările și din motive pe care nu mi le explic nici azi, am luat-o la stânga: Aman, Grigorescu..., 'nda și Octav Băncilă, ce să-ți spun, a, uite și Palady, Gheață, Petrașcu și – ia stai – ce-i cu peisajul, (peisajele) astea? Spațiul, cam mic – un hol, aproape – dar efectul creat de ele era unul magic. Am început să merg în vârful picioarelor de teamă să nu tulbur apa din „Peisaj de deltă”. Mi s-a tăiat răsufierea, eu știam cum arată în mod real asemenea peisaje, născut la Sulina fiind, și am spus: Da dom'le, așa e, ca acolo!

Miop, mă apropii și citesc pe etichetă: „Peisaj din deltă”, STAVRU TARASOV; 1883-1961. Alături, un alt

Stavru Tarasov-Autoportret

peisaj de mai mici dimensiuni dar nu de mai mică valoare, în tonuri de griuri verzi executate cu o precizie de neurochirurg. Omul acesta, Stavru Tarasov, aproape te convingea că așa cum o face el, pictura e ca respirația: un act normal! Puterea de a mă fascina pe mine, bălărețul de la Sulina, era însă una specială. Mi-am recunoscut pe loc o apartenență specială la aceste două tablouri. Dar cine-i acest pictor?! Aveam serioase lacune în cultură, nu auzisem de el, nu existau în preajma mea, cel puțin la vremea când eu am văzut aceste lucrări prima oară!

Din acel moment, numele „Tarasov” mi-a bâzâit în memorie ca o albină ce nu-și găsește nectarul căutat. „Tarasov e și numele de fată al mamei mele - Tarasov Domnica”.

Și ce aflu dragii mei? Aflu că Stavru Tarasov s-a născut la... Letea. Ei, asta da! Asta-i veste!, nu alta. Ucrainean deci! (Ca și mine, am gândit eu într-o pauză a modestiei!).

Apoi, pământul a început să se învâрте(!), soarele să răsară, anotimpurile să se repete vreo 30-35 de ani. Așaaaa! Și într-o zi îl cunosc pe un tip cu o înfățișare mai aparte, dar nu anormală, un soi de Don Quijote al culturii tulcene, un bucovinean pe numele său Aurel Ifrim.

-Salut Aurică, ce faci?

-Uite muncesc mă, editez un album.

-Ce album?

-De artă, STAVRU TARASOV.

Să-nnebunesc nu alta! Ați dansat vreodată un tangou argentinian? Ei, așa m-am simțit eu atunci! Ca-ntr-un tangou argentinian! Și-așa se spune despre dobrogeni că sângele lor e un „caracalete” de toate națiile pământului. Nu mai știu care națiune îmi pulsa mai tare prin vene, dar sigur că ați ghicit voi!

Până la lansarea oficială a albumului am uitat de facturi, rate la bancă, politica guvernului, Uniunea Europeană, întreținerea la bloc sau condițiile de transport în comun pe ruta 4 barat... Citoplasmele și nucleolele mele așteptau momentul lansării acestui album ce mi l-am dorit mai tare decât certificatul de căsătorie!!!!!! Și pentru că orice tort de frișcă are și o bomboană deasupra, aud la această serată condusă de amicul Paul Prisada că anunță: Dragi prieteni, ca un omagiu celui care a fost un fiu

(continuare în pag. 107)

al deltei, Stavru Tarasov, îl invit pe George (!) Munteanu să recite în fața Dumneavoastră în limba ucraineană o poezie, „Tarasova nici” (Noaptea lui Taras) de...Taras Șevcenco. Cu emoție m-am ridicat și...versurile au curs...

Nu mai recitasem o poezie în fața unui auditoriu, de la „Cățeluș cu părul creț” din clasa I-a primară. Acum, ajuns în pragul vârstei a III-a, emoțiile m-au pierdut și am trecut fără să-mi dau seama peste banala îndatorire cetățenească de a-i saluta pe cei de față, pe primar și celelalte oficialități participante la acea activitate. Mi-am încheiat însă apariția cu o frază – un truism – „Aveți vă rog atenția mărită în preajma unui ucrainean. Și ei sunt la fel de sensibili, buni și prețioși la fel ca voi toți”.

La urmă, la urmă de tot, criticul și artistul plastic Pavel Șușară, care a făcut recenzia de specialitate a albumului, mi-a spus la un pahar cu vin:

-Auzi, da mata chiar semeni cu Tarasov!!!!

Pam-pam!

Sigur, după atâta vorbărie o să vreți și noțiuni mai „tehnice” despre autor și despre... Stavru Tarasov.

S-o luăm pe rând...și de la coadă:

Nu, nu vă așteptați să fac o catalogare „valorică” a pictorului.

Dragilor, cu tot respectul pentru D-vs cititorii pe care îi obosesc cu aceste rânduri, vă reamintesc că pictorii, oamenii ce fac orice fel de artă NU sunt ca napolitanele: cu cremă, cu praline, cu alune sau cu agude. A discuta despre ei și gradul lor de implicare în actul artistic e o chestiune intimă, intensă și personală încât ar fi o impietate de neiertat să vrem noi, profanii, să facem un clasament, chiar și unul rudimentar. Nu vreau să cad în peiorativ dar e ca și cum i-ați spune unei albine că n-a muncit destul cât să fie pusă la „panoul de onoare”.

Vă propun însă altceva: Dacă vă cade în mână albumul lui Aurel Ifrim „**Oarece înfățișări din viața și zugrăvelile unui pictor cu alăută**” din patriotism local, regional, național și chiar mai mult, răsfoiți-l cu atenție, vedeți în ce sertărașe ale sufletului vostru așezați informațiile, înnobilăți-vă cu ele și mândriți-vă fără rezerve că e român din Delta Dunării – ucrainean – dar în primul rând „tulcean de-al nostru”.

Olimpiu VLADIMIROV

Muzeul de Artă Tulcea – Istoria colecțiilor

-Repere culturale tulgene-

„Istoria colecțiilor Muzeului de Artă Tulcea” publicată în „Biblioteca Istro-Pontică”, seria Artă, nr. 2/ 2014 a Institutului de Cercetări Eco-Muzeale „Gavrilă Simion”, la Editura Istros a Muzeului Brăilei (2014), reprezintă teza de doctorat susținută de cunoscutul muzeograf și grafician Ibrahima Keita în anul 2009, la Universitatea „Valahia” din Târgoviște.

Într-un județ în care numeroase etnii dau un farmec pitoresc vieții de zi cu zi, dar sunt și implicate în manifestările sociale, culturale și artistice, cu tradițiile,

obiceiurile și creațiile lor, poposește aici, din Republica Guineea – Konakry, acest om dăruit de natură cu har artistic, care-și consacră 30 de ani din viață (1984 – 2014) pentru afirmarea muzeografică a orașului Tulcea.

O inconfundabilă „pată de culoare” pe măsurile Dunării, nu numai datorită pigmentului pielii, ci mai ales prezenței sale deosebite cu un discurs mereu demn de urmărit, în pofida accentului deficitar, dar plăcut, provocând zâmbete, cu o statură bine legată și un răs sacadat, puternic, molipsitor, s-a impus repede printre colegii tulgenci. Încă o dată proverbul „omului care sfințește locul” își consolidează valențele creatoare și înțelepciunea.

Structurată în trei capitole (Arta la Gurile Dunării; Colecțiile muzeului de la origini, proveniență, valoare și semnificații; Noile orientări în dezvoltarea și valorificarea acestora), cu inedite dar necesare subcapitole, concluzii, rezumate, bibliografie, anexe (7 planșe privind repartizarea sălilor de expunere) și relevante ilustrații în text, lucrarea surprinde prin efortul de cunoaștere a unui muzeu valoros și original.

Este impresionant subcapitolul „Investigații din fondul de arhivă al ICEM Tulcea”, respectiv „fondul de arhivă al Muzeului de Artă” (capitolul 2), unde pe parcursul a 82 pagini (!), format A4, ne sunt prezentate note contabile, procese-verbale, contracte de vânzare-cumpărare, autentificări, evaluări, dispoziții, facturi, transferuri, procese-verbale de achiziții, acte de donație, delegații, oferte, autentificări donații, sponsorizări, contracte de împrumut de lucrări, documente care arată, în întregul lor, competențele și răspunderile, acribia și dăruirea autorului în încadrarea lor cronologică.

Bazele organizării unui Muzeu de Artă la Tulcea sunt puse de un grup de edili format din Valerian Boțocan, Constantin Găvenea, Grigore Cuculis, Ion Gheorghe, Marcel Săracu (1967), având ca director pe vizionarul și omniprezentul coordonator în persoana lui Gavrilă Simion (încă din 1955), după cum onoarea de a consfinți începuturile muzeografiei tulgene, cu specialitatea artă aparține artistei Florentina Ilea Cizmaru (1970), urmată în timp, de Teodora Harșia Popescu, Ștefan Găvenea, Ibrahima Keita. Consultantul artistic al edililor a fost doamna Florica Postolache, istoric și critic de artă, în acele vremuri directoare a Muzeului de Artă din Constanța, personalitate cu o vastă cultură și deosebită sensibilitate. Ca orice început promițător și entuziast, dar într-un timp istoric nefast, perioada regimului comunist a însemnat lipsa unei piețe de artă, a unor case de licitații, colecționarea anevoioasă a operelor, de teamă ca lucrările să nu fie confiscate, bugetul insuficient, autofinanțarea, amestecul nejustificat al ideologiei, lipsa personalului de specialitate, mutarea sediului în vederea obținerii unor condiții optime de conservare, etc.

Muzeul de Artă din Tulcea deține colecții de icoane pe lemn și sticlă (797 opere), de artă decorativă europeană (139 piese), de artă decorativă orientală (311 piese), de pictură (932 opere), de artă

(continuare în pag. 108)

grafică (4841 opere), de plăci de gravură (550 piese dintre care 138 de lucrări de gravură străină), de sculptură modernă și contemporană (420 opere).

Câteva particularități ale acestui impresionant patrimoniu ne-au reținut atenția:

- muzeul tulcean este binecuvântat prin ponderea însemnată a donațiilor și transferurilor;

- invocarea mozaicului etnico-religios al zonei a dus la lărgirea inventarierii tezaurilor liturgice de la cunoscutele mănăstiri Celic-Dere, Saon, Cocos, la bisericile din Chilia Veche, Sfântul Gheorghe și Sulina (în Delta Dunării) fără rabaturi de la criteriul valorii artistice;

- unii dintre marii artiști (Nicolae Grigorescu, Al. Ciucurencu) au ucenicit realizând lucrări de factură religioasă (icoane), cu influențe benefice pentru creația lor de maturitate

- tematica Deltei Dunării în muzeul tulcean reprezintă 72 lucrări de pictură modernă și contemporană, respectiv 200 lucrări de grafică. Pictorii locali (născuți sau adoptați), precum Geo Cardaș, Vasile Pavlov, Gh. Sârbu, Stavru Tarasov, Constantin Găvenea, au consolidat, ca mulți alții, fascinația luminii și culorii sau varietatea de forme în contextul parțial exotic al regiunii.

- în categoria artiștilor de importanță universală se impun numele lui Max Hermann Maxy, Corneliu Mihăilescu, Marcel Iancu, Mattis Teusch, Alexandru Phoebus, Victor Brauner (14 lucrări). Brandul V. Brauner poate crea „invidia oricărei instituții muzeale din țară sau străinătate”, notează I. Keita. Nu se poate trece ușor nici peste grafica lui Paul Neagu (16 lucrări), artist din exil, un „inovator” și un „creator” de „artă totală”, după concluziile aceluiași autor.

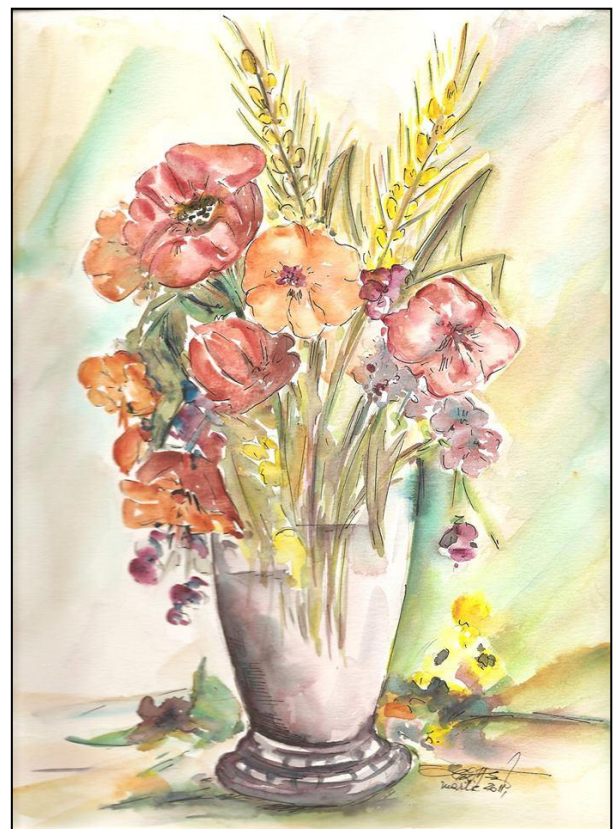
- între alte câteva muzee din țară, care dețin o colecție de plăci de gravură, instituția tulceană poate fi denumită, pe drept, „un muzeu al gravurii”.

Ibrahim Keita s-a implicat direct, cu rapiditate și o energie surprinzătoare, în realizarea selecției și în dezvoltarea colecțiilor. El a readus în prim-plan icoanele, regândind și reproiectând expoziția de bază; a inclus în patrimoniu operele unor artiști români din emigrație; a organizat edițiile 1992, 1995, 1998, 2000 ale Saloanelor Naționale de Gravură și Grafică aducându-și contribuția și la succesul altor manifestări importante (Salonul Moldovenilor, Remember Constantin Găvenea, Retrospectiva Theodor Aman, Centenar Al. Ciucurencu); a negociat și facilitat donații, achiziții și transferuri, cu precădere grafică, începând cu anul 1991 până în 2007.

Cu prețuire și recunoștință autorul amintește numele unor colecționari și artiști generoși care au avut disponibilitatea de a ceda o parte din operele lor îndrăgite, instituției tulcene: Dicu Octavian Nichifor (jud. Tulcea), Constantin Găvenea, Valerian Boțocan (Tulcea), Paul Neagu (Anglia), Simina Mezincescu, Violeta Crăciun, Harry Brauner, Lena Constante, Ilie Zaharia, Petru Culianu, Traian Maria, Ivancenco Nădejdea, Fudulu Caliopei, Cudina Lidia, Dracopol Alexandrina, Patricia Furduiescu, Nicola Știrbei, Alexandrescu Odette Mirelle, Costin Gheorghe, Hella Miroșeru, Adina Maria Nanu, Marcel Chirnoagă, Olga Ecaterina Magherescu, Ion Sălișteanu, Teodor Hrib, Ileana Micodin, Hortensia Maschievici Mișu, Olariu Georgeta, Nițulescu Ștefan Grigore, Anca Șerban Nicoleta, Ionescu Daniel Alexandrina, Liana Maria Petruțiu, Popa Alexandra, Nicolae Nicolae (toți din București).

Sunt mai mult decât motivate rândurile prof. Dorina Munteanu privitoare la realizarea unui profil psihologic al colecționarilor: „pentru colecționar a trăi înseamnă a strânge în tezaurul lui acele obiecte care l-au sedus și continuă să-l seducă până la sfârșitul vieții. Posesia unei opere de artă este pur spirituală și deci eternă, ea nu poate fi înlocuită cu nimic, pentru că nu este trecătoare. Bucuria care umple sufletul colecționarului trebuie împărtășită, pentru că o bucurie împărtășită este de două ori mai mare. Plăcerea deosebită pe care o simte colecționarul de a vedea entuziasmul cunoscătorilor de artă în fața lucrărilor lui adunate cu trudă, nu are nimic de-a face cu vanitatea”.

Notele asupra ediției, semnate de dr. Ioan Opreș și dr. Doina Păuleanu motivează și salută apariția unei contribuții deosebite la muzeografia contemporană.

Acuarelă de Constanța Abălașei-Donosă

Dumitru ANGHEL

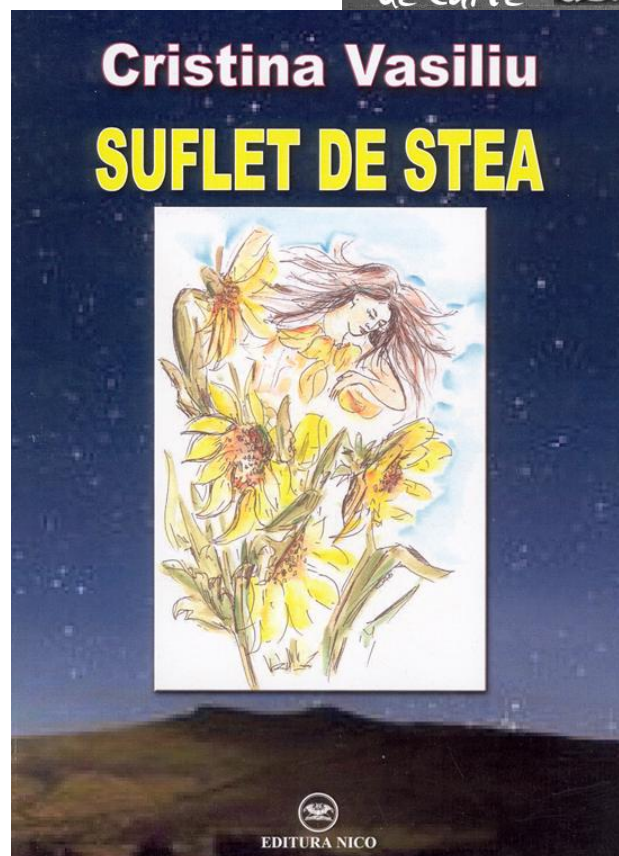
SUFLET DE STEA de Cristina VASILIU

Eleva Școlii „Mihai Eminescu”, *Cristina Vasiliu*, clasa a III-a C, „banca de la geam”, debutează editorial cu volumul „*Suflet de stea*”, Editura Nico, Tg. Mureș, 2015, 66 de pagini, „*premiere*” sa lirică, în „*stagiunea*” de primăvară ai celor zece ani împliniți, sub semnul inspirației poetice și a imboldurilor venite dinspre modelele sale ilustre, poeta Ana Blandiana și cuvintele calde, ca „*o binecuvântare: „Pentru un suflet îngeresc*”, de pe pagina de gardă a cărții; poetul Nicolae Băciuș și vorbele sale încurajatoare: „*De aici, Cristina Vasiliu începe o lume, i se deschide un drum*”, din postfața volumului; și prozatorul Romulus Rusan, care i-a promis Cristinei... o excursie fascinantă prin „*America ogarului cenușiu*”!

Cartea micuței poetese însumează 29 de poeme de o inocență juvenilă, cele mai multe de factură religioasă, cu incantații liturgice, la *vecernia* de seară, în acorduri molcome de *toacă* și sonorități preclasice ale „*Clavecinului bine temperat*”, cu grația și smerenia cuminte a *rugăciunii* unui copil înainte de culcare. O poezie care parcă ar veni din alte vremi, mai blânde și mai așezate, cu dangăt de clopot, ca în „*Didahile*” lui Antim Ivireanu sau „*Psaltirea în versuri*” a Mitropolitului Dosoftei; și o poetă de secol XXI, de o puritate celestă, care se joacă... „de-a poezia” cu grația inconștientă a creștinilor care mureau pentru credința lor în *arenele* sacrificiilor Romei imperiale.

Volumul de versuri „*Suflet de stea*” se distinge ca o ediție de lux, în condiții tipografice de excepție, îmbogățită și de ilustrația în culori-pastel, semnată de pictorița Constanța Abălașei-Donosă, 29 de crochiuri vivace, iconografie tradițională, peisagistică și portrete de copii, care completează, într-o atmosferă celestă, uneori, ușor bucolică, alteori, *compendiul* tematic al celor 29 de poezii.

În cartea Cristinei există structuri lirice, poeme, poezii, neîncadrabile vreunei prozodii anume, dar sigur moderne, cu doar... palide aluzii la ideea de strofă, de ritm sau rimă de tip clasic, ca la școală; în afara unor... ușoare „*accidente*” de rimă împerecheată, poate pentru că dominantă rămâne tematica *religioasă*, iar la prima lectură, cititorul, chiar cel fără o minimă cultură ecleziastică, religioasă, va înțelege că singura atitudine convenabilă și responsabilă rămâne doar propria relație cu Divinitatea și că, până la urmă, orice ingerință în interpretarea faptului religios rămâne doar *mistica* intimă imperturbabilă după *crezul* său artistic, pe o constantă programatică,

deși ușor alterată, nuanțată de frământări, ezitări și sincope de conștiință, ca „*Missa solemnă*”, iar varianta poetesei poate fi acceptată sau nu...

Volumul de versuri din portofoliul spiritual al unei fetițe de zece ani, se deschide, la pagina 7, cu un poem de-o puritate angelică, juvenilă și de-o sinceritate caldă, dedicat poetei-model, ca o declarație de iubire și respect nedisimulat, doamnei Ana Blandiana: „*Ana în floarea-soarelui*”: „*Sub raze de lumină, / Privea uimită cu ochi cristalini / Și suflet de crini, / Spre bolta albastră a cerului fereastră / ... / Trezită în altă lume, / Simțea cum petalele florii pe care stătea / Vorbeau cu ea, o fascinau / ... / Spice de grâu, în valuri de râu, se mișcau - / Pe Dumnezeu, pentru ea, îl chemau - / ... / Ana sus, Ana pe pământ, / În veci, Ana – cu Cuvânt!*”

Urmat de o poezioară, cu rimă încrucișată și cu incantația melodică, și solemnă, și cucernică, și naivă a unei *rugăciuni* a copiilor de vârstă foarte mică: „*Înger îngerășul meu / Ce mi te-a dat Dumnezeu / Eu sunt mic / Tu fă-mă mare... (nu-i așa că v-o amintiți?!), care stabilește o anume ritualică didactică, între profan și sacru, cu reguli stricte de propovăduire religioasă, ca-ntr-un „manual al bunului creștin”: „Înger, îngerăș, / Cu bujori de copilaș, / Cu păr blând de catifea / Și cu sufletul – o stea, / Cine-ți dă aripi să zbori/ Și la noi să te cobori?” („Îngerul”, pag. 11); și parcă ar urma urarea caldă și iubitoare a doamnei profesoare Vasiliu: „Somn ușor, vise plăcute / Îngerii să te sărute!”*, adresată talentatei sale fiice...

Și, ca să schimb puțin registrul liric, iată și *chipul mamei*, în tonuri nostalgice de George Coșbuc, un portret cu viziuni luminoase, ca și cel

(continuare în pag. 110)

făcut doamnei Ana Blandiana, ca o magie a nevoii de ocrotire: „Mama se-ndreaptă mereu spre mine, / Cu ochii blajini și umbletul lin; / Roua pe păr ea o poartă! / ... / Mamă dragă / Privirea ta blândă / Seamănă cu arborii înfloriți, / Îmi amintește de soare!” („Mama”, pag. 15), pe o partitură ca un *Preludiu* de Claude Debussy, și idilic, și infantil.

Revenind la profilul tematic major al volumului „*Suflet de stea*”, pentru o fetiță de doar zece ani, nevoia de Dumnezeu ar părea anacronică prin raportarea la conceptul *dual*, între „credință și tăgadă”, ca la Tudor Argezi, sau la cel al *Creației Divine* și al teoriei atee a Evoluției speciilor, darwinistă. Pentru Cristina Vasiliu, pentru poeta Cristina Vasiliu, lucrurile sunt clare, în viziuni luminoase, crepusculare: „Dumnezeu se naște, / În aura de astre” („Nașterea”, pag. 19); deși parcă ar încerca-o un existențialism în impas și o alternativă ideatică, în tonalitatea gravă a unui *Coral* de Bach, dintr-un poem de-o simplitate, de-o naivă și impardonabilă *nedumerire*: „Apă-n pământ, / Stea – în cer, / Peste noi toți, / Un adânc mister”, se confesează Cristina, ca la o *Sposedanie* în fața duhovnicului ei, în Săptămâna Mare („Apă cerească”, pag. 29).

Ba, chiar parcă ar încerca-o un ușor „*atac de panică*”, spirituală, în fața misterelor existenței ființei umane și a tuturor viețuitoarelor de pe Pământ, și a unui început de nonaccept, ca o revoltă în genunchi, și a unui puseu timid de alternativă, de Toma Necredinciosul, nedusă până la capăt: „Mă rog, / Plângând din pleoapele de cer / ... / Ceața mă cutremură...” („Ceața”, pag. 35); „*ceața*”, ca o metaforă!

O incredibilă maturitate conceptual religioasă, ca o justițiară, posibilă *excomunicare*: „În mâinile Creatorului ceresc, / M-am cutremurat...” („Globul”, pag. 43), care mi se pare prea mult, prea matur, chiar în accepțiunea unei educații religioase precoce a Cristinei Vasiliu.

Parcă prea multe dileme existențiale pentru tânăra, foarte tânăra poetesă, întrucât impresia de prim contact cu poezia sa trimite spre un fel de neastâmpăr din zona unui *copil răsfățat*, care nu prea mai știe ce să facă cu atâtea *daruri*, aduse și de Sf. Nicolae, pentru că și-a lustruit cu grijă încălțările, și de Moș Crăciun, sfântul „travesti” în Moș Gerilă din copilăria perversită în ateism a părinților săi: „Măntreb, atunci, timidă și nedumerită: «Este o lumină din adâncuri, plină de poveste, / Sau e vreun semn divin ce-mi dă de veste?»” („Soarele”, pag. 49).

Există în poezia Cristinei Vasiliu o direcționare spre Divinitate, ca o obsesie, ca un *canon* al așteptării, al nevoii de certitudine, într-o lume în care intuiește, percepe involuntar, instinctiv, nereguli și nesigurantă, în ciuda protecției părinților săi, mama și tata, și a cuvântului cald al duhovnicului, părintele său spiritual. Cristina, poetesa Cristina Vasiliu, are propriile nedumeriri, are întrebările ei, cele mai multe fără răspunsuri, și-atunci izbăvirea vine tot dinspre interogațiile retorice ale *crezului* său duhovnicesc.

„*Suflet de stea*”, un volum de versuri, pe o temă religioasă *atipică*, discursivă și înclinată spre *mesianism*, dintr-o „*catedrală a speranței și liniștii sufletești*”, pe acordurile în presto-cantabile ale unui

cântec de slavă și ale unui maiestuos „*Ave, Maria*”, deși o alătur pe Cristina în planul creației literare, cu indulgența și admirația, necesare, celebrului personaj al scriitorului francez Jean Baptiste Poquelin, zis Molière, care... „nu știa că face proză!”

CLIPA DE UN AN LUMINĂ de Ioan TODERIȚĂ

Noua carte, de lirică filosofică, de data aceasta, „*Clipa de un an lumină*”, Editura Editgraph, Buzău, 2014, 182 de pagini, beneficiază de o structură tematică de autor, în nota de rigoare și disciplină ideatică a unui matematician, discipol al lui Pitagora, Ioan Toderiță, care este și autorul unei lucrări-argument: „*Ion Barbu: Categoriile abisale matematice*”, oarecum atipică pentru preocupările sale literare, dar în legătură firească cu poezia matematicianului Dan Barbilian și cu critica literară de astăzi, argumentată de scriitorul de la mal de Dunăre în cartea sa de exegeze: „*Spațiul vectorial al limbajului literar*”, apărută în anul 2013.

Volumul „*Clipa de un an lumină*” și celelalte două de care aminteam, ca și întreaga operă literară a scriitorului Ioan Toderiță, se află sub semnul unei diversități stilistice statuată de *alibiul* originalității și al unei ușor sfidătoare atitudini de... „reformator” sau, mai cuminte, de *pionier*, de pionierat, într-un domeniu în care.. „îndrăzneala” este catalogată fie inconștientă, fie formă riscantă și vulnerabilă de genialitate, de talent de excepție...

Sper să nu exagerez, pentru că tot parcursul scriitoricesc al domnului Ioan Toderiță s-a aflat permanent sub semnul imprevizibilului și al zglobiului... „*ce-o să-mi faceți!?*”, în ciuda faptului că personalitatea sa este marcată de educație tradițională, rigoare și disciplină, cum afirmam mai sus...

Scriitorul gălățean are o încrâncenată manieră stilistică de a scrie altfel, mereu altceva, care să nu semene cu ceea ce a mai scris, de a nu se repeta, nici măcar atunci când a avut șansa reușitei și *girul* originalității; plusează pe *miza norocului* și chiar a „*necesității și întâmplării*”, excluzând „*cacealmaua*” din jocul de poker al artei literare; și-a evaluat prudent și onest șansele și a ieșit cu.. „*Asul din mânecă*”, doar când a avut certitudinea că poezia, proza sau istoria și critica literară din portofoliul său de creație s-au justificat prin calitate și valoare perenă. Altfel, domnul Ioan Toderiță este un tip pașnic, cu tabieturi sociale care nu-i tulbură echilibrul și nici nu-l fac să iasă în prim-plan cu ifose de circumstanță.

Argumentele mele țin de evidența strictă a unei romantice delectări și a unor nostalgii, aparent fără obiect, din care s-au născut romanele „*Războiul lui Puș*”, Editura Axis Libri,

Galați, 2010, un concept epic ca o antiepopă a Răului, văzut din perspectiva intervenției brutale și dezzechilibrante a omului în filosofia religioasă sau științifică, darwiană, a zăbovirii pe planeta Pământ, prin grație divină sau după legile perpetuării speciilor din Haosul Universului, în ideea înțelegerii cauzelor, care au dus la înfruntarea perpetuă dintre oameni, singurele ființe raționale, de la arcul și săgețile Comunei Primitive, până la confruntările confesionale ale unui Ev Mediu bigot, ori naționalismul și intoleranța religioasă contemporană, de tipul *Statului Islamic*, intolerant până la absurd, convertit în terorism mondial.

Urmărit de alt roman, „Moșia”, la aceeași editură gălățeană, doi ani mai târziu, în 2012, ca o epopee anticomunistă, începută într-o comunitate rurală la sfârșitul celui de-al doilea Război Mondial și continuată după algoritmul politicii de... *ocupație și dictat* al Conferinței de la Potsdam, când Truman, Churchill și Stalin au desenat, pe hartă, granițele Europei de Est, și au dat *undă verde* Războiului Rece, cea mai anacronică și dezastruoasă formă de dialog ideologic internațional.

De la „roba” sobră și justițiară a unei *umbrele conceptuale*, aparent rigidă și insinuant partizană a *prozei* din cele două romane, „Războiul lui Puf” și „Moșia”, ambițios și orgolios, poetul Ioan Toderiță a îmbrăcat „*fracul și redingota*” de ceremonie ale *poeziei*, dar nu una cuminte ca în vremurile blânde și cucernice ale „Psaltirii în versuri” a Mitropolitului Dosoftei, ci s-a lăsat atras de „*ars poetica*” simbolică și sugestivă a unei personalități literare, de notorietate europeană, Stephan Mallarmé, zis Etienne, ca o reverență decentă și respectuoasă adusă civilizației franceze, literaturii franceze, Parisului, ca metropolă culturală, și a publicat, tot la Editura Axis Libris, în 2010, volumul de versuri „*Bună seara, domnule Mallarmé!*”, cu un titlu ca o metaforă elegantă și provocatoare, cu totul originală. Sigur, i s-a părut interesantă tehnica literară prin care limbajul comun, demonetizat, a fost înlocuit de unul propriu, cu efectele stilistice ale unei *sintaxe dislocate*, a pluralității semantice generată de ambiguitatea metaforică, ca și dispoziția savantă, de efect vizual și auditiv, a caracterelor tipografice convertite în artistic.

Iar în cartea poetului gălățean, cu o direcționare a sensului cuvântului, metaforic în exces, spre un miraj al creației artistice, între sugestie răsturnată și ambiguitate provocatoare de ermetism, a rezultat un fel de... *à rebours*, ca o reverberație *în răspăr* și cu consecințe imprevizibile de percepere; adică, o poezie aparent agresivă, cu un potențial nonviolent, ca un val uriaș, care se potolește la țărniță, cu consecințele unui *tsunami* obosit, sleit de puteri, și cu emoția poetului în stare pură, într-o prozodie și o tehnică sincopată, savant orchestrată.

„Recidivează” doi ani mai târziu, când domnul Ioan Toderiță publică volumul de poezie modernă, modernă, modernă: „*Vâltoarea clipelor eșarfe*”, cu „îndrăzneli” prozodice și formule literare, cu care a surprins, ca de fiecare dată, prin care își adjucează propriul *scenariu* de creator și-și reprimă drastic orice orgoliu sau psihologie de răsfățat; o formulă absolut

inedită de frazare poetică, cu totul armonică și echilibrată semantic, realizată prin sfidarea regulilor gramaticale, care să dea o perspectivă multiplă lirismului; șarjând uneori, într-o cavalcadă de ambiguități semantice și de topică îndrăzneță, dar ca o obsesie a perfecțiunii.

Noua carte, „*Clipa de un an lumină*”, adună 156 de poeme grupate editorial pe cinci capitole cu o medie de 30 de structuri lirice fiecare: Capitolul I, „*Tușele transfigurării*”; Capitolul II, „*Vers melodic, fredonând*”; Capitolul III, „*Cultul hain*”; Capitolul IV, „*Suiș în avatar*”; și Capitolul V, „*Plinul conștiinței*”, titluri împrumutate aleatoriu de la câte o poezie din fiecare capitol.

Spuneam mai sus că domnul Ioan Toderiță nu se repetă, este omul „*premierelor*” cu *stagiuni lirice*, cu un *diapazon* în *La major*, ca o *sarabandă* năvalnică, sentimentală, de nestăpânit, uneori, sau ca un *menuet* festiv, grav sau ceremonios, alteori. De data aceasta și-a stabilit tempoul în gamă majoră, și prozodic și tematic, cu o poezie de filosofie aplicată cu reverberații lirice de... *nonaccept*, din considerente de etică și de recesiune sufletească cu impact devastator în momente de cumpănă și de neadaptare, de conflict cu *o lume* bântuită de legile nescrise ale hazardului: „*Labirintul cu frisoane, despre inimă vorbesc, / stăpânește cotropirea rotunjimii unei pleoape, / cu săruturi inocente și-nceput de nefiresc, / somn de veghe-n omenirea simțămintelor mioape*”, o strofă din poemul care deschide cartea și capitolul I, „*Tușele transfigurării*”, pag. 7; ca o *uvertură* și un algoritm tematic pentru întregul volum.

Un *univers* și toată inutila zbatere uma-

(continuare în pag. 112)

nă pentru orice inaccesibil ideal sperat, ori o necesară cale de drenaj: „Veniți, sfârșiți apocalipsul! .../ Jumate-n scris, să-ți vezi înscrisul, / Jumate-n vis, că visu-i vesel: ce-o să fie Ea și El” (poemul „Apocalipsul”, pag. 29).

Poeme în prozodie amestecată, între formule clasice, bătătorite, dar și în maniera îndrăzneată, uneori prea îndrăzneată, a versificației moderne, în capitolul II, „Vers melodic, fredonând...”, pe o tematică, asemeni unui „atac de panică”, mai mult mimat decât evident, cu accente ușor ironice, de fapt contestatare, ca o *indigestie estetică*, din perspectiva unei debusolări sufletești controlată prin demitizare: „Un sentiment resuscitează / o muribundă-n debara: / o inimă ce nu cutează, / să bată cuie-n tinichea” (poemul „Inima ta și-a mea”, pag. 43), în metrică tradițională, *catren* cu rimă încrucișată.

Sau, un poem în prozodie modernă, ca o proză lirică: „Registreele mâinilor divine reinventează laboratoarele exhaustive / - acesta este primul vers!? - / sub credințele nocive” (cel de-al doilea vers), din poemul „Democrit”, pag. 51, cu o trimitere ideatică, tematică la *postulatul* marelui filosof al antichității: „fericirea constă în moderația dorințelor”.

Capitolul III, „Cultul hain”, modifică abrupt tematica direcționată spre o lirică la granița fragilă, vulnerabilă între un existențialism în ritualică creștină, de amvon, dar cu incantații atee... de paradă!: „De unde, Doamne, până unde? aceste legi să / poți pătrunde? /” primele două versuri din poemul „Anafora 2”, pag. 86; și „De unde îmi iau privilegiul, / de-a fi stăpân / pe-al meu cortegiu?”, și ultimele două versuri. Versuri dintr-un capitol din această carte, dar și din toate volumele de poezie ale domnului Ioan Toderiță în care este cultivată, experimentată o... „brambureală” prozodică, certamente novatoare, care pune pecetea pe o anume, sfidătoare tehnică de versificație. Există aici, în acest capitol, o nonșalantă înclinație spre o... „dezordine studiată”, pentru că, alături de poeme, cu ritm și rimă, ca la școală, *sonete*, poezie de formă fixă, adică, sau poeme în metru popular, ca niște *doine* sau *balade* haiducești, sunt puse în pagină *docte* proze lirice, pigmentate cu „citate” savante, dar și cu poeme săltărețe, vivace, ca un *olé* din muzica lui Manuel de Falla, ori șugubețe „cascade lexicale”, ca un pizzicato de Paganini: „Sufletele, barbarele, ortoadiagonalele / răsfirate plante / în pante / banale” („Sufletele”, pag. 100).

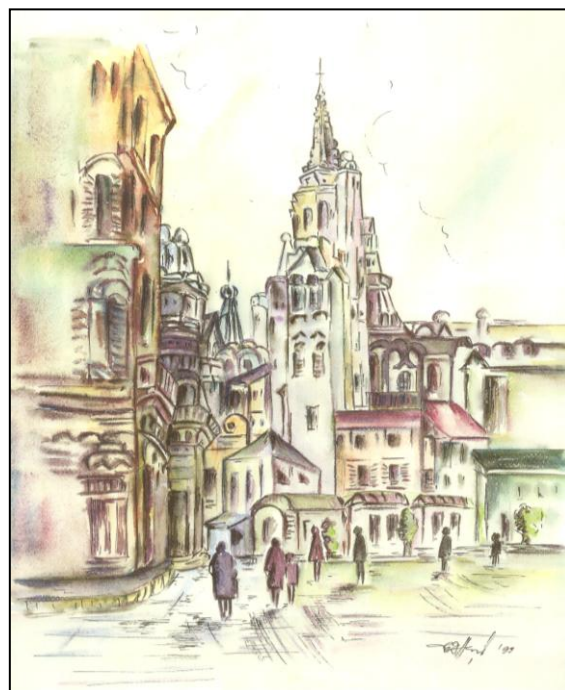
Capitolul IV, „Suiș în avatar”, ca o... „Golgotă” a liricii poetului de la Dunărea de Jos pe tema dilematică a *dualității* filosofice și existențiale, care frământă mintea Omului: creație divină, cu părinții străbuni, Adam și Eva, sau Evoluția speciilor darwinistă?!: „Omul e o parte dintr-un OM SUPREM, / Dinaintea vorbei șade șoapta-n șarpe... / «Mușcă!», e păcatu'nfăptuit în toate... / Noi'nafara lumii suntem doar un semn” („Omul suprem”, pag. 107).

O poezie pe portative lirice între „credință și tăgăda”, ca la Tudor Arghezi, cu *amprenta* unei prozodii tipic „toderițiană”, anunțându-l „nu pe Godot”, ci pe Nichita Stănescu, cu „Necuvintele” sale, sau pe Marin Sorescu; o poezie majoră, demonstrativă și convingătoare a domnului Ioan Toderiță, venită

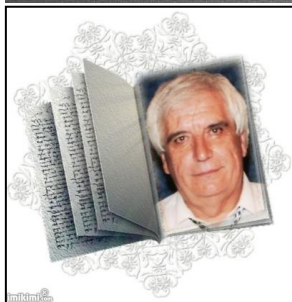
dinspre cultura sa filosofică și *modelele* reprezentative, *Aristotel* și postulatul său: „natura ca un imens efort al materiei de a se ridica până la gândire și inteligență”; *Democrit*: „fericirea căutată în moderația dorințelor”; *Heraclit*: „Focul – elementul primitiv al materiei; *Platon* sau *Socrate*, cu teoria ideilor și a dialogului; cu toții în poeme reprezentative...

În fine, capitolul V, „Pliul conștiinței”, pliat pe aceeași obsesivă și dilematică pendulare boemă între creștinismul de amvon și conștiința atee în derivă, pe laitmotivul *dual* între credință și tăgadă, cu o singură intervenție din poemul „Kierkegaard”, de la pag. 149: „Relația mea cu Dumnezeu e «personală» / Să mergi pe urmele credinței tale!”, potrivit *conceptului angoasei* din „filosofia pesimistă a existenței”, promovată de teologul și filosoful danez.

Ultimele cinci poeme din volumul „Clipa de un an lumină” sunt *sonete*, structuri lirice de formă fixă și de tradiție, în literatura europeană și românească, de la Petrarca sau Shakespeare la Mihai Eminescu. Poetul Ioan Toderiță *inovează* și la acest compartiment prozodic, *sonetul*, pentru că, la tematica unei dilematiche opțiuni spirituale între *Divinitate* și *satana*, concluzia finală este transferată ultimelor două versuri, în maniera *fabulei*, culese cu un alt corp de literă, cu valoarea unor *precepte* din Vechiul sau Noul Testament pe teme de mentalitate creștină: „În deșertul timpului, suflarea mi-i desagă, / Dumnezeu e prea aproape, «să mă vadă!»” („Deșertul timpului”, pag. 175) și „Satana-mi spală sufletul cu vin / și-mi cere-o clipă, morții, să mă-nchin” („Clipa risipește veșnicii pedante”, pag. 173), între descumpăniri sufletești și opțiuni adiacente.

Acuarelă de Constanța Abălașei-Donoșă

Nicolae VĂLĂREANU SÂRBU

Tu rămâi mereu o primăvară!

Nu-i drept să-nceapă-n mine iarna,
să se oprească frumoasele ninsori
și să-și facă de cap gerul.
Tu mă aștepți șoptitoare să-ți răscumpăr iubirea
zidită-n câteva cuvinte prin care revin
scriu cu fosfor sub pielea prin care respiri
și ovală ca semnul născut între genunchi
ascuți nespusul inimii care vibrează,
înghite nemișcarea și bate oarbă la poarta
pe care s-a încrustat sărutul.

Lumina îmi scapără ghețuri de tăcere,
priveghez oglinzi îmbлъnzite de trupul tău,
măinile lacome își caută darul fraged,
degetele închid mijlocul subțire
în cercul de foc unde dorințele cuib își fac.

Umăr la umăr destrămăm timpul
și prin el facem drum
în orice anotimp.

Tu rămâi mereu o primăvară!

Doar zâmbetul luminii roș de sânge

Trupul nopții se frânge cadaveric,
urme de stele în pământ cu moaște,
sub oase timpul curge-n întuneric,
tăcerea-n sâmburi din speranță naște.

Doar zâmbetul luminii roș de sânge
se urcă-n rădăcini prinse de boltă,
privește mama cum pruncul și-l plânge
și moartea o hulește cu revoltă.

Ard râuri prin văi de gânduri amare
apele somnului strâng totu'-n vise,
căutări stropite cu praf de sare
bat degeaba la porțile închise.

Pe negrul drum al morții aduși șirag,
ne înecăm tristețea fierbinte-n vin
pentru calvarul ce a trecut de prag,
sufletul arde-n sete verde venin.

Acest început de secol nebun

Adorm în cumințenia unui copil
cu somnul populat cu vise de obiecte necunoscute
ce nu știe să le citească-n semnificația lor,
se bucură ori se supără pentru nimica toată.

Mă întreabă, repetă tot ce aude și învață ușor,
tu îl urmărești cu dragostea topită-n priviri,

ai o teamă sfântă la orice mișcare
de parcă totul ar fi năvalnic și potrivnic
apoi îmi spui să fiu atent cum vorbesc
că totul se înregistrează
în memoria-i avidă.

Mă vrei un model pentru cel mic
să poată să mă depășească,
de-acum voi fi o poezioară frumoasă
care se poate învăța ușor.
Acest început de secol nebun
te bombardează cu vulgarități prin toate
mijloacele.

Trebuie să întinzi scutul protector
până la vârsta înțelegerii lui
altfel voi cădea în golul propriei nepăsări
în care cuvântul nu mai contează
și își face loc întunericul orb
în care cresc monștri.

Poveste cu o femeie

Se măritase mândria femeii vanitoase
cu cel mai potent bărbat din mintea ei
care nu dăduse niciun semn s-o ofenseze
cu ceva

și a rămas cu buzele umflate între dinți.
Dorinței ei de piscică în călduri
i s-a oferit somnul după sobă ori urcatul în copaci
de parcă ar fi intuit mijloacele
de domesticire forțată
prin forța lucrurilor, copiii.

I-a vândut timpul fără ocupație pe bani puțini
a cultivat dragostea de cămin
fără ambiții și trufie față de alții,
a lăsat-o să se treacă mărinoasă
și chiar frumoasă
prin fiecare anotimp
până și-a descoperit mândria de mamă
și a curs liniștită până la bătrânețe
cu sufletul înalt de propriile împliniri
ca o madonă înconjurată de prunci.

Odată cu tine înfloresc

Cu cheile cui voi intra
pe poarta soarelui dimineața,
nimeni să nu mă știe,
doar să mă primească
cu ofrandele cerului cunună.

E mai devreme de încolțirea seminței
din care lujeri se vor naște
înălțându-se falnici
prin judecățile drepte.

Lumina topită-n culori vii
prin arome-n anotimpuri
se visează iubire sonoră.

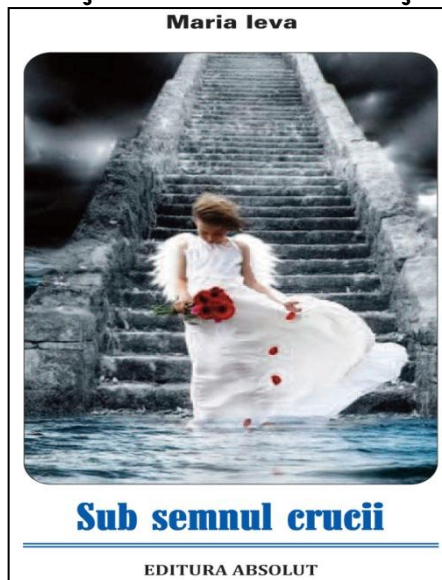
Simt cum curge timpul rotund
în mâini o să prind viitorul
cu degetele pe tastele ființei.

Odată cu tine înfloresc
noile împliniri ce se apropie
uitând de tranziții.

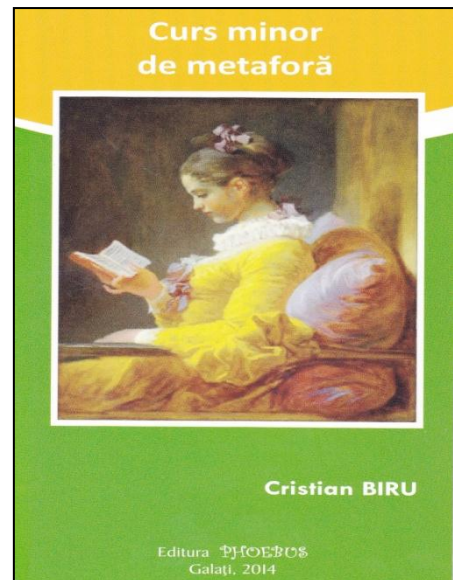
CĂRȚI SOSITE LA REDACȚIE

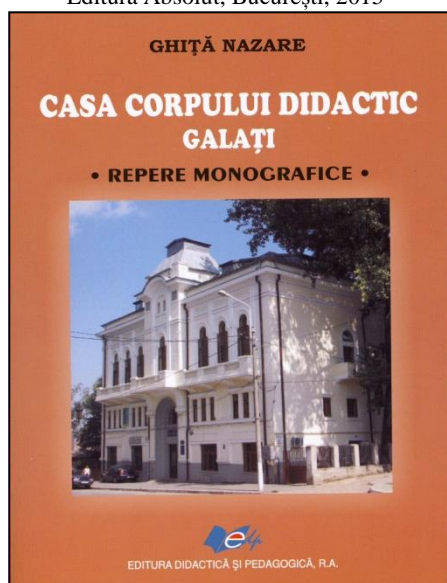
Maria Ieva – Poarta de la marginea cerului
Editura Absolut, București, 2015

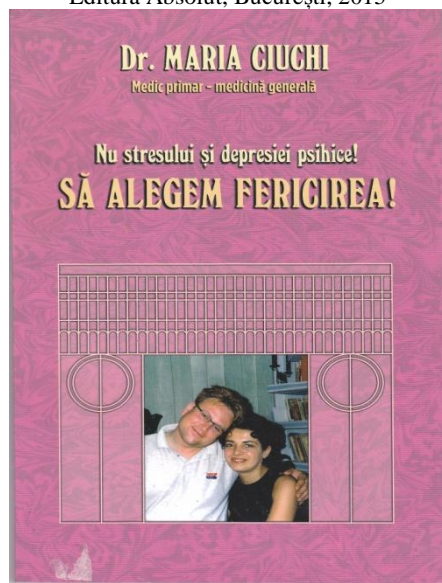
Maria Ieva – Sub semnul crucii
Editura Absolut, București, 2015

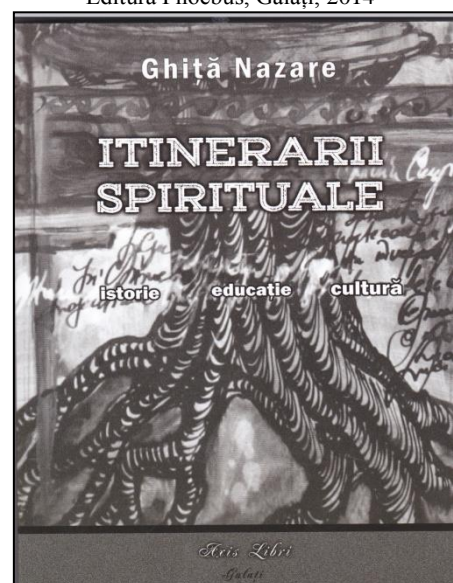
Cristian Biru – Curs minor de metaforă
Editura Phoebus, Galați, 2014

Ghiță Nazare – Casa Corpului Didactic Galați, Reper monografice, Ed. D&P, 2015

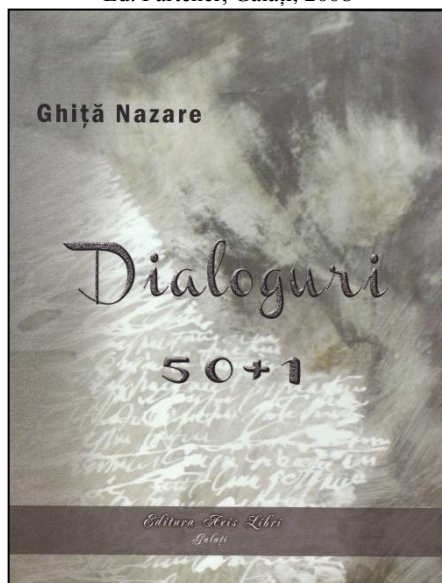
Dr. Maria Ciuchi – Să alegem fericirea
Ed. Partener, Galați, 2008

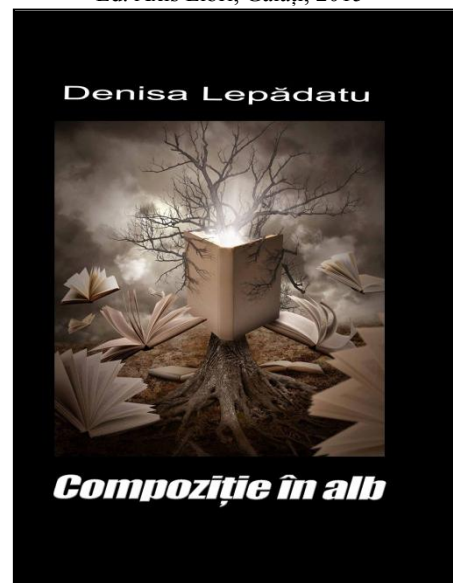
Ghiță Nazare – Itinerarii spirituale
Ed. Axis Libri, Galați, 2015

Cezarina Adamescu – 35 de ani fără Marin Preda, Ed. InfoRapArt, Galați, 2015

Ghiță Nazare – Dialoguri 50+1
Ed. Axis Libri, Galați, 2015

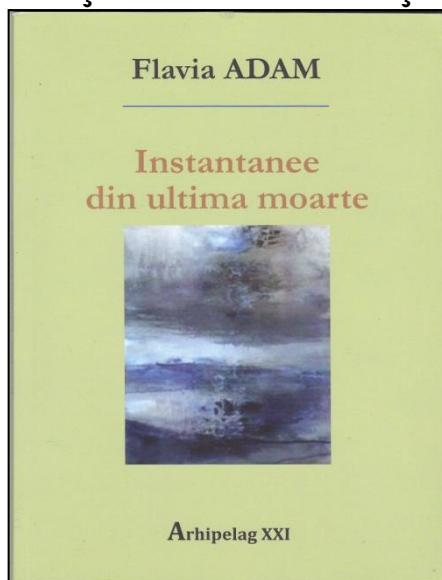

Denisa Lepădatu – Compoziție în alb
Ed. InfoRapArt, Galați, 2015

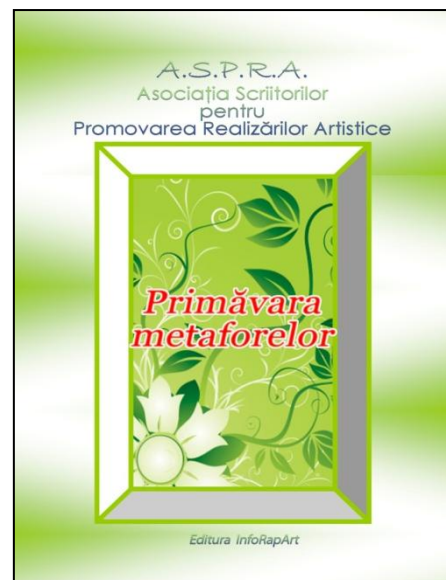
CĂRȚI SOSITE LA REDACȚIE

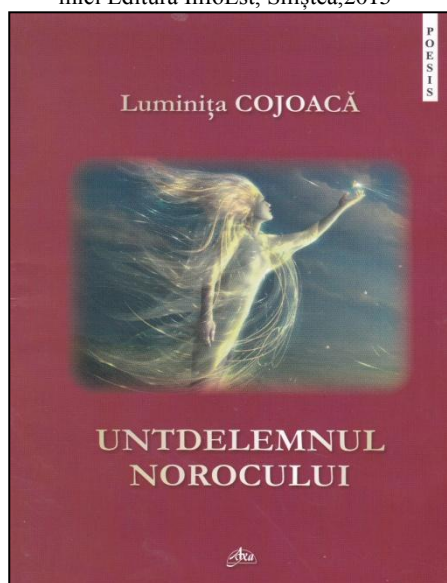
Mihai Vintilă – Adevăruri mari scrise cu litere mici Editura InfoEst, Siliștea, 2015

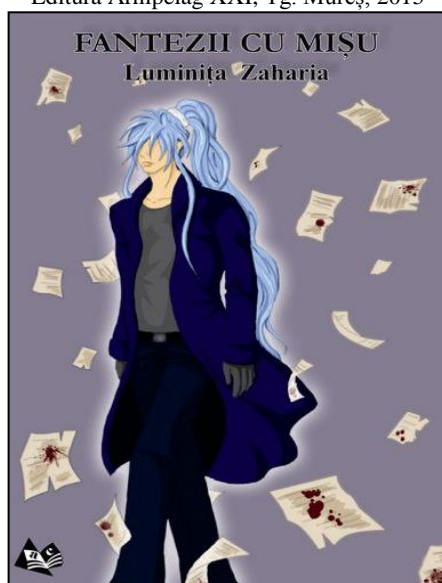
Flavia Adam – Instantanee din ultima noapte Editura Arhipelag XXI, Tg. Mureș, 2015

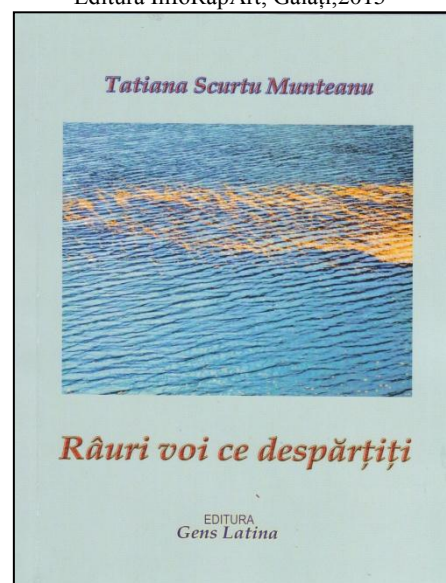
A.S.P.R.A. – Primăvara metaforelor Editura InfoRapArt, Galați, 2015

Luminița Cojoacă – Untdelemnul norocului Editura Axa, Botoșani, 2012

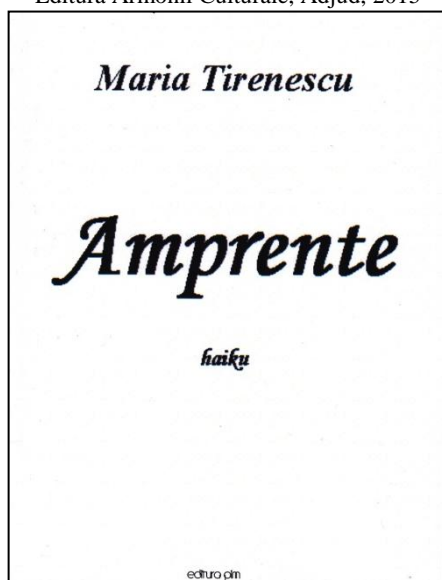
Luminița Zaharia – Fantezii cu Mișu Editura Armonii Culturale, Adjud, 2015

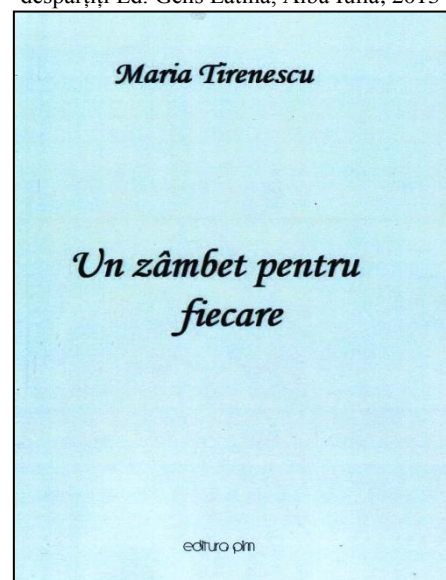
Tatiana Scurtu Munteanu – Râuri voi, ce despărțiți Ed. Gens Latina, Alba Iulia, 2013

Maria Tiresescu – Draga mea Editura PIM, Iași, 2014

Maria Tiresescu – Amprente (haiku) Editura PIM, Iași, 2014

Maria Tiresescu – Un zâmbet pentru fiecare Editura PIM, Iași, 2014

BOEMA

apler

ISSN 2066-0154

Galati 800331, Str. Regimentul 11 Siret, Nr.17, Bl. C20, Ap.42, parter

Telefon: 0726 337376, 0740 596225, 0336 800313

Email: boema@inforapart.ro, inforapart@yahoo.com

Web site: www.boema.inforapart.ro